

Jegyzőkönyv

Készült: 2026. június 26. napján, Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének üléséről

Az ülés helye: Megyeháza II. emeleti Barkóczy terme
Eger, Kossuth Lajos utca 9.

Jelen voltak: Csuhány Bence, Drabos Imréné, Faragó Tamás, Ivanics Róbert, Kárpáti István Gergely, Kismihók Tamás, Maka Attila, Marczis Jánosné, Palkovics Péter, Seres-Polyák Katalin, Szabó Péter, Szabó Róbert, Varga János közgyűlési tagok, dr. Márton Erik György vármegyei jegyző, dr. Vincze Ágnes vármegyei aljegyző, valamint a jelenléti íven feltüntetett meghívottak

Távols maradt: Szókovács Péter, Tóth Csaba

Jegyzőkönyvvezető: Kunné Kovács Renáta

Csuhány Bence

Köszöntötte a megjelenteket és a meghívott vendégeket.

Tájékoztatva képviselő társait, hogy Csik Balázs, Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének tagja 2026. május 15. napján kelt nyilatkozatával a képviselői mandátumáról lemondott.

Az Mötv. 30. § (2) bekezdésének értelmében ismertette a képviselő úr lemondását:

„Alulírott Csik Balázs kijelentem, hogy a 2024. évi önkormányzati választáson a FIDESZ-KDNP listájáról szerzett képviselői mandátumomról 2026. május 15. napjával lemondok. Kérem, hogy szíveskedjen a lemondásomat tudomásul venni és a szükséges intézkedéseket megtenni.”

Fentiekre figyelemmel Csik Balázs a mai ülésen már nem vesz részt, eddig elvégzett munkáját ezúton is megköszönte.

A Fidesz-KDNP – mint a közös vármegyei listát állító jelölőszervezet – a mandátum megüresedésétől számított 30 napon belül, 2026. június 12. napján bejelentette, hogy a 2024. évi választáson Heves vármegyében állított 38 fős vármegyei listáján 21. helyen szereplő Ivanics Róbertet jelöli a megüresedett képviselői helyre.

Mindezekre tekintettel a Heves Vármegyei Területi Választási Bizottság a mandátumvizsgálatot lefolytatta, és a 9/2026. (VI.17.) számú határozatával megállapította, hogy Ivanics Róbert részére a képviselői megbízólevél kiadásának és az eskü letételének

törvényes akadálya nincs. A határozat 2026. június 20-án jogerőre emelkedett. A megbízólevelet Ivanics Róbert úr a Közgyűlés ülése előtt a választási bizottság elnökétől átvette.

Mindezekre tekintettel felkérte Ivanics Róbert Urat, hogy tegye le az esküt.

Ivanics Róbert:

„Én, Ivanics Róbert becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy Magyarországhoz és annak Alaptörvényéhez hű leszek; jogszabályait megtartom és másokkal is megtartatom; Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének tagjaként tiszttségemből eredő feladataimat Heves vármegye fejlődésének előmozdítása érdekében lelkiismeretesen teljesítem, tisztégemet a magyar nemzet javára gyakorlom.”

Csuhány Bence:

Gratulált Képviselő úrnak és a munkájához sok sikert kívánt!

Kérte a képviselőket, jelentkezzenek be. Megállapította, hogy Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének (továbbiakban: Közgyűlés) 15 tagja közül 13 képviselő jelen van, az ülés határozatképes. A Közgyűlés ülését megnyitotta.

Kérte, hogy szavazzanak a meghívóban kiküldött napirend elfogadásáról.

Megállapította, hogy a közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

26/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a 2026. június 26. napi ülésének a napirendjét az alábbiak szerint elfogadta:

NAPIREND ELŐTT

1. Napirend előtti hozzászólások (SZMSZ 38. §)

NAPIREND

I. Előterjesztések – Tájékoztatók

1. Tájékoztató az Eger Térsége Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület 2025. évi szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

2. Tájékoztató a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. 2025. évi szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

3. Tájékoztató Heves vármegye mezőgazdasági helyzetéről

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

4. Tájékoztató a Vármegyei Területfejlesztési Bizottságnak az elmúlt időszakban hozott döntéseiről

Előterjesztő: Drabos Imréné
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése
Vármegyei Területfejlesztési Bizottságának elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

5. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-HE1-2022-00002 azonosítószerű, Paktum a Gazdaság- és Foglalkoztatásfejlesztésért Heves megyében című pályázat megvalósításának előrehaladásáról

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

6. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-6.1.4-23 számú konstrukció keretében az „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásokra benyújtott pályázatok előrehaladásáról

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
TUDOMÁSULVÉTEL

7. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – EGYSZERŰ TÖBBSÉG

8. Javaslat a Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság végelszámolás útján történő megszüntetéséhez szükséges alapítói döntések meghozatalára

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – MINŐSÍTETT TÖBBSÉG

9. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2026. év II. félévi üléstervére és a 2027. év I. félévi ülésterv-tervezetére

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – EGYSZERŰ TÖBBSÉG

10. Javaslat a Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) 2.0 dokumentum végleges verziójának elfogadására

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – EGYSZERŰ TÖBBSÉG

11. Javaslat „Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) félidei értékelése” című dokumentum elfogadására

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – EGYSZERŰ TÖBBSÉG

12. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Pénzügyi és Ellenőrző Bizottsága tagjának megválasztására (szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
HATÁROZAT – MINŐSÍTETT TÖBBSÉG

II. Felvilágosításkérések (SZMSZ 61. §)

III. Kérdések (SZMSZ 62. §)

IV. Bejelentések (SZMSZ 63. §)

NAPIREND ELŐTT

Az SZMSZ 38. § (1) bekezdése szerinti határidőben Kismihók Tamás képviselő úr napirend előtti hozzászólási szándékát jelezte, melynek tárgya: Köszönöm mindenkinek.

Megadta a szót képviselő úrnak.

Kismihók Tamás

„Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Jegyző úr! Tisztelt Képviselő társaim! Nagy öröm és hála tölti el ma a szívünket, amikor délután adhatjuk át a heves vármegyei képviselők felajánlását a kápolna építőinek. Példaértékű ez és ma példát vehet erről az egész ország. Nem csupán egy épület készül ott, hanem egy lelki otthon lesz: olyan hely, ahová az ember csendben betérhet, ahol imádságban erőt meríthet, és ahol újra megérezheti, hogy nincs egyedül az élet útján. Egy

kápolna mindig több, mint kő, fa, tető és fal. Jelzi, hogy a közösségnek vannak gyökerei, hite, reménye és jövőbe vetett bizalma. Jelzi, hogy itt élnek emberek, akik fontosnak tartják az imát, az összetartozást, az elődök tiszteletét és a következő nemzedékek lelki épülését. Köszönet illeti mindazokat, akik ennek a kápolnának a megvalósításában részt vettek: azokat, akik megálmodták, akik tervezték, akik kétkezi munkájukkal építették, akik adományaikkal, idejükkel, imáikkal vagy egyszerűen biztató szavaikkal hozzájárultak ahhoz, hogy ez a nap elérkezzen. Különösen Bóday Pálnak, aki végig hitt benne. Minden felajánlás, minden munkaóra és minden jó szándék beépült ebbe a helybe, és ettől válik igazán a közösség kincsévé. Kívánom, kívánjuk, hogy ez a kápolna legyen a béke, a vigasztalás és a megújulás helye. Legyen nyitott ajtó mindazok számára, akik hálát szeretnének adni, akik terhet hordoznak, akik útmutatást keresnek, vagy egyszerűen csak néhány csendes percre vágnak Isten közelében. Legyen olyan hely, ahol az ünnepek még ünnepélyesebbek, a hétköznapiak pedig elviselhetőbbek lesznek. Ma, amikor elhelyezzük rajta a keresztet, egyben felelősséget is vállalunk érte. Azt kívánom, hogy ne csak falai álljanak sokáig, hanem élő hittel, szeretettel és közösségi élettel teljen meg. Mert egy kápolna akkor él igazán, ha imádság hangzik benne, ha emberek találkoznak benne Istennel és egymással, ha csendje erőt ad, harangja hívogat, jelenléte pedig emlékeztet bennünket arra, hogy életünknek van magasabb rendű célja is. Legyen ez a kápolna áldás mindannyiunk számára: az itt élőknek, az ide betérőknek, az időseknek és fiataloknak, a családoknak és az egyedül érkezőknek egyaránt. Őrizze meg közösségünket hitben, reményben és szeretetben és vezessen bennünket mindig a jó, az igaz és békesség útján. Isten áldása kísérje ezt a kápolnát, mindazokat, akik létrehozták és mindazokat, akik a jövőben imádsággal, hálával vagy reménnyel lépnek majd be ide. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Akinek ideje engedi, 13 órakor szeretettel várunk mindenkit Kápolnán. Dicsértessék a Jézus Krisztus”

Csuhány Bence

Megköszönte képviselőtársa napirend előtti hozzászólását.

Köszöntötte dr. Mecser Tamás Sándor r. dandártábornok, rendőrségi főtanácsos, az Országos Rendőr-főkapitányság megbízott országos rendőrfőkapitányát és Oláh Tamás r. ezredes, megbízott vármegyei rendőrfőkapitány urat. Szívből gratulált rendőrfőkapitány úr kinevezéséhez, munkájához sok sikert kívánt.

A közgyűlés és a vármegyei rendőr-főkapitányság között kialakított gyakorlatnak megfelelően a képviselőknek lehetőségük van közvetlenül kérdést intézni a vármegyei rendőr-főkapitányság képviseletében megjelent személyekhez.

Kérdezte a közgyűlés tagjait, van-e kérdésük rendőrfőkapitány úrhoz?

Megadta a szót dr. Mecser Tamás Sándor rendőrfőkapitány úrnak.

dr. Mecser Tamás Sándor

Elmondta, hogy közel négy éve került Heves vármegyébe. Tudta, hogy nem lesz könnyű, mert látta, hogy milyen létszámmal, milyen nehézségekkel dolgozik Heves vármegye, ennek ellenére, amikor legelőször felszólalt a Közgyűlés előtt, azt mondta, hogy megpróbálják a maximumot kihozni a munkájukból, kivenni azokat, akiknek nincs helye a közterületen, akik bűnöző életmódot folytatnak, azokkal szemben hatékonyan fellépni és ebben a vármegyében, ugyanúgy, mint az ország bármely pontjában ugyanazzal a joggal kell indulni a biztonsághoz bárkinek. Amire ebből az időszakból büszke, azok a kollégái. A legelső olyan értekezleten, amelyre lejött az akkori országos főkapitány, azt mondta, hogy ezek az emberek be fogják

bizonyítani, hogy nem a papírformát hozzák, hanem attól jóval több van bennük, attól jóval többre érdemesek és nagyon komoly munkát végeznek. Az élet őt igazolta, mert azt kell mondani, hogy most már figyelnek Heves vármegyére, és még a leterheltségen kívüli statisztikákban is most már nagyon komoly mutatókat hoznak és ezt nem neki, hanem önmaguknak köszönhető. Most ténylegesen megvan a lehetősége, hogy segíteni tudja a vármegyét és az utódait. Első kérése az volt, hogy semmiképpen nem szeretné, hogy külsős jöjjön főkapitánynak. Oláh Tamás r. ezredes, megbízott vármegyei rendőrfőkapitányt ismerik, itt nőtt fel, itt nőtte ki magát, ténylegesen aki kapcsolatba került vele tudja, hogy mindent megtesz azért, hogy itt jobb legyen. Nyugodt szívvel hagyja rá a területet, mert tudja, hogy megtesz mindent. Kérte, hogy segítsék a munkáját. Ha bárkinek gondja van, készséggel áll továbbra is rendelkezésre, viszont ami a területtel kapcsolatos, azt vármegyei rendőrfőkapitány úrral fogják megbeszélni. Beszélte arról, hogy 35 év után hagyta ott Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyét, azt hitte, hogy soha nem fog kialakulni kötődés más területhez, ez nem így lett. Nagyon jó szívvel gondol mindenkire, az évek alatt mindig csak a segítőkészséget látta a Közgyűlés tagjaitól. Ahogy hozzájuk, a csapathoz álltak az tiszteletre méltó, mert egyedül nem fogják tudni megváltani a világot, együtt talán sikerül. Azok az emberek, akik itt laknak a területen, megérdemlik azt, hogy amit lehet megtegyenek értük. Megköszönte, hogy befogadták, ahogy hozzá álltak és ténylegesen mindenkinek azt a fajta magatartást, amit vele szemben tanúsított. Ezért is érezte fontosnak, hogy köszönés nélkül ne menjen el, megígérte, hogy számíthatnak rá a jövőben is. Mindenkinek erőt és egészséget kívánt.

Több kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Megköszönte Rendőrfőkapitány úr válaszait.

Mivel kérdés, hozzászólás nem érkezett, megköszönte a Rendőrség képviselőinek a részvételt.

1. napirend

Tájékoztató az Eger Térsége Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület 2025. évi szakmai tevékenységéről

Csuhány Bence

Heves Vármegye Önkormányzata felkérésére az Eger Térsége Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület elkészítette a 2025. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatóját, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

A napirend tárgyalásánál köszöntötte Szádeczky Kornélia Elnök asszonyt.

Kérdezte Elnök asszonyt, hogy a tájékoztatóhoz kíván-e szóbeli kiegészítést fűzni?

Nem kívánt szóbeli kiegészítést fűzni az előterjesztéshez.

Csuhány Bence

A tájékoztatót a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Kérdezte képviselő-társait, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük, hozzászólásuk?

Kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Megállapította, hogy a Közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

Megköszönte Elnök asszonynak a tájékoztató összeállítását és a közgyűlés ülésén való részvételt, valamint a tavalyi évben elvégzett munkáját.

2. napirend

Tájékoztató a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. 2025. évi szakmai tevékenységéről

Csuhány Bence

Heves Vármegye Önkormányzatának felkérésére a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. elkészítette a 2025. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

A napirend tárgyalásánál köszöntötte Szőke Szilvia irodavezető asszonyt.

Kérdezte Irodavezető asszonyt, hogy a tájékoztatóhoz kíván-e szóbeli kiegészítést fűzni?

Nem kívánt szóbeli kiegészítést fűzni az előterjesztéshez.

Csuhány Bence

A tájékoztatót a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Kérdezte a Közgyűlést, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük?

Kárpáti István Gergely

Megköszönte szót. A tájékoztató negyedik oldalán található összesítő táblázattal kapcsolatban felvetette, hogy szerinte az összesítő soroknál nem stimmelnek a számok, a vendégek és a vendégéjszakák számának összesítő sorainál van eltérés – ez a tájékoztató többi részét, az egész lényegét nem befolyásolja.

Szőke Szilvia

Fontosnak érezte kiemelni, hogy gyakorlatilag minden területén a Mátrának nagyon szép és dinamikus fejlődés tapasztalható. Ez mind a vendégéjszakák, mind a vendégek számánál kitűnik. Számszakilag nem tudott választ adni.

Csuhány Bence

Javasolta, hogy a TDM vizsgálja felül a szóban forgó táblázatot és amennyiben valóban eltérés van, akkor javítottan küldje meg a Közgyűlés tajai részére. Úgy látja, hogy ez egy KSH adat, akkor lehet, hogy már ez ott is rosszul szerepel, ha ez a táblázat onnan van átvéve.

Kérdezte a Közgyűlést, hogy ez így elfogadható-e, illetve, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e további kérdésük?

A Közgyűlés elfogadhatónak tartotta ezt a megoldást, további kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte a tájékoztató tudomásul vételét.

Megállapította, hogy a Közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

Megköszönte Irodavezető asszonynak a tájékoztató anyag összeállítását és a tavalyi évben elvégzett munkáját.

3. napirend

Tájékoztató Heves vármegye mezőgazdasági helyzetéről

Csuhány Bence

Heves Vármegye Önkormányzata felkérésére a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Heves Vármegyei Igazgatósága elkészítette Heves vármegye mezőgazdaságának helyzetéről szóló tájékoztatóját, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

A napirend tárgyalásánál köszöntötte Ignác Szabolcs András Elnök urat.

Kérdezte Elnök urat, hogy a tájékoztatóhoz kíván-e szóbeli kiegészítést fűzni?

Nem kívánt szóbeli kiegészítést fűzni a tájékoztatóhoz.

Csuhány Bence

Kérdezte a Közgyűlést, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte a tájékoztató tudomásul vételét.

Megállapította, hogy a Közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

Megköszönte Elnök úrnak a tájékoztató anyag összeállítását és a közgyűlés ülésén való részvételt.

4. napirend

Tájékoztató a Vármegyei Területfejlesztési Bizottságnak az elmúlt időszakban hozott döntéseiről

Csuhány Bence

Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének SzMSz-e szerint a Vármegyei Területfejlesztési Bizottságnak a meghozott döntéseiről utólagos tájékoztatási kötelezettsége van a Közgyűlés felé.

A Vármegyei Területfejlesztési Bizottság a Közgyűlés 2025. december 12-i ülésén adott utoljára tájékoztatást munkájáról, így jelen előterjesztés az ezt követő időszakban hozott döntéseket foglalja össze.

Kérdezte képviselő-társait, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte a tájékoztató tudomásul vételét.

Megállapította, hogy a Közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

5. napirend

Tájékoztató a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-HE1-2022-00002 azonosítószerű, Paktum a Gazdaság- és Foglalkoztatásfejlesztésért Heves megyében című pályázat megvalósításának előrehaladásáról

Csuhány Bence

Heves Vármegye Önkormányzata, a Heves Vármegyei Kormányhivatal és az Agria Térségfejlesztési Nonprofit Kft. konzorciumi együttműködésében megvalósuló projekt konkrét eredményekkel kíván hozzájárulni Heves vármegye foglalkoztatási aktivitásának növeléséhez, a befektetés- és beruházásösztönzéshez, a munkahelyteremtéshez, a hátrányos helyzetű álláskereső munkába állásának segítéséhez, valamint a jövő szakembereinek biztosításához.

A Közgyűlés legutóbb 2025. december 12-én kapott tájékoztatást a projekt megvalósításának előrehaladásáról. Az ezt követően végzett tevékenységekről az előterjesztésben részletezettek szerint kap írásbeli tájékoztatást a Közgyűlés.

A napirend tárgyalásánál köszöntötte Rapcsokné Barta Dóra paktum irodavezető asszonyt.

Kérdezte Irodavezető asszonyt, hogy a tájékoztatóhoz kívánnak-e szóbeli kiegészítést fűzni?

Nem kívánt szóbeli kiegészítéssel élni.

Csuhány Bence

A tájékoztatót a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság és a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Kérdezte a képviselő-társait, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérdezte a közgyűlést, hogy a tájékoztatót tudomásul tudja-e venni?

A közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

Csuhány Bence

Megköszönte Irodavezető asszonynak a tájékoztató anyag összeállítását és a Közgyűlés ülésén való részvételt.

6. napirend

Tájékoztató a TOP_PLUSZ-6.1.4-23 számú konstrukció keretében az „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásokra benyújtott pályázatok előrehaladásáról

Csuhány Bence

A hatályos vármegyei integrált területi program alapján Heves Vármegye Önkormányzata kiemelt kedvezményezettként elkülönített forrásra jogosult az aktív turisztikai projektek megvalósítása kapcsán. Ezen projektek során Heves Vármegye Önkormányzata koordinálásában, a vármegyei területfejlesztési dokumentumokban meghatározott stratégiai, fejlesztési célokhoz és szempontokhoz illeszkedve valósulhatnak meg a fejlesztések.

Az előterjesztésben részletesen ismertetésre került, hogy a szilvásváradai és a felsőtárkányi erdei kisvasút fejlesztése kapcsán az Építési és Közlekedési Minisztérium a beruházás építetőjeként Heves Vármegye Önkormányzatát jelölte ki. Ezután szakmai, jogi és működtetési indokaink alapján kértük az építető kijelölésének felülvizsgálatát.

Az immár Közlekedési és Beruházási Minisztérium részéről 2026. június 24. napján válasz érkezett melyben az EGERERDŐ Erdészeti Zrt. került kijelölésre a beruházások építetőjeként.

A tájékoztatót a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság és a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Kérdezte a képviselő-társait, hogy a tájékoztatóval kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérdezte a közgyűlést, hogy a tájékoztatót tudomásul tudja-e venni?

A közgyűlés a tájékoztatót tudomásul vette.

7. napirend

Elnöki jelentés

Csuhány Bence

Az elnöki jelentésben az SzMSz előírásainak megfelelően tájékoztatja a közgyűlést a fontosabb elnöki intézkedéseiről, továbbá a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról.

Megkérdezte, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdés?

Kérdés, észrevétel nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte szavazzanak az elnöki jelentésben foglalt beszámoló elfogadásáról, az ülésterv szerinti két közgyűlés között végzett fontosabb elnöki feladatokról szóló tájékoztató tudomásulvétele mellett.

Megállapította, hogy a közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

27/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról készült beszámolót elfogadja, a fontosabb elnöki feladatokról szóló tájékoztatóban foglaltak tudomásul vétele mellett.

Felelős:	Csuhány Bence Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Határidő:	Azonnal

8. napirend

Javaslat a Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság végelszámolás útján történő megszüntetéséhez szükséges alapítói döntések meghozatalára

Csuhány Bence

A Heves Vármegye Önkormányzata alapító kizárólagos tulajdonában álló Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Kft. 2020. decemberében került megalapításra. A Kft. alapításának tervezett célja az alapítást követő 2021-2027-es fejlesztési ciklusra tekintettel a 2021. év elejétől elérhető, egyidőben jelentkező pályázati források hatékony lehívásának és felhasználásának lehetővé tétele volt.

A Kft. közreműködőként részt vett a fenti célok megvalósításában, amelyet túlnyomóan az alapításkori szándék szerinti tevékenységből finanszírozott, azonban figyelemmel arra, hogy a 2021-2027-es fejlesztési időszak vége felé közeledik és ebből adódóan a társaság stabil fennállásához szükséges tervezhető bevételi lehetőségei szűkülnek jelentős a veszélye annak, hogy a társaság további működésével az alapításkor rendelkezésére bocsátott vagyonát élné fel. A Kft. alapvető tevékenységének fenntartásával járó kiadások mellett a működés visszaesése és ezzel együtt a bevételi források csökkenése indokoltá teszik a jogutód nélküli megszüntetés mérlegelését és a társaság egyszerűsített végelszámolás keretében történő megszüntetése tárgyában való döntéshozatalt.

Az előterjesztés az azt megtárgyaló bizottságok részéről tartalmazza annak támogatottságát.

Tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a bizottsági ülések óta a társaság Felügyelő Bizottsága is megtárgyalta az előterjesztésben szereplő határozati javaslatot és támogatja a döntés meghozatalát.

A napirend tárgyalásánál köszöntötte Gál Erzsébet ügyvezető asszonyt.

Kérdezte Ügyvezető asszonyt, hogy az előterjesztéshez kíván-e szóbeli kiegészítést fűzni?

Nem kívánt kiegészítéssel élni.

Csuhány Bence

Kérdezte a Közgyűlést, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdésük?

Kárpáti István Gergely

Megköszönte a szót. Elmondta, hogy végül a bizottsági ülésen ő is elfogadta a javaslatot, de ott is jelezte a kérdéseit, melyekre kapott választ, de továbbra sem érti, miszerint van egy Kft., amelynek nincsen igazából kiadása, hiszen az ügyvezető nem kap fizetést, nincsenek alkalmazottak, tehát csak a bankszámlaköltség és egyéb ilyen költségek vannak. Valóban a 2021-27-es ciklus végéhez közelítünk, de hát jön majd a 2028-34-es és remélhetőleg sok munka lesz. A ciklus végére való hivatkozással szűnik meg a Kft., de hát jön egy újabb ciklus.

Csuhány Bence

Válaszul elmondta, hogy érti képviselő úr álláspontját, viszont ő olyan „szemüvegen keresztül” vizsgálta ezt a dolgot, hogy gondos gazdaként szerinte nem engedhetik meg azt, hogy az alapításkor rendelkezésre bocsátott vagyont élje fel. Amiről beszélnek az 2028-tól indul, az még két év. Ha majd azt látják, hogy ezek a projektek megindulnak és szükség van egy kft-re, akkor megtehetik, hogy alapítanak egy újat. Ő el tudja fogadni azt, hogy mind az ügyvezető, mind a felügyelőbizottság is azt javasolja, hogy így ebben a formában ez a Kft. ne működjön tovább.

Faragó Tamás

Megköszönte a szót. Kérdezte, hogy „mi a jövő”, mikor látják a lehetőségeket arra, hogy a vármegyét tudják fejleszteni? Elmondta, hogy ő támogatja a Kft. megszüntetését, amiatt, hogy az alapköltségek felemésztik azokat a forrásokat, amelyeket egy esetleges újraindításnál majd újra tudnak hasznosítani. Van-e arra előrelátás, hogy mikor válik lehetővé az Uniós források lehívása, illetve esetleg az Uniós források hazahozatala kapcsán van-e olyan rész, amelyből Heves vármegye valamilyen módon tud majd profitálni?

Csuhány Bence

Válaszul elmondta az ezzel kapcsolatos egyéni véleményét. Úgy gondolja, hogy TOP pályázat keretében már nem lesz többletforrás, hiszen hazaiból ugyanúgy finanszírozták ezt a dolgot. Nem tudja az új kormány szándékát, azt sem tudja, hogy mennyire számítanak a vármegyék munkájára, ők is a sajtóból tájékozódnak, nem lehet tudni, hogy megmarad-e egyáltalán a vármegyei szint. Volt szakmai egyeztetés a bizottság részéről Dálnoki Noémi asszonnyal, ahol ő sem tudta sem megerősíteni, sem cáfolni, hogy a vármegyék szerepe hol lesz ebben a jövőben. Ő azt gondolja, hogy függetlenül attól, hogy mi fog történni, az ő feladatuk az, hogy kezdjenek el dolgozni és élmenni a dolgoknak, ősztől el kell kezdeni a tervezést.

Több kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte, szavazzanak a határozati javaslat elfogadásáról.

Megállapította, hogy a Közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, a következő határozatot hozta rendeletet alkotta:

28/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

I. Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése, mint az Egri Törvényszék Cégbírósága által Cg. 10-09-038450 cégjegyzékszám alatt nyilvántartásba vett Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Kft.) alapítója és egyedüli tagja elhatározza a Kft. jogutód nélküli megszűnését és elrendeli a Kft. egyszerűsített végelszámolását.

II. Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése, mint az Egri Törvényszék Cégbírósága által Cg. 10-09-038450 cégjegyzékszám alatt nyilvántartásba vett Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Kft.) alapítója és egyedüli tagja a Kft. egyszerűsített végelszámolásának kezdő időpontját 2026. július 1. napjában állapítja meg.

III. Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése, mint az Egri Törvényszék Cégbírósága által Cg. 10-09-038450 cégjegyzékszám alatt nyilvántartásba vett Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Kft.) alapítója és egyedüli tagja – figyelemmel a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 114. § (2) bekezdésére- megállapítja, hogy a Kft. végelszámolóját terhelő feladatait a cég ügyvezetője Gál Erzsébet (anyja neve: Póka Teréz, születési ideje: 1958. november 15., lakóhelye: 3000 Hatvan, Horváth Mihály út 12. 5/23. szám) látja el, aki a feladatait ingyenesen teljesíti.

IV. Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése, mint az Egri Törvényszék Cégbírósága által Cg. 10-09-038450 cégjegyzékszám alatt nyilvántartásba vett Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Kft.) alapítója és egyedüli tagja felhatalmazza Elnökét, hogy a Kft. egyszerűsített végelszámolással történő megszüntetése kapcsán az egyszerűsített végelszámolás befejezésekor alapítói jogkörben hozandó közgyűlési döntést megelőző időszakban az eljárás során szükségessé váló alapítói döntéseket – a Közgyűlés által meghozott döntések figyelembevételével – meghozza, nyilatkozatokat és intézkedéseket tegyen, dokumentumokat aláírja, valamint felhatalmazza a Kft. végelszámolói feladatkörben eljáró ügyvezetőjét, hogy ugyanezen időszak alatt az eljárás során szükségessé váló nyilatkozatokat és intézkedéseket tegyen, dokumentumokat aláírja továbbá a Kft. egyszerűsített végelszámolásának az illetékes állami adó- és vámhatóság részére történő bejelentését a végelszámolás kezdő napját követő nyolc napon belül tegye meg. A Közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy jelen határozatban foglaltakról a Kft. ügyvezetőjét írásban tájékoztassa.

Felelős: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Határidő: értelem szerint, figyelemmel a Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság egyszerűsített végelszámolásából adódó nyilatkozattételi és eljárási határidőkre

Csuhány Bence

Megköszönte Ügyvezető asszonynak a munkáját és a Közgyűlés ülésén való részvételét.

9. napirend

Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2026. év II. félévi ülésévére és a 2027. év I. félévi ülésévére

Csuhány Bence

Az SzMSz értelmében az ülésévére vonatkozó javaslatot a közgyűlés elnöke félévente terjeszti a Közgyűlés elé. Az ülésévére vonatkozó javaslatot a félévet megelőző utolsó rendes ülésen kell előterjeszteni. Az ülésévére elfogadásakor a Közgyűlés dönt ülésévének várható időpontjairól, az előre tervezhető napirendekről, a napirendi pontok előterjesztőiről, az előterjesztéseket véleményező bizottságokról, a közmeghallgatás időpontjáról. A jóváhagyásra beterjesztett ülésévé a vármegyei önkormányzat feladat- és hatáskörét megállapító hatályos jogszabályokon alapul.

Az előterjesztés az azt megtárgyaló bizottságok részéről tartalmazza annak támogatottságát.

Kérdezte a képviselőtársait, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte, szavazzanak az előterjesztésről.

Megállapította, hogy a Közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, a következő határozatot hozta rendeletet alkotta:

29/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a 2026. év II. félévi ülésévéjét és a 2027. év I. félévi ülésévére-tervezetét a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős:	Csuhány Bence	
	Heves Vármegye	Önkormányzata
	Közgyűlésének elnöke	
Határidő:	értelem szerint”	

Melléklet a 29/2026. (VI.26.) közgyűlési határozathoz

Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2026. év II. félévi ülésterve

KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA: 2026. szeptember 25.

NAPIREND

1. Tájékoztató a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Dr. Stankovics Éva, a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet főigazgatója, valamint az Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

2. Tájékoztató a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. Heves vármegyében működő irodájának munkájáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Deé András, a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. térségi igazgató-helyettese, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

3. Tájékoztató Heves vármegye gazdasági helyzetéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Dr. Bánhidy Péter, a Heves Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara Elnöke, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

4. Tájékoztató a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 2025. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Dr. Fazekas Gábor Gyula, a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács Elnöke, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

5. Tájékoztató a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Lukács György, a Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság igazgatója, valamint a Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

6. Tájékoztató Heves vármegye szakképzésének helyzetéről és a Heves Vármegyei Szakképzési Centrum tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Milibák-Veres Erika főigazgató asszony és Hegyi István kancellár úr, a Heves Vármegyei Szakképzési Centrum részéről, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

7. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

8. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség esetén)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

9. Beszámoló Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. év I. félévi gazdálkodásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

10. Javaslat a Dr. Jakab István Emlékgyűűrű adományozására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

11. Javaslat a Heves Vármegyéért kitüntető díj adományozására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

12. Felvilágosításkérések

13. Kérdések

14. Bejelentések

NAPIREND

1. Tájékoztató az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság Heves vármegyét érintő árvíz- és belvízvédelmi, illetve vízgazdálkodási tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Rácz Miklós, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság igazgatója, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

2. Tájékoztató a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Heves vármegyét érintő árvíz- és belvízvédelmi, illetve vízgazdálkodási tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Lovas Attila, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

3. Tájékoztató Heves vármegye munkaerő-piaci helyzetéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Fenyves Péter, a Heves Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztályának vezetője, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

4. Tájékoztató az Egri Tankerületi Központ és a Hatvani Tankerületi Központ működéséről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Ballagó Zoltán, az Egri Tankerületi Központ igazgatója, Pádárné Gyuricza Henriett, a Hatvani Tankerületi Központ igazgatója, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

5. Tájékoztató Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

6. Tájékoztató a Heves Vármegyei Értéktár Bizottság 2026. évi tevékenységeiről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Buzás Eszter Mária, a Heves Vármegyei Értéktár Bizottság Elnöke, valamint az Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

7. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

8. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség esetén)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

9. Beszámoló Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. év I-III. negyedéves gazdálkodásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

10. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2027. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervére

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

11. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata által alapított kitüntető díjak adományozásának 2027. évi időbeni ütemezésére

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

12. Felvilágosításkérések

13. Kérdések

14. Bejelentések

KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA: 2026. december 11.

NAPIREND

1. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

2. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség esetén)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

3. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2027. év I. félévi üléstervére és a 2027. év II. félévi ülésterv-tervezetére

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

4. Beszámoló a Heves Vármegyei Önkormányzati Hivatal 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: dr. Márton Erik György, Heves vármegye jegyzője

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

5. Beszámoló a Europe Direct Tájékoztató Központ 2026. évi tevékenységéről és javaslat a Europe Direct Tájékoztató Központ 2027. évi működtetésére vonatkozó egyedi megállapodás megkötésére

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

6. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-6.1.4-23 számú konstrukció keretében az „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásokra benyújtott pályázatok előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság, valamint a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság.

7. Tájékoztató a vármegyei területrendezési terv hatályosulásának tapasztalatairól

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

8. Tájékoztató a Vármegyei Területfejlesztési Bizottságnak az elmúlt időszakban hozott döntéseiről

Előterjesztő: Drabos Imréné, a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

9. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-HE1-2022-00002 azonosítószámú, Paktum a Gazdaság- és Foglalkoztatásfejlesztésért Heves megyében című pályázat megvalósításának előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság, valamint a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság.

10. Javaslat a Heves Vármegye Nagykövete cím adományozására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

11. Javaslat „Az Év Heves Vármegyei Sportolója” díj adományozására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

12. Felvilágosításkérések

13. Kérdések

14. Bejelentések

KÖZMEGHALLGATÁS

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2027. év I. félévi ülésterv-tervezete

KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA: 2027. január 29.

NAPIREND

1. Tájékoztató Heves vármegye lakosságának egészségi állapotáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Előkészítő: Dr. Pozsgai Szabolcs vármegyei tisztifőorvos, Heves Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának vezetője, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

2. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

3. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség szerint)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

4. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2027. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet megalkotására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

5. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata 2027. évi közbeszerzési tervének elfogadására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke
Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője
Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

6. Javaslat a 2027. évi igazgatási szünetnek a Heves Vármegyei Önkormányzati Hivatalnál történő megállapítására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

7. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke 2027. évi szabadságütemezése elfogadására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

8. Javaslat a Heves Vármegyei Rendészeti és Közbiztonsági Díj adományozására

(Heves Vármegye Önkormányzata által alapított kitüntető díjak adományozásának 2027. évi időbeni ütemezéséről szóló közgyűlési döntés tartalmától függően változhat.)

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

9. Javaslat a Heves Vármegyei Klímabarát Díj adományozására

(Heves Vármegye Önkormányzata által alapított kitüntető díjak adományozásának 2027. évi időbeni ütemezéséről szóló közgyűlési döntés tartalmától függően változhat.)

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

10. Felvilágosításkérések

11. Kérdések

12. Bejelentések

KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA: 2027. április 30.

NAPIREND

1. Beszámoló a Heves Vármegyei Rendőr-főkapitányság 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: dr. Mecser Tamás rendőr dandártábornok, Heves Vármegye Rendőr-főkapitánya, valamint a Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

2. tájékoztató a Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Szunyog Zoltán tűzoltó ezredes, Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója, valamint a Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

3. Tájékoztató a Heves Vármegyei Polgárőr Szövetség 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Völgyi Ferenc, a Heves Vármegyei Polgárőr Szövetség elnöke, valamint a Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

4. Tájékoztató a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Heves Vármegyei Igazgatóságának 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Szabó Zoltán, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Heves Vármegyei Igazgatóságának igazgatója, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

5. Tájékoztató a Magyar Országos Horgász Szövetség Tisza-tó vízterületén végzett 2026. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Dienes Erika, a Magyar Országos Horgász Szövetség Tisza-tavi Kirendeltségének vezetője, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

6. Tájékoztató a Bródy Sándor Könyvtár Heves Vármegyei Könyvtár-ellátási Szolgáltató Rendszerének 2026. évi tevékenységéről és annak 2027. évi munkatervéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Tózsér Istvánné Géczi Andrea, a Bródy Sándor Könyvtár igazgatója, valamint a Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

7. Tájékoztató Eger MJV, Gyöngyös és Hatvan városok Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (2021-2027) és TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) című dokumentumaiban foglaltak megvalósításának előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Eger MJV polgármestere, Gyöngyös város polgármestere, Hatvan város polgármestere, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

8. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

9. Beszámoló Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évi gazdálkodásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

10. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2027. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség esetén)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

11. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2026. évre vonatkozó belső ellenőrzési tevékenységéről szóló jelentés elfogadására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

12. Tájékoztató saját hatáskörben hozott döntésről *(vagyonnyilatkozatok megtételéről)*

Előterjesztő: Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság elnöke

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja az Ügyrendi és Vármegyei Koordinációs Bizottság.

13. Javaslat Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) módosítására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

14. Javaslat a Telekessy István területfejlesztési díj adományozására

(Heves Vármegye Önkormányzata által alapított kitüntető díjak adományozásának 2027. évi időbeni ütemezéséről szóló közgyűlési döntés tartalmától függően változhat.)

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

15. Javaslat a Heves Vármegyei Családokért Díj adományozására

(Heves Vármegye Önkormányzata által alapított kitüntető díjak adományozásának 2027. évi időbeni ütemezéséről szóló közgyűlési döntés tartalmától függően változhat.)

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

16. Felvilágosításkérések

17. Kérdések

18. Bejelentések

KÖZGYŰLÉS IDŐPONTJA: 2027. június 25.

NAPIREND

1. Tájékoztató az Eger Térsége Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület 2026. évi szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Szádeczky Kornélia, az Eger Térsége Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület elnöke, valamint az Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

2. Tájékoztató a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. 2026. évi szakmai tevékenységéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Dr. Bujdosó Zoltán, a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. ügyvezetője, valamint az Elnöki Kabinet vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

3. Tájékoztató Heves vármegye mezőgazdasági helyzetéről

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Ignác Szabolcs András, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Heves Vármegyei Szervezetének elnöke, valamint a Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság.

4. Elnöki jelentés

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Elnöki Kabinet vezetője
Jogi és Szervezési Osztály vezetője

5. Javaslat a Heves Vármegyei Közgyűlés főállású alelnöke illetményének, valamint a társadalmi megbízatású alelnöke tiszteletdíjának, továbbá költségtérítéseik megállapítására

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

6. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzatának 2027. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítására *(szükség esetén)*

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Pénzügyi Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

7. Tájékoztató a Heves Vármegyei Önkormányzati Hivatal 2027. év I. félévi tevékenységéről

Előterjesztő: dr. Márton Erik György, Heves vármegye jegyzője

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

8. Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2027. év II. félévi üléstervére és a 2028. év I. félévi ülésterv-tervezetére

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Jogi és Szervezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Bizottságok.

9. Tájékoztató a Vármegyei Területfejlesztési Bizottságnak az elmúlt időszakban hozott döntéseiről

Előterjesztő: Drabos Imréné, a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

10. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-3.1.1-21-HE1-2022-00002 azonosítószámú, Paktum a Gazdaság- és Foglalkoztatásfejlesztésért Heves megyében című pályázat megvalósításának előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalják a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság, valamint a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság.

11. Tájékoztató a TOP_PLUSZ-6.1.4-23 számú konstrukció keretében az „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásokra benyújtott pályázatok előrehaladásáról

Előterjesztő: Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének elnöke

Előkészítő: Területfejlesztési és Területrendezési Osztály vezetője

Az előterjesztést megtárgyalja a Vármegyei Területfejlesztési Bizottság, valamint a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság.

12. Felvilágosításkérések

13. Kérdések

14. Bejelentések

10. napirend

Javaslat a Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) 2.0 dokumentum végleges verziójának elfogadására

Csuhány Bence

A Vármegyei Esélyteremtő Paktum a Vármegyei Szolgáltatási Út Térképben feltárt hiányok megszüntetését elősegítő együttműködések létrehozására tett javaslatokat. Ezen együttműködések megoldást nyújthatnak a hiányzó szolgáltatások biztosítására úgy, hogy alapjaiban építenek a térségi, helyi szereplők bevonására, a náluk rendelkezésre álló erőforrások aktivizálására, felhasználására.

A vármegyéknek a Vármegyei Esélyteremtő Paktumot a Helyi Esélyegyenlőségi Programokra figyelemmel szükséges felülvizsgálni, összehangolva mindezt a Szolgáltatási Út Térképben feltárt hiányokkal.

A társadalmasítás folyamatára május hónapban került sor, a módosítási javaslatok beérkezésére 2026. május 30-ig volt lehetőség. A megadott határidőn belül nem érkezett észrevétel, vélemény, a dokumentum változatlan formában kerül beterjesztésre.

Az előterjesztés az azt megtárgyaló bizottságok részéről tartalmazza annak támogatottságát.

Kérdezte a Közgyűlést, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdésük?

Kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte, szavazzanak az előterjesztésről.

Megállapította, hogy a Közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, a következő határozatot hozta:

30/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum 2.0 dokumentum elfogadására beterjesztett javaslatot és elfogadja a „Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum 2.0” dokumentumot a határozat melléklete szerinti tartalommal.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése felkéri elnökét, hogy gondoskodjon a dokumentum közzétételéről.

Felelős:	Csuhány Bence Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Elnöke
Határidő:	2026. július 15.

Jelen határozat mellékletét a jegyzőkönyv 1.sz. melléklete tartalmazza.

11. napirend

Javaslat „Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) félidei értékelése” című dokumentum elfogadására

Csuhány Bence

A kialakított gyakorlat szerint a Közgyűlés rendszeres tájékoztatást kap a 2021-2027 programozási időszakban Heves Vármegye Integrált Területi Programjának végrehajtásáról, melyet az előterjesztés részletesen tartalmaz.

Az előterjesztés az azt megtárgyaló bizottságok részéről tartalmazza annak támogatottságát. Kérdezte osztályvezető urat, hogy kíván-e szóbeli kiegészítést tenni az előterjesztéshez?

Domján Róbert

Megköszönte a szót. Elmondta, hogy bizottsági üléseken jelezték, hogy hasonlóan az ITP módosításokhoz, itt is egy minőségbiztosítási folyamatot folytat le az Irányító Hatóság és akkor is jelezték, hogy nem biztos, hogy a Közgyűlés üléseig végére ér ez a folyamat. Annyiban beigazolódott, hogy előző nap kapták vissza az első visszajelzést az Irányító Hatóság részéről

a Közgyűlés előtt is lévő előterjesztéshez, ebből kifolyólag mára nem tudták átdolgozni és újból átfuttatni az Irányító Hatóságon, úgyhogy ezért fogalmazták úgy a közgyűlési határozatot, hogy szükség szerint elnök úr a nyár folyamán hogyha az Irányító Hatóság egy olyan határidőt támasztana, amely a szeptemberi ülésig nem teljesíthető Közgyűlés keretei között, akkor legyen lehetőség az anyag véglegesítésére, amennyiben ilyen nem lesz, akkor a szeptemberi ülésre vissza fogják hozni az anyagot. Reméli addigra lezajlanak azok az egyeztetési körök, amiket az Irányító Hatóság még elvár. A kommenteket végignézve igazából egyetlen olyan kérdés van, amit előre tudtak, hogy eltérő lesz az Irányító Hatóság előre mutatásával, ez a hazai forrású projektek bemutatása. Ők úgy gondolták, hogy azok a projektek, amelyek az újraértékelés során hazai forrásra kerültek átfordításra ugyanazzal a támogatási szerződéssel rendelkeznek, ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, a lakosság számára ugyanúgy TOP PLUSZ-os projektek, tehát ők úgy gondolták, hogy a félidei értékelésbe ezekkel számolniuk kell. Ettől függetlenül igyekeztek a szövegben kitérni arra, hogy melyik projekt EU-s és melyik hazai, úgy tűnik, hogy az Irányító Hatóság ezt ilyen formában nem tudja elfogadni, de van lehetőségük arra, hogy kicsit korlátozottabb keretek között, de azért erre az anyagban kitérhessenek. Alapvetően pedig ilyen szerkesztési kérdésekről volt szó. Elmondta, hogy ilyen feladatuk még nem volt, az előző ITP-nél félidei értékelést nem végeztek. Nagy feladat volt, hatalmas adatbázist kaptak az Irányító Hatóságtól, összeolvasva a dolgokat igyekeztek kijavítani a hibákat, a térképi összeállítások is saját kezük munkája, mint ahogy az ITP-ben is korábban is megszokhatta a Közgyűlés, tehát nem külső szolgáltató vagy az Irányító Hatóság segítségével készültek. Úgy gondolja, hogy az eredmény igazolja azokat a célokat, amelyet annak idején a Közgyűlés megfogalmazott az ITP-s források felhasználásával kapcsolatban, de a ciklusnak még nincs vége, technikailag még biztos kell az ITP-t adott esetben módosítaniuk. A szeptemberi ülésen mindenképpen tárgyalni kell az anyagot, amennyiben a nyár folyamán véglegesíteni kell, akkor beszámolóként, ha pedig nem, akkor javaslatként fogják visszahozni a Közgyűlés elé a dokumentumot.

Csuhány Bence

Megköszönte a szóbeli kiegészítést.

Kérdezte a Közgyűlést, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdésük?

Kárpáti István Gergely

Megköszönte a szót. Elmondta, hogy valóban a szokásos adatgazdag és részletes beszámoló, amit kaptak. Konkrét kérdése volt, hogy eljutott a 70. oldalig és ott érdekes dolgokat olvasott. Elégé árnyalt és kritikus megjegyzések is vannak, a központi kormányzat tevékenységével kapcsolatban, kiemelt néhány részt. Kérdezte, hogy jól érti-e, hogy az Irányító Hatóság a központi kormányzatnak az egyes lépései, elvárásai, módosításai és egyebek azok alapvetően negatívan befolyásolták azt, hogy a Heves vármegyére szánt pénzek felhasználása legoptimálisabb formában történhessen? A 2025. novemberi előterjesztést előkeresve, abban ilyen jellegű, árnyalt, kritikus megjegyzéseket nem talált. Kérdése, hogy azóta mi történt, hogy ezek most bekerültek?

Csuhány Bence

Véleménye szerint a félidei értékelésnek az az értelme, hogy kritikát fogalmazzanak meg, hiszen jön a következő ciklus és ha lehetőség van, akkor javítsák a rendszert. Elmondta, hogy az előző nap TOP Monitoring Bizottsági ülésen volt, ahol szintén ilyenekről is szó esett. Azt gondolja, hogy nagyon jó, hogy kerültek bele olyan részek, amely nyilván egy ekkora komplex rendszernek minden bizonnyal vannak hibái, ha felhívják rá a figyelmet, jobbító szándékkal,

akkor talán a következő ciklusnál még hatékonyabban és gördülékenyebben tudnak menni a dolgok előre.

Domján Róbert

Elmondta, hogy nem érez feltétlenül ellentmondást a felolvasott szövegekben. A szokásos ITP-s tájékoztatójuknak nem része a rendszer működésének bírálata, bemutatása, stb., az az ITP számainak előrehaladásáról szól. Ahogyan elnök úr is említette, most van egy olyan anyag elkészítésére lehetőség és alapvetően az útmutató is tartalmazza, hogy amennyiben van javaslatunk, észrevételünk, akár kritikánk, azt fogalmazzuk meg. Pontosan azért, hogy a 2028-34-es időszakra készülnek, bár nem tudják még, hogy milyen szerepük lesz ebben, de azokat a dolgokat tárják fel, amelyek részükre, területi szereplőkre, akik a végrehajtásba alapvetően részt vesznek, szembesülnek. Ő nem sarkítaná ki annyira, mint ahogyan Kárpáti képviselő úr megfogalmazta, hogy a Kormány negatívan befolyásolta a forrásfelhasználást, ha így közelítjük meg, akkor a forrásigény lehet százszoros lenne, tehát ő nem gondolja, hogy ezek a források rosszul vagy rossz célokra kerültek felhasználásra, korlátok vannak természetesen. Amivel ők szembesültek, és a települések rendszeresen szembesülnek, minden ciklust projektgyűjtéssel kezdenek, nagyon-nagyon sok ötlet bemegy, nagyrészt megalapozottak is a helyi lakosok igényei által, viszont amikor megjelenik egy felhívás és szembesül a potenciális pályázó, hogy milyen feltételeket kell teljesíteni, a beadáshoz milyen feltételeknek kell teljesülni, milyen indikátorokat kell vállalni stb., itt szokott sok projekt kihullani, amit az ITP tervezéskor nem látnak előre. Az OP tervezéskor sem lehet ezeket látni, hiszen a felhívások sokkal később készülnek el. A konstruktív együttműködés és a kritikák szerint nincsenek ellentétben, mert ezeket az észrevételeket ők rendszeresen megfogalmazták – akár tervezéssel, akár felhívásokkal kapcsolatos észrevételeket – az Irányító Hatóság felé, akik ezeket fogadták, megbeszélték, de például a felhívások legalább öt kézen keresztül mennek, van egy témafelelőse az IH-n belül, szaktárcák, stb., tehát mire egy gondolat végigmegy a rendszeren, hogy az mért került be és mért úgy van, ahogy, az egy nagyon hosszadalmas folyamat. Azért emelte ki az anyagban például ezt az FVS városos történetet, mert pedagógia szakszolgálatok fejlesztésének tervezésével kapcsolatban volt egy olyanfajta igény a szaktárca részéről, ami az itteni helyi elvárásokkal nem volt összhangban. Ráadásul technikailag olyan módon kellett volna ezt a forrást tervezni, ami alapvetően nem illeszkedett az ITP általános tervezési logikájához. Remélik, hogy ez a 2028-32-es ciklusban változni fog és rugalmasabban lehet projekteket tervezni és megvalósítani.

Kárpáti István Gergely

Megköszönte a választ. Elmondta, hogy az, hogy ebben a jelentésben vannak kritikus megjegyzések, az egy jó dolog. Ő azért vetette fel, mert eddig ilyet nem olvasott. Arra kérte elnök urat, hogy ha olyan dologról van szó, ami a vármegyét, az egyes településeket hátrányosan érintheti, akkor, ha nincs is rá jogkör, de kommunikációban lehet érinteni. Kérte tegye meg ezt, függetlenül attól, hogy milyen kormány van éppen hatalmon, ő is így fog tenni.

További kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte, szavazzanak az előterjesztésről.

Megállapította, hogy a Közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, a következő határozatot hozta:

31/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

- I. Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta és elfogadja a „Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) félidei értékelése” című dokumentumot a határozat melléklete szerinti tartalommal.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése felkéri elnökét, hogy gondoskodjon a tervdokumentumnak az Irányító Hatóság felé történő megküldéséről.

- II. Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése felhatalmazza Elnökét, hogy „Heves Vármegye Integrált Területi Programjának (2021-2027) félidei értékelése” című dokumentumot érintő, a minőségbiztosítási eljárás során az Irányító Hatóság által kezdeményezett változásokat átvezesse a dokumentumon a Közgyűlés utólagos tájékoztatása mellett.

Felelős: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata
Közgyűlésének Elnöke

Határidő: 2026. július 6.

Jelen határozat mellékletét a jegyzőkönyv 2.sz. melléklete tartalmazza.

12. napirend

Javaslat Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Pénzügyi és Ellenőrző Bizottsága tagjának megválasztására

Csuhány Bence

Csik Balázs lemondásával a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottsági tagi és elnöki megbízatása is megszűnt.

Az SZMSZ 80. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a közgyűlés egyik állandó bizottsága a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság, amelynek összesen hét tagja közül négy fő a közgyűlés tagja, három fő nem képviselő tag.

A közgyűlés állandó bizottságainak tagjait, valamint elnökeit és alelnökeit a közgyűlés választja. A bizottságok tagjaira a közgyűlés bármely tagja javaslatot tehet.

Előzőek alapján a Pénzügyi Bizottság tagjává és egyben elnökévé a közgyűlés tagjai közül Ivanics Róbert képviselőtársamat javaslom, hiszen Róbert már 2019. óta Heves Város Önkormányzatának Pénzügyi, Jogi, és Nemzetiségi Bizottságának elnöke.

Kérdezte a Közgyűlést, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdésük, kívánnak-e javaslatot tenni a Pénzügyi Bizottság tagjának, elnökének személyére?

Kérdés, hozzászólás, javaslat nem érkezett.

Csuhány Bence

Kérte, szavazzanak az előterjesztésről.

Megállapította, hogy a Közgyűlés 13 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, a következő határozatot hozta:

32/2026. (VI. 26.) közgyűlési határozat

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése arról döntött, hogy Ivanics Róbertet Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének képviselőjét választja meg Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Pénzügyi és Ellenőrző Bizottságának elnökévé.

Felelős: Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata
Közgyűlésének Elnöke
Határidő: azonnal

Faragó Tamás

Megköszönte a szót. Egy szakmai bemutatkozást kért Ivanics Róbert képviselő úrtól.

Ivanics Róbert

Megköszönte a szót.

„Ivanics Róbert vagyok. Heves város, Heves megye névadó településéről származom. Politikával 2010 óta foglalkozok. Rövid időre a Jobbiknak voltam a taja, egy olyan másfél évig, utána a Heves Városi Tükör Egyesület színeiben lettem önkormányzati képviselő, itt lettem a 2014-19-es ciklusban a Pénzügyi Bizottság tagja és alelnöke. Elnök úr tartós távolléte végett, az utóbbi két évben 2017-19 között én vezettem le a Pénzügyi Bizottság üléseit, így futottunk neki a 2019-es önkormányzati választásoknak, ahol a FIDESZ támogatással lettem a 7-es választókerületnek a képviselője, itt 2019-2024 között szintén a Pénzügyi Bizottság tagjaként és elnökeként végeztem a munkámat. Így jutottunk el a 2024-es választásokhoz, ahol szintén sikerült megvédeni a 7-es körzet képviselői mandátumomat és így is a Pénzügyi Bizottság tagjaként és elnökeként tevékenykedek.”

II. Felvilágosításkérések (SZMSZ 61. §)

III. Kérdések (SZMSZ 62. §)

IV. Bejelentések (SZMSZ 63. §)

Felvilágosításkérés, kérdés, bejelentés nem hangzott el.

Csuhány Bence

Megköszönte a részvételt, az ülést bezárta.

Csuhány Bence
Heves Vármegye Önkormányzata
Közgyűlésének elnöke

dr. Márton Erik György
Heves vármegye jegyzője

**HEVES VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATA
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2026. JÚNIUS 26. NAPI
ÜLÉSÉRŐL KÉSZÜLT JEGYZŐKÖNYV
MELLÉKLETEI**

10. napirend

**Javaslat a Heves Vármegyei Esélyteremtő
Paktum (VEP) 2.0 dokumentum végleges
verziójának elfogadására**

Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum – 2.0

TOP_PLUSZ-3.1.3-23-HE2-2024-00001

2026. június

Tartalomjegyzék

Tartalom

BEVEZETÉS	4
I. Egészségügyi alap- és szakellátások	5
1. Egészségügyi alapellátások	5
2. Egészségügyi szakellátások	26
3. Egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások	32
II.1 Szociális alap- és szakellátások	39
1. Szociális alapszolgáltatások	39
Családsegítés	58
Nappali ellátások	65
Közösségi ellátások	71
2. Szociális szakellátások	78
II.2 Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás	90
1. Gyermekjóléti alapellátások	90
Gyermekek napközbeni ellátása	102
Gyermekek átmeneti gondozása	106
Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai	111
2. Gyermekvédelmi szakellátások	114
III. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre	119
1. Köznevelési alapfeladatok	119
2. Felnőttképzés	139
3. Egyéb oktatási, képzési feladatok	145
IV. Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra	151
1. Lakhatás, lakásállomány	151
2. Közszolgáltatások	158
3. Infrastruktúra	166
4. Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok	176
V. Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerőpiaci kompetenciák, együttműködés erősítésére	184
1. Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	184
2. Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások	194
3. Ifjúságot célzó tevékenységek	197
4. Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat	204

5. Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések	210
6. Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok	216
7. Digitális kompetenciafejlesztés	222
VI. Összegzés – A vármegyében élő hátrányos helyzetű csoportok körében feltárt szolgáltatási hiányok, valamint megoldási/beavatkozási lehetőségek átfogó, összegző bemutatása	228

BEVEZETÉS

Heves Vármegye Önkormányzata a vármegye társadalmi felzárkozásáért elköteleződve készítette el Heves Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) dokumentumát, melynek közvetlen előzményeként született meg a vármegye Szolgáltatási Út Térképe (SZÚT).

A Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) egy olyan, vármegyei szintű helyzetfeltáró dokumentum, mely részletesen kirajzolja a vármegyében a szolgáltatási hiányokat annak érdekében, hogy azokra adekvát válaszokat, intézkedési javaslatokat lehessen megfogalmazni a társadalmi felzárkózás segítése érdekében. A SZÚT láttatja, összegzi tehát azokat a hiányokat, melyekre építve lehet kijelölni, megtervezni azokat a beavatkozásokat, együttműködéseket, fejlesztési projekteket, melyek segítségével pótolhatók a hiányok, illetve melyek révén hatékonyan segíthető a társadalmi felzárkózás a vármegyében. A SZÚT-ban feltárt hiányokra reagáló, javaslatokat megfogalmazó dokumentum a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP).

Jelen dokumentum a TOP_Plusz-3.1.3-23 felhívás keretében elkészült, a Szolgáltatási Út Térképek és Vármegyei Esélyteremtő Paktumok felülvizsgálatát, elkészítését segítő Módszertani útmutatók és sablonok elvárásainak megfelelően készült, tartalmaz javaslatokat a vármegye érintett területegységeire is. Illeszkedik az országos és vármegyei szintű stratégiai dokumentumokhoz, legfőbb célja a társadalmi felzárkózás elősegítése, a vármegye és azon belül a hátrányos helyzetű csoportok által igénybe vehető szolgáltatások és az azokhoz való hozzáférési lehetőségek bővítése, a feltárt hiányosságok mérséklése.

A dokumentumban szerepeltetett javaslatok a SZÚT-ban feltárt hiányokra reagálnak, a települési önkormányzatok és a releváns szakmai szervezetek, valamint a tematikus munkacsoportülések szakmai szervezetei által megfogalmazottak eredményeként álltak össze, azonban a VEP nem tekinthető statikus dokumentumnak. Bizonyos időközönként felülvizsgálat szükséges annak érdekében, hogy a benne megfogalmazott javaslatok, kijelölt beavatkozások mindig az aktuális helyzetre építhessenek, reagálhassanak az időközben megvalósult fejlesztésekre, intézkedésekre, vagy az esetlegesen kialakult újabb hiányokra.

Az alábbiakban a Módszertani útmutató előírásainak megfelelően az adott szolgáltatások hiányosságainak rövid áttekintő összegzése után az elvárt táblázatos formában szerepeltetjük a hiányok megoldására javasolt eszközöket. Az 1. számú táblázatokban szerepel a lakosság egészére vonatkozó javaslatok köre, míg a 2. számú táblázatok tartalma kifejezetten a hátrányos helyzetű lakosságra (nők, gyermekek, romák, fogyatékosok, idősek, mélyszegénységben élők) vonatkozik.

Partnerség

A vármegye jelen Vármegyei Esélyteremtő Paktum dokumentumának elkészítésében nagy szerepe volt az egyeztetéseknek, partnerségeknek, a **különböző területi szinteken és tématerületeken** működő intézmények, szervezetek és szakemberek, partnereik által megfogalmazott **véleményeknek, javaslatoknak és észrevételeknek**.

A VEP készítése során lefolytatott egyeztetések során meghatározó volt a Felzárkózási Fórum és munkacsoportjainak tagjain túlmenően a **települések polgármestereinek, a vármegyében működő tankerületeknek, oktatási-nevelési, szociális, kulturális intézményeknek, egyházaknak, civil szervezeteknek és helyi lakosoknak** a részvétele, akikkel való kapcsolatfelvétel és közös kommunikáció során számos területen kirajzolódtak a vármegyében élők szolgáltatásokat is érintő szükségletei és elvárásai a gyakorlati tapasztalatok alapján.

I. Egészségügyi alap- és szakellátások

Az Egészségügyi munkacsoport első ülésére 2025. június 23-án 13:00 órától került sor. Helyszíne: 3300 Eger, Heves Vármegye Önkormányzata Barkóczy terme, 3300 Eger, Kossuth Lajos út 9. volt. A Munkacsoport ülésén került megvitatásra a vármegyei egészségügy helyzete *(az egészségügyi alapellátás, a terület szolgáltatási hiányai, szakemberhiány, egészségügyi szakellátás, a terület szolgáltatási hiányai, szakemberhiány, és az egyéb egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés)*, illetve a prevenció és szemléletformálás kérdésköre, valamint a csecsemő-gyermekek, ifjúsági és időskori egészségügyi szolgáltatások fejlesztésének lehetőségei tématerületek.

1. Egészségügyi alapellátások

- a) **Egészségügyi alapellátások** *(szűrővizsgálatok, egyéni egészségfejlesztés, háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátások, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői és iskola-egészségügyi ellátások (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi, iskola védőnő), otthoni szakápolások, otthoni hospice ellátások)* terén a SZÚT 1.1. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságai

Heves vármegyében az **egészségügyi alap- és szakellátás keretei között számos ellátás, szolgáltatás biztosított** a lakosság, és ezen belül a hátrányos helyzetű csoportok (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) részére is, **azonban az egyes ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, azok elérésében települési és járási szinten is mutatkoznak eltérések.**

A **megelőző alapellátások** területén markáns különbségek vannak járási és települési szinten is az ellátás megszervezésében, az ellátások körében, formájában és a hozzáférés tekintetében is. A járásokban és a településeken jelentős részen helyben is vannak elérhető szűrővizsgálatok, szűrőprogramok, ugyanakkor a szűrővizsgálatok a legszélesebb körben az egri járásban, a vármegye székhelyen, Egerben biztosítottak, valamint a járásközpontokban. A járásokhoz tartozó többi településen már sokkal szűkebb és korlátozott a szűrővizsgálatok köre, a szűrőprogramok elérhetősége és rendszeressége, de akadott olyan település is, ahol szűrések nincsenek. A rendelkezésre álló adatok alapján jellemzően a háziorvosok, illetve ahol volt adat, a házi gyermekorvosok, védőnők, fogorvosok is végeznek szűréseket a településeken, ugyanakkor a szűrések köre és elérhetősége ott legszélesebb, ahol Egészségfejlesztési Iroda működik, járóbeteg szakellátás biztosított, valamint lehetőség van a szűrőprogramokba való bekapcsolódásra. Az egészségfejlesztő szűrőbusz jellemzően évente egy alkalommal biztosított a településeken, de vannak olyan települések is, ahol egy ideje már erre sincs lehetőség, vagy még nem is volt, holott nagy szükség lenne rá. Az egészségfejlesztő szűrőbusz évente egyszer is hiánypótló a településeken.

A járások településeinek egy részén esetenként szervezett utazás keretei között is segítik a lakosságot, a hátrányos helyzetű csoportokat (pl. idősek, nők stb.) a szűrőközpontokra való eljutásban, hogy támogassák a szűrővizsgálatokon való részvételt, illetve a vizsgálatokhoz való hozzáférést a tömegközlekedési nehézségek, az egészségi állapot, egészségügyi problémák (pl. idősek) miatt, valamint az egészségvédelem, prevenció érdekében. A mammográfiás vizsgálaton való hozzáférés esetén sok esetben megnevezésre került a szervezett utazás.

A járásokban és a járások településein jellemzően szükség lenne az elérhető szűrővizsgálatok

és szűrőprogramok körének kiszélesítésére. Az igények bár településenként eltérőek, de a legtöbb esetben szükség lenne a tüdőszűrésre, a mammográfia vizsgálatra, és gyakran megnevezésre került a bőrgyógyászati, nőgyógyászati szűrés is.

A hiányosságok, problémák megoldása érdekében szükség lenne járási szinten a helyben nem elérhető szűrővizsgálatok, illetve a szűrőprogramok rendszeres biztosítására. A települések jelentős részén szintén szükség lenne a helyben elérhető szűrővizsgálatok körének kibővítésére, szűrőprogramok elérhetővé tételére, rendszeres vagy akár rendszeres időközönkénti biztosításával, sok esetben egyes vizsgálatok esetén akár az egészségfejlesztő buszok biztosításával is. A problémák, hiányosságok megoldása érdekében igény van a humán erőforrás bővítésére, az eszközök biztosítására és a meglévő eszközök fejlesztésére, az egészségfejlesztő szűrőbuszok kitelepítésére. Több esetben említésre került az is, hogy egyes településeken 9 személyes kisbuszra és gépkocsivezetőre lenne szükség a helyben nem elérhető és vagy nem kihelyezhető szűrővizsgálatok esetében. A lakosság és a hátrányos helyzetű csoportok esetén azonban nem csak az elérhető szűrővizsgálatok, szűrőprogramok hiánya jelenti a problémát, hanem a prevenció, az egészségtudatosság, az ismeretek hiánya és az egészséggel kapcsolatos edukáció hiánya is.

A vármegyében biztosított a **házi orvosi-, házi gyermekorvosi ellátáshoz** való hozzáférés. A járásközpontokon kívül jellemzően a házi orvosi ellátás keretén biztosított a gyermekek ellátása is biztosított. A járásközpontokban és a városokban élő gyermekek azok, akik a leginkább hozzáférnek a házi gyermekorvosi ellátáshoz helyben a településen. A házi gyermekorvosi ellátás bővítésére lenne szükség több településen is.

A felnőtteket és gyermekeket is ellátó, területi ellátási kötelezettséggel bíró házi orvosok jellemzően biztosítottak vármegyei, járási és települési szinten is, ugyanakkor problémát jelent, hogy vannak betöltetlen házi orvosi és házi gyermekorvosi álláshelyek is. A betöltetlen házi orvosi és házi gyermekorvosi álláshelyek azonban járásonként és településenként is eltérőek. A betöltetlen általános orvosi körzetekben és a gyermekorvosi körzetekben a betegek ellátása jellemzően helyettesítéssel megoldott, de akadt példa olyan településekre is, ahol a házi orvos helyettesítés csak időszakosan megoldott, illetve arra is, hogy helyettesítés keretében a házi orvos csak napi 2 órában látja el a betegeket helyben. A házi orvosok és a házi gyermekorvosok leterheltsége változó, de jellemzően leterheltek. A leterheltség hátterében az alábbi fő okok állnak: a magas betegszám, valamint az egyes településeken a betöltetlen házi orvosi/házi gyermekorvosi álláshelyek miatt több beteget kell, hogy ellásson az orvos. Ennek ellenére a házi orvosok és a házi gyermekorvosok jellemzően megfelelő színvonalon biztosítják az ellátást.

A **házi orvosi ügyelet** központilag kerül megszervezésre, a házi orvosi ügyelet biztosított, leginkább a gyermekügyelet nehezen érhető el. A házi orvosi ügyeleteken a felnőtteket és gyermekeket is egyaránt ellátják. A házi orvosi és a házi gyermekorvosi ügyeleteken az ellátás színvonala jellemzően megfelelő, de az ügyeleteken is leterheltek az orvosok. A problémát a legtöbb esetben az jelenti, hogy egyrészt az egyes járásközpontokban az ügyeleti ellátás csak egy adott időintervallumban biztosított, és azon kívül jellemzően a vármegyeszékhelyen, Egerben érhető el. Az ügyeleti ellátás esetén a legnagyobb probléma az, hogy a betegek lakóhelye és az elérhető ügyelet között nagy a távolság. Az ügyeleti ellátás eléréséhez utazni kell, de a településeken gyakran nem, vagy nem megfelelő rendszerességben és időintervallumban biztosított ügyeleti időben a közösségi közlekedés, ebből adódóan vagy személygépkocsival tudnak eljutni a betegek az ügyeletre, vagy mentőt hívnak. A gyermekorvosi ügyeletre való eljutás még nagyobb kihívást jelent a vármegye gyermekes családjai számára a távolság és az idő tekintetében is.

A problémák és hiányosságok megoldása érdekében szükség lenne a betöltetlen házi orvosi és házi gyermekorvosi álláshelyek betöltésére, plusz humán erőforrás biztosítására (pl. dietetikusra, gyógytornászra, egészségpszichológusra, diplomás ápolóra, szakápolókra),

helyben elérhető háziorvos biztosítására, a lakosság körében az egészségnevelés hiányának a pótlására, a lakosság egészségügyi edukációjának a biztosítására, az ügyeletre tömegközlekedéssel való eljutás- és a településekhez közelebbi ügyeleti ellátás biztosítására is. A szolgáltatások javítása céljából további igény mutatkozik az eszközfejlesztésre is (pl. komplexebb műszerezettség, orvosi eszközök, beteghívó rendszer, röntgen stb.) és néhány település esetében a rendelő teljeskörű felújítására, vagy a rendelő helyiségszámának a bővítésére. A háziorvosi ellátás esetében sok esetben probléma forrása az egészségnevelés hiánya a lakosság körében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportok (nők, gyermekek, romák, fogyatékosok, idősek, mélyszegénységben élők) körében. Ebből adódóan nő a betegek aránya, a háziorvosok és házi gyermekorvosok leterheltsége is nő, és még kevesebb idő és lehetőség marad a megelőzésére, a prevencióra. A humán erőforrás bővítése segítséget jelent a prevenciós kapacitás növelésében, a szűrések végzésében és a krónikus betegek ellátásában is. Különösen indokolt lenne azokon a településeken, ahol a hátrányos helyzetű csoportok a távolság miatt nehezen tudnak hozzáférni a településen belül is a háziorvosi ellátáshoz, a védőnői szolgáltatásokhoz (gyerekek egy részét nem viszi el tanácsadásra szülő). Ezeken a településeken és a hátrányos helyzetű településrészekben megoldást jelenthetne a rendelőbe/tanácsadóba való szállításban való segítségnyújtás (pl. kisbusz sofőrrel) is. A hátrányos helyzetű csoportok (gyermekek, idősek, fogyatékosok, nők, mélyszegénységben élők) esetében vármegyei szinten a szűrések és a krónikus betegek gondozása bár jellemzően biztosított, de szükség lenne az ellátásokhoz való hozzáférés javításában. A teljes lakosság, de különösen a hátrányos helyzetű célcsoportok esetében hiánypótló lenne az egészségnevelés erősítése, az egészségügy edukáció, már általános iskolás kortól kezdődően a betegségek megelőzése és a betegszám csökkenése miatt is.

A vármegyében a **fogászati alapellátáshoz** való hozzáférés biztosított a lakosság részére, a felnőtteknek és a gyermekeknek is egyaránt, jellemzően vegyes körzetekben/területi ellátással, és települések többségén helyben is elérhető. A települések egy kisebb részében azonban helyben nem érhető el a lakosoknak a fogászati ellátás, jellemzően egy másik, szomszédos településen tudnak hozzájutni az ellátáshoz. A hátrányos helyzetű csoportok esetében a fogászati kezeléshez jutásának esélyei a TB finanszírozott ellátásra vonatkozóan jellemzően nem különböznek a lakosságétól a vármegyében, sem a járásokban, és a településeken sem a lakosságétól, a térítéssel ellátásokat (pl. fogpótlás, fogszabályozó) azonban az anyagi helyzetükből adódóan sokkal inkább kevésbé tudják igénybe venni. A hátrányos helyzetű csoportok esetében további problémát jelent, hogy az alapellátás bár hozzáférhető számukra, de a kezelésekre sokkal ritkábban járnak vissza. A vármegyében a fogorvosi ügyelet elérhetőségéről Eger esetén van adat.

A vármegyében a lakosság fogazatának az állapota változó. A lakosság egy részének a fogazata átlagos állapotú, megfelelő, de a lakosság egy jelentősebb részének sokkal inkább kezeletlen, elhanyagolt, rossz. A lakosság fogazatának állapota azonban nem mindig függ össze a hátrányos helyzettel, ugyanakkor sokkal inkább jellemzőbb az, hogy a hátrányos helyzetű csoportok fogazata az átlagosnál is elhanyagoltabb, rosszabb.

A vármegyében a lakosság fogorvoshoz fordulási gyakorisága is változó. Szinte minden településen arról számoltak be a fogorvosok, hogy a lakosok jelentős része ritkán, gyakran csak akut probléma jelentkezése esetén veszik igénybe az ellátást. A fogorvoshoz fordulás a hátrányos helyzetű csoportok esetében is változó, de a körükben sokkal inkább jellemző, hogy ritkábban, akut esetben veszik igénybe az ellátást, és a szükséges további kezeléseken már nem jelennek meg.

A problémák megoldása érdekében kiemelt szükséglet mutatkozik az edukációra, a lakosok fogászati ellátáshoz való hozzáállásának javítására és a fogorvosi ellátáshoz való feltételek helyben történő biztosítására azokon a településeken, ahol a fogászati alapellátás helyben nem biztosított. Ezen szükségletek biztosítása a teljes lakosság számára hiánypótló lenne, de a

hátrányos helyzetű csoportoknak különösen nagy szüksége lenne rá. A hátrányos helyzetű lakosok esetében az igények között megnevezésre került az ismeretterjesztő anyagok biztosítása is. Továbbá igényként fogalmazódott meg az infrastruktúra és az eszközellátottság, eszközfejlesztés is. Több járásban és több településen is szükség lenne panorámaröntgen biztosítására az ellátás színvonalának javítása érdekében és azért is, mert az gyakran csak távolabbi városokban és főként a megyeszékhelyen biztosított a lakosoknak. Jellemző megoldatlan probléma az is, hogy az alapellátás keretében a térítéses ellátásokat csak a lakosok egy része tudja megfizetni és a hátrányos helyzetű csoportoknak különösen nagy szükségük lenne a fogpótlásra, mert gyakori a hiányos fogazat, ugyanakkor ez a beavatkozás nem térítésmentes, így alig veszik igénybe.

A hátrányos helyzetű csoportok az anyagiak, a szokások és a tudatosság hiányából fakadóan ritkábban veszik igénybe a fogászati ellátást, ebből adódóan a fogazatuk állapota is sok esetben rosszabb, mint az erre tudatosan figyelő, jobb helyzetben lévő csoportok tagjaié. Az alapellátás keretében a fogászati kezelésekhöz hozzá tudnának jutni, de szociokulturális okokból kifolyólag már a kezelésen való megjelenés sem történik meg sok esetben. A fogazat jó állapotának megőrzése is elsősorban prevenciót igényel. Ebből adódóan már az óvodában el kellene kezdődnie a fogászati szűrővizsgálatoknak a probléma mérséklése érdekében, majd az éves iskolafogászaton való jelenlét (mindkettő ellátása kötelező, ugyanakkor a jelenlét nem) is hiánypótló lenne, és sok esetben a szülő nem viszi a jelzések ellenére sem a gyermeket a kezelésekre. A rendszeres, kampányjellegű, illetve a lakossághoz közeli fogászati szűrési lehetőségek számának növelésével, a prevenció és tájékoztatás biztosításával javítható lenne a lakosság fogazatának állapota.

A család- és nővédelemmel kapcsolatos szolgáltatások elérhetőek és igénybevehetőek a vármegyében. Számos településen biztosított helyben a **védőnői ellátás**, több helyen helyettesítés keretében megoldott a védőnői jelenlét. A védőnői szolgáltatással többnyire elégedett a lakosság. A várandós anyák gondozása megfelelő színvonalú, a terhesgondozást több helyen a szakellátás távolsága nehezíti. Számos településen megfogalmazódott igényként az, hogy még több prevenció előadásra lenne szüksége a várandós nőknek. Leterheltségük, mentális terhelésük számos településen igen nagy, különösen ott, ahol a hátrányos helyzetű ellátottak száma magas. A hátrányos helyzetű családokkal a napi kapcsolat rendkívül fontos, jelenlétük nélkülözhetetlen, az óvodákban és iskolákban is igény lenne a gyakoribb jelenletre. A védőnők jelentős része részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszerben is és probléma észlelése esetén azonnal megteszi a szükséges jelzést. Egészségügyi szolgáltatások érhetőek el részben az iskolaorvos, részben az iskolafogorvos által biztosított ellátások keretében, településenként eltérő formában. 2023. júliusáig a települési önkormányzatok az egészségügyi alapellátás körében biztosították a védőnői ellátást. Az egészségügyi alapellátásról szóló törvény módosulásával az állam az egészségügyi alapellátás körében - a települési önkormányzattal együttműködésben - gondoskodik a védőnői ellátásról, az irányító vármegyei intézmény útján, mely a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Kórház.

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő adatai alapján minden településen elérhető mind az otthoni szakápolás, mind az otthoni hospice ellátás. A települési adatbázisokban egyes települések képviselői viszont jelezték, hogy a szolgáltatások hosszabb ideig aktiválódnak, gyakran hetekbe/hónapokba is belekerül.

- b) Az **egészségügyi alapellátások** (szűrővizsgálatok, egyéni egészségfejlesztés, házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátások, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői és iskola egészségügyi (iskolaorvosi, iskola-fogorvosi, iskola

védőnő) ellátások, otthoni szakápolások, otthoni hospice ellátások) terén a SZÚT 1.1. pontjában feltárt szolgáltatási hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) c7) 1-5; d1) 1-10; d2) 1-4)

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az egészségügyi alapellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egészségügyi alapellátásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló
1.	Szűrővizsgálatok elérhetősége és igénybevétele: Számos településen a szűrővizsgálatok helyben nem, vagy csak korlátozottan érhetők el. Alacsony a lakossági részvétel, valamint nehézséget jelent a szűrőhelyek megközelítése. Nincs elegendő forrás a szűrővizsgálatok megszervezéséhez a kis településeken	A korlátozott hozzáférés háttérben az infrastruktúra és a finanszírozási források hiánya áll. A részvételi arányt csökkenti a lakosság alacsony egészségtudatossága, a hiányos tájékoztatás, valamint a közlekedési nehézségek, különösen az idősök és gépjárművel nem rendelkezők esetében.	A szűrővizsgálatok körének bővítése, rendszeressé tétele és mobil szűrőegységek működtetése. A szükséges humán erőforrás, eszközök és finanszírozás biztosítása. A lakosság célzott tájékoztatása, motiválása, valamint az eljutás támogatása. Az érintett szereplők (védőnők, EFI-k, civil szervezetek) bevonása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás helyzete: Több településen nem biztosított az állandó háziorvosi és gyermekorvosi ellátás,	Orvoshiány, különösen gyermekorvosok tekintetében. Magas betegterhelés, különösen a hátrányos helyzetű lakosság körében.	Humán erőforrás biztosítása és ösztönzési rendszerek kialakítása. Infrastruktúra fejlesztése, praxisok összevonása és fenntartható működésük biztosítása. Szakmai együttműködések erősítése, különösen az egészségfejlesztési irodákkal.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási,	Nem

	különösen a házi gyermekorvosok száma kevés. A praxisok túlterheltek, az infrastruktúra sok esetben nem megfelelő, a kis praxisok működése nem hatékony.	Elavult infrastruktúra, valamint a szakmai együttműködések és motiváció hiányosságai.	A betegút-szervezés és kommunikáció javítása.		szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Prevenációs és népegészségügyi szolgáltatások: A prevenációs, népegészségügyi és telemedicinális szolgáltatások elérhetősége korlátozott.	Hiányos humán erőforrás, alacsony szakmai motiváció, valamint az egészségfejlesztési rendszerek ismeretének hiánya.	Szakemberek alkalmazása, szolgáltatások fejlesztése, praxisközösségek létrehozása. Az EFI-kkel való együttműködés erősítése, valamint a prevenációs tevékenységek támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Ügyeleti ellátás hozzáférhetősége: Az ügyeleti ellátások – különösen gyermekellátás – nehezen érhető el (távolság és korlátozott időtartam miatt).	Nagy földrajzi távolságok, valamint a közlekedési infrastruktúra hiányosságai.	A lakóhelyhez közelebbi ellátások biztosítása, illetve az eljutás támogatása rövid távon.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Fogorvosi ellátás helyzete: Több településen nem elérhető helyben a fogorvosi ellátás, a lakosság csak akut esetben veszi igénybe. Fogorvosi ellátások körében eszközigény.	Hozzáférési nehézségek (csak a településtől távolabb tudják igénybe venni), humán erőforrás- és eszközhiány, alacsony prevenációs szemlélet.	Helyi és mobil fogorvosi ellátás biztosítása, eszközfejlesztés, valamint prevenációs programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

6.	Védőnői ellátás: A védőnői ellátás nem mindenhol teljes körű, a szakemberek túlterheltek, az infrastruktúra hiányos.	Humánerőforrás-hiány, magas esetszám, valamint elavult eszközök és infrastruktúra.	Humánerőforrás bővítése, eszközfejlesztés, infrastruktúra korszerűsítése, valamint ösztönző rendszerek kialakítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Egészségfejlesztési programok: Hiányoznak az egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő programok	Szakemberhiány, forráshiány, valamint alacsony lakossági ismeretszint.	Programok, előadások, szűrések szervezése, valamint a szükséges szakmai háttér biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Óvodai mozgásfejlesztés: Alacsony a fizikai aktivitás már óvodás korban is, hiányoznak a sport- és testmozgás-programok	Hiányos szülői és intézményi szemlélet, valamint korlátozott programkínálat.	Óvodai mozgásfejlesztő programok szervezése, szülők bevonása segítő programokkal, korai szűrések biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Iskolai mozgásfejlesztés: Kevés a tanórán kívüli sportolási lehetőség.	Korlátozott infrastruktúra, alacsony a sportprogramok kínálata, hozzáférési nehézségek a kisebb településeken.	Sportprogramok bővítése, innovatív eszközök alkalmazása, hozzáférés javítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

10.	Fejlesztő szolgáltatások - felnőtteknek: Korlátozottan érhetőek el az egészségügyi fejlesztő szolgáltatások és mozgásprogramok. (pl.: gyógytorna, gyógypedagógia stb.)	Szakemberhiány (gyógytornász, gyógypedagógus, fizioterapeuta, gyögmasször stb.), információhiány, valamint hozzáférési korlátok.	Oktatási programok, kiadványok készítése, valamint szakmai szolgáltatások bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Fejlesztő szolgáltatások - gyermekeknek: Magas a fejlesztésre szoruló gyermekek száma, miközben a fejlesztő szolgáltatások kapacitása korlátozott.	Szakemberhiány, túlterheltség, valamint a szolgáltatások korlátozott hozzáférhetősége. A vármegyében magas a fejlesztendő gyermekek száma. Számos mozgás- és egyéb készségfejlesztés indokolt.	Szakemberek számának növelése (gyógytornász, gyógypedagógus, egyéb fejlesztő szakemberek), szolgáltatások bővítése, modern eszközök alkalmazása, valamint preventív programok erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az egészségügyi alapellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egészségügyi alapellátásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló
GYERMEKEK						
1.	Egészségfejlesztő programok hiánya (táplálkozás, balesetmegelőzés)	A gyermekek jelentős része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel az egészséges táplálkozás és a balesetmegelőzés területén, hiányosak a prevenció ismereteik. Az egészségtudatosságra nevelés nem kellően biztosított sem a családi, sem az intézményi környezetben, valamint hiányoznak a célzott programok és edukációs tevékenységek.	Prevenációs szemléletű, egészséges életmódra nevelő foglalkozások szervezése a táplálkozás és balesetmegelőzés témakörében. Az önkéntesség szerepének erősítése a programok megvalósításában.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Egészségtudatosság és digitalizáció hatásai Hiányoznak a digitalizáció és az online tér egészségre gyakorolt negatív	Szakemberhiány, szervezési és forráshiány, valamint az egészségfejlesztési programok alacsony prioritása.	Prevenációs egészségnapok, ismeretterjesztő előadások és szűrőprogramok szervezése a gyermekek számára. Gyakorlati oktatások, valamint online és nyomtatott tájékoztató anyagok készítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási,	Nem

	hatásait bemutató programok, valamint az egészségfejlesztő események (egészségnapok, szűrések, előadások).				szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Óvodai mozgásfejlesztés hiányosságai	Az óvodáskorú gyermekek körében alacsony a fizikai aktivitás, és nem biztosított minden esetben a mozgásfejlesztő programok elérhetősége. A szülők és intézmények egészségtudatossága eltérő, valamint hiányoznak a szervezett mozgásfejlesztő programok és a korai szűrések.	Óvodai mozgásfejlesztő programok biztosítása, szülők bevonása edukációs tevékenységeken keresztül (előadások, gyakorlati foglalkozások). Az egészségi állapothoz igazított mozgásformák oktatása, valamint korai szűrések biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Iskolai, tanórán kívüli sportprogramok hiánya	Alacsony a tanórán kívüli sporttevékenységek aránya, különösen a hátrányos helyzetű gyermekek körében. Szűkös programkínálat, a családi háttérből fakadó egészségnevelési hiányosságok, valamint a közösségi lehetőségek korlátozottsága.	Rendszeres iskolai mozgásprogramok biztosítása, a gyermekek egészségi állapotához igazított mozgásformák oktatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés hiánya; gyógytornászi szolgáltatás hiánya egyes településeken.	Egyes településeken nem elérhető gyógytornász szolgáltatás, valamint hiányoznak a mozgásfejlesztést támogató ismeretek és eszközök. Szakemberhiány, információhiány, valamint a szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés.	Mozgásfejlesztő kiadványok készítése és előadássorozatok szervezése. Innovatív eszközök (pl. virtuális megoldások) alkalmazása a prevenció és a motiváció erősítése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

6.	Speciális fejlesztő szolgáltatások hiánya	A gyermekek számára nem biztosított megfelelő mértékben a fejlesztő szakemberek (pl. gyógypedagógus, gyógytornász) jelenléte. Szakemberhiány, valamint az igényekhez képest alacsony kapacitás.	Fejlesztő szakemberek folyamatos foglalkoztatásának biztosítása. Innovatív eszközök alkalmazása a fejlesztési folyamatok hatékonyságának növelésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Gyermekek egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése nem minden településen biztosított	Nem biztosított a gyermekek számára a helyben elérhető fogászati szűrés és ellátás, valamint nehézkes a gyermekorvosi, ortopédiai és szemészeti ellátásokhoz való hozzáférés. Alacsony a szűréseken való részvétel. Humán erőforrás-hiány (betöltetlen álláshelyek), közlekedési nehézségek, valamint a szülői együttműködés hiányosságai.	A gyermekek szűréseinek és alapellátásának folyamatos biztosítása, az ügyeleti ellátás elérhetőségének javítása. A szűréseken való részvétel ösztönzése, szükség esetén kötelezővé tétele. A szülők, védőnők és egyéb szakemberek közötti együttműködés erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Egészségügyi ellátás igénybevételenek hiányosságai, a hátrányos helyzetű gyermekek egy része nem jut el a háziorvoshoz, tanácsadásra	A hátrányos helyzetű gyermekek egy része nem jut el rendszeresen vagy időben az egészségügyi ellátásokra. Alacsony szülői egészségtudatosság, információhiány, valamint együttműködési nehézségek.	Tájékoztató és motivációs programok szervezése a szülők számára, a szakemberek és a családok közötti kommunikáció erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
IDŐSEK						
1.	Szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés nem megfelelően biztosított	Az időskorú lakosság számára nem biztosított megfelelően a településen kívül elérhető	Szállítási lehetőségek biztosítása az idősek számára a szűrőközpontokba, segítség az eljutás támogatásában és a szolgáltatások hozzáférhetőségének javításában.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok,	Nem

		szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés. A szűrővizsgálatok jellemzően központi helyszíneken érhetők el, amelyek megközelítése nehézséget jelent az idősok számára a nagy távolság, valamint a közösségi közlekedés hiányosságai (pl. alacsony járatsűrűség, fizikai akadályok) miatt.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
2.	Egészségfejlesztő programok hiánya	Az időskorú lakosság jelentős része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel az egészséges táplálkozás és a balesetmegelőzés területén. Hiányoznak a célzott egészségfejlesztő programok és az idősok számára elérhető prevenciók edukációs lehetőségek.	Egészségfejlesztő és ismeretterjesztő előadások szervezése az egészséges táplálkozás és balesetmegelőzés témakörében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Komplex egészségfejlesztési programok hiánya	Hiányoznak a komplex egészségfejlesztő programok, szűrések és egészségnapok, valamint korlátozott a digitalizáció egészségre gyakorolt hatásait bemutató programok elérhetősége. Kevés az életmentő eszköz, továbbá nem biztosítottak az idősok fizikai és mentális állapotát támogató aktivitások. Szakemberhiány, forráshiány, valamint a programok szervezésének alacsony szintje. Az idősok egészségtudatossága és digitális ismeretei hiányosak, különösen az online tér kockázatai tekintetében.	Helyben elérhető egészségnapok, szűrések és ismeretterjesztő programok szervezése, a háziorvosok, védőnők és egészségfejlesztési irodák bevonásával. A digitalizáció kockázataira fókuszáló szemléletformáló programok megvalósítása. Életmentő eszközök beszerzése. Az idősok fizikai aktivitását támogató programok fejlesztése (pl. célzott mozgásprogramok, fitnesz parkok kialakítása, digitális tartalmak). Közösségi és kognitív fejlesztést szolgáló programok (pl. klubfoglalkozások, játék alapú fejlesztések) megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

4.	Gyógytornászi és mozgásfejlesztő szolgáltatások hiánya	Nem biztosított megfelelően a gyógytornászi ellátás, valamint hiányoznak a mozgásfejlesztéshez kapcsolódó ismeretek és programok. Szakemberhiány, információhiány, valamint a lakosság nem rendelkezik elegendő ismerettel az életkorának és egészségi állapotának megfelelő mozgásformákról. A tájékoztató anyagok és programok hiányoznak.	Mozgásfejlesztő kiadványok és előadássorozatok szervezése, komplex mozgásprogramok megvalósítása. Az egészségi állapothoz igazított mozgásformák tanítása. Innovatív eszközök (pl. digitális és virtuális megoldások) alkalmazása a hatékonyság és motiváció növelése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
NŐK						
1.	Nőgyógyászati szűrővizsgálatok elérhetősége nem minden településen biztosított	A településeken nem, vagy csak korlátozottan érhetők el a nők számára alapvető szűrővizsgálatok, különösen a mammográfiás vizsgálatok és a méhnyakszűrés. A szűrővizsgálatok jellemzően nem helyben kerülnek megszervezésre, ami csökkenti a részvételi arányt, valamint hiányoznak a helyi szinten szervezett, rendszeres szűrési lehetőségek.	A mammográfiás és méhnyakszűrések helyben történő biztosítása, mobil szűrőegységek (szűrőbuszok, szűrőkamionok) bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés közlekedési akadályai	A nők számára nehézséget jelent a szűrőközpontokba történő eljutás. A közösségi közlekedés hiányosságai, valamint az utazási költségek és szervezési nehézségek visszatartják a nőket a szűrések igénybevételétől.	Szervezett szállítás biztosítása a szűrőközpontokba történő eljutás érdekében. Az önkéntes hálózatok bevonása az eljutás támogatásába.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Egészségfejlesztési programok hiánya	A nők és anyák jelentős része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel az egészséges táplálkozás és balesetmegelőzés területén. Hiányoznak a célzott, helyben elérhető egészségfejlesztő és prevenciós programok, valamint az edukációs lehetőségek.	Egészségfejlesztő és ismeretterjesztő előadások szervezése, különös tekintettel a várandós és kisgyermekes anyákra.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Komplex egészségfejlesztési programok hiánya	A települések jelentős részén nem elérhetők egészségfejlesztő programok, egészségnapok, szűrések és ismeretterjesztő előadások, valamint hiányzik a megfelelő szakemberállomány. Szakemberhiány, forráshiány és szervezési kapacitások korlátozottsága. Az egészségtudatosság alacsony szintje a női lakosság körében.	Prevenciós programok, egészségnapok és szűrések szervezése. A szükséges szakemberek bevonása és együttműködésük erősítése. Széleskörű tájékoztatás biztosítása a szűrések fontosságáról és elérhetőségéről.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Hiányoznak a közösségi és egészségfejlesztési célú mozgásprogramok, valamint az óvodai mozgásfejlesztéshez és tanórán kívüli sporttevékenységekhez kapcsolódó lehetőségek.	A nők – különösen az anyák – támogatása nem megfelelő a gyermekek egészségfejlesztésében, valamint hiányoznak a számukra elérhető információk és programok.	Óvodai mozgásfejlesztési programok biztosítása, valamint a nők, anyák számára tájékoztató és edukációs anyagok készítése és elérhetővé tétele.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Gyógytornászi és mozgásfejlesztő szolgáltatások hiánya	Korlátozottan érhető el a gyógytornászi szolgáltatások, valamint hiányoznak a mozgásfejlesztéshez szükséges ismeretek és eszközök. Szakemberhiány, információhiány, valamint a célcsoport számára nem elérhető vagy nem hozzáférhető	Mozgásfejlesztő kiadványok és előadássorozatok szervezése, gyakorlati képzések biztosítása. Ergonómiai ismeretek oktatása, valamint az egészségi állapothoz igazított mozgásformák tanítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		mozgásfejlesztő programok és kiadványok.	Innovatív eszközök (pl. digitális megoldások) alkalmazása a programok hatékonyságának növelése érdekében.			
FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Fogyatékos személyek számára a fogászati ellátás nehézkes igénybevétele	A helyi ellátórendszer nem képes biztosítani az ambuláns kezelést; a hozzáfutáshoz gyakran utaztatás vagy betegszállítás szükséges, amely többletköltséget jelent, és így akadályozza az ellátáshoz való hozzáférést. A fogyatékos személyek fogászati ellátása gyakran csak szakellátó helyen, altatásban oldható meg, az ambuláns ellátás helyben nem biztosított.	Ambuláns fogászati ellátás folyamatának kidolgozása. A helyszínrre történő eljutás támogatása és megszervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Tematizált egészségfejlesztő és prevenció programok hiánya	A fogyatékos személyek körében hiányoznak az egészséges táplálkozás, balesetmegelőzés és egészségtudatosság alapjait erősítő programok, prevenció egészségnapok, ismeretterjesztő előadások, szűrések. Helyben nem elérhetőek a szükséges szakemberek és programok. A tudatos életmód alapjait adó alapismeretek hiánya akadályozza az egészségmegőrzést és a balesetek megelőzését.	Fogyatékos személyek részére tanácsadások, prevenció és balesetmegelőzéssel összefüggő információs programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Ellátásokhoz való hozzáférés hiányosságai és protokollhiány	Nincs egységes protokoll, tájékoztatás arra, hogy fogyatékkal élők, autizmus spektrumzavarral élők hogyan vehetik igénybe a fogászati és egyéb egészségügyi ellátásokat.	Egységes protokoll, tájékoztató készítése a fogyatékkal élők fogászati és egészségügyi alapellátási lehetőségeiről. Egy kijelölt intézmény kialakítása, amely speciálisan ezt a célcsoportot tudja ellátni.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok	Nem

		Az ellátást biztosító orvosok és intézmények gyakran nem tudják fogadni a speciális célcsoportot.			stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Szűrővizsgálatokra történő eljutás akadályai	A fogyatékkal élők és idősek számára problémát jelent a helyben nem elérhető szűrővizsgálatokon való részvétel. Távolság, közösségi közlekedés hiánya, fizikai akadályok a közlekedésben.	Szállítás megoldása a szűrőközpontokba.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Egészségügyi ellátások akadálymentesítésének hiányosságai	Az akadálymentesítés nem teljeskörű, hiányzik a KÉK – Könnyen Érthető Kommunikáció használata, kevés a jelnyelvet ismerő dolgozó. Az egészségügyi intézmények elsősorban fizikai akadálymentesítésre koncentrálnak, és nem ismerik vagy alkalmazzák a kommunikációs akadálymentesítést. ellátásokat az értelmileg akadályozott személyek.	Infokommunikációs akadálymentesítés, jelnyelvi tolmácsok biztosítása az intézményekben, jelnyelvi videóhívásra alkalmas tolmács eszközök beszerzése KÉK-kommunikációs képzések szervezése az egészségügyi dolgozók számára. Értelmileg akadályozott személyeket segítő akadálymentesítés ismertségének növelése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Célzott egészségtudatosságot erősítő programok, szűrések hiánya	Hiányoznak a fogyatékkal élők számára célzottan szervezett szűrő- és egészségtudatosságot fejlesztő programok, sportolási lehetőségek. A programok és szakszemélyzet hiánya miatt a fogyatékkal élők számára nem elérhetőek az egészségtudatosságot erősítő, testmozgást elősegítő szolgáltatások.	Ingyenes helyi szűrések, szűrőbuszok biztosítása. Prevenációs egészségnapok, programok, ismeretterjesztő előadások szervezése. Sportolási programok SNI személyek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

7.	Érzékenyítő programok hiánya	Hiányoznak az egészségügyi dolgozók számára az érzékenyítő előadások, amelyek hozzájárulnának a fogyatékkal élők megfelelő ellátásához. A szakemberek képzése és tapasztalata a fogyatékkal élőkkel való bánásmódra nem teljes körű.	Rendszeres, folyamatos érzékenyítő programok szervezése a fogyatékkal élők érdekképviseléseivel együttműködve.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Nőgyógyászati szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés hiánya	A mélyszegénységben élő nők körében rendkívül ritka a mammográfiás vizsgálatokon és méhnyak-szűrésen való részvétel. Helyben nincs szervezett hozzáférés a rendszeres szűrővizsgálatokhoz.	Mammográfiás és méhnyakszűrések elérhetőségének biztosítása a településeken. Szűrőbuszok vagy szűrőkamionok kitelepülése a helyi közösségekhez.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Egészségfejlesztő és tudatosságot erősítő programok hiánya	A vármegye nem minden településén érhető el helyben egészségfejlesztő programok, prevenciós egészségnapok, ismeretterjesztő előadások, valamint hiány van szakemberekből is.	Egészségfejlesztő és tudatosságot növelő helyi programok szervezése. Az egészségfejlesztő programok megvalósításához megfelelő szakemberek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és mozgásfejlesztés hiánya	Sokan keveset mozognak, vagy mozgásproblémáik vannak, és nem ismerik a számukra megfelelő gyakorlatokat. Személyre szabott tanácsadás nem áll rendelkezésre.	Szakemberek (pl. gyógytornász) biztosítása. Ergonómiai ismeretek elméleti és gyakorlati oktatása. Mozgásfejlesztő kiadványok készítése és előadássorozatok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

			Gyakorlati mozgásprogramok szervezése, az egészségi és fizikai állapotnak megfelelően. Modern eszközök bevezetése a motiváció és hatékonyság növelésére.		államigazgatási szervek	
--	--	--	--	--	-------------------------	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Megelőző alapellátások: Az egészségmegelőző vizsgálatokhoz való hozzáférés javítása kiemelt jelentőségű feladat. Fontos nemcsak a vizsgálatok fizikai elérhetőségének növelése, hanem a szűrések típusának bővítése, valamint azok rendszerességének biztosítása is. A vármegye településein a szűrőbuszok vagy szűrőkamionok kihelyezése nélkülözhetetlen, melyhez elengedhetetlen a megfelelő szakszemélyzet, műszerek és finanszírozási források rendelkezésre állása. A vizsgálatok megszervezésében és lebonyolításában, valamint a kiemelten veszélyeztetett csoportok felkutatásában nagyobb szerepet kell kapni a védőnőknek, az egészségfejlesztési irodáknak, valamint a megfelelő felszereltséggel és szakmai tudással rendelkező nonprofit szervezeteknek. A szűrések időzítésében és koordinálásában a vármegyei és helyi önkormányzatok aktív közreműködése is javasolt.

A lakosság motiválása kulcsfontosságú, amelyhez szemléletformáló előadások, tájékoztató kampányok és programok szervezése ajánlott, bemutatva a vizsgálatok fontosságát. A házi orvosok számára érdemes nagyobb időkeretet biztosítani a prevenciós tevékenységekre. Az orvosok folyamatos tájékoztatása a legmegfelelőbb szűrőközpontokról szintén hozzájárul a hatékony betegirányításhoz. A szűrőközpontokhoz való eljutás támogatása is alapvető fontosságú, akár autóbuszos, kisbuszos szervezett utazásokkal, sofőr biztosításával, ami jelentős segítséget jelenthet a kisebb települések lakóinak.

Rendszeres egészségfejlesztő programok, előadások, kampányok, már óvodás kortól, szükségesek az egészségtudatosság növeléséhez, biztosítva a megfelelő humán erőforrást és pályázati forrásokat. Átfogó programok bevezetése és fenntartása is fontos a lakosság testi és mentális egészségi állapotának javítása, az életmódbeli szokások fejlesztése és a betegségek korai megelőzése érdekében.

Házi orvosi és házi gyermekorvosi ellátás: Az egészségügy egyik alapvető feladata a megfelelő humán erőforrás biztosítása, beleértve az orvosokat és képzett asszisztenciájukat, különösen a kistépüléseken. Kiemelten fontos a gyermekorvosi hiány enyhítése, ösztönözve az orvosokat, hogy vállaljanak gyermekorvosi praxisokat kis településeken.

Az ellátás javítását segítheti a megfelelő eszközellátottság biztosítása, valamint pályázati források biztosítása a szükséges eszközök, műszerek beszerzésére és az infrastruktúra fejlesztésére. A praxisok fejlesztését támogató pályázati lehetőségek feltérképezéséhez, valamint a pályázati tevékenységek lebonyolításához biztosítani kell szakmai támogatást az orvosok számára, hogy a szakmai feladatokra koncentrálhassanak. Az ellátó épületek korszerűsítése, akadálymentesítése, a rendelők számának növelése, beteghívó rendszerek kialakítása, új épületek építése mind növelheti az ellátás minőségét és hozzáférhetőségét.

A szűrővizsgálatok házi orvosi rendelőkbe történő integrálása, az egészségfejlesztési irodákkal való szoros együttműködés, valamint a kisebb vagy nehezen működő praxisok összevonása vagy egyes ellátások kialakítása szintén megoldásként merül fel. A házi orvosok folyamatos szakmai továbbképzése, feladatkörük pontos meghatározása és az egészségfejlesztési irodákkal való együttműködés ösztönzése elősegítheti a minőségi ellátást és a prevenciós munkát.

A helyi ügyeleti ellátás biztosítása hosszú távon, rövid távon pedig a vármegyeszékhelyre való bejutás támogatása javasolt.

Fogorvosi ellátás: Helyben elérhető fogorvosi szolgáltatás biztosítása, megfelelő

humánerőforrással és asszisztenciával, alapvető feladat. A lakosság ismereteinek bővítése, a szűrés és kezelés fontosságának tudatosítása érdekében tájékoztató anyagok, kampányok és programok szükségesek. Speciális eszközellátottság, fogászati bútorzat, informatikai rendszer korszerűsítése is fontos, ehhez anyagi forrás biztosítása elengedhetetlen.

Védőnői ellátás: Több humánerőforrás biztosítása helyben, magasabb óraszám, a minimumfeltételek feletti eszközellátással szükséges. A hatékony védőnői munkához szemléltető modellek, nagyobb teljesítményű informatikai eszközök, valamint diagnosztikai eszközök beszerzése javasolt. Motivációs elemek, például bérkiegészítés pályázati forrásból, a hátrányos helyzetű gondozottak súlyozott figyelembevételével, ösztönző hatásúak lehetnek. Programok, előadások, kiadványok és gyakorlati oktatások megvalósítása szükséges az egészségfejlesztés és mozgásfejlesztés elősegítésére. Infrastrukturális fejlesztések (épületbővítés, átalakítás, korszerűsítés) szintén fontosak, pályázati forrás biztosításával.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

Gyermekek számára kiemelten fontos a prevenció, az egészséges életmódra nevelés, az ismeretterjesztő foglalkozások és a szűrővizsgálatok biztosítása. A részvétel ösztönzése és bizonyos esetekben kötelezővé tétele javasolt. A gyakorlati oktatás, valamint online és papír alapú kiadványok kiegészítik a prevenciós nevelést. Az óvodai és iskolai mozgásprogramok, különösen a szülők bevonásával, valamint a modern technológia és virtuális tér alkalmazásával jelentősen növelhetik a hatékonyságot.

Az **idősek** számára kiemelten fontos a szűrőközpontokba történő eljutás támogatása (szervezett utazással, autóbusszal, kisbusszal, sofőrrel). Számukra hatékony megoldást jelenthetnek az egészségfejlesztő, táplálkozási és balesetmegelőzési programok, kiadványok, előadások és egészségnapok. A fizikai aktivitás és egészségmegtartás fejlesztése játékklubok és fitness programok formájában ajánlott, az idősek életmódjának felmérését és elemzését követően.

A **nők** esetében a mammográfiás és méhnyak-szűrések települési elérhetősége kulcsfontosságú. Szűrőbuszok, szűrőkamionok kihelyezése, valamint a helyszínre való szállítás megszervezése szükséges. Egészségfejlesztő és prevenciós programok indítása kiemelt feladat.

A **fogyatékkal élők** számára fogászati kezelések protokolljának kidolgozása, ambuláns ellátás biztosítása, és a helyszínre jutás támogatása elengedhetetlen. Az ellátási lehetőségek feltérképezése után kijelölhető egy speciális intézmény, amely ezt a csoportot látja el. A fizikai és kommunikációs akadálymentesítés, jelnyelvi tolmácsolás biztosítása, KÉK-kommunikáció képések szervezése jelentősen javíthatja az ellátás minőségét.

Folyamatos érzékenyítő tréningek szervezése a fogyatékkal élők érdekképviselőivel együttműködve segítheti az egészségügyi dolgozók megfelelő bánásmódját.

A **mélyszegénységben élők, és romák** részvételének ösztönzése a szűréseken túl az egészségfejlesztő és tudatosságot növelő programok és kiadványok szervezését igényli, a szakemberek aktív közreműködésével. Önkéntesek bevonása tovább növelheti a szolgáltatások elérhetőségét.

2. Egészségügyi szakellátások

- a) Az **egészségügyi szakellátások** (*járóbeteg szakellátás, fogorvosi szakellátás, fekvőbeteg szakellátás*) terén a SZÚT 1.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási/hozzáférési hiányosságai

Heves vármegye közfinanszírozott **járóbeteg szakellátását** 12 db, az elérhető szolgáltatásokat és/vagy az ellátott népességet tekintve jelentős szolgáltató biztosítja szerződéses keretek között. A szolgáltatásokban domináns szerepet játszik a vármegyei fekvőbeteg-ellátó intézmény, a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Kórház által működtetett integrált járóbeteg-ellátás. Az ellátórendszerben a legnagyobb forgalom a laboratóriumi diagnosztika és a fizioterápia területeken jellemző. Fontos cél az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés területi kiegyenlítése, a társadalmi esélykülönbségek csökkentése; a járóbeteg szakellátások infrastrukturális körülményeinek és műszerezettségének javítása.

A vármegye **egészségügyi szakellátása**, azon belül a járóbeteg szakellátás is orvoshiánnyal küzd. A betegek gyakran a szakorvost követik, akár más, akár saját tapasztalatukra építve adott személyhez ragaszkodnak, így akár nagy távolságokra is elutaznak annak érdekében, hogy az adott, választott orvos vizsgálja, lássa el őket. Ebből is adódik, hogy a vármegyei járóbeteg szakellátók leterheltsége, kapacitásainak kihasználtsága - így a benne dolgozó orvosok leterheltsége – sem egyenletes területileg.

- b) Az **egészségügyi szakellátások** (*járóbeteg szakellátás, fogorvosi szakellátás, fekvőbeteg szakellátás*) terén a SZÚT 1.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az egészségügyi szakellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egészségügyi szakellátásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Járóbeteg szakellátó intézmények orvoshiánya és együttműködés hiánya	Egyes járóbeteg szakellátó intézményekben, különösen a kardiológia, reumatológia és bőrgyógyászat területén, jelentős orvoshiány, hosszú várólisták és túlterhelt szakorvosok jellemzőek. A járóbeteg szakellátók és az Egészségfejlesztő Irodák közötti szakmai együttműködés nem kielégítő A betegek gyakran az adott szakorvos személyéhez kötődnek, nem a szolgáltatáshoz, ami egyenlőtlen területi igénybevételt és várólistanövekedést eredményez.	A járóbeteg szakellátók kapacitásának egyenletesebb kihasználása és a szakemberhiány mérséklése. Az Egészségfejlesztő Irodákkal való hatékony szakmai együttműködés erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Betegellátó intézmények közötti együttműködés hiányosságai	Az intézmények közötti szakmai együttműködés alacsony szintű, az egészségügyi szakemberek nem mindig rendelkeznek teljes körű tájékozottsággal a koordinációs lehetőségekről.	Átlátható betegutak kialakítása a járóbeteg szakellátók és más egészségügyi intézmények között.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok	Nem

		A betegek útja a szakrendeléstől a rehabilitációig nem átlátható, az ellátás folyamatai gyakran akadoznak. A házi orvos koordinálja a beteg útját, azonban a rendszer nem biztosítja számára a teljes körű információt a különböző ellátási szintekről.			stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Eszközellátottsági és infrastrukturális hiányosságok	A járóbeteg szakellátó intézmények ingatlanjai és műszerezettség több területen elavult. Az épületek, fűtési rendszerek energetikai korszerűsítése számos esetben elmaradt. Pénzügyi források hiánya akadályozza az infrastruktúra felújítását és az eszközpark modernizálását.	Orvosi és diagnosztikai eszközök beszerzésének támogatása pályázati forrásokból (pl. röntgen, ultrahang, fogászati panorámaröntgen). Járóbeteg szakellátó intézmények épületeinek energetikai korszerűsítése, felújítása pályázati finanszírozással.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Szemléletformáló tevékenységek hiányosságai	A prevenció és szűrési tudatosságot növelő tevékenységek a járóbeteg szakellátókban nem megfelelő szinten valósulnak meg. Szemléletformáló programok, előadások, egészségnapok szervezése nem része a működési gyakorlatnak, a lakosság egészségtudatosságának javítása nem kap elegendő hangsúlyt.	Rendszeres szemléletformáló előadások, egészségnapok és aktivitások szervezése, amelyek a szűrések népszerűsítését és elérhetőségét segítik.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az egészségügyi szakellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egészségügyi szakellátás	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Járóbeteg szakellátó intézmények orvoshiánya és együttműködés hiánya	Egyes járóbeteg szakellátó intézményekben, különösen a kardiológia, reumatológia és bőrgyógyászat területén, jelentős orvoshiány, hosszú várólisták és túlterhelt szakorvosok jellemzőek. A járóbeteg szakellátók és az Egészségfejlesztő Irodák közötti szakmai együttműködés nem kielégítő A betegek gyakran az adott szakorvos személyéhez kötődnek, nem a szolgáltatáshoz, ami egyenlőtlen területi igénybevételt és várólista-növekedést eredményez.	A járóbeteg szakellátók kapacitásának egyenletesebb kihasználása és a szakemberhiány mérséklése. Az Egészségfejlesztő Irodákkal való hatékony szakmai együttműködés erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Betegellátó intézmények közötti együttműködés hiányosságai	Az intézmények közötti szakmai együttműködés alacsony szintű, az egészségügyi szakemberek nem mindig rendelkeznek teljes körű tájékozottsággal a koordinációs lehetőségekről.	Átlátható betegutak kialakítása a járóbeteg szakellátók és más egészségügyi intézmények között.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.)	Nem

		A betegek útja a szakrendeléstől a rehabilitációig nem átlátható, az ellátás folyamatai gyakran akadoznak. A házi orvos koordinálja a beteg útját, azonban a rendszer nem biztosítja számára a teljes körű információt a különböző ellátási szintekről.			egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Eszközellátottsági és infrastrukturális hiányosságok	A járóbeteg szakellátó intézmények ingatlanjai és műszerezettség több területen elavult. Az épületek, fűtési rendszerek energetikai korszerűsítése számos esetben elmaradt. Pénzügyi források hiánya akadályozza az infrastruktúra felújítását és az eszközpark modernizálását.	Orvosi és diagnosztikai eszközök beszerzésének támogatása pályázati forrásokból (pl. röntgen, ultrahang, fogászati panorámaröntgen). Járóbeteg szakellátó intézmények épületeinek energetikai korszerűsítése, felújítása pályázati finanszírozással.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Szemléletformáló tevékenységek hiányosságai	A prevenció és szűrési tudatosságot növelő tevékenységek a járóbeteg szakellátókban nem megfelelő szinten valósulnak meg. Szemléletformáló programok, előadások, egészségnapok szervezése nem része a működési gyakorlatnak, a lakosság egészségtudatosságának javítása nem kap elegendő hangsúlyt.	Rendszeres szemléletformáló előadások, egészségnapok és aktivitások szervezése, amelyek a szűrések népszerűsítését és elérhetőségét segítik.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG ÉS HÁTRÁNYOS HELYZETŰEKRE VONATKOZÓAN

A szakellátás területén a teljes lakosságra vonatkozóan vármegyei szinten egységes, átfogó megoldási javaslatok kerültek megfogalmazásra. A szakemberek szerint kiemelt fontosságú a járóbeteg-szakellátók kapacitásának egyenletes kihasználása és a szakemberhiány mérséklése. Ehhez hozzájárulhat a járóbeteg-szakellátók és az Egészségfejlesztési Irodák közötti együttműködés hatékonyabbá tétele, a meglévő jó gyakorlatok feltárása és átvétele.

Az egészségügyi szakellátás minőségének javítása érdekében elengedhetetlen a korszerű diagnosztikai és kezelőeszközök beszerzése, például röntgen, panorámaröntgen, ultrahang és egyéb modern berendezések. E célhoz pályázati források bevonása is szükséges. Emellett a járóbeteg-szakellátó intézmények infrastruktúrájának felújítása, energetikai korszerűsítése, valamint az intézményi környezet komfortjának javítása is kiemelt feladat, szintén pályázati támogatások segítségével.

A prevenció és szemléletformálás terén nagy lehetőségek rejlenek. A szakemberek javasolják egészségnapok, nyílt napok és tematikus előadások szervezését, amelyek segítik a szűrések és egészségmegőrző programok megismertetését és elvégzését.

Az egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása érdekében fontos a széleskörű szolgáltatást nyújtó orvosi rehabilitációs központok létrehozása vagy meglévők felújítása. Emellett a mobil szakorvosi egységek hálózatának bővítése is hatékony megoldás lehet, amennyiben ezekhez megfelelő infrastruktúra, humánerőforrás és finanszírozás társul.

3. Egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások

- a. Az **egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások** (szülészeti ellátás, orvosi rehabilitáció, betegszállítás, mentés, mozgó szakorvosi szolgálat, egyéb egészségfejlesztési tevékenységek, egészségfejlesztési iroda) terén a SZÚT 1.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságai

A vármegyében **három szülészeti és nőgyógyászati osztály működik egri, gyöngyösi és hatvani telephelyen.** A működő ágyak száma stabil, az elmúlt években folyamatos fejlesztések zajlanak a területen. Egyrészt az ellátórendszer keretei közé integrálták a meddőségi ellátást, másrészt a megújuló telephelyeken bővítették a klinikai védőnők létszámát.

Bélapátfalvai járás:

A járás településeit tekintve a településeken nem biztosított a szülészeti ellátás. A legközelebbi lehetőség az egri Markhot Ferenc Kórház, melynek személygépkocsival 30-60 perc az elérési ideje.

Egri járás:

Egerben a szülészeti ellátás biztosított. A járás többi településéről az elérési ideje személygépkocsival 10-45 perc.

Füzesabonyi járás:

A járás településeit tekintve a településeken nem biztosított a szülészeti ellátás. A legközelebbi lehetőség az egri Markhot Ferenc Kórház, melynek személygépkocsival 30-60 perc az elérési ideje.

Gyöngyösi járás:

Gyöngyösön a szülészeti ellátás biztosított. A járás többi településéről az elérési ideje személygépkocsival 10-40 perc.

Hatvani járás:

Hatvanban a szülészeti ellátás biztosított. A járás többi településéről az elérési ideje személygépkocsival 10-40 perc.

Hevesi járás:

A járás településeit tekintve a településeken nem biztosított a szülészeti ellátás. A legközelebbi lehetőség az egri Markhot Ferenc Kórház, melynek személygépkocsival 40-60 perc az elérési ideje.

Pétersvárai járás:

A járás településeit tekintve a településeken nem biztosított a szülészeti ellátás. A legközelebbi lehetőség az egri Markhot Ferenc Kórház, melynek személygépkocsival 40-60 perc az elérési ideje.

A vármegyében **bővült a mentőállomások száma**, 2016 és 2020 között még csak 8 darab működött, 2021-től ez a szám 10 darabra emelkedett (Eger, Gyöngyös, Hatvan, Bélapátfalva, Pétersvára, Recsk, Kál, Heves, Poroszló, Petőfibánya) – tehát **valamennyi járásban üzemel legalább egy.**

A **mozgó szakorvosi szolgálat** a vármegye 121 településéből 89 településen érhető el. A szolgáltatások döntően nőgyógyászatiak. A rendszert három szolgáltató, a Heves Vármegyei Markhot Ferenc Kórház, a Gyöngyösi Bugát Pál Kórház, illetve a Hatvani Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet működteti.

A vármegyében kevés **orvosi rehabilitációs** szolgáltatást nyújtó intézmény működik, holott vannak olyan erőforrások (pl. gyógyvíz) helyben, melyek jól hasznosíthatók lennének erre a célra

és nemcsak a helyben lakók egészségének javítását szolgálhatnák. A vármegye több, szakorvossal nem rendelkező településén nem elérhetőek a **mozgó szakorvosi szolgálatok**.

- b. Az egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások** *(szülészeti ellátás, orvosi rehabilitáció, betegszállítás, mentés, mozgó szakorvosi szolgálat, egyéb egészségfejlesztési tevékenységek, egészségfejlesztési iroda)* terén a SZÚT 1.3. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések **(A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) c7) 1-6; d1) 1-10; d2) 1-4; d3) 1-2)**

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások terén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló
1.	Járóbeteg szakellátók és Egészségfejlesztő Irodák együttműködésének hiányosságai	Az Egészségfejlesztő Irodák és a járóbeteg szakellátó intézmények közötti szakmai együttműködés jelenleg nem optimális. A betegek gyakran egy adott szakorvoshoz kötődnek, nem a nyújtott szolgáltatáshoz, ami a kapacitás egyenlőtlen kihasználásához és a várólisták növekedéséhez vezet. A szakemberhiány jelentős, amely tovább korlátozza az ellátás elérhetőségét. Az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetésével kapcsolatos engedélyezési eljárások bizonytalanságot okoznak az ellátás folyamatosságában. A szakemberek eloszlása nem követi a lakossági igényeket, így	A vármegyei járóbeteg szakellátók kapacitás-kihasználtságának kiegyenlítése, a szakemberhiány mérséklése. Hatékony együttműködési modellek kidolgozása és jó gyakorlatok átvétele az Egészségfejlesztő Irodák és szakellátók között.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		egyres településeken túlterheltség, másokon alulkihasználtság alakul ki.				
2.	Orvosi rehabilitáció hiánya	Kevés orvosi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó intézmény működik a vármegyében. Helyben rendelkezésre álló erőforrások (pl. gyógyvizek) nem kerülnek megfelelő mértékben kihasználásra, így a rehabilitációs kapacitások korlátozottak. Alacsony számú, megfelelően felszerelt rehabilitációs intézmények. Helyi erőforrások kihasználatlansága és infrastruktúra hiányosságai.	Meglévő rehabilitációs intézmények felújítása, infrastruktúrájuk és eszközellátottságuk fejlesztése. A helyben rendelkezésre álló gyógyító erőforrások (pl. gyógyvíz) integrálása a szolgáltatásokba. Széleskörű egészségügyi szolgáltatást nyújtó orvosi rehabilitációs központok létrehozása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Mozgó szakorvosi szolgálatok hiánya	Több, szakorvossal nem rendelkező településen a mobil szakorvosi szolgáltatások nem elérhetők. Hiányzik a mobil egységek hálózata, a szükséges humán erőforrás, infrastruktúra és finanszírozás.	Mobil szakorvosi egységek létrehozása és hálózatuk kiterjesztése a lefedetlen településekre. A mobil szolgálatok működtetéséhez szükséges infrastruktúra, szakemberek és pénzügyi források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az egyéb egészségügyi ellátások, szolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében

	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az egyéb egészségügyi ellátásban, szolgáltatásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Járóbeteg szakellátók és Egészségfejlesztő Irodák együttműködésének hiányosságai	Az Egészségfejlesztő Irodák és a járóbeteg szakellátó intézmények közötti szakmai együttműködés jelenleg nem optimális. A betegek gyakran egy adott szakorvoshoz kötődnek, nem a nyújtott szolgáltatáshoz, ami a kapacitás egyenlőtlen kihasználásához és a várólisták növekedéséhez vezet. A szakemberhiány jelentős, amely tovább korlátozza az ellátás elérhetőségét. Az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetésével kapcsolatos engedélyezési eljárások bizonytalanságot okoznak az ellátás folyamatosságában. A szakemberek eloszlása nem követi a lakossági igényeket, így egyes településeken túlterheltség, másokon alul kihasználtság alakul ki.	A vármegyei járóbeteg szakellátók kapacitás-kihasználtságának kiegyenlítése, a szakemberhiány mérséklése. Hatékony együttműködési modellek kidolgozása és jó gyakorlatok átvétele az Egészségfejlesztő Irodák és szakellátók között.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	Orvosi rehabilitáció hiánya	Kevés orvosi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó intézmény működik a vármegyében. Helyben rendelkezésre álló erőforrások (pl. gyógyvizek) nem kerülnek megfelelő mértékben kihasználásra, így a rehabilitációs kapacitások korlátozottak. Alacsony számú, megfelelően felszerelt rehabilitációs intézmények. Helyi erőforrások kihasználatlansága és infrastruktúra hiányosságai.	Meglévő rehabilitációs intézmények felújítása, infrastruktúrájuk és eszközellátottságuk fejlesztése. A helyben rendelkezésre álló gyógyító erőforrások (pl. gyógyvíz) integrálása a szolgáltatásokba. Széleskörű egészségügyi szolgáltatást nyújtó orvosi rehabilitációs központok létrehozása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Mozgó szakorvosi szolgálatok hiánya	Több, szakorvossal nem rendelkező településen a mobil szakorvosi szolgáltatások nem elérhetők. Hiányzik a mobil egységek hálózata, a szükséges humánerőforrás, infrastruktúra és finanszírozás.	Mobil szakorvosi egységek létrehozása és hálózatuk kiterjesztése a lefedetlen településekre. A mobil szolgálatok működtetéséhez szükséges infrastruktúra, szakemberek és pénzügyi források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Egészségügyi szervezetek, szolgáltatók, EFI-k, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG ÉS HÁTRÁNYOS HELYZETŰEKRE VONATKOZÓAN

Az egyéb egészségügyi ellátások és szolgáltatások terén feltárt hiányosságok csökkentése érdekében javasolt az **Egészségfejlesztési Irodák és a járóbeteg szakellátók közötti együttműködés további erősítése**. Ennek részeként érdemes feltérképezni és átültetni a már meglévő **jó gyakorlatokat**, amelyek hatékonyan működnek más településeken vagy intézményekben.

Az **orvosi rehabilitációs ellátások megerősítése** érdekében célszerű **széleskörű szolgáltatásokat kínáló rehabilitációs központok létrehozása**, valamint a meglévő intézmények korszerűsítése és felújítása. Továbbá kiemelt fontosságú a **mobil szakorvosi egységek létrehozása és hálózatuk bővítése**, különösen a kisebb települések, peremterületek lakosai számára. Ehhez elengedhetetlen az **infrastruktúra fejlesztése, a szükséges humánerőforrás biztosítása, valamint stabil finanszírozási források elérhetősége**.

A szolgáltatások hozzáférhetőségének további javítása érdekében javasolt az **önkéntesség szerepének erősítése**, amely lehetőséget teremt arra, hogy a szakemberek hiányát részben kompenzálni lehessen, valamint a helyi közösségek bevonásával növelhető legyen az ellátások elérhetősége és hatékonysága.

Kiegészítésként érdemes **szemléletformáló programokat** is megvalósítani, például egészségnapokat, szűréseket népszerűsítő rendezvényeket, amelyek hozzájárulhatnak a lakosság egészségtudatosságának növeléséhez és a prevenciós ellátások kihasználtságának javításához.

II.1 Szociális alap- és szakellátások

A Szociális munkacsoport első ülésére 2025. június 26-án 9 órától került sor. Helyszíne: 3300 Eger, Heves Vármegye Önkormányzata Területfejlesztési és Területrendezési Osztály tárgyalója, 3300 Eger, Kossuth Lajos út 9. volt. A Szociális munkacsoport ülésén került megvitatásra egyrészt a vármegye szociális alap- és szakellátásának, másrészt a gyermekjóléti alapellátásoknak és gyermekvédelmi szakellátásoknak a helyzete és fejlesztésének lehetőségei.

1. Szociális alapszolgáltatások

- a) **A szociális alapszolgáltatások** (*falugondnoki szolgáltatás, tanyagondnoki szolgáltatás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, utcai szociális munka*) terén a SZÚT 2.1.1. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A szociális alapellátások mindegyikében nehezíti a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek hiánya a szolgáltatások biztosítását.

A települési alapszolgáltatások a vármegye lakossága számára nagy biztonsággal elérhetők, rászorultságtól függően igénybe tudják venni az eltérő hátrányokkal küzdő személyek is. A szociális alapellátások mindegyikében nehezíti a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek hiánya a szolgáltatások biztosítását. A vármegye járásaiban, településein a legalapvetőbb és legelterjedtebb szociális alapszolgáltatás a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra, bár több helyen is elérhető, jóval nagyobb számban lenne szükség a bevezetésére, mint ahány helyen biztosítják. Fontos szerepet töltenek be a tanyagondnoki és a falugondnoki szolgálatok. **A családsegítő szolgáltatások** leginkább azokon a településeken hatékonyak, amelyeken helyben elérhetők és igénybe vehetők az ellátások. Gyakori helyzet viszont, hogy csupán kihelyezett, időszakosan ellátott tevékenységekről van szó, ezzel a problémával viszonylag nagy számban érintettek a települések. Az ilyen ellátásszervezés esetében szükség lenne az állandó családsegítői jelenlétre a településeken. A vármegye járásaiban a hátrányos helyzetű célcsoportok ellátása a szociális alapszolgáltatások terén megoldott, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítva van. Ugyanakkor a helyben nem igénybe vehető szolgáltatások esetén az érintett településeken élő rászorulóknak sok esetben nem, vagy csak nehézségek árán tudják megszervezni az eljutást egy másik településre, így ezekben az esetekben csak korlátozott esélyeik vannak a hozzáférésre. Az idősek helyzetével összefüggésben nehézséget jelent, hogy a megnövekedett és egyre súlyosbodó problémákkal szemben a helyi ellátórendszer nem tud megoldást találni, az idősek számára helyben elérhető egyéb gondozási formák nincsenek. Különösen problémás a demenciával küzdő idős betegek ellátása a vármegye településein. A humánerőforrás igénye a területnek nagyon magas, a szakma jelentős létszámhiánnyal küzd. Nagy szükség lenne a szakemberek létszámának növelésére a legtöbb területen, valamint a speciális szaktudással rendelkezők munkájának bevonására. A legtöbb járásban, településen a szolgáltatások minőségének javítása érdekében szükség lenne pszichológusokra, gyógypedagógusokra, logopédusokra, óvodai és iskolai szociális segítőkre, fejlesztő pedagógusokra, gyógytornászokra stb.

- b) **A szociális alapszolgáltatások** (*falugondnoki szolgáltatás, tanyagondnoki szolgáltatás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, utcai szociális munka*) terén a SZÚT 2.1.1. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések
(A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) a2) 1-3; a3) 1-4)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális alapszolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális alapszolgáltatásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Főzőkonyhai kapacitások és tálalókonyhák hiányosságai.	Számos településen nem működik helyben főzőkonyha, illetve a meglévő tálalókonyhák műszaki állapota és felszereltsége nem megfelelő, elavult. A települések jelentős részében hiányzik a megfelelő kapacitású vagy korszerűen felszerelt főzőkonyha, ezért az étkeztetés sok esetben külső településekről történik. Az infrastruktúra fejlesztése forráshiány miatt elmaradt.	Szociális és főzőkonyhák létesítése, valamint a meglévő tálaló- és melegítőkonyhák korszerűsítése szükséges. Az eszközpark fejlesztése (pl. ipari mosogatógépek, konyhai berendezések) elengedhetetlen.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Szakemberhiány és túlterheltség a szociális szférában	A szociális ellátórendszerben alacsony a szakemberlétszám, miközben a dolgozók leterheltsége magas. Az ellátottak egészségi állapotának romlása, az időskorral járó fokozott gondozási igények, valamint a demenciával élők növekvő száma jelentősen növeli a feladatokat.	A szakemberállomány bővítése, a szakma presztízsének növelése, valamint a képzések ösztönzése (pl. támogatások, pontrendszer) szükséges. A duális képzések erősítése, pályaorientációs programok indítása, valamint az önkéntesség és diákmunka bevonása javasolt. A kiegészítő megelőzés érdekében motivációs programok, szupervízió és bérrendezés biztosítása indokolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Gondozottak elérésének nehézségei	A gondozottakhoz való eljutás jelentős idő- és eszközigénnyel jár, amely csökkenti a tényleges gondozásra fordítható időt. A közösségi közlekedés hiányosságai miatt a gondozók sok esetben kerékpárral közlekednek, nagy távolságokat megtevé.	Közlekedési eszközök biztosítása (pl. elektromos kerékpárok, szolgálati gépjárművek), valamint a munkavégzéshez szükséges egyéb eszközök (pl. ételszállító eszközök) beszerzése indokolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Szemléletformálás és a szolgáltatások ismertségének hiánya	A lakosság körében alacsony a szociális szolgáltatások ismertsége, valamint téves elképzelések élnek azok tartalmáról. A szolgáltatásokkal kapcsolatos tájékoztatás hiányos, sokan nem ismerik azok valódi célját és jelentőségét, illetve nem készülnek fel időben az igénybevételre.	Átfogó tájékoztató és szemléletformáló programok szervezése szükséges, már fiatal kortól kezdődően. Generációk közötti együttműködést erősítő programok és közösségi események megvalósítása javasolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Krízisautók hiánya az utcai szociális munkában	Több településen nem áll rendelkezésre a szükséges krízisautó az utcai szociális munka ellátásához. A beszerzési és fenntartási költségek magasak, amelyeket az intézmények saját forrásból nem tudnak biztosítani.	Pályázati vagy központi finanszírozás biztosítása krízisautók beszerzésére és fenntartására.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás problémái	Az eszközpark elavult, a szolgáltatás kihasználtsága alacsony. A készülékek műszaki állapota nem megfelelő, valamint a párhuzamosan működő szolgáltatások (pl. Gondosóra program) miatt a lakosság nem rendelkezik megfelelő információval a lehetőségekről.	Eszközcseré és fejlesztés szükséges, továbbá célzott tájékoztató kampányok indítása a szolgáltatások közötti különbségek bemutatására. A szolgáltatások rendszerének felülvizsgálata és összehangolása indokolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

7.	Családsegítés finanszírozási problémái	A családsegítő szolgáltatások finanszírozása nem megfelelő, ami korlátozza az ellátás színvonalát. A finanszírozás elsősorban lakosságszámhoz kötött, nem veszi figyelembe a települések szociális helyzetét. Az intézmények saját forrásai korlátozottak, a pályázati rendszer adminisztratív terhei jelentősek.	Az állami finanszírozás növelése, pályázati források biztosítása, valamint az adminisztrációs terhek csökkentése szükséges. Projektmenedzsment és pályázati támogatás biztosítása javasolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Létszámhiány és szakmai kapacitáshiány a családsegítésben	A családsegítők túlterheltek, kevés idő jut az alapfeladatokra, valamint hiányoznak a speciális szakemberek. A gyermekjóléti feladatok nagy terhelést jelentenek, a képzések költségesek és időigényesek, valamint a szakemberek helyben nem elérhetők.	Szakemberállomány bővítése, speciális szakemberek alkalmazása (pl. pszichológus, mediátor), valamint az adminisztráció csökkentése és digitális megoldások bevezetése javasolt. Közösségfejlesztési programok indítása is szükséges.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Lefedetlen szakmai területek	Hiányoznak egyes speciális szolgáltatások, különösen a családterápia és mediáció területén. Korlátozott szakemberkapacitás és finanszírozási nehézségek.	További szakemberek alkalmazása és komplex szolgáltatási portfólió kialakítása szükséges.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Családsegítők szakmai támogatásának hiánya	A szakemberek körében magas a kiegészítő kockázata. A pszichológiai támogatás és szupervízió hiánya, valamint a túlterheltség.	Szupervízió biztosítása, pszichológusok alkalmazása, valamint több települést lefedő szakmai együttműködések kialakítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

11.	Szakemberhiány a szociális szférában	A szociális ellátórendszerben jelentős szakemberhiány tapasztalható, a szükséges szakemberek száma alacsony, elérhetőségük sok esetben korlátozott, illetve területileg egyenlőtlen. A szociális pálya alacsony bérezése, a szakma társadalmi megítélésének kedvezőtlen volta, valamint az ismerethiány és a pályaaorientáció hiányosságai miatt kevesen választják ezt a hivatást. A képzések idő- és költségigényesek, miközben a duális képzésben rejlő lehetőségek jelenleg nem kerülnek megfelelően kihasználásra, így a gyakorlatorientált utánpótlás biztosítása sem megoldott.	A szociális szakmákhoz kapcsolódó képzések (pl. logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus) támogatása, valamint foglalkoztatási ösztönzők bevezetése szükséges. A duális képzési rendszer fejlesztése és népszerűsítése, pályaaorientációs programok indítása, valamint hosszú távú életpályamodell kialakítása indokolt. A szakemberek megtartása érdekében bérrendezés megvalósítása elengedhetetlen.	javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
12.	Szakmai konzultáció és módszertani támogatás hiánya	A segítő szakemberek számára nem biztosított rendszeres szakmai konzultáció és módszertani támogatás. Hiányoznak a megfelelően kiépített módszertani intézmények és szakmai fórumok, amelyek lehetőséget biztosítanak a tapasztalatcserére, az esetmegbeszélésre és a problémák közös feldolgozására.	Módszertani hálózatok fejlesztése, valamint rendszeres (legalább havi) szakmai kerekasztal-beszélgetések és fórumok szervezése szükséges. Ezek keretében biztosítani kell a különböző segítő szakmák közötti együttműködést és tudásmegosztást.	javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
13.	A szociális szféra alacsony társadalmi megbecsültsége	A szociális szféra társadalmi presztízse alacsony, ami hozzájárul a szakemberhiányhoz. Az alacsony bérezés, a szakma alacsony ismertsége, valamint a	A szociális szféra társadalmi szerepének és jelentőségének bemutatása célzott kommunikációs kampányokkal, érzékenyítő és szemléletformáló programokkal szükséges. Az online képzési rendszerek (e-learning) fejlesztése és költségeinek csökkentése indokolt.	javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok	Nem

		képzések magas költsége és időigénye visszatartja a potenciális munkavállalókat. A továbbképzéseken való részvétel nehézkes a helyettesítés hiánya miatt.	A szakma vonzerejének növelése érdekében bérrendezés szükséges.		stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
14.	Korlátozott továbbképzési és ismeretfrissítési lehetőségek	A szociális szakemberek számára a továbbképzések és ismeretfrissítési lehetőségek korlátozottan állnak rendelkezésre. A képzések elérhetősége nem megfelelő, gyakran hiányoznak a rendszeres, gyakorlatközpontú továbbképzések, valamint az ezekhez szükséges források és szervezési kapacitások.	Rendszeres szakmai képzések szervezése szükséges, különös tekintettel a speciális területekre (pl. könnyen érthető kommunikáció – KÉK, kiégés megelőzése, stresszkezelés). Az ismeretek folyamatos frissítését támogató képzési struktúra kialakítása indokolt.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
15.	Elavult IKT eszközpark és digitális kompetenciahiány	A szociális szolgáltatások működését elavult és hiányos informatikai eszközpark, valamint a felhasználók digitális kompetenciáinak hiányosságai akadályozzák. Az eszközök korszerűsítése forráshiány miatt elmaradt, emellett a dolgozók és az ellátottak digitális készségeinek fejlesztése sem valósult meg megfelelő mértékben.	Az informatikai eszközpark modernizációja, valamint célzott képzések szervezése szükséges a digitális kompetenciák fejlesztése érdekében mind a szakemberek, mind az ellátottak számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
16.	Információhiány az elérhető szolgáltatásokról	A lakosság egy része, különösen a periférikus területeken élők, nem rendelkezik megfelelő információval az elérhető szociális szolgáltatásokról. Hiányos vagy nem megfelelően működő tájékoztatási rendszerek, valamint az információk nem jutnak el hatékonyan a célcsoportokhoz.	Átfogó, többszatszórás tájékoztatási rendszer kialakítása szükséges, amely biztosítja az egyenlő hozzáférést az információkhoz. Emellett támogatni kell az ellátásokhoz való hozzájutást segítő szolgáltatásokat is.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális alapszolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális alapszolgáltatásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK						
1.	A családsegítő szolgáltatás helyi szintű hiánya	Számos településen a családsegítő szolgáltatás helyben nem biztosított, az ellátás csak időszakosan, más településről érkező szakemberek bevonásával valósul meg. Az időszakosan jelen lévő családsegítők (pl. heti néhány órában vagy kétheti rendszerességgel) nem tudják megfelelően ellátni a feladataikat a korlátozott rendelkezésre állási idő miatt. A folyamatos jelenlét hiánya akadályozza a rászorulókkal való bizalmi kapcsolat kialakítását, valamint a sürgős esetekre történő gyors reagálást.	Helyben foglalkoztatott, állandó jelenléttel rendelkező családsegítő szakemberek alkalmazása szükséges, akik folyamatos kapcsolatot tartanak a településen élő rászorulókkal, és biztosítani tudják a gyors és hatékony beavatkozást.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	A családsegítői munkavégzés tárgyi feltételeinek hiányosságai	A családsegítői tevékenység ellátásához szükséges eszközök hiányosak vagy elavultak. A munkavégzéshez szükséges eszközpark hiányosságai, valamint a meglévő eszközök rossz műszaki állapota korlátozza a hatékony szakmai munkavégzést, és rontja az ellátás minőségét.	A szükséges tárgyi eszközök beszerzése és cseréje indokolt, különös tekintettel a mobilitást és adminisztrációt támogató eszközökre (pl. gépjárművek, kerékpárok, számítógépek, informatikai eszközök).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Lefedetlen szakmai területek a családsegítésben	A családsegítő szolgáltatás keretében több tevékenységi terület nem, vagy csak részlegesen biztosított. A jelentős szakemberhiány következtében hiányoznak a speciális szaktudással rendelkező szakemberek, így többek között az adósságkezelési, jogi, pszichológiai, pénzügyi, valamint gyermeknevelési és párkapcsolati tanácsadási szolgáltatások nem érhetők el megfelelő színvonalon. Emellett növekvő igény mutatkozik a naprakész információnyújtás iránt (pl. támogatások, kedvezmények, ügyintézési folyamatok), amelynek biztosítása jelenleg nem megoldott.	A hiányzó szakterületek lefedése érdekében szükséges különböző szakterületeken jártas szakemberek (pl. pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, fejlesztőpedagógus, jogász) bevonása és alkalmazása. A szakemberhiány enyhítésére képzések és átképzések szervezése indokolt. Emellett biztosítani kell a folyamatos, naprakész tájékoztatás feltételeit a szakemberek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Mentális támogatás és kiégés megelőzés hiánya a szakemberek körében	A családsegítő és egyéb segítő szakmákban dolgozók számára nem biztosítottak megfelelő mértékben a mentális egészséget támogató, kiégést megelőző programok. A szakemberek jelentős pszichés terhelésnek vannak kitéve, ugyanakkor hiányoznak azok a szervezett támogató rendszerek és programok, amelyek	Munkahelyi támogató programok bevezetése szükséges, különös tekintettel a szupervízióra, szakmai továbbképzésekre, esetmegbeszélésekre, konferenciákra és egyéb szakmai fórumokra, amelyek hozzájárulnak a kiégés megelőzéséhez és a szakmai hatékonyság növeléséhez.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		hozzájárulnának mentális állapotuk megőrzéséhez és szakmai megerősítésükhöz.				
IDŐSEK						
1.	Közösségi aktivitást fenntartó, elmagányosodást megelőző programok hiánya	Az időskorú lakosság körében jelentős problémát jelent a közösségi aktivitás csökkenése, valamint az elmagányosodás fokozódása. A közösségi részvételt támogató, rendszeres programok és foglalkozások száma alacsony, így az idősök számára korlátozottak a társas kapcsolatok fenntartásának lehetőségei. A generációk közötti együttműködést és kapcsolatépítést ösztönző kezdeményezések nem kellő mértékben vannak jelen. A közösségi programok szervezéséhez szükséges humán erőforrás és finanszírozási források hiánya, valamint a célzott programfejlesztés elmaradása hozzájárul a probléma fennmaradásához. Emellett a generációk közötti kapcsolatok erősítésére irányuló szemlélet és programstruktúra hiányosságai is akadályozzák az ilyen jellegű kezdeményezések elterjedését.	Indokolt rendszeres közösségi, egészségmegőrző és érzékenyítő programok szervezése az időskorúak számára. Szükséges továbbá generációkon átívelő programok kialakítása és megvalósítása, amelyek lehetőséget biztosítanak a fiatalabb (óvodás, iskolás, középiskolás) és idősebb korosztályok közötti tapasztalatcserére és közös élmények megszerzésére. A programok fenntarthatóságához megfelelő szakmai és pénzügyi háttér biztosítása elengedhetetlen.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Házi segítségnyújtásban gondozók alacsony létszáma	A házi segítségnyújtás szolgáltatás iránti igény meghaladja a rendelkezésre álló kapacitásokat, mivel a gondozói létszám nem elegendő a szükségletek kielégítésére. Ennek következtében számos rászoruló személy nem jut hozzá a szükséges ellátáshoz, különösen a	Szükséges a házi segítségnyújtásban dolgozó szakemberek létszámának növelése, a szolgáltatási igényekhez igazodó humán erőforrás-tervezés megvalósítása. Ennek érdekében indokolt a szakma vonzerejének növelése, a foglalkoztatási feltételek javítása, valamint a képzési és utánpótlási rendszerek erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns	Nem

		hátrányos helyzetű csoportok esetében. A szakemberhiány mögött több tényező áll, így különösen az alacsony bérezés, a szakma alacsony társadalmi megbecsültsége, valamint a képzési és utánpótlási nehézségek. A hiány pótlása érdekében gyakran nem megfelelően képzett munkaerőt (pl. közfoglalkoztatottakat vagy más területen dolgozókat) vonnak be, ami tovább ronthatja az ellátás minőségét.			államigazgatási szervek	
3.	Szociális segítség alacsony aránya a házi segítségnyújtásban	A házi segítségnyújtás keretében nyújtott szociális segítségben részesülők száma rendkívül alacsony, annak ellenére, hogy ezen szolgáltatás jelentős segítséget nyújthatna a mindennapi életvitelben. A szolgáltatók elsősorban a személyi gondozásra fókuszálnak, miközben a szociális segítség háttérbe szorul. A probléma egyik fő oka a szociális segítség alacsony finanszírozási szintje, amely gazdaságilag nem teszi vonzóvá a szolgáltatás nyújtását az intézmények számára. Emellett a szakemberhiány is hozzájárul ahhoz, hogy a szolgáltatók a komplexebb, magasabb finanszírozású ellátási formákat részesítik előnyben.	Indokolt a szociális segítség normatív támogatásának emelése annak érdekében, hogy a szolgáltatók számára fenntarthatóbbá váljon ezen ellátási forma biztosítása. Emellett szükséges a szakképzettséggel nem rendelkező, de megfelelően felkészített személyek, közfoglalkoztatottak, valamint önkéntesek bevonásának ösztönzése a szolgáltatás kapacitásának bővítése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	A gondozók közlekedési feltételeinek hiányosságai a házi	A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók közlekedési lehetőségei nem megfelelően biztosítottak, ami jelentősen csökkenti a hatékony munkavégzéshez	Szükséges korszerű közlekedési eszközök, különösen elektromos kerékpárok és egyéb mobilitást támogató eszközök biztosítása a gondozók számára. Ezáltal növelhető a tényleges gondozási idő,	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak,	Nem

	segítségnyújtás rendszerében	rendelkezésre álló időt. A gondozottak lakóhelye sok esetben nehezen megközelíthető tömegközlekedéssel. A közlekedési infrastruktúra hiányosságai, valamint a szolgáltatók korlátozott erőforrásai miatt nem állnak rendelkezésre megfelelő közlekedési eszközök. A gondozók így gyakran kerékpárral kénytelenek közlekedni, ami nagy távolságok esetén időigényes és fizikailag megterhelő.	valamint javítható a szolgáltatás hatékonysága és elérhetősége.	Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
NŐK						
1.	Alacsony iskolázottságú, kisgyermekes munkanélküli nők elhelyezkedési nehézségei	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, különösen kisgyermekes, hátrányos helyzetű – köztük roma származású – nők munkaerőpiaci integrációja jelentős akadályokba ütközik. A célcsoport foglalkoztatási aránya alacsony, tartós munkanélküliség jellemző. A probléma egyik fő oka a helyben elérhető munkaerőpiaci lehetőségek hiánya, amely jelentősen korlátozza az érintettek elhelyezkedési esélyeit. A foglalkoztatási lehetőségek többnyire a közfoglalkoztatás kereteire szűkülnek, amely azonban korlátozott létszámban és kapacitással áll rendelkezésre. Emellett az alacsony iskolai végzettség, a kisgyermeknevelésből fakadó kötöttségek, valamint a	Szükséges a helyben elérhető foglalkoztatási lehetőségek bővítése, különös tekintettel a kisgyermekes nők számára is rugalmasan végezhető munkakörökre. Indokolt továbbá a közfoglalkoztatási programok létszámkeretének növelése, valamint célzott foglalkoztatási programok indítása a hátrányos helyzetű, kisgyermekes nők munkaerőpiaci reintegrációjának támogatása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		munkaerőpiaci kompetenciák hiányosságai tovább nehezítik az elhelyezkedést.				
2.	Közösségek gyengülése és a mentális problémák növekvő előfordulása	A településeken tapasztalható közösségi élet gyengülése és a családok elszigetelődése hozzájárul a mentális egészségromlás fokozódásához. A közösségi és szabadidős programok, valamint a közösségépítő kezdeményezések száma alacsony, így korlátozottak a társas kapcsolatok erősítésének lehetőségei. A közösségi programok szervezéséhez szükséges erőforrások hiánya, valamint a helyi közösség-szervező kapacitások korlátozottsága jelentősen hozzájárul a probléma fennállásához. Emellett hiányoznak azok a strukturált, rendszeres programok, amelyek lehetőséget biztosítanak a különböző generációk közötti kapcsolatok erősítésére és a közös élményszerzésre.	Indokolt generációkon átívelő, rendszeres közösségi programok és foglalkozások szervezése, amelyek elősegítik a különböző korosztályok közötti kapcsolatok kialakulását és megerősítését. Szükséges továbbá családbarát események, közösségi rendezvények megvalósítása a helyi intézmények és nonprofit szervezetek együttműködésében, ezáltal erősítve a közösségi kohéziót és javítva a lakosság mentális egészségi állapotát.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	A családsegítő szolgáltatás helyi szintű hiányosságai	A családsegítő szolgáltatás több településen nem helyben biztosított, hanem külső, más településről érkező szakemberek által, időszakos jelleggel kerül ellátásra. Ez korlátozza a szolgáltatás hatékonyságát és elérhetőségét. Az időszakosan jelen lévő családsegítők korlátozott időkeretben tudják ellátni feladataikat (pl. heti néhány óra, kétheti jelenlét), ami nem teszi	Szükséges helyben foglalkoztatott, állandó jelenléttel rendelkező családsegítő szakemberek biztosítása, akik folyamatos kapcsolatot tudnak fenntartani a rászoruló lakossággal. Ezáltal javítható a szolgáltatás hozzáférhetősége, hatékonysága, valamint biztosítható a problémák időben történő felismerése és kezelése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		lehetővé a folyamatos kapcsolattartást és a problémák időben történő kezelését. A sürgős beavatkozást igénylő esetekben nem biztosított az azonnali reagálás lehetősége, ami növeli a problémák súlyosbodásának kockázatát.				
FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Kreatív foglalkozások hiánya	A fogyatékkal élő személyek nappali ellátásában korlátozott számban érhetők el művészetterápiás és egyéb kreatív foglalkozások, amelyek így csak szűk kör számára biztosítottak. A települési szintű nappali ellátást nyújtó intézmények forráshiány és kapacitáskorlátok miatt önréből nem képesek ilyen jellegű programok rendszeres megszervezésére és fenntartására.	Művészetterápiás foglalkozások szervezése fogyatékkal élő személyek számára, továbbá az elkészült alkotások bemutatását szolgáló kiállítások és nyilvános események megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Közösségépítő, szabadidős és rekreációs programok hiánya	Korlátozott számban állnak rendelkezésre olyan közösségi programok, amelyek elősegítik a fogyatékkal élő gyermekeket és felnőtteket nevelő, gondozó családok társadalmi integrációját és az izoláció megelőzését. A célcsoport számára szervezett, strukturált közösségi, szabadidős és rekreációs programok hiánya, valamint az ilyen kezdeményezések alacsony intézményi és szervezeti támogatottsága.	Közösségépítő, tapasztalatcserét elősegítő, valamint szabadidős és rekreációs programok szervezése a fogyatékkal élő gyermekeket és felnőtteket otthonukban nevelő családok – beleértve a nevelőszülői családokat is – számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Foglalkoztatási lehetőségek hiánya a felnőtt fogyatékkal élők számára	A felnőtt fogyatékkal élő személyek számára nem állnak rendelkezésre megfelelő, elérhető foglalkoztatási lehetőségek. Hiányoznak a részidős és atipikus foglalkoztatási formák, valamint azok a programok, amelyek támogatnák a célcsoport munkaerőpiaci integrációját és a hasznos időtöltést.	Részidős és atipikus foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése és megszervezése, valamint a szabadidő hasznos eltöltését támogató programok kialakítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Kötelező egészségügyi állapotfelülvizsgálatok problémája	A felülvizsgálati folyamatok, eljárások nem differenciálnak megfelelően az állapotok jellege szerint, valamint hiányzik a végleges állapot hivatalos, tartós megállapításának lehetősége. A kötelező, ismétlődő egészségügyi állapotfelülvizsgálatok rendszere indokolatlanul nagy adminisztratív terhet és többletköltséget jelent a fogyatékkal élő személyek és családjaik számára, még egyértelműen végleges, visszafordíthatatlan állapotok esetében is.	Az egészségügyi és fogyatékosági állapotokra vonatkozó kötelező felülvizsgálati eljárások felülvizsgálata és racionalizálása, a szükségtelen adminisztratív terhek és költségek csökkentése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK						
1.	A családsegítő szolgáltatás helyi hiánya	A családsegítő szolgáltatás helyben nem biztosított, az ellátás kizárólag más településről, időszakos jelenléttel valósul meg. A más településről érkező, korlátozott időkeretben (pl. kéthetente, heti néhány órában) rendelkezésre álló szakember nem képes teljes körűen ellátni a családsegítői feladatokat, valamint a sürgős esetekben nem biztosított	Helyben foglalkoztatott családsegítő szakember alkalmazása, aki folyamatos kapcsolatot tart a helyi rászorulókkal, és biztosítja a szolgáltatás folyamatos elérhetőségét.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		az azonnali beavatkozás lehetősége.				
2.	A családsegítői munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek hiányosságai	A családsegítői feladatellátáshoz szükséges tárgyi eszközök részben hiányoznak, illetve elavult állapotban vannak. A nem megfelelő minőségű és mennyiségű eszközpark korlátozza a hatékony szakmai munkavégzést, és rontja a szolgáltatás színvonalát.	A szükséges eszközök beszerzése és korszerűsítése, különös tekintettel a mobilitást és adminisztrációt támogató eszközökre (pl. gépjárművek, kerékpárok, számítógépek).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Közösségek gyengülése és a mentális problémák növekedése	A helyi közösségek gyengülése és a családok elszigetelődése következtében növekszik a mentális problémák és betegségek előfordulása. Több településen is kevés a közösségi programok, események és közösségépítő lehetőségek száma, amelyek lehetőséget biztosítanak a különböző generációk közötti kapcsolatok erősítésére és közös élményszerzésre.	Rendszeres közösségi programok és foglalkozások szervezése, amelyek biztosítják a különböző korosztályok (gyermekek, fiatalok és idősök) számára a közös élmények megélését. Családbarát rendezvények megvalósítása helyi intézmények és nonprofit szervezetek együttműködésében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	A segítő szakemberek mentális támogatásának hiánya	A családsegítő és más segítő szakmákban dolgozók számára nem állnak rendelkezésre megfelelő mentális támogatást nyújtó, a kiégést megelőző programok. A szakemberek fokozott pszichés terhelésének csökkentésére, valamint mentális és szakmai megerősítésére irányuló szervezett munkahelyi támogatási formák hiányoznak vagy nem elérhetők.	Munkahelyi támogató programok szervezése, különösen szupervíziók, továbbképzések, szakmai fórumok, konferenciák és tapasztalatcserét elősegítő találkozók formájában.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

ROMÁK						
1.	A családsegítő szolgáltatás helyi hiánya	A családsegítő szolgáltatás helyben nem biztosított, az ellátás kizárólag más településről, időszakos jelenléttel valósul meg. A más településről érkező, korlátozott időkeretben (pl. kéthetente, heti néhány órában) rendelkezésre álló szakember nem képes teljes körűen ellátni a családsegítői feladatokat, valamint a sürgős esetekben nem biztosított az azonnali beavatkozás lehetősége.	Helyben foglalkoztatott családsegítő szakember alkalmazása, aki folyamatos kapcsolatot tart a helyi rászorulókkal, és biztosítja a szolgáltatás folyamatos elérhetőségét.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	A családsegítői munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek hiányosságai	A családsegítői feladatellátáshoz szükséges tárgyi eszközök részben hiányoznak, illetve elavult állapotban vannak. A nem megfelelő minőségű és mennyiségű eszközpark korlátozza a hatékony szakmai munkavégzést, és rontja a szolgáltatás színvonalát.	A szükséges eszközök beszerzése és korszerűsítése, különös tekintettel a mobilitást és adminisztrációt támogató eszközökre (pl. gépjárművek, kerékpárok, számítógépek).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Közösségek gyengülése és a mentális problémák növekedése	A helyi közösségek gyengülése és a családok elszigetelődése következtében növekszik a mentális problémák és betegségek előfordulása. Több településen is kevés a közösségi programok, események és közösségépítő lehetőségek száma, amelyek lehetőséget biztosítanak a különböző generációk közötti kapcsolatok erősítésére és közös élményszerzésre.	Rendszeres közösségi programok és foglalkozások szervezése, amelyek biztosítják a különböző korosztályok (gyermekek, fiatalok és idősek) számára a közös élmények megélését. Családbarát rendezvények megvalósítása helyi intézmények és nonprofit szervezetek együttműködésében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

4.	A segítő szakemberek mentális támogatásának hiánya	A családsegítő és más segítő szakmákban dolgozók számára nem állnak rendelkezésre megfelelő mentális támogatást nyújtó, a kiégést megelőző programok. A szakemberek fokozott pszichés terhelésének csökkentésére, valamint mentális és szakmai megerősítésére irányuló szervezett munkahelyi támogatási formák hiányoznak vagy nem elérhetők.	Munkahelyi támogató programok szervezése, különösen szupervíziók, továbbképzések, szakmai fórumok, konferenciák és tapasztalatcserét elősegítő találkozók formájában.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
----	--	---	---	--	--	-----

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A szociális alapszolgáltatások területén kiemelt fontosságú a megfelelően képzett, megbízható és hivatástudattal rendelkező szakemberek számának növelése. A szakma megbecsültségének és érdekérvényesítő képességének erősítése hozzájárulhat a hosszú távú szakmai stabilitás kialakításához.

A szakemberek képzését, továbbképzését és felsőfokú végzettség megszerzését ösztönözni kell, például pontozási rendszeren keresztül, a képzési díjak részleges átvállalásával, vagy más motiváló támogatásokkal. A lemorzsolódás csökkentése érdekében fontos az alkalmassági feltételek és a személyiséget is feltáró pályaaorientáció kialakítása, hogy a fiatalok megismerhessék a szociális szféra valós munkakörnyezetét és a szakmák nyújtotta lehetőségeket.

A duális képzési programokban való részvétel elősegíti, hogy a diákok a képzőhelyről kikerülve megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezzenek, miközben a szociális intézmények is megismerhetik a leendő munkavállalók hozzáállását és szakmai képességeit.

A szakemberek megtartása és a kiegésző megelőzése érdekében rendszeres motiváló programok, szakmai fórumok, elismerések, szupervízió biztosítása, valamint a bérrendezés is elengedhetetlen.

A konyhák, főzőkonyhák, melegítő/tálalókonyhák modernizálása, valamint a gépjármű- és kerékpárállomány fejlesztése hozzájárulhat a szolgáltatás minőségének javításához.

Fontos a folyamatos tájékoztatás, valamint szemléletformáló és érzékenyítő programok szervezése már az általános iskolás kortól, továbbá generációkon átívelő programok, családi napok megvalósítása a közösségépítés és az ismeretterjesztés érdekében.

A családsegítés hatékonyságának növeléséhez elengedhetetlen az állami finanszírozás emelése, pályázati források bevonása, a szolgálati gépjárművek és eszközök beszerzése, valamint az intézményi infrastruktúra és informatika hálózat fejlesztése. A speciális szakemberek – például gyermek- és felnőtt pszichológusok, mediátorok, fejlesztő pedagógusok, családterapeuták – helyben történő biztosítása, akár több település összefogásával, szintén kiemelt fontosságú.

A digitális technológiák használatának lehetőségeinek feltárása csökkentheti az utazással töltött időt, növelve a személyes szakmai munka idejét. A közösségi szociális munka erősítéséhez közösségi terek, szociális játszóterek kialakítása, nonprofit és egyházi szféra együttműködései is hozzájárulhatnak.

A szociális szakemberek képzése, a foglalkoztatási támogatások biztosítása, a duális képzési lehetőségek ismertetése, valamint a bérrendezés mellett kiemelt jelentőségű a megfelelő pályaaorientáció és életpályamodell kialakítása.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A fogyatékos személyek számára javasolt művészetterápiás foglalkozások szervezése, az elkészült munkák bemutatása kiállításokon és nyilvános eseményeken hozzájárulhat a szolgáltatás minőségének és elérhetőségének javításához.

Fontos a fogyatékos gyermekeket és felnőtteket otthonukban nevelő családok számára a közösségépítés, tapasztalatcsere, valamint szabadidős és rekreációs programok szervezése. A részüdős és atipikus foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, valamint szabadidős programok szervezése e célcsoport számára különösen hiánypótló.

Az egészségügyi és fogyatékosági állapotok rendszeres felülvizsgálati protokolljának felülvizsgálata, az adminisztráció egyszerűsítése elősegíti a szakmai munka hatékonyságát.

Az idősek számára közösségi és érzékenyítő programok, rendezvények, alkalmak és előadások szervezése, valamint generációkon átívelő programok megvalósítása elősegíti az elszigetelődés és

elmagányosodás megelőzését.

A külterületeken élő rászorulóknak számára a tanyagondnoki szolgálat szervezése kiemelten szükséges, amelyhez gépjármű biztosítása és szakember alkalmazása elengedhetetlen.

A házi segítségnyújtásban a szakemberek számának szükség szerinti biztosítása, a normatíva emelése, valamint szakképzettség nélküli személyek, közcélú munkások vagy önkéntesek bevonása mérsékli a szakemberhiányt. Ugyanakkor a hatékony munkavégzés érdekében elengedhetetlen a meglévő eszköz- és járműpark (pl. elektromos kerékpárok, közlekedést segítő modern eszközök) korszerűsítése.

A hátrányos helyzetű célcsoportok – gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák – számára kiemelt megoldást jelent a helyben foglalkoztatott családsegítő szakember, a szakemberhiány mérséklése specifikus szaktudással rendelkező munkatársak (pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, jogász) alkalmazásával, valamint képzések és átképzések szervezésével.

A folyamatos tájékoztatás, naprakész információk biztosítása, valamint a humánerőforrás képzése elengedhetetlen a hatékony és célzott ellátás érdekében. A helyben elérhető munkaerőpiaci lehetőségek bővítése a kisgyermekes nők számára, valamint a közfoglalkoztatás létszámkeretének növelése a kisgyermekes munkanélküli roma nők érdekében szintén kiemelt fontosságú.

A generációkon átívelő programok, rendszeres foglalkozások, család-barát események megszervezése és megvalósítása a helyi intézmények, nonprofit szervezetek és önkormányzatok együttműködésével különösen hatékony eszköz a hátrányos helyzetű célcsoportok társadalmi integrációjának erősítésére.

Családsegítés

A családsegítés *(család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ)* terén a SZÚT 2.1.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A családsegítő szolgáltatás igénybevétele a vármegyében több helyen problémás, a települések jelentős részén nem érhető el megfelelő szinten, és nincs is helyben folyamatosan igénybe vehető ellátás. Kéthetente egy nap, hetente fél nap, hetente egy nap stb. megoldások alapján vehetik igénybe a települések lakói az ellátást, amely nem biztosítja megfelelő módon a felmerülő problémák megoldását, a gyors beavatkozást. A hátrányos helyzetű célcsoportok ellátása a szociális alapszolgáltatások terén megoldott, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítva van. A települések többségében nagy szükség lenne a szakemberek létszámának növelésére, pszichológusra, gyógypedagógusra, logopédusra, óvodai és iskolai szociális segítőkire stb. A hátrányos helyzetű csoportok hozzáférése terén a szociális alapszolgáltatások körében a legtöbb ellátáshoz egyenlő esélyekkel jutnak hozzá az érintettek, ugyanakkor elsősorban a helyben nem igénybe vehető szolgáltatások esetén, a gyermekek számára szükséges fejlesztő foglalkozások, pszichiátriai ellátások, az egészségromlással összefüggő ellátások esetében a településeken élő rászorulóknak sok esetben nem, vagy csak nehézségek árán tudják megszervezni az eljutást a megfelelő településre. Több településen igényként fogalmazódott meg, hogy a munkavégzéshez szükséges feltételeken, épületeken, eszközrendszeren javítani kellene, új gépkocsi, számítógépek, kerékpárok stb. javítanak a munkavégzés minőségét, gyorsítanák és könnyítenék a szakemberek munkáját.

- a) A **családsegítés** (*család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ*) terén a SZÚT 2.1.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

(A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) a4) 1-5)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A családsegítő szolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a családsegítő szolgáltatásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Alacsony szakemberlétszám és túlterheltség a családsegítésben	A családsegítés területén alacsony a rendelkezésre álló szakemberek száma, miközben a dolgozók leterheltsége folyamatosan növekszik. Az ellátottak egészségi állapotának romlása, valamint az életkor előrehaladtával növekvő gondozási szükségletek (különösen az ágyhoz kötött és demenciával élő személyek esetében) jelentős többletterhet rónak a szakemberekre. A szociális szférában általános munkaerőhiány tapasztalható, amelyet tovább súlyosbít a szakképzés idő- és költségigénye, a képzési idő alatti helyettesítés nehézsége, valamint a szakmában tapasztalható magas lemorzsolódás. A szociális szakmák ismertsége és társadalmi megbecsültsége alacsony.	A szociális szakemberek számának növelése, a szakma társadalmi megbecsültségének és érdekérvényesítő képességének erősítése. A szakmai továbbképzések és felsőfokú végzettségek megszerzésének ösztönzése (pl. támogatási rendszerek, képzési költségek részbeni átvállalása). A pályaaorientáció erősítése, alkalmassági szűrés bevezetése a lemorzsolódás csökkentése érdekében. Együttműködés kialakítása szakképző intézményekkel, duális képzési lehetőségek bővítése. Az önkéntesség és diákmunka szerepének erősítése a szociális szféra utánpótlásának biztosítása érdekében. A kiegészítő megelőzését célzó programok, szupervíziók, elismerési rendszerek és bérrendezés megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	A családsegítés elégtelen finanszírozottsága	A családsegítés finanszírozási rendszere nem biztosít megfelelő forrásokat a feladatellátás színvonalas működtetéséhez. A finanszírozás elsősorban a lakosságszámhoz igazodik, és nem veszi kellő mértékben figyelembe a települések társadalmi helyzetét és szükségleteit, ami alulfinanszírozottsághoz vezet. A kistépüléseken különösen nehéz a szolgáltatások biztosítása, a saját forrásból történő kiegészítés korlátozott. Az infrastruktúra fejlesztése, eszközbeszerzés és fenntartás (pl. gépjárművek, épületállomány, informatikai háttér) forráshiány miatt nehezen megvalósítható.	Az állami finanszírozás növelése, valamint pályázati forrásokhoz való hozzáférés javítása. Az intézményi infrastruktúra, eszközpark és informatikai rendszerek fejlesztésének támogatása. A fenntartói adminisztratív terhek csökkentése, valamint külső szakértői támogatás és megfelelő infokommunikációs háttér biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Létszáshiány és a szakmai feladatellátás korlátozottsága	A családsegítők jelentős része munkaidejének nagy részét egyéb feladatok ellátására fordítja, így a klasszikus családsegítő tevékenységre korlátozott idő jut, és nem biztosított a folyamatos jelenlét. A gyermekjóléti alapellátási feladatok jelentős mértékben leterhelik a szakembereket. Hiányoznak vagy korlátozottan állnak rendelkezésre speciális szakemberek (pl. pszichológus, fejlesztőpedagógus, családterapeuta, mediátor), különösen kistépüléseken.	Speciális szakemberek képzésének és helyi vagy térségi szintű alkalmazásának biztosítása (akár több település együttműködésében). Az alapellátás megerősítése a szakemberlétszám növelésével, bérrendezéssel és eszközfejlesztéssel. A családgondozók számának növelése, szükséges jogszabályi módosítások kezdeményezése. Az adminisztratív terhek csökkentése, valamint digitális és mesterséges intelligencia alapú megoldások alkalmazása az időgazdálkodás javítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		A szükséges képzések idő- és költségigényesek, ami tovább csökkenti az elérhető szakemberek számát. A szakemberek helyben nem, vagy nem folyamatosan érhetőek el, ami rontja az ellátás hatékonyságát, és növeli a szakellátásba kerülő esetek számát.				
4.	Bizalom hiánya és tájékoztatatlanság a családsegítéssel kapcsolatban	A lakosság körében bizalmatlanság és hiányos informáltság tapasztalható a családsegítő szolgáltatásokkal kapcsolatban. A szolgáltatások tartalmáról, működéséről és hasznáról szóló tájékoztatás nem megfelelő mértékű vagy nem kellően hatékony.	Szemléletformáló, és tájékoztató kiadványok készítése a szolgáltatások bemutatása és elfogadottságának növelése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	A szakmai támogatás hiánya és a kiegészítés kockázata	A családsegítő szakemberek számára nem biztosított megfelelő mértékű szakmai és mentális támogatás, ami növeli a kiegészítés kockázatát. A pszichológiai támogatás és a szupervíziós lehetőségek korlátozottan érhetőek el, miközben a szakmai terhelés folyamatosan növekszik.	Pszichológusok alkalmazása és szupervíziós lehetőségek biztosítása a szakemberek számára. Térségi együttműködés keretében szakemberek közös alkalmazása és finanszírozása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A családsegítő szolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a családsegítő szolgáltatásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	A családsegítő szolgáltatás helyi hiánya	A családsegítő szolgáltatás helyben nem elérhető, az ellátás csak más településről, időszakos jelenléttel biztosított. Az időszakosan rendelkezésre álló szakember (pl. kéthetente vagy heti néhány órában) nem képes a feladatok teljes körű ellátására, valamint a sürgős beavatkozást igénylő esetekben nem biztosított az azonnali reagálás lehetősége.	Helyben foglalkoztatott családsegítő szakember alkalmazása, aki folyamatos jelenléttel és kapcsolattartással biztosítja a szolgáltatás hatékony működését.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	A családsegítői munkavégzés tárgyi feltételeinek hiányosságai	A családsegítői tevékenység ellátásához szükséges tárgyi eszközök hiányosak vagy elavultak. A nem megfelelő minőségű és mennyiségű eszközpark korlátozza a hatékony szakmai munkavégzést, és rontja a szolgáltatás minőségét.	A munkavégzéshez szükséges eszközök beszerzése és korszerűsítése, különös tekintettel a mobilitást és adminisztrációt támogató eszközökre (pl. gépjárművek, kerékpárok, számítógépek).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	A családsegítő tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatási hiányterületek	A családsegítő szolgáltatás keretében több, elvárt tevékenységi terület nem, vagy csak korlátozottan biztosított. A jelentős szakemberhiány következtében számos speciális szakterület lefedetlen marad, különösen a tanácsadási szolgáltatások terén (pl. adósságkezelés, jogi, pszichológiai és pénzügyi tanácsadás, gyermeknevelési és családi problémák kezelése). Ezzel párhuzamosan növekvő igény mutatkozik a naprakész információnyújtás iránt a megélhetést érintő lehetőségekről, támogatásokról, kedvezményekről és ügyintézési folyamatokról.	A szakemberhiány csökkentése céljából különböző szakterületeken (pl. pszichológus, gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, jogász) megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek bevonása. A szakmán belüli képzések és átképzések szervezése a szükséges kompetenciák bővítése érdekében. A naprakész tájékoztatás biztosításához szükséges feltételek megteremtése, valamint a humán erőforrás folyamatos szakmai fejlesztése és információval való ellátása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	A szakmai támogatás hiánya és a kiegészítés kockázata	A családsegítő szakemberek számára nem biztosított megfelelő mértékű szakmai és mentális támogatás, ami növeli a kiegészítés kockázatát. A pszichológiai támogatás és a szupervíziós lehetőségek korlátozottan érhetők el, miközben a szakmai terhelés folyamatosan növekszik.	Pszichológusok alkalmazása és szupervíziós lehetőségek biztosítása a szakemberek számára. Térségi együttműködés keretében szakemberek közös alkalmazása és finanszírozása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

Nappali ellátások

- a) A **nappali ellátások** (*fogyatékos személyek nappali ellátása, hajléktalan személyek nappali melegezője, idősök nappali ellátása, demens személyek nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása*) terén a SZÚT 2.1.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

Heves vármegye településeinek jelentős részében nagy szükség lenne az idősök nappali ellátását biztosító szolgáltatásokra, ellátásokra, de a fogyatékkal élők, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtandó nappali ellátások fejlesztése is indokolt több járásban. Ugyancsak fontos lenne javítani a települések speciális helyzetű csoportjainak szolgáltatásokhoz történő hozzáférését is. A szolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése érdekében minden járás legtöbb településén megfogalmazódott, hogy szükség lenne a munkavégzéshez szükséges feltételeken javítani, mind az infrastrukturális, mind az eszközparkkal kapcsolatos fejlesztésekre nagy szükség lenne. A nappali ellátásban az eszköz, infrastrukturális feltételek és működtetési háttér fejlesztése mellett az dolgozó szakemberek hiánya jelentkezik, a meglévő szakemberek pszichés nyomás és terhelés enyhítése csökkentése kiemelten fontos a megfelelő humánerőforrás biztosíthatóságához. A nagyfokú szakemberhiány mellett a szakmában dolgozók számára fontos lenne a pszichés nyomás és terhelés enyhítése érdekében szupervíziós foglalkozásokat biztosítani. Ezenkívül megjelenik a szemléletformáló tevékenységek hiánya is a nappali ellátásban. Rendkívül nagy szükség lenne professzionális, az igényekhez igazított szakmai továbbképzési, átképzési programokra is.

- b) A **nappali ellátások** (*fogyatékos személyek nappali ellátása, hajléktalan személyek nappali melegezője, idősök nappali ellátása, demens személyek nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása*) terén a SZÚT 2.1.3. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) a1) 1-6; a2) 1-3; a3) 1-4

1. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális nappali ellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális nappali ellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány és a szakmai fejlesztési lehetőségek korlátozottsága	A szociális szférában alacsony a szakemberek száma, miközben a meglévő humán erőforrás jelentős mértékben túlterhelt. A továbbképzési, átképzési és ismeretfrissítési lehetőségek korlátozottan érhetők el. A megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek hiánya általános jelenség. A szakmai fejlődést támogató képzések elérhetősége korlátozott, ami akadályozza a kompetenciák bővítését és naprakészen tartását. A túlzott munkaterhelés következtében nő a kiégés és a pályaelhagyás kockázata.	Pályaorientációs programok és életpályamodell kialakítása a szakma vonzerejének növelése érdekében. Képzések és továbbképzések szervezése, különös tekintettel az ismeretfrissítésre, a kiégés megelőzésére és a stresszkezelésre. Szakmai munkát támogató programok megvalósítása (pl. konzultációk, konferenciák, tréningek). Szupervíziós és mentális támogatást nyújtó programok biztosítása a szakemberek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Elavult IKT eszközpark és digitális kompetenciahiány	A szociális ellátórendszer működését elavult és hiányos informatikai eszközpark, valamint a digitális kompetenciák hiányosságai akadályozzák. Az eszközpark modernizációja elmaradt, így a rendelkezésre álló informatikai eszközök nem	Az informatikai eszközpark korszerűsítése és bővítése. Digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése a szakemberek és az ellátottak számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		felelnek meg a korszerű munkavégzés követelményeinek. Emellett a felhasználók (dolgozók és ellátottak) digitális készségeinek fejlesztése nem megoldott.				
3.	A nappali ellátások infrastrukturális hiányosságai	A nappali ellátást biztosító intézmények infrastruktúrája több településen elavult, valamint hiányoznak a megfelelő tárgyi és informatikai eszközök. A korszerű, akadálymentes infrastruktúra és a modern eszközök hiánya korlátozza a magas színvonalú szakmai munka megvalósítását. Az informatikai eszközök hiánya akadályozza az ellátottak – különösen az idősek – digitális kapcsolattartását (pl. távol élő hozzátartozókkal).	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása (felújítás, bővítés, új létesítmények kialakítása). A szükséges tárgyi és informatikai eszközök beszerzése és folyamatos működtetésének biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális nappali ellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális nappali ellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Az intézményekben történő eljutás nehézsége	A fogyatékkal élők nappali intézménybe történő eljuttatása és hazaszállítása nem biztosított. Amennyiben a család nem tudja ezt vállalni, az érintett nem tudja igénybe venni az ellátást. Hiányzik a helyben elérhető, rugalmas szállítási szolgáltatás.	Gépkocsi biztosítása és a szállítás megszervezése a nappali ellátásban részt vevők számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Kreatív foglalkozások hiánya	A fogyatékkal élők nappali ellátásában alkalmazott művészetterápiás foglalkozások korlátozottan elérhetők. A települések nappali ellátásai önerőből nehezen tudják megvalósítani ezeket a programokat.	Művészetterápiás foglalkozások szervezése fogyatékkal élők számára; az elkészült művekből kiállítások és nyilvános események lebonyolítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Közösségépítő és szabadidős programok hiánya	Kevés a közösségi program a fogyatékkal élő gyermekeket és felnőtteket gondozó családok izolációjának elkerülésére. Hiányoznak a családok számára biztosított tapasztalatcsere és közösségépítő alkalmak.	Közösségépítő, szabadidős és rekreációs programok szervezése a családok számára, ideértve a nevelőszülői családokat is.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Hiányoznak a fogyatékos személyek speciális fejlesztéséhez szükséges eszközök	Hiányoznak a speciális foglalkozási anyagok és készségfejlesztő eszközök (mozgásfejlesztő, tartást erősítő, vizuális érzékelést fejlesztő). A települési intézmények önerőből nem képesek beszerezni a szükséges eszközöket.	A szükséges speciális foglalkozási anyagok és eszközök beszerzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

					intézmények, releváns államigazgatási szervek	
5.	A pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátás iránti igénye nem látható	Hiányzik a felmérés a pszichiátriai és szenvedélybetegek számáról és igényéről a nappali ellátásra vonatkozóan; a nappali ellátások kínálata nem ismert. A településeken nem történt célzott igényfelmérés.	Felmérés készítése az érintett célcsoport körében. Információs alkalmak, nyílt napok szervezése a nappali ellátás lehetőségeinek bemutatására.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Nem megoldott a tanyán élő idős személyek eljutása a nappali ellátást nyújtó intézménybe	A tanyán vagy külterületen élők nem tudják igénybe venni az idős korúak nappali ellátását. Hiányzik a tanyagondnoki szolgálat.	Tanyagondnoki szolgáltatás szervezése és biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Idősek nappali ellátása – elavult infrastruktúra és hiányzó eszközök	Az intézmények infrastruktúrája elavult; hiányoznak a tárgyi és informatikai eszközök. A korszerű és akadálymentes infrastruktúra, valamint a modern eszközök hiánya akadályozza a magas színvonalú szakmai munkát. Az idősek digitális kapcsolattartásának lehetősége korlátozott.	Infrastrukturális fejlesztések, bővítések, építések megvalósítása. Tárgyi és informatikai eszközök beszerzése és működtetése. Kirándulások és mobilizáló programok szervezése az idősek részére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Idősek nappali ellátása – hiányos szakmai tudás és tanácsadói szolgáltatás	A munkatársak szakmai tudása nem mindig megfelelő. Hiányzik egy olyan tanácsadói szolgáltatás, amely segítene a megfelelő ellátás kiválasztásában. A naprakész ismeretek és információk hiánya akadályozza a magas színvonalú szolgáltatást.	Szakmai továbbképzések, információs napok szervezése. Intézményes tanácsadás biztosítása a megfelelő ellátás kiválasztásához.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

					intézmények, releváns államigazgatási szervek	
9.	Ingyenes közösségi programok hiánya az idősek számára	Kevés a településeken az időseket célzó ingyenes közösségi program. Hiányoznak a programok, amelyek csökkentenék az elszigetelődést és segítenék a kognitív egészség megőrzését.	Ingyenes közösségi programok, foglalkozások, találkozók és rendezvények szervezése az idősek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Demens személyek nappali ellátásának hiánya	A demenciával küzdők száma nő, de helyben nem biztosított számukra megfelelő nappali ellátás. A szociális ellátórendszer nem követi az igényeket.	Idős korú demens személyek nappali ellátásának szervezése, közösségi programok biztosítása a számukra.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Szociális szakemberek hiánya, túlterheltség és képzési lehetőségek korlátozottsága	Kevés a megfelelő képzettségű szakember, a meglévő humán erőforrás túlterhelt. Továbbképzési, átképzési lehetőségek korlátozottak, a kiegészítő és pályaelhagyás jellemző. A szakmai ismeretek frissítésére és mentális támogatásra nincs elegendő rendszer.	Pályaorientációs és életpálya-modell kialakítása. Képzések szervezése (KÉK, kiegészítő kezelés, stresszkezelési technikák). Szakmai konzultációk, konferenciák, tréningek. Szupervíziós és pszichés terhelést enyhítő programok biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A szociális nappali szolgáltatások működését jelentősen befolyásolja a szakemberhiány, ami a teljes szociális szektorra jellemző. A problémák mérséklésére hatékony lehet a pályaorientáció és az életpálya-tervezés támogatása, valamint a folyamatos szakmai képzések biztosítása. Ide tartozhatnak a szakmai ismeretek frissítésére irányuló programok, mint például kiegészítő-megelőzési tréningek, stresszkezelési technikák és a KÉK (kompetencia és képességfejlesztő) képzések.

A digitális eszközpark korszerűsítése, valamint a dolgozók és az ellátottak digitális kompetenciáinak fejlesztését célzó képzések szervezése szintén hozzájárulhat a nappali szociális szolgáltatások minőségének emeléséhez, hatékonyabbá tételéhez és szélesebb körű hozzáférhetőségéhez. Emellett a modern IKT-eszközök használata elősegíti a szolgáltatások adminisztrációjának egyszerűsítését és az ellátottakkal való interakció javítását.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A fogyatékkal élőket érintő nappali ellátás problémáinak enyhítésére kiemelten fontos a biztonságos szállítás megszervezése, például a megfelelő gépjármű biztosítása a helyszínek közötti eljutásra. A speciális foglalkozási anyagok és eszközök beszerzése tovább növeli az ellátás hatékonyságát és minőségét.

Javasolt felmérések készítése annak feltérképezésére, hogy a pszichiátriai betegek igénybe vennék-e a helyi nappali ellátást, így a szolgáltatások pontosabban igazíthatók a valós szükségletekhez. Az intézmények infrastrukturális fejlesztése, bővítése vagy új létesítmények építése, valamint a modern tárgyi eszközök és informatikai eszközpark biztosítása jelentősen javíthatja a szolgáltatás színvonalát.

Szakmai szempontból kiemelt a továbbképzések, szakmai workshopok, információs napok szervezése, hogy az ellátást nyújtó dolgozók naprakész tudással rendelkezzenek. További javaslat egy intézményesített gerontológiai és geriátriai tanácsadás kialakítása, amely támogatja a potenciális ellátottakat és családtagjaikat a megfelelő szolgáltatás kiválasztásában és elérésében.

Fontos feladat továbbá az idősek számára ingyenes közösségi programok, találkozók és rendezvények szervezése. Külön figyelmet igényel az időskorú demens személyek nappali ellátásának megszervezése és biztosítása, mivel ezen szolgáltatások hiánya a legkritikusabb problémák közé tartozik.

Közösségi ellátások

- a) A **közösségi ellátások** (*közösségi ellátás pszichiátriai betegek számára, közösségi ellátás szenvedélybetegek számára, támogató szolgáltatás*) terén a SZÚT 2.1.4. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A közösségi ellátások nem tipikusan igénybe vehető szolgáltatások Heves vármegyében, mindhárom szolgáltatási forma, a szenvedélybetegek közösségi ellátása, a pszichiátriai betegek

közösségi ellátása és a támogató szolgáltatások is csak szórványos érhetők el a lakosság számára. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Ahol működik támogató szolgáltatás (látás-, hallás-, mozgás-, értelmi és halmozottan sérült vagy autista személyek számára), ott súlyos problémát okoz, hogy a térítési díjak a magas üzemanyagárak miatt nem fedezik a tényleges költségeket, ezért jelentős finanszírozási nehézségek keletkeztek. Szükség lenne célzott pályázati lehetőségekre annak érdekében, hogy egyrészt az előregedett gépjárművek cseréje megtörténhessen, másrészt, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközállomány megfelelő minőségben rendelkezésre álljon. A szenvedélybetegek közösségi ellátása szakterületen hiányzó szakemberek pótlására (addiktológus, gondozó, terápiás munkatárs), illetve a jelenleg a rendszerben dolgozók megtartása érdekében bérrendezésre lenne szükség. Ugyancsak forráshiány jelentkezik a preventív jellegű tevékenységek finanszírozásával összefüggésben is. A pszichiátriai betegek közösségi ellátása terén szintén a szakemberhiány okoz nehézségeket, illetve az alulfinanszírozottság miatt az állami támogatások csak a minimális tárgyi feltételek biztosítását fedezik, fejlesztésekre nincs megfelelő lehetőség. Ennek következményeként elmaradnak technikai és informatikai fejlesztések, amelyek gátolják a színvonalas szakmai ellátás biztosítását, és csökkentik az ellátottak pszichoszociális rehabilitációjának esélyét.

A Belpátfalvai járásban a járásszékhelyen biztosítottak a közösségi ellátások, a támogatói szolgáltatás a járás több településén is biztosított. A szakemberhiány (pszichológus, gondozó, terápiás munkatárs) ezen szolgáltatás esetében is nehezíti a feladatellátását, valamint a tárgyi feltételek hiánya is jellemző.

Az **Egri járásban** a járásszékhelyen, Egerben biztosított a hozzáférés szenvedélybetegek számára, azonban hiányosságok jellemzik a szolgáltatást. A szolgáltatás fogadóhelyisége nem alkalmas eszmegbeszélésre, illetve csoportos foglalkozásra, ezáltal a kliensek anonimitását nem tudják biztosítani. A támogató szolgálatot a Főegyházmegyei KaritásZ Központ RÉV Szennvedélybeteg-segítő Szolgálatá működteti. Az ellátási területhez 44 település tartozik, így ezeknek a településeknek a látogatásához autóra van szükség. A támogató szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetében történő ellátását biztosítja. A lakáson kívüli közszolgálatok elérésének segítésére, az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtásra irányul.

A **Füzesabonyi járásban** a járásszékhelyen a Kapocs Pszichiátriai és Szennvedélybetegek Integrált Közösségi Ellátása nevű intézmény biztosítja a közösségi ellátásokat. A közösségi gondozás a pszichiátriai betegek számára nyújt a lakókörnyezetükben, a család és más kliens szociális kapcsolati körébe tartozók aktív részvételével segítséget, az ellátási területhez 67 település tartozik. Továbbá az intézmény a szenvedélybetegek közösségi ellátást is végzi az ellátási területhez tartozó 67 településen, amely a lakosok számára (16 év felett) önkéntesen és ingyenesen igénybe vehető. A támogató szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetében történő ellátását biztosítja. A lakáson kívüli közszolgálatok elérésének segítésére, az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtásra irányul.

A **Gyöngyösi járásban** a járásszékhelyen a Kistérségi Humán Szolgálató Központ biztosítja a közösségi ellátásokat. A közösségi gondozás a pszichiátriai betegek számára nyújt a lakókörnyezetükben, a család és más kliens szociális kapcsolati körébe tartozók aktív részvételével segítséget, az ellátási területhez 25 település tartozik. Továbbá a Központ a szenvedélybetegek közösségi ellátást is végzi az ellátási területhez tartozó 25 településen, amely

a lakosok számára (16 év felett) önkéntesen és ingyenesen igénybe vehető. A támogató szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetében történő ellátását biztosítja. A lakáson kívüli közszolgálatok elérésének segítésére, az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtásra irányul.

A **Hatvani járásban** a járásszékhelyen a Szociális, Gyermejjóléti és Egészségügyi Szolgálat biztosítja a közösségi ellátásokat. A közösségi gondozás a pszichiátriai betegek számára nyújt a lakókörnyezetükben, a család és más kliens szociális kapcsolati körébe tartozók aktív részvételével segítséget, az ellátási terület Hatvan városa. A támogató szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetében történő ellátását biztosítja. A lakáson kívüli közszolgálatok elérésének segítésére, az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartása mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtásra irányul.

A **Hevesi járásban** a járásszékhelyen biztosítottak a közösségi ellátások, a támogatói szolgáltatás a járás több településén is biztosított. A szakemberhiány (pszichológus, gondozó, terápiás munkatárs) ezen szolgáltatás esetében is nehezíti a feladatellátását, valamint a tárgyi feltételek hiánya is jellemző.

A **Pétervásárai járásban** a járásszékhelyen biztosítottak a közösségi ellátások, a támogatói szolgáltatás a járás több településén is biztosított. A szakemberhiány (pszichológus, gondozó, terápiás munkatárs) ezen szolgáltatás esetében is nehezíti a feladatellátását, valamint a tárgyi feltételek hiánya is jellemző.

- b) A **közösségi ellátások** (*közösségi ellátás pszichiátriai betegek számára, közösségi ellátás szenvedélybetegek számára, támogató szolgáltatás*) terén a SZÚT 2.1.4. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) a1) 1-6)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális közösségi ellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális közösségi ellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szociális szakemberek hiánya, túlterheltség és képzési lehetőségek korlátozottsága	Kevés a megfelelő képzettségű szakember, a meglévő humán erőforrás túlterhelt. Továbbképzési, átképzési lehetőségek korlátozottak, a kiegészítés és pályaelhagyás jellemző. A szakmai ismeretek frissítésére és mentális támogatásra nincs elegendő rendszer.	Pályaorientációs és életpálya-modell kialakítása. Képzések szervezése (KÉK, kiegészítés kezelése, stresszkezelési technikák). Szakmai konzultációk, konferenciák, tréningek. Szupervíziós és pszichés terhelést enyhítő programok biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Elavult IKT eszközpark és digitális kompetenciahiány	A szociális ellátórendszer működését elavult és hiányos informatikai eszközpark, valamint a digitális kompetenciák hiányosságai akadályozzák. Az eszközpark modernizációja elmaradt, így a rendelkezésre álló informatikai eszközök nem felelnek meg a korszerű munkavégzés követelményeinek. Emellett a felhasználók (dolgozók és ellátottak) digitális készségeinek fejlesztése nem megoldott.	Az informatikai eszközpark korszerűsítése és bővítése. Digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése a szakemberek és az ellátottak számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális közösségi ellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális ellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	A gépjárművek nagyon régiek	A közösségi szolgáltatásokhoz szükséges szállítás nem biztosított megfelelően; az elöregedett gépjárművek magas üzemanyag-fogyasztása és karbantartási igénye fenntarthatatlan.	A gépkocsiállomány folyamatos műszaki felülvizsgálata és cseréje.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Hiányzik a munkavégzéshez szükséges eszközállomány	Nélkülözhetetlen tárgyi és informatikai eszközök hiányoznak, akadályozva a magas színvonalú szakmai munkát.	Tárgyi eszközök és modern informatikai géppark beszerzése és működtetése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	A közösségi ellátásokban kevés a szakember	Kevés speciális tudású szakember, túlterhelt dolgozók, kevesebb idő a kliensekre, nem hatékony beavatkozások.	Hiányzó szakemberek pótlása, (pl: gondozó, terápiás munkatárs.)	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit	Nem

				Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Infrastrukturális fejlesztések hiánya	Több településen nem érhető el közösségi ellátás; az épületek és helyiségek nem megfelelőek foglalkozásokra, interjúkra, csoportfoglalkozásokra; eszközhiány (elavult járművek, kerékpárok, mobiltelefonok).	Igényeknek megfelelő speciális terek kialakítása (fogadó-helyiségek, terápiás helyiségek, interjúszobák), eszközfejlesztés.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Fenntartási és üzemeltetési nehézségek	A közösségi ellátások fenntartása, üzemeltetése sok településen problémát okoz.	A fenntartási és üzemeltetési szolgáltatások (mosási, tisztálkodási lehetőségek) támogatása, normatíva jellegű vagy egyéb forrás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A közösségi szociális szolgáltatások működését, akárcsak a teljes szociális szektort, jelentős szakemberhiány nehezíti. A pályakezdők és gyakorló szakemberek számára életpályamodell kialakítása, karriertervezési tanácsadás és rendszeres képzési lehetőségek biztosítása – például KÉK képzés, kiégés-megelőzés, stresszkezelési technikák – hatékony válasz lehet a feltárt problémákra.

Az informatikai eszközpark korszerűsítése, a digitális kompetenciák fejlesztését célzó képzések szervezése a dolgozók és az ellátottak részére szintén hozzájárulhat a szociális közösségi szolgáltatások minőségének javításához és szélesebb körű elérhetőségéhez. A digitális készségek erősítése különösen fontos az ügyintézési folyamatok hatékonysága és az ellátottak önállóságának növelése szempontjából.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A fogyatékkal élők, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és idősek számára nyújtott közösségi szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása érdekében elengedhetetlen a szállítóeszközök (gépkocsik, kerékpárok) műszaki állapotának rendszeres ellenőrzése és szükség szerinti cseréje.

A szolgáltatások eredményessége nagymértékben függ a megfelelő infrastruktúra és tárgyi feltételek meglététől: modern informatikai eszközök, speciálisan kialakított fogadó- és terápiás helyiségek, interjúszobák biztosítása, valamint a szükséges segédeszközök, például mobiltelefonok, hordozható eszközök rendelkezésre állása alapvető fontosságú.

Hiányzó szakemberek pótlása – például addiktológusok, gondozók, terápiás munkatársak – sürgető feladat. Emellett a komfortszolgáltatások biztosítása (mosási, szárítási, tisztálkodási lehetőségek) és ezek fenntartása normatív támogatás vagy egyéb finanszírozási forrás révén jelentős mértékben javíthatja a szolgáltatások minőségét és a felhasználók elégedettségét. A komplex, személyre szabott támogatás kialakítása elősegíti, hogy a hátrányos helyzetű csoportok valóban hozzáférhessenek a számukra szükséges ellátáshoz, miközben a szakemberek munkája is hatékonyabbá válik.

2. Szociális szakellátások

- a. A **szociális szakellátások** (*tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó szakellátások: idősök otthona, pszichiátriai betegek otthona, szenvedélybetegek otthona, fogyatékos személyek otthona, hajléktalanok otthona; átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos intézmények: pszichiátriai betegek átmeneti otthona, szenvedélybetegek átmeneti otthona, éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, időskorúak gondozóháza, fogyatékos személyek gondozóháza; lakóotthonok: fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona, fogyatékos személyek ápoló- gondozó célú lakóotthona, pszichiátriai betegek lakóotthona, szenvedélybetegek lakóotthona; rehabilitációs intézmények: pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye, szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye; támogatott lakhatás: támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére, támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére, támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére*) terén a SZÚT 2.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási/hozzáférési hiányosságok:

A szociális szakellátások mindegyikében nehezíti a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek hiánya a szolgáltatások biztosítását.

A vármegyében a *tartós bentlakásos ellátást* nyújtó ellátások öt típusa közül mind az öt elérhető: az idősök otthona, a fogyatékos személyek otthona, a pszichiátriai betegek otthona, a hajléktalanok otthona és a szenvedélybetegek otthona.

A Hevesi járás kivételével minden járásban működnek tartós bentlakásos ellátást nyújtó intézmények, összesen 17 településen. Ezen szakellátást végző ellátások 1.592 férőhellyel elérhetők, kihasználtságuk magas, majdnem 100%-os. A leggyakrabban elérhető szakosított ellátás az időskorúak otthona, melyekben összesen 1.094 idős személy tartós bentlakásos ellátására van mód. Kihasználtságuk közel 100%-os, óriási igény mutatkozik ezen kapacitások bővítésére. Nincs továbbá a vármegyében olyan tartós bentlakásos ellátást biztosító intézmény, ahol a kettős diagnózisú ellátottak elhelyezése megoldható lenne. Szendélybetegek otthona és a hajléktalanok otthona a legritkábban elérhető szolgáltatás. Nincs biztosítva ugyanakkor a súlyos addikcióval rendelkező fiatalok ellátása, holott a rendszerben egyre növekvő számban vannak jelen ilyen problémával küzdő gyermekek. Számukra nem elérhető ez a szolgáltatás, szükséges lenne szenvedélybetegek otthonának létrehozása a kapcsolódó szakmai létszám bővítésével, a jogszabály módosításával. Hajléktalanok otthona csak a megyeszékhelyen érhető el a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján.

Heves vármegye 7 járása közül mindössze két járásban, az Egri és a Gyöngyösi járásban működik *átmeneti elhelyezést biztosító* intézmény, a többi járásban nem. A hat ide sorolt szakosított ellátásból kettő (éjjeli menedékhely (77) és hajléktalanok átmeneti szállása (25)) érhető el, melyekben összesen 102 fő veheti igénybe a nyújtott szolgáltatásokat. Az éjjeli menedékhely és a hajléktalanok átmeneti szállása ellátás kizárólag Egerben és Gyöngyösön érhető el. A vármegyében az átmeneti ellátások közül az időskorúak gondozóháza, a fogyatékos személyek gondozóháza, a pszichiátriai betegek átmeneti otthona és a szenvedélybetegek átmeneti otthona nem érhető el a Szociális Ágazati Portál információi alapján.

Heves vármegyében mindössze csak egy járásban, az Egri járás három településén (Eger,

Andornaktálya, Nagytálya) működik lakóotthon. Ezek fogyatékos személyek rehabilitációs célú és fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonaként működik.

Heves vármegyében mindössze egy járásban, a Bélapátfalvai járásban (egy településen: Bélapátfalva) működik fogyatékos személyek *rehabilitációs intézménye*, amelyben 25 fő veheti igénybe a nyújtott szolgáltatást. A többi járásban nem működnek rehabilitációs intézmények.

A vármegye 7 járása közül mindössze kettőben (Bélapátfalvai és az Egri járásban) működik támogatott lakhatást nyújtó intézmény a fogyatékkal élő személyek részére. A vármegye többi járásában nem működnek rehabilitációs intézmények. A támogatott lakhatás nem ismert a potenciális ellátottak számára, indokolt a megjelenést biztosító fórumok, tájékoztató alkalmak biztosítása.

- b. A szociális szakellátások (tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó szakellátások:** idősök otthona, pszichiátriai betegek otthona, szenvedélybetegek otthona, fogyatékos személyek otthona, hajléktalanok otthona; **átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos intézmények:** pszichiátriai betegek átmeneti otthona, szenvedélybetegek átmeneti otthona, éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, időskorúak gondozóháza, fogyatékos személyek gondozóháza; **lakóotthonok:** fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona, pszichiátriai betegek lakóotthona, szenvedélybetegek lakóotthona; **rehabilitációs intézmények:** pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye, szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye; **támogatott lakhatás:** támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére, támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére, támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére) terén a SZÚT 2.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések:

A Felhívás kapcsolódó pontjai: -

1. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális szakellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális szakellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében akadályai a	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szociális szakemberek hiánya, túlterheltség és képzési lehetőségek korlátozottsága	Kevés a megfelelő képzettségű szakember, a meglévő humán erőforrás túlterhelt. Továbbképzési, átképzési lehetőségek korlátozottak, a kiegészítés és pályaelhagyás jellemző. A szakmai ismeretek frissítésére és mentális támogatásra nincs elegendő rendszer.	Pályaorientációs és életpálya-modell kialakítása. Képzések szervezése (KÉK, kiegészítés kezelése, stresszkezelési technikák). Szakmai konzultációk, konferenciák, tréningek. Szupervíziós és pszichés terhelést enyhítő programok biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Elavult IKT eszközpark és digitális kompetenciahiány	A szociális ellátórendszer működését elavult és hiányos informatikai eszközpark, valamint a digitális kompetenciák hiányosságai akadályozzák. Az eszközpark modernizációja elmaradt, így a rendelkezésre álló informatikai eszközök nem felelnek meg a korszerű munkavégzés követelményeinek. Emellett a felhasználók (dolgozók és ellátottak) digitális készségeinek fejlesztése nem megoldott.	Az informatikai eszközpark korszerűsítése és bővítése. Digitális kompetenciafejlesztő képzések szervezése a szakemberek és az ellátottak számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	A támogatott lakhatás alacsony ismertsége	A támogatott lakhatás szolgáltatás ismertsége alacsony a potenciális ellátotti kör körében, így az érintettek jelentős része nem jut hozzá a számára releváns információkhoz. A széles lakosság elérését biztosító, strukturált tájékoztatási és kommunikációs fórumok hiánya, valamint a szolgáltatás promóciójának elégtelensége.	Céltott tájékoztató kampányok és fórumok szervezése, valamint az ezeken való intézményi szintű aktív részvétel biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	A támogatott lakhatásban részesülők foglalkoztatásának hiánya	A támogatott lakhatásban élő személyek (különösen szenvedélybetegek, fogyatékos személyek és pszichiátriai betegek) számára nem biztosított megfelelő mértékben a foglalkoztatás és jövedelemszerzés lehetősége. A helyi foglalkoztatási programok és integrált munkaerőpiaci lehetőségek hiánya, valamint az érintett települések közötti egyenlőtlen hozzáférés.	Foglalkoztatási programok kidolgozása és megvalósítása, valamint a munkalehetőségek bővítése a támogatott lakhatásban részesülők számára valamennyi érintett településen.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Magas kapacitáskihasználtság és infrastrukturális hiányosságok az időskorúak ellátásában	Magas kapacitáskihasználtság és hosszú várólisták jellemzik az időskorúak otthonait, továbbá számos intézmény infrastrukturális szempontból elavult. Hiányzik egy komplex tanácsadási szolgáltatás, amely segítené az ellátási forma kiválasztását. A vármegye elöregedő népessége, az elégtelen férőhelyszám és annak területi egyenlőtlensége, valamint a	Új intézmények létesítése és férőhelybővítés, az infrastruktúra fejlesztése (különös tekintettel az akadálymentesítésre és energiatakarékosságra), valamint gerontológiai–geriátriai tanácsadási szolgáltatás kialakítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		korszerű infrastruktúra és szakmai támogatás hiánya.				
6.	Az idősök gondozóházainak korlátozott elérhetősége	Az idősök gondozóházai csak kevés településen érhetők el, a szolgáltatás területi lefedettsége nem megfelelő. A növekvő számú idős, rászoruló lakosság mellett az intézményi kapacitások alacsony szintje és egyenlőtlen eloszlása.	Új gondozóházak létrehozása, férőhelybővítés, valamint a működéshez szükséges humán és pénzügyi erőforrások biztosítása, korszerű (energiatakarékos és akadálymentes) kialakítással.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	A szenvedélybetegek intézményi ellátásának hiányosságai	A szenvedélybetegek otthonai területileg korlátozottan érhetők el, kapacitásuk nem elegendő, továbbá gyermekek számára nem biztosított az ellátás. Az ellátórendszer fejletlensége, a férőhelyek hiánya, valamint a speciális – gyermekeket célzó – szolgáltatások és jogszabályi háttér hiányosságai.	Új intézmények létrehozása, férőhelybővítés, valamint gyermekek számára speciális ellátási formák kialakítása, szükséges jogszabályi módosításokkal és szakemberállomány bővítésével.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	A pszichiátriai betegek bentlakásos ellátásának hiánya	Heves vármegye egyetlen járásában sem működik pszichiátriai betegek otthona. A kapacitáshiány, az intézményi háttér teljes hiánya, valamint az ellátórendszer alulfejlettsége.	Pszichiátriai betegek otthonainak létrehozása, férőhelyek kialakítása és bővítése, megfelelő szakmai és finanszírozási háttér biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	A hajléktalan személyek tartós ellátásának hiánya	Heves vármegyében nem érhető el hajléktalanok otthona, kizárólag átmeneti ellátási formák működnek. Az intézményi kapacitások hiánya és az ellátórendszer strukturális hiányosságai.	Hajléktalanok otthonainak létrehozása, férőhelyek kialakítása és a szükséges szakmai, valamint finanszírozási feltételek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási,	Nem

					szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
10.	Átmeneti elhelyezést nyújtó szakosított ellátások hiánya	Heves vármegyében nem érhetők el a fogyatékos személyek gondozóházai, valamint a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek átmeneti otthonai. Az ellátórendszer hiányos kiépítettsége és a szolgáltatási paletta elégtelensége.	Az érintett ellátási formák intézményeinek létrehozása, férőhelyek kialakítása, valamint a működéshez szükséges erőforrások biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	A fogyatékos személyek lakóotthoni kapacitásának elégtelensége	A fogyatékos személyek számára biztosított lakóotthoni ellátás kapacitása alacsony, és területileg korlátozottan elérhető. Az intézmények alacsony száma és az egyenlőtlen területi lefedettség.	Lakóotthonok létesítése és bővítése, a férőhelyek igényekhez igazított kialakítása, valamint a szükséges szakmai és pénzügyi háttér biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
12.	Lakóotthoni ellátás hiánya pszichiátriai és szenvedélybetegek számára	Nem áll rendelkezésre olyan lakóotthoni ellátás, amely a pszichiátriai és szenvedélybetegek számára életkoruknak és állapotuknak megfelelő támogatást nyújtana. Az intézményi háttér hiánya és az ellátási struktúra fejletlensége.	Speciális lakóotthonok létrehozása és fejlesztése, a férőhelyek bővítése, valamint a szakmai kapacitások erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
13.	Rehabilitációs intézményi kapacitások alacsony szintje	A rehabilitációs ellátást nyújtó intézmények száma és kapacitása rendkívül alacsony. Az intézményi hálózat hiányos kiépítettsége és az alacsony férőhelyszám. Mindössze egy járásban (Bélapátfalván) működik rehabilitációs ellátást nyújtó intézmény, melyekben 25	Rehabilitációs intézmények létrehozása és fejlesztése, férőhelyek bővítése, valamint a szükséges szakmai és finanszírozási feltételek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		fő veheti igénybe a nyújtott ellátást.				
14.	Az autizmussal élők ellátásának hiányosságai	Az autizmussal élő személyek számára nem áll rendelkezésre elegendő, kifejezetten erre specializált intézményi férőhely. A speciális szükségletekre reagáló intézmények hiánya, valamint a meglévő ellátórendszer korlátozott alkalmassága.	Speciális, autizmussal élők ellátására alkalmas intézmények létrehozása, férőhelyek kialakítása és bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A szociális szakellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a szociális szakellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Magas kapacitáskihasználtság és infrastrukturális hiányosságok az időskorúak ellátásában	Magas kapacitáskihasználtság és hosszú várólisták jellemzik az időskorúak otthonait, továbbá számos intézmény infrastrukturális szempontból elavult. Hiányzik egy komplex tanácsadási szolgáltatás, amely segítené az ellátási forma kiválasztását.	Új intézmények létesítése és férőhelybővítés, az infrastruktúra fejlesztése (különös tekintettel az akadálymentesítésre és energiatakarékosságra), valamint gerontológiai–geriátriai tanácsadási szolgáltatás kialakítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		A vármegye előregedő népessége, az elégtelen férőhelyszám és annak területi egyenlőtlensége, valamint a korszerű infrastruktúra és szakmai támogatás hiánya.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
2.	Az idős gondozóházainak korlátozott elérhetősége	Az idős gondozóházai csak kevés településen érhetők el, a szolgáltatás területi lefedettsége nem megfelelő. A növekvő számú idős, rászoruló lakosság mellett az intézményi kapacitások alacsony szintje és egyenlőtlen eloszlása.	Új gondozóházak létrehozása, férőhelybővítés, valamint a működéshez szükséges humán és pénzügyi erőforrások biztosítása, korszerű (energiatakarékos és akadálymentes) kialakítással.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	A szenvedélybetegek intézményi ellátásának hiányosságai	A szenvedélybetegek otthonai területileg korlátozottan érhetők el, kapacitásuk nem elegendő, továbbá gyermekek számára nem biztosított az ellátás. Az ellátórendszer fejletlensége, a férőhelyek hiánya, valamint a speciális – gyermekeket célzó – szolgáltatások és jogszabályi háttér hiányosságai.	Új intézmények létrehozása, férőhelybővítés, valamint gyermekek számára speciális ellátási formák kialakítása, szükséges jogszabályi módosításokkal és szakemberállomány bővítésével.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	A pszichiátriai betegek bentlakásos ellátásának hiánya	Heves vármegye egyetlen járásában sem működik pszichiátriai betegek otthona. A kapacitáshiány, az intézményi háttér teljes hiánya, valamint az ellátórendszer alulfejlettsége.	Pszichiátriai betegek otthonainak létrehozása, férőhelyek kialakítása és bővítése, megfelelő szakmai és finanszírozási háttér biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	A hajléktalan személyek tartós ellátásának hiánya	Heves vármegyében nem érhető el hajléktalanok otthona, kizárólag átmeneti ellátási formák működnek. Az intézményi kapacitások hiánya	Hajléktalanok otthonainak létrehozása, férőhelyek kialakítása és a szükséges szakmai, valamint finanszírozási feltételek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit	Nem

		és az ellátórendszer strukturális hiányosságai.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
6.	Átmeneti elhelyezést nyújtó szakosított ellátások hiánya	Heves vármegyében nem érhető el a fogyatékos személyek gondozóházai, valamint a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek átmeneti otthonai. Az ellátórendszer hiányos kiépítettsége és a szolgáltatási paletta elégtelensége.	Az érintett ellátási formák intézményeinek létrehozása, férőhelyek kialakítása, valamint a működéshez szükséges erőforrások biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	A fogyatékos személyek lakóotthoni kapacitásának elégtelensége	A fogyatékos személyek számára biztosított lakóotthoni ellátás kapacitása alacsony, és területileg korlátozottan elérhető. Az intézmények alacsony száma és az egyenlőtlen területi lefedettség.	Lakóotthonok létesítése és bővítése, a férőhelyek igényekhez igazított kialakítása, valamint a szükséges szakmai és pénzügyi háttér biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Lakóotthoni ellátás hiánya pszichiátriai és szenvedélybetegek számára	Nem áll rendelkezésre olyan lakóotthoni ellátás, amely a pszichiátriai és szenvedélybetegek számára életkoruknak és állapotuknak megfelelő támogatást nyújtana. Az intézményi háttér hiánya és az ellátási struktúra fejletlensége.	Speciális lakóotthonok létrehozása és fejlesztése, a férőhelyek bővítése, valamint a szakmai kapacitások erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Rehabilitációs intézményi kapacitások alacsony szintje	A rehabilitációs ellátást nyújtó intézmények száma és kapacitása rendkívül alacsony. Az intézményi hálózat hiányos kiépítettsége és az alacsony férőhelyszám. Mindössze egy járásban (Bélapátfalván) működik rehabilitációs ellátást nyújtó	Rehabilitációs intézmények létrehozása és fejlesztése, férőhelyek bővítése, valamint a szükséges szakmai és finanszírozási feltételek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		intézmény, melyekben 25 fő veheti igénybe a nyújtott ellátást.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
10.	Az autizmussal élők ellátásának hiányosságai	Az autizmussal élő személyek számára nem áll rendelkezésre elegendő, kifejezetten erre specializált intézményi férőhely. A speciális szükségletekre reagáló intézmények hiánya, valamint a meglévő ellátórendszer korlátozott alkalmassága.	Speciális, autizmussal élők ellátására alkalmas intézmények létrehozása, férőhelyek kialakítása és bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A szociális szakosított ellátások működését – a teljes szociális ágazathoz hasonlóan – jelentős mértékben befolyásolja a szakemberhiány. Ennek kezelésére kiemelten fontos a pályaaorientáció erősítése, valamint egy kiszámítható életpályamodell kialakítása, amely vonzóbbá teheti a szakmát a jelenlegi és leendő szakemberek számára. A rendszeres továbbképzések, szakmai fejlődési lehetőségek biztosítása – például kompetenciafejlesztő képzések, kiegészítő-megelőző programok, stresszkezelési tréningek – hozzájárulhat a szakmai színvonal fenntartásához és a munkaerő megtartásához.

A szolgáltatások minőségének javításában meghatározó szerepe van a korszerű informatikai háttérnek is. Az IKT-eszközök fejlesztése, valamint a digitális készségeket erősítő képzések szervezése mind a szakemberek, mind az ellátottak számára elősegíti a hatékonyabb működést és a szolgáltatásokhoz való egyenlőbb hozzáférést.

A szakmai tapasztalatok alapján indokolt a vonatkozó jogszabályi környezet felülvizsgálata is, különös tekintettel a túlzott adminisztratív terhekre és a rugalmatlan előírásokra. A gyakorlati igényekhez jobban igazodó szabályozás hozzájárulhat a mindennapi működés hatékonyabbá tételéhez.

Fontos továbbá a szakmai párbeszéd erősítése, amelyet rendszeres tájékoztató fórumok, szakmai műhelyek és egyeztetések szervezésével lehet támogatni. A támogatott lakhatásban részesülők esetében különösen nagy jelentősége van a foglalkoztatási programok és munkalehetőségek biztosításának, amelyek elősegítik az önálló életvitelt és a társadalmi integrációt.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

Az időskorúak ellátásának fejlesztése érdekében elsődleges feladat az intézményi kapacitások bővítése. Indokolt új idősek otthonainak és gondozóházainak létesítése, valamint a meglévő férőhelyek számának növelése és korszerűsítése. A modern, speciális eszközök – például elektromos betegágyak és ápolást segítő berendezések – beszerzése, valamint a megfelelő szakképzett személyzet biztosítása alapvető feltétele a magas színvonalú ellátásnak.

Az infrastruktúra fejlesztése során kiemelt szempont az energiahatékonyság és az akadálymentesítés, amelyhez célzott pályázati és egyéb – akár magán – források bevonása szükséges. Emellett fontos lenne egy olyan intézményesített gerontológiai és geriátriai tanácsadási rendszer kialakítása, amely támogatja az érintetteket és családtagjaikat a számukra legmegfelelőbb ellátási forma kiválasztásában.

A fogyatékkal élők, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátása terén szintén jelentős kapacitáshiány tapasztalható. Ennek kezelésére új bentlakásos intézmények létrehozása, valamint a meglévő férőhelyek bővítése szükséges, megfelelő szakmai létszám és stabil finanszírozás biztosításával. Különösen indokolt a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek számára fenntartott intézmények fejlesztése, beleértve a gyermekek számára kialakított speciális ellátási formák létrehozását is.

Fontos fejlesztési irány a különböző ellátási típusok bővítése, így például hajléktalan személyek otthonai, fogyatékkal élők gondozóházai, átmeneti otthonok, valamint lakóotthoni és rehabilitációs szolgáltatások létrehozása és fejlesztése. Ezek az ellátási formák hozzájárulnak az egyéni szükségletekhez igazodó, differenciált gondozási rendszer kialakításához.

A fejlesztések megvalósításához elengedhetetlen a jogszabályi környezet felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása, figyelembe véve a szolgáltatók gyakorlati tapasztalatait. Kiemelt figyelmet igényel továbbá az autizmussal élő személyek számára megfelelő intézményi férőhelyek és speciális ellátási formák kialakítása, amelyek jelenleg sok esetben hiányoznak vagy korlátozottan érhetők el.

II.2 Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás

1. Gyermekjóléti alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatások

- a) A **gyermekjóléti szolgáltatások** terén a SZÚT 2.3.1. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A vármegye legtöbb településén komplex szolgáltatásokat nyújtanak a **gyermekjóléti szolgáltatás** keretében, amelyekre sok esetben megfelelő igény is mutatkozik. A szolgáltatások tekintetében a legtöbbet említett problémák közé tartozik a megfelelő képesítésű szakemberek hiánya (fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyógypedagógus, szociális asszisztens, mediátor, tanácsadó, pár- és családterapeuta, szociális segítő). Ezzel összefüggésben több esetben említették meg a meglévő szakemberek leterheltségét, a gondozott családok és gyermekek magas számát. A legtöbb járás esetén megjelentek a szolgáltatásokhoz szükséges infrastrukturális hiányosságok, vagy az ahhoz kapcsolódó anyagi nehézségek. Több járásban is gondot okoz ugyanis a megfelelő helyszínek hiánya vagy a bérleti díj kifizetése. Ugyancsak számos alkalommal említették a megfelelő szakmai eszközök hiányát (képzésekhez, gondozáshoz, fejlesztéshez szükséges eszközök, játékok, sporteszközök), valamint a korszerűtlen infokommunikációs eszközöket és azok csekély száma miatti nehézségeket. Több járás esetében az is gondot okoz, hogy a külterületeken élő családokhoz nem, vagy csak nehezen jutnak el, megemlítették a szolgálati autó szükségességét is. Felmerült a speciális szolgáltatások helyben történő megvalósításának hiánya, valamint problémaként egyes járások esetében, hogy a lakhatási krízisek esetén nincs lehetőségük releváns segítségnyújtásra.

Programok, csoportos készségfejlesztések nagy számban kerülnek megrendezésre változatos formákban és témákban, de a jelzések szerint a meglévő programoknál sokkal nagyobb számban lenne ezekre igény. Ezek bővítésének akadályaként az anyagi források hiányát említették meg elsődleges okként. A programok nagy részét hátrányos helyzetű és mélyszegénységben élő családok számára szervezik, de érdemes volna szélesebb körre kiterjeszteni ezeket a tevékenységeket akár a teljes lakosság számára, illetve a hátrányos helyzetű és mélyszegénységben élő családok számára is több lehetőséget lenne érdemes biztosítani. További fontos lehetséges igénybe vevő csoportként jelentek meg a sajátos nevelési igényű-, korai fejlesztésre jogosult-, tartósan beteg- vagy fogyatékossgal élő gyermekek és családjaik, a romák, a fiatal felnőttek, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők és a fiatal anyák. Az ingyenes programok iránti megnövekedett igény szintén a programkínálat bővítését indokolja. A programok lebonyolításához szükségesek szakemberek és az ő díjazásuk, valamint a lebonyolításhoz szükséges infrastrukturális problémák (megfelelő helyszín, bérleti díj) is felmerültek nehézségként.

A gyermekek számára szabadidős (szünidei) programok is biztosítottak a legtöbb járásban, sok esetben Erzsébet táborok formájában, azonban fontos feltételként említették több járásban is a szakemberek biztosítását ezen programok, táborok megvalósulása során. A táborok tematikájában változatos tématerületek jelennek meg, többek között: kultúra, sport, hagyományörzés, önismeret, környezetvédelem, prevenció. A programkínálat bővítése, színesítése iránti igény is megfogalmazódott. A leginkább azon gyermekeknek lenne szükségük

ilyen lehetőségekre, akiknek a szülei nem tudják megoldani a szünidő alatt a gyermekfelügyeletet. Megjelent továbbá lehetséges igénybe vevő csoportként a betegségben vagy fogyatékossággal élő gyermekek csoportja. Problémát okoz, hogy a nyári táborok többsége költségtérítéses, így éppen azok kimaradnak ezekből a lehetőségekből, akik nem tudják az adott programot megfizetni (hátrányos helyzetű családok, mélyszegénységben élők). A szülők számára az előzőeknél kisebb arányban tartanak szülőket felkészítő programokat, felkészítéseket vagy csoportos fejlesztéseket, ugyanakkor a települések egy része szerint nagy szükség lenne prevenciós programokra. A lehetséges tématerületek között az alábbiak jelentek meg: életvezetés, családtervezés, háztartásvezetés, gyermeknevelés és gondozás, döntéshozatal, konfliktuskezelés, drogprevenció, készségfejlesztő, személyiségfejlesztő, önismereti csoportok. A programokat jellemzően hátrányos helyzetű családok látogatják. A programok megvalósulásának akadályai között elsősorban a forráshiányt, a megfelelő szakemberek hiánya jellemző.

Az említett három program típus (programok, csoportos készségfejlesztések gyermekek és családjaik számára; szünidei és szabadidős programok a gyermekek számára; szülők számára felkészítő programok) jellemzően az adott szervező intézménnyel (Család- és Gyermekjóléti Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Biztos Kezdet Gyerekház, stb.) kapcsolatban álló családokat érinti, éri el, ugyanakkor ezekre szélesebb körben lenne szükség. Továbbá a programok megvalósulása sok esetben pályázati támogatáshoz kötött, mely önerő hiányában nem teszi lehetővé a programok rendszeres biztosítását.

Az óvodai és iskolai szociális segítők együttműködése jellemző a településeken más intézményekkel. Prevenciós előadások, tevékenységek szervezése kapcsán az óvodai és iskolai segítők segítségére nagy igény mutatkozik és a települések nagy része szívesen támogatja is a szakembereket további közösségi programok szervezésében. A területhez kapcsolódó szükségletek között megjelennek a programszervezésekhez szükséges infokommunikációs eszközök, tárgyi eszközök és anyagi források.

Több településen van lehetőség szupervízióra, ugyanakkor nagy arányban jelent meg igényként, szükségletként a szupervízió lehetősége a további településeken. Azokon a településeken, ahol működik a szupervízió, ott a rendszerességet fogalmazták meg szükségletként. Emellett felmerült a megfelelő szakember biztosításának feltétele, a változatos szakmai munkát fejlesztő és támogató gyakorlatok iránti igény is megmutatkozott (változatos képzési formák, pályázati lehetőségek, továbbképzési lehetőségek, meghívott vendég előadók). Ehhez szükséges az anyagi feltételek biztosítása.

- b) A **gyermekjóléti szolgáltatások** terén a SZÚT 2.3.1. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) a4) 1-5, b1) 1-6, b2)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekjóléti alapellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekjóléti alapellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány a gyermekjóléti és speciális szolgáltatások területén	Jelentős szakemberhiány tapasztalható mind a gyermekjóléti alapellátás, mind a speciális szolgáltatások területén, amely a szolgáltatások minőségét és hozzáférhetőségét egyaránt rontja. A szakemberek túlerheltsége, az óvodai és iskolai szociális segítők alacsony létszáma, valamint a speciális szakemberek (pl. pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, mediátor, családterapeuta) hiánya.	A szakemberlétszám bővítése, több település közös foglalkoztatási és finanszírozási modelljeinek kialakításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Infrastrukturális és eszközhiány a szolgáltatások biztosításában	A gyermekjóléti és speciális szolgáltatások működtetéséhez szükséges infrastruktúra és eszközállomány nem megfelelő szintű. Az anyagi források korlátozottsága, valamint a szakmai és infokommunikációs eszközök hiánya, illetve elavultsága.	Infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések megvalósítása, pályázati és egyéb finanszírozási források bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	A szakemberek szakmai támogatásának hiányosságai	A szakemberek számára nem áll rendelkezésre elegendő szakmai támogatást nyújtó lehetőség. Korlátozott hozzáférés a szakmai konzultációkhoz, továbbképzésekhez és konferenciákhoz, valamint a magas munkaterhelésből fakadó pszichés megterhelés.	Szakmai konzultációk, képzések, konferenciák és tréningek szervezése, valamint szupervíziós és mentálhigiénés programok biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Az óvodai és iskolai szociális segítők kapacitáshiányai	Az óvodai és iskolai szociális segítők száma alacsony, tevékenységük korlátozott. Az egy intézményre jutó alacsony rendelkezésre állási idő, valamint a szakemberhiány.	A szociális segítők számának növelése, valamint közösségi és prevenciós tevékenységeik bővítésének ösztönzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Szülőket célzó prevenciós programok hiánya	Nem áll rendelkezésre elegendő, szülők számára szervezett prevenciós program. Forrás- és szakemberhiány, amely akadályozza a programok rendszeres megvalósítását.	Szülői klubok létrehozása és különböző tématerületeket lefedő prevenciós programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Készségfejlesztő programok hiánya gyermekek és családok számára	A gyermekek és családjaik számára elérhető, ingyenes készségfejlesztő programok száma alacsony. A programok szervezéséhez szükséges erőforrások hiánya, valamint a szolgáltatási kínálat korlátozottsága.	Szociális kompetenciákat és kommunikációs készségeket fejlesztő programok szervezése helyi szinten.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Szünidei és szabadidős programok hiányosságai	A gyermekek számára elérhető szünidei és szabadidős	Szünidei és szabadidős programok bővítése és rendszeres szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye	Nem

		programok mennyisége és kínálata nem elegendő. Korlátozott programkínálat, valamint a gyermekek napközbeni felügyeletének megoldatlansága a szünidők alatt.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
8.	Lakhatási nehézségben lévő családok támogatásának korlátozottsága	A lakhatási krízisbe került családok számára nyújtott támogatások köre és elérhetősége korlátozott. A helyben elérhető szolgáltatások és támogatási formák hiánya.	A lakhatási krízis kezelését célzó programok és beruházások megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Fiatalokat célzó tematikus programok hiánya	A fiatal korosztály számára kevés a célzott, tematikus program. Az anyagi és humán erőforrások, valamint a megfelelő helyszínek és eszközök hiánya.	Prevenációs szemléletű, tematikus programok szervezése a fiatalok számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozottsága	A speciális szolgáltatások nem minden esetben érhetők el helyben. A szolgáltatások területi koncentrációja, amely többlet idő- és költségfordítást jelent a családok számára.	A szolgáltatások helyben történő megszervezése, valamint az azokhoz való hozzáférés támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Gépjárműhiány a szolgáltatások ellátásában	A szakemberek mobilitása korlátozott, különösen a külterületeken élők elérése tekintetében.	Gépjárművek beszerzése a szolgáltatások hatékonyabb biztosítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok,	Nem

		A szükséges gépjárművek hiánya.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	---------------------------------	--	--	---	--

2. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekjóléti alapellátások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekjóléti alapellátásokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	A gyermekek szünidei napközbeni ellátásának és programkínálatának hiányosságai	A gyermekek szünidei napközbeni felügyelete, valamint szabadidős és készségfejlesztő programokkal való ellátása számos településen nem megoldott megfelelő szinten. A meglévő kapacitások alacsony szintje, a tábori lehetőségek korlátozott elérhetősége, valamint az, hogy a dolgozó szülők egy része nem tud megfelelő napközbeni elfoglaltságot biztosítani gyermekei számára.	A szünidei napközbeni ellátás kapacitásainak bővítése, valamint ingyenes vagy alacsony költségű szabadidős és készségfejlesztő programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Szabadidős programok bővítésének igénye	A gyermekek számára szervezett szabadidős programok kínálata nem kielégítő.	Kézműves, hagyományörző, gasztronómiai és művészeti programok szervezése és bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok,	Nem

		A hagyományörző, művészeti és közösségi programok iránti magas érdeklődés mellett a kínálat korlátozott.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Közlekedésbiztonsági és sportprogramok hiánya	Hiányoznak a biztonságos közlekedéshez kapcsolódó ismereteket fejlesztő programok, valamint a sportprogramok kínálata sem elegendő. A programok megvalósításához szükséges szakemberek, infrastruktúra és pénzügyi források korlátozott rendelkezésre állása.	Közlekedésbiztonsági (pl. KRESZ) témájú táborok és sportprogramok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Szakemberhiány a gyermekjóléti és speciális szolgáltatások területén	A gyermekjóléti alapellátás és a speciális szolgáltatások területén jelentős szakemberhiány tapasztalható. A szakemberek túlterheltsége, valamint a speciális szaktudással rendelkező szakemberek alacsony száma.	A szakemberlétszám bővítése, több település közös foglalkoztatási és finanszírozási megoldásaival.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Infrastrukturális és eszközhiány	A szolgáltatások biztosításához szükséges infrastruktúra és eszközállomány nem megfelelő. Forráshiány, valamint az eszközök elavultsága és hiánya.	Infrastrukturális fejlesztések és eszközbeszerzések megvalósítása pályázati források bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	A szakemberek szakmai támogatásának hiánya	A szakemberek számára nem áll rendelkezésre elegendő szakmai támogatás. Korlátozott hozzáférés képzésekhez, valamint a magas pszichés terhelés.	Képzések, konzultációk, tréningek szervezése, valamint szupervíziós programok biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.),	Nem

					egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
7.	Óvodai és iskolai szociális segítők kapacitáshiányai	Az óvodai és iskolai szociális segítők száma alacsony, tevékenységük korlátozott. Alacsony rendelkezésre állási idő és szakemberhiány.	A létszám növelése és a közösségi tevékenységek erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Szülők számára szervezett prevenciós programok hiánya	A szülőket célzó prevenciós programok száma alacsony. Forrás- és szakemberhiány.	Szülői klubok és prevenciós programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Készségfejlesztő programok hiánya	Kevés a gyermekek és családjaik számára elérhető készségfejlesztő program. Erőforráshiány és korlátozott programkínálat.	Szociális és kommunikációs készségeket fejlesztő programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Szabadidős programkínálat bővítésének igénye	A gyermekek számára elérhető programok köre nem kielégítő. Magas igény a különböző tematikus programokra.	Sport-, kézműves, hagyományörző és művészeti programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

11.	Szupervízió hiánya	A gyermekjóléti alapellátásban dolgozó szakemberek számára nem biztosított megfelelő szupervízió. Anyagi források hiánya.	Szupervíziós programok és tréningek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
12.	Ingyenes szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya	A mélyszegénységben élő családok számára nem biztosított a szükséges szolgáltatásokhoz való térítésmentes hozzáférés. Szolgáltatáshiány és finanszírozási korlátok.	Térítésmentes szolgáltatások (pl. pszichológiai, családterápiás) biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
13.	Szabadidős programok hiánya a hátrányos helyzetű gyermekek számára	A hátrányos helyzetű gyermekek számára elérhető programok száma alacsony. Korlátozott hozzáférés és erőforráshiány.	Számukra is elérhető sport-, kézműves és közösségi programok szervezése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
14.	Lakhatási krízis kezelési hiányosságai	A lakhatási krízisben lévő családok támogatása nem megfelelő. Helyben elérhető szolgáltatások hiánya.	Lakhatási támogatási programok és kapcsolódó beruházások megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
15.	Fiatalokat célzó tematikus programok hiánya	Kevés a fiatalok számára szervezett tematikus program.	Prevenációs és tematikus programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei	Nem

		Erőforrás- és infrastruktúra hiány.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
16.	Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya	A speciális szolgáltatások nem minden településen érhetők el. Területi egyenlőtlenségek és hozzáférési nehézségek.	Helyben elérhető speciális szolgáltatások kialakítása és az elérés támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
17.	Gépjárműhiány	A szolgáltatások elérését akadályozza a szakemberek mobilitásának hiánya. Gépjárművek hiánya.	Gépjárművek beszerzése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
18.	Fogyatékossgal élő gyermekek programlehetőségeinek hiánya	A fogyatékossgal élő gyermekek számára elérhető szabadidős programok száma alacsony. Akadálymentes és inkluzív programok hiánya.	Akadálymentesített, inkluzív sport-, kézműves és közösségi programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, SZGYF, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A gyermekjóléti alapellátások területén jelentkező szakemberhiány komoly kihívást jelent, amely egyrészt a meglévő szakemberek túlterheltségében, másrészt az óvodai és iskolai szociális segítők alacsony létszámában mutatkozik meg. A probléma a speciális szolgáltatások esetében is fennáll, különösen a pszichológusok, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, mediátorok és családterapeuták hiánya miatt. Ennek kezelése érdekében indokolt a szakemberállomány bővítése, akár több település összefogásával, közös foglalkoztatási és finanszírozási modellek kialakításával.

A szakmai munka hatékonyságának növelését szolgálhatják a különböző támogató programok, így például szülők számára szervezett prevenciós programok, szülői klubok, valamint közösségi alapú kezdeményezések. A gyermekek és családok számára kiemelten fontos a szociális és kommunikációs készségek fejlesztését célzó programok elérhetőségének bővítése, amelyek hozzájárulnak a mindennapi élethelyzetek sikeres kezeléséhez és a közösségi beilleszkedés erősítéséhez.

A lakhatási nehézségekkel küzdő családok támogatása szintén hangsúlyos terület, amely komplex beavatkozásokat és célzott beruházásokat igényel. Emellett fontos a fiatalok számára szervezett tematikus, prevenciós célú programok biztosítása, valamint a speciális szolgáltatások helyben történő elérhetőségének javítása, illetve az ezekhez való hozzájutás támogatása. A szolgáltatások hatékony működéséhez és a mobilitás biztosításához sok esetben elengedhetetlen a megfelelő gépjárművek beszerzése is.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A gyermekek számára különösen fontos a szünidei időszakban biztosított napközbeni felügyelet és a tartalmas szabadidős programok elérhetősége. Ennek érdekében szükséges a kapacitások bővítése, valamint olyan készségfejlesztő, élményalapú programok szervezése, amelyek hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez. Ide tartoznak többek között a kézműves foglalkozások, hagyományőrző programok, valamint gasztronómiai tematikájú tevékenységek.

Kiemelt jelentőséggel bírnak a közlekedésbiztonságot és a kerékpáros közlekedéshez kapcsolódó ismereteket fejlesztő programok, például tematikus táborok és sporttevékenységek, amelyek nemcsak hasznos tudást adnak át, hanem a gyermekek biztonságérzetét is növelik.

A családok, különösen az anyák számára fontos, hogy gyermekeik számára elérhetőek legyenek a különböző szabadidős és fejlesztő programok, hiszen ezek közvetve az ő terheiket is csökkentik, és támogatják a családok mindennapi működését.

A gyermekjóléti területen dolgozó szakemberek és az érintett nők számára egyaránt kiemelt jelentőségű a szupervíziós lehetőségek biztosítása, amely hozzájárul a szakmai kiegészítéséhez és a mentális jólét fenntartásához.

A fogyatékkal élő személyek számára is szükséges olyan inkluzív programok szervezése, amelyek biztosítják számukra a sport-, kulturális és közösségi tevékenységekhez való hozzáférést. Emellett a mélyszegénységben élő, valamint roma származású családok esetében kiemelten fontos a számukra szükséges szociális és támogató szolgáltatások térítésmentes biztosítása, amely hatékony segítséget nyújthat a családi problémák kezelésében és az életminőség javításában.

Gyermekek napközbeni ellátás

- a) A **gyermekek napközbeni ellátása** (*bölcsődei ellátás, napközbeni gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás*) terén a SZÚT 2.3.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A **gyermekek napközbeni ellátása** területén a vármegye összes járásában biztosítottak működő bölcsődei férőhelyek, legnagyobb arányban az Egri járásban. Az adatok alapján a bölcsődei ellátások a kapacitásokat nagymértékben kihasználva működnek. A bölcsődei férőhelyek tekintetében a legtöbb járásban bővítésre lenne igény, különösen a Hevesi járásban, ahol az egy bölcsődei férőhelyre jutó gyermekek száma 24, ami 2,5-szerese a vármegyei átlagnak (9). Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek csak a Hatvani járásban találhatók, családi bölcsődei férőhelyek azonban hat járásban is elérhetőek (Egri, Füzesabonyi, Gyöngyösi, Hatvani, Hevesi, Pétervásárai járások). Mini bölcsődei férőhelyek a vármegyében öt járásban nem állnak rendelkezésre. A napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás nem jelenik meg ilyen súllyal a bölcsődei ellátás mellett a vármegye járosaiban. Legnagyobb hangsúllyal a szakemberek hiányát említették meg problémaként a települések, felmerült a segítő és fejlesztő szakemberek hiánya (fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus). Utóbbival szoros összefüggésben megjelent a speciális szolgáltatások helyben elérhetősége iránti igény is. Néhány esetben továbbá megemlítették a nyári felügyelet hiányát is. Járási szinten a gyermekek számából adódóan indokolt esetben új bölcsődei ellátás kialakítása, vagy a már meglévők esetében a 90% vagy afeletti kihasználtsággal működő intézmények esetében a kapacitásbővítő fejlesztések, továbbá eszköz és humán erőforrási hiányok esetében szükséges további fejlesztések biztosítása.

- b) A **gyermekek napközbeni ellátása** (*bölcsődei ellátás, napközbeni gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás*) terén a SZÚT 2.3.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b1) 1-6, b2

1. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekek napközbeni ellátása LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekek napközbeni ellátásában	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány a gyermekek napközbeni ellátása és a speciális szolgáltatások területén	A gyermekek napközbeni ellátásában és a speciális szolgáltatások biztosításában jelentős szakemberhiány tapasztalható. A rendelkezésre álló szakemberek alacsony száma, különösen a speciális szolgáltatások (pl. fejlesztő szakemberek) területén.	A szakemberlétszám bővítése, a szükséges humánerőforrás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Bölcsődei kapacitás- és infrastruktúra hiány	A bölcsődei férőhelyek száma nem elegendő, valamint egyes településeken az intézményi infrastruktúra fejlesztésre szorul. A bölcsődei ellátás iránti növekvő igény, különösen a munkába visszatérő szülők részéről, valamint a kapacitásbővítő fejlesztések elmaradása.	Bölcsődei férőhelyek bővítése, valamint intézményfejlesztési és infrastrukturális beruházások megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya helyi szinten	A speciális szolgáltatások (különösen a koragyermekkori fejlesztések) nem minden esetben érhetők el helyben.	A speciális szolgáltatások helyben történő megszervezése, valamint az azokhoz való hozzáférés támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok,	Nem

		A szolgáltatások területi koncentrációja, amely többlet idő- és anyagi ráfordítást jelent az érintett családok számára.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív ellátási formák hiánya	A napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív napközbeni ellátási formák kapacitása nem kielégítő. A szolgáltatások iránti növekvő igény, valamint a rendelkezésre álló kapacitások korlátozottsága.	A napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív ellátási formák kapacitásának bővítése, valamint a szolgáltatások fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekek napközbeni ellátása LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekek napközbeni ellátásában	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						

1.	Szakemberhiány a gyermekek napközbeni ellátása és a speciális szolgáltatások területén	A gyermekek napközbeni ellátásában és a speciális szolgáltatások biztosításában jelentős szakemberhiány tapasztalható. A rendelkezésre álló szakemberek alacsony száma, különösen a speciális szolgáltatások (pl. fejlesztő szakemberek) területén.	A szakemberlétszám bővítése, a szükséges humánerőforrás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Bölcsődei kapacitás- és infrastruktúra hiány	A bölcsődei férőhelyek száma nem elegendő, valamint egyes településeken az intézményi infrastruktúra fejlesztésre szorul. A bölcsődei ellátás iránti növekvő igény, különösen a munkába visszatérő szülők részéről, valamint a kapacitásbővítő fejlesztések elmaradása.	Bölcsődei férőhelyek bővítése, valamint intézményfejlesztési és infrastrukturális beruházások megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya helyi szinten	A speciális szolgáltatások (különösen a koragyermekkori fejlesztések) nem minden esetben érhetők el helyben. A szolgáltatások területi koncentrációja, amely többlet idő- és anyagi ráfordítást jelent az érintett családok számára.	A speciális szolgáltatások helyben történő megszervezése, valamint az azokhoz való hozzáférés támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív ellátási formák hiánya	A napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív napközbeni ellátási formák kapacitása nem kielégítő. A szolgáltatások iránti növekvő igény, valamint a rendelkezésre álló kapacitások korlátozottsága.	A napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív ellátási formák kapacitásának bővítése, valamint a szolgáltatások fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, valamint a speciális szolgáltatások működtetése terén jelentkező szakemberhiány komoly ellátási nehézségeket okoz, ezért ennek kezelése kiemelt beavatkozást igényel. A szakmai kapacitások bővítése mellett szükséges a kisgyermekellátási infrastruktúra fejlesztése is, különösen a bölcsődei férőhelyek számának növelése és az intézmények korszerűsítése révén.

Fontos feladat a speciális szolgáltatások helyben történő elérhetőségének biztosítása, illetve azokhoz való hozzájutás támogatása, különösen a kisebb településeken élők számára. A felmerülő igényekhez igazodva indokolt a napközbeni gyermekfelügyeleti formák és az alternatív ellátási lehetőségek kapacitásának bővítése, valamint a szolgáltatások minőségi fejlesztése. Ezek a beavatkozások hozzájárulnak a családok terheinek csökkentéséhez és a gyermekek biztonságos, fejlesztő környezetben történő ellátásához.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A szakemberhiány kezelése nemcsak a gyermekek ellátása szempontjából kulcsfontosságú, hanem a hátrányos helyzetű csoportok – különösen a mélyszegénységben élők és a nők – támogatása érdekében is elengedhetetlen. A gyermekek napközbeni ellátásának és a speciális szolgáltatások biztosításának területén tapasztalható kapacitáshiány sürgős beavatkozást igényel.

Kiemelt jelentőségű a speciális szolgáltatások helyben történő megszervezése, illetve az azokhoz való hozzáférés megkönnyítése, például utazási támogatás vagy célzott szolgáltatásszervezés révén. Emellett szükséges a napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív ellátási formák kapacitásának bővítése, különösen azon családok esetében, ahol a gyermekellátás hiánya akadályozza a szülők – elsősorban az anyák – munkaerőpiaci részvételét.

Az ellátórendszer fejlesztése komplex módon járulhat hozzá a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez, a családok életminőségének javításához, valamint a gyermekek esélyeinek növeléséhez.

Gyermekek átmeneti gondozása

- a) A **gyermekek átmeneti gondozása** (*helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona*) terén a SZÚT 2.3.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A vármegyében az **átmeneti gondozás** mindhárom formája megtalálható (helyettes szülő, családok átmeneti otthona, gyermekek átmeneti otthona). Ezeknek elérhetősége azonban bizonyos járáásokban problémát okoz, ugyanis a családok és gyermekek átmeneti otthona néhány esetben távoli településeken érhető el, ami nehezíti a kapcsolattartást, a gyermekek, családok elszigetelődését eredményezheti. A területen munkaerőhiányt tapasztalnak. Az 1997. évi XXXI.

törvény alapján ezen szolgáltatások biztosítása húsz és harmincezer főnél nagyobb lakosságszámú településeken kötelező önkormányzati feladat. A több járás esetében az elérhetőséget nagyban befolyásolja a járás településszerkezete. A **gyermekes esélynővelő szolgáltatásai** a rendelkezésre álló adatok alapján részben elérhetőek a járásokban. Ahol a szolgáltatás elérhető ott más szervezetekkel, intézményekkel összefogásban a gyermekek és szülők számára is számos program valósul meg a Biztos Kezdet Gyerekházak és Tanodák keretében. Igény mutatkozott több településen is a gyermekek esélynővelő szolgáltatásai keretében nyújtott tevékenységek kialakítására vagy a meglévők bővítésére.

- b) A **gyermekes átmeneti gondozása** (*helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona*) terén a SZÚT 2.3.3. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: -

1. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekek átmeneti gondozása LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekek átmeneti gondozásában	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány a gyermekek átmeneti gondozásának területén	A gyermekek átmeneti gondozásához kapcsolódó ellátási formák (helyettes szülői ellátás, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona) működtetésében jelentős szakemberhiány tapasztalható. Az ellátási formákhoz szükséges humánerőforrás alacsony rendelkezésre állása, valamint a növekvő ellátási igények.	A szakemberlétszám bővítése, a szükséges humán kapacitások biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Az átmeneti gondozási ellátásokhoz való hozzáférés korlátozottsága	Az átmeneti gondozási formákhoz való hozzáférés területileg korlátozott, az ellátást biztosító intézmények száma alacsony. Az intézményi kapacitások hiánya, valamint az ellátási formák területi egyenlőtlensége, amely az érintett családok számára többlet terhet jelent.	Az átmeneti gondozási ellátások elérhetőségének javítása új intézmények létrehozásával, valamint a meglévő kapacitások fejlesztésével.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Gépjárműhiány az ellátások biztosításában	Az átmeneti gondozásban érintett családok mobilitása nem megfelelően biztosított.	Gépjárművek beszerzése az ellátásokhoz való hozzáférés javítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok,	Nem

		A szolgáltatásokhoz való eljutást segítő járművek (pl. kisbuszok) hiánya.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	---	--	--	---	--

2. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekek átmeneti gondozása LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekek átmeneti gondozásában	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Szakemberhiány a gyermekek átmeneti gondozásának területén	A gyermekek átmeneti gondozásához kapcsolódó ellátási formák (helyettes szülői ellátás, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona) működtetésében jelentős szakemberhiány tapasztalható. Az ellátási formákhoz szükséges humán erőforrás alacsony rendelkezésre állása, valamint a növekvő ellátási igények.	A szakemberlétszám bővítése, a szükséges humán kapacitások biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	Az átmeneti gondozási ellátásokhoz való hozzáférés korlátozottsága	Az átmeneti gondozási formákhoz való hozzáférés területileg korlátozott, az ellátást biztosító intézmények száma alacsony. Az intézményi kapacitások hiánya, valamint az ellátási formák területi egyenlőtlensége, amely az érintett családok számára többlet terhet jelent.	Az átmeneti gondozási ellátások elérhetőségének javítása új intézmények létrehozásával, valamint a meglévő kapacitások fejlesztésével.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Gépjárműhiány az ellátások biztosításában	Az átmeneti gondozásban érintett családok mobilitása nem megfelelően biztosított. A szolgáltatásokhoz való eljutást segítő járművek (pl. kisbuszok) hiánya.	Gépjárművek beszerzése az ellátásokhoz való hozzáférés javítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A gyermekek átmeneti gondozásához kapcsolódó ellátórendszer működését jelentős szakemberhiány nehezíti, amely mindhárom ellátási formát – a helyettes szülői hálózatot, a gyermekek átmeneti otthonát és a családok átmeneti otthonát – egyaránt érinti. A szolgáltatások megfelelő működtetése érdekében elengedhetetlen a szakemberállomány bővítése, valamint a szakmai utánpótlás biztosítása.

A kapacitásbővítés mellett szükséges az átmeneti gondozási formák hozzáférhetőségének javítása is, különösen az ellátást nyújtó intézmények fejlesztésével, korszerűsítésével, illetve új szolgáltatási helyszínek kialakításával. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy a rászoruló gyermekek és családok időben és megfelelő minőségben juthassanak hozzá a szükséges ellátáshoz.

A szolgáltatások hatékony működésének támogatása érdekében indokolt a megfelelő eszközellátottság biztosítása is, különösen a mobilitást segítő járművek – például kisbuszok – beszerzése, amelyek elősegítik az ellátottak szállítását, valamint a szolgáltatások elérésének javítását.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű csoportok – különösen a gyermekek, nők, mélyszegénységben élők és roma közösségek – számára kiemelten fontos a gyermekek átmeneti gondozását biztosító szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés megteremtése. Ezek az ellátási formák sok esetben alapvető biztonsági hálót jelentenek a krízishelyzetbe került családok számára.

A szakemberhiány ezen a területen is jelentős, és valamennyi gondozási formát érinti, ezért elengedhetetlen a megfelelő létszámú és felkészültségű szakmai állomány biztosítása. Ezzel párhuzamosan szükséges az ellátási kapacitások bővítése, az intézményi infrastruktúra fejlesztése, valamint új ellátási formák létrehozása annak érdekében, hogy a szolgáltatások földrajzilag és társadalmilag is elérhetőbbé váljanak.

A hozzáférés javítását segítheti a megfelelő eszközpark kialakítása is, különösen a szállítást biztosító járművek beszerzése, amelyek lehetővé teszik az ellátottak biztonságos és szervezett eljutását a szolgáltatásokhoz. Mindezek együttesen hozzájárulnak a hátrányos helyzetű családok stabilizálásához és a gyermekek biztonságos fejlődési környezetének megteremtéséhez.

Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

- a) A **gyermekek esélynövelő szolgáltatásai** (*Biztos Kezdet Gyerekház, tanoda*) terén a SZÚT 2.3.4. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosság

A **gyermekek esélynövelő szolgáltatásai** a rendelkezésre álló adatok alapján részben elérhetőek a járáásokban. Ahol a szolgáltatás elérhető ott más szervezetekkel, intézményekkel összefogásban a gyermekek és szülők számára is számos program valósul meg a Biztos Kezdet Gyerekházak és Tanodák keretében. Igény mutatkozott több településen is a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai keretében nyújtott tevékenységek kialakítására vagy a meglévők bővítésére.

- b) A **gyermekek esélynövelő szolgáltatásai** (*Biztos Kezdet Gyerekház, tanoda*) terén a SZÚT 2.3.4. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: -

2. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaiban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Szakemberhiány a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaihoz kapcsolódóan	A szakemberek hiánya problémát jelent a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaihoz kapcsolódóan.	Szakemberek létszámának bővítése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	A gyermekek esélynövelő szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek korlátjai	A gyermekek és családok egy részére nem mindenhol van biztosítva az esélynövelő szolgáltatásokhoz való hozzáférés	Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása; szolgáltatások létrehozása, fenntartása, bővítése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Nem releváns.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A gyermekek esélynövelését célzó szolgáltatások működését jelentős mértékben korlátozza a szakemberhiány, amely különösen a hátrányos helyzetű csoportok – így a mélyszegénységben élők, roma közösségek, gyermekek és nők – esetében okoz súlyos ellátási hiányosságokat. A megfelelő számú és felkészültségű szakember biztosítása ezért kiemelten sürgető feladat, amely alapfeltétele a szolgáltatások hatékony működésének és a célcsoportok elérésének.

A hozzáférési egyenlőtlenségek csökkentése érdekében elengedhetetlen a gyermekek esélynövelő programjaihoz való hozzájutás feltételeinek javítása. Ennek egyik kulcseleme a Biztos Kezdet Gyerekházak és a tanodai szolgáltatások szélesebb körű elérhetőségének biztosítása, különösen a hátrányos helyzetű településeken és városrészekben.

Szükséges ezen szolgáltatások kapacitásának bővítése, új intézmények létrehozása, valamint a meglévő ellátások fenntartása és fejlesztése. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek már korai életkorban megfelelő fejlesztésben részesüljenek, csökkenjenek az esélykülönbségek, és hosszú távon javuljanak a társadalmi felzárkózás esélyei.

1. Gyermekvédelmi szakellátások

- a. A **gyermekvédelmi szakellátások** (*otthont nyújtó ellátások, utógondozói ellátás*) terén a SZÚT 2.4. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A gyermekvédelmi szakellátások keretében az **otthont nyújtó ellátások** közül a nevelőszülői ellátás a vármegye minden járásában elérhető, gyermekotthon néhány járásban, ahogyan utógondozói ellátás is.

A veszélyeztető családban élő gyermekek lakásotthonban történő elhelyezése nehezített, tekintettel arra, hogy a gondozási helyen biztosítani kell az utógondozotti ellátásban részesülő fiatal felnőttek lakhatását. Vármegyei önálló utógondozotti otthon létrehozása lenne szükséges.

- b. A **gyermekvédelmi szakellátás** terén a SZÚT 2.4. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések
- A Felhívás kapcsolódó pontjai: -**

1. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekvédelmi szakellátás LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekvédelmi szakellátásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Nevelőszülők hiánya	Kevés a nevelőszülő, néhány településen nincs elérhető nevelőszülői kapacitás, így a gyermekeknek más településen kell átmeneti otthont igénybe venniük.	Nevelőszülők létszámának bővítése, a hozzáférés biztosítása	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Iskolák és lakásotthonok együttműködésének hiánya	Beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek és fiatalok számára nem valósul meg a megfelelő partnerségi kapcsolat az oktatási intézmények és lakásotthonok között.	Oktatási intézmények és lakásotthonok közötti együttműködést támogató gyakorlatok és tevékenységek megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Gyermekevédelmi szakellátásban élők elfogadását és integrációját segítő programok hiánya; szakemberek elismertségének alacsony szintje	A gyermekevédelmi szakemberek és nevelőszülők munkája kevésbé elismert, szakmai presztízsük alacsony; az integrációs programok és érzékenyítő tevékenységek hiányoznak.	Gyermekevédelmi szakellátásban élők társadalmi integrációját támogató programok megvalósítása, finanszírozása. Szakemberek munkájának megismertetése tájékoztató előadásokkal, programokkal. A szakma presztízsének növelése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

					intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Önálló utógondozotti otthon hiánya	A lakásotthonok nem biztosítanak megfelelő utógondozotti lakhatást a fiatal felnőttek számára, ami a veszélyeztetett gyermekek elhelyezését is nehezíti.	Heves vármegyében önálló utógondozotti otthon létrehozása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Mentálhigiénés és kiégés megelőző képzések hiánya a gyermekvédelemben dolgozók számára	A gyermekvédelemben dolgozók számára nem elérhetők a mentálhigiénés és kiégés-megelőző képzések, ami a szakemberek leterheltségét és kiégését növeli.	Rendszeres mentálhigiénés és kiégés-megelőző képzések, szupervízió biztosítása a gyermekvédelemben dolgozók számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A gyermekvédelmi szakellátás LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősök, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a gyermekvédelmi szakellátásban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

GYERMEKEK, IDŐSEK, NŐK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Nevelőszülők hiánya	Kevés a nevelőszülő, néhány településen nincs elérhető nevelőszülői kapacitás, így a gyermekeknek más településen kell átmeneti otthont igénybe venniük.	Nevelőszülők létszámának bővítése, a hozzáférés biztosítása	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Iskolák és lakásotthonok együttműködésének hiánya	Beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek és fiatalok számára nem valósul meg a megfelelő partnerségi kapcsolat az oktatási intézmények és lakásotthonok között.	Oktatási intézmények és lakásotthonok közötti együttműködést támogató gyakorlatok és tevékenységek megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Gyermekevédelmi szakellátásban élők elfogadását és integrációját segítő programok hiánya; szakemberek elismertségének alacsony szintje	A gyermekevédelmi szakemberek és nevelőszülők munkája kevésbé elismert, szakmai presztízsük alacsony; az integrációs programok és érzékenyítő tevékenységek hiányoznak.	Gyermekevédelmi szakellátásban élők társadalmi integrációját támogató programok megvalósítása, finanszírozása. Szakemberek munkájának megismertetése tájékoztató előadásokkal, programokkal. A szakma presztízsének növelése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Szociális Szolgáltatást ellátó szervezetek, Vármegye Önkormányzata, vármegyei települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.), egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A gyermekvédelmi szakellátás fejlesztése érdekében kiemelt feladat a nevelőszülői hálózat bővítése, amely hozzájárulhat a gyermekek családi környezetben történő elhelyezésének erősítéséhez. Emellett szükséges az oktatási intézmények és a lakásotthonok közötti együttműködés elmélyítése, közös programok és szakmai gyakorlatok támogatása révén, amely elősegíti a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődését és iskolai előrehaladását.

A gyermekvédelmi szakellátásban élők társadalmi elfogadásának növelése érdekében indokolt olyan szemléletformáló és integrációt támogató programok megvalósítása, amelyek csökkentik az előítéleteket és erősítik a társadalmi befogadást. E programok megvalósítását azonban sok esetben forráshiány akadályozza, ezért célzott támogatási források bevonása szükséges.

A szakemberhiány mérséklése érdekében fontos a gyermekvédelmi területen dolgozó szakemberek és nevelőszülők munkájának szélesebb körű megismertetése, például tájékoztató kampányok, pályaaorientációs programok és nyilvános események szervezésével. A szakma presztízsének növelését szolgálhatja továbbá elismerési rendszerek, díjak bevezetése, amelyek hozzájárulnak a pálya vonzerejének erősítéséhez.

Hiánypótló fejlesztésként jelenik meg egy önálló, vármegyei szintű utógondozói otthon létrehozása, amely támogatást nyújthat a szakellátásból kikerülő fiatalok önálló életkezdéséhez. Emellett kiemelten fontos a gyermekvédelmi területen dolgozók mentális támogatása, amely rendszeres mentálhigiénés képzések, szupervíziós alkalmak és kiegészítő-megelőző programok biztosításával valósítható meg.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű csoportok – különösen a gyermekek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők és roma közösségek – esetében a gyermekvédelmi szakellátások fejlesztése hasonló beavatkozásokat igényel, kiegészítve a célzott hozzáférés biztosításával. A nevelőszülői hálózat bővítése és az intézmények közötti együttműködés erősítése ezen csoportok számára is alapvető fontosságú.

A társadalmi integrációt segítő programok különösen nagy jelentőséggel bírnak ezen célcsoportok esetében, mivel hozzájárulnak az előítéletek csökkentéséhez és az elfogadóbb társadalmi környezet kialakításához. Az ilyen típusú kezdeményezések támogatása hosszú távon javítja az érintettek életminőségét és esélyeit.

A szakember-utánpótlás biztosítása érdekében szükséges a gyermekvédelmi szakmák népszerűsítése, valamint a nevelőszülői szerep bemutatása, amely elősegítheti az új belépők bevonását. A szakmai megbecsülés növelését szolgáló elismerések és díjak bevezetése ezen a területen is indokolt.

Kiemelt fejlesztési irány egy vármegyei utógondozói otthon létrehozása, amely biztonságos átmenetet biztosít a szakellátásból kikerülő fiatalok számára. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek támogatása – különösen mentálhigiénés és szupervíziós eszközökkel – szintén elengedhetetlen, hiszen ez hozzájárul a szakmai munka minőségének fenntartásához és a kiegészítő-megelőzéséhez.

III. Oktatás-képzés teljes szolgáltatási köre

Az Oktatás és képzési munkacsoport első ülésére 2025. október 14-én 9 órától került sor. Helyszíne: 3300 Eger, Kossuth Lajos út 9. (Heves Vármegye Önkormányzatának székhelye), II. emelet, Területfejlesztési és Területrendezési Osztály tárgyalója volt. A munkacsoport ülésén került megvitatásra a vármegyei oktatás és képzés *(köznevelés helyzete, a terület szolgáltatási hiányai, szakemberhiány; felnőttképzés helyzete, a terület szolgáltatási hiányai, szakemberhiány; egyéb oktatási képzési feladatok ellátáshoz való hozzáférés, oktatás képzés szolgáltatásainak és elérhetőségük fejlesztésének lehetőségei)* helyzete és fejlesztési lehetőségeinek tématerülete.

1. Köznevelési alapeladatok

- a) A **köznevelési alapeladatok** (óvodai ellátás, általános iskolai ellátás, középfokú oktatás, további köznevelési feladatok) terén a SZÚT 3.1. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

Óvodai ellátás:

Heves vármegye 121 településéből 107 településen, 158 feladatellátási helyen az óvodáskorú gyermekek intézményi ellátottsága helyben megoldott, míg 14 településen (Mónosbél, Bükksgentmárton, Tarnaszentmária, Szarvaskő, Bátor, Újlőrincfalva, Tófalva, Zaránk, Bodony, Fedémes, Kisfüzes, Szentdomonkos, Parádsasvár, Terpes) nincs helyben óvodai ellátás. A településeken önkormányzati, települések közötti köznevelési megállapodás, valamint egyházi és civil fenntartású intézmények biztosítják az ellátást. Az önkormányzatok által fenntartott óvodák tekintetében vármegyei szinten megfigyelhető a csökkenő gyermeklétszám csoportonként, azonban járásonként eltérő képet mutat a gyermekek létszáma vannak települések főként Eger vonzáskörzetében, ahol a folyamatosan növekvő létszám miatt kapacitásfejlesztések indokoltak. Továbbá hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek, illetve a speciális ellátást igénylő (SNI) gyermekek számának folyamatos növekedése figyelhető meg valamennyi járásban.

A vármegye kisebb településein kevesebb a munkalehetőség, ezért a munkába eljáró szülők gyakran választják a járási székhelyek óvodáztatási lehetőségeit, illetve látható, hogy a vármegyeszékhely óvodái nagyobb lehetőséget biztosítanak a speciális ellátásra szoruló óvodáskorú gyermekek nevelésére, gondozására. Hiányosság tapasztalható főként az elmaradott térségek nevelési-oktatási intézményeinél a korai fejlesztés teljeskörű biztosításában és elérhetőségében. A vármegye településein a Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat lát el korai fejlesztés és gondozási tevékenységet, amely tevékenység esetében is felmerült a szakemberek és a meglévő szakemberek magasabb óraszámban történő biztosításának hiánya. Előfordul, hogy nem egyenlő esélyű a minőségi nevelési, fejlesztői lehetőségekhez való hozzáférés biztosítása a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek számára, hiszen a legtöbb óvodai ellátást nyújtó intézmény csak integráltan, illetve egyes nem önkormányzati fenntartású intézmények nem is fogadnak SNI gyermekeket. Az integrált nevelés, oktatás szerepe elvitathatatlan, hiszen általa csökkennek a hátrányok a nem akadályozott emberekkel való érintkezés terén, a szociális kapcsolatokban történő fontos tanulási folyamatok fennmaradása révén is.

Folyamatosan nő a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézségekkel küzdő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, amely szintén egyre nagyobb terhet és többletmunkát ró az óvodapedagógusokra. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődési lemaradása jellemző, szüleik gyermeknevelési kompetenciái

hiányosak.

Vármegyei szinten megállapítható az óvodai nevelés, ellátás területén a szakemberhiány, egyrészt a magas életkorú óvodapedagógusi létszámból adódóan, több helyen vannak betöltetlen álláshelyek vagy visszafoglalkoztatással vagy pedagógiai asszisztensekkel részben megoldott az ellátás. A pedagógiai asszisztensek bevonásával megoldott, azonban a pedagógiai asszisztensek számos szakmai tevékenységet nem tudnak ellátni, így az óvodapedagógusok leterheltsége tovább nő. A Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, valamint a vármegyében található Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények (EGYMI) az SNI gyermekek, tanulók többi gyermekkel, tanulóval együtt történő fejlesztő nevelésének, oktatásának segítése céljából speciális szakképzettséggel rendelkező szakemberek, utazó szakemberek alkalmazásával oldja meg a fejlesztésre szoruló gyermekek ellátását, segíti a többségi pedagógusok szakmai munkáját az adott településen a törvényi előírásoknak megfelelően. Azonban a települések többségében a fejlesztendő gyermekek növekvő és egyre magasabb számából adódóan további szakemberek (pl.: fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő, gyógytornász) vagy magasabb óraszámú történő biztosításának hiánya jelentkezik. Ezenkívül a fejlesztő (képeség-, készség- és mozgás, valamint egészségfejlesztés) alkalmak alacsony száma vagy hiánya is megjelenik. A fenti okokból adódóan infrastrukturális hiányosságok is jelentkeznek főként mozgás és készségfejlesztő csoportszobai és udvari eszközök hiánya. Számos helyen már felújításra kerültek az óvodai intézmények, de vannak feladatellátási helyek, amelyek vagy csak részben vagy nem a kapacitásoknak és az akadálymentesítési előírásoknak megfelelően kerültek korszerűsítésre, így a 95% vagy a feletti létszámmal rendelkező intézmények esetében kapacitásbővítő és az utóbbi 15 évben felújítással nem érintett feladatellátási helyek fejlesztése szintén hiányként jelentkezik.

Általános iskolai ellátás:

A vármegyében a népesség korösszetételének változása leginkább a fiatalok, illetve a gyermekkorúak arányának csökkenésében, valamint az időskorúak arányának növekedésében nyilvánul meg. Jellemző a kistelepüléseken az általános iskolák gyermeklétszámának csökkenése, így a kisebb településeken vagy nem biztosított az általános iskolai ellátás, vagy alsó tagozattal rendelkeznek csak, vagy biztosított a teljeskörű iskolai ellátás, viszont tagintézményként működnek. Harminckét település (Bekölce, Bükksgszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Andornaktálya, Bátor, Demjén, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Hevesaranyos, Nagytálya, Szarvaskő, Szúcs, Tarnaszentmária, Tófalva, Újlőrincfalva, Pálosvörösmart, Vécs, Kerekharaszt, Nagykökényes, Hevesvezekény, Zaránk, Bodony, Bükksgzék, Bükksgszenterzsébet, Erdőkővesd, Fedémes, Istenmezeje, Ivád, Kisfüzes, Parádsasvár) tanulói más településeken vehetik igénybe az általános iskolák szolgáltatását.

Heves vármegyében két tankerület lát el fenntartói és működtetői feladatokat. A Belpátfalvai, az Egri, a Füzesabonyi és a Hevesi járás illetékességi területén az Egri Tankerületi Központ (ETK), a Gyöngyösi, a Hatvani és a Pétervásárai járás illetékességi területén a Hatvani Tankerületi Központ látja el feladatát, óvodai, általános iskolai, gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai, kollégiumi, alapfokú művészetoktatási egységes gyógypedagógiai módszertani intézményi, és pedagógiai szakszolgálati ellátás keretében.

Az ETK 34 köznevelési intézmény fenntartói és működtetői feladatait látja el. Az intézményhálózat 33 nevelési-oktatási intézményből és 1 pedagógiai szakszolgálati intézményből áll. Az intézmények szakmai alapidokumentuma szerint a 2025/2026. tanévben összesen **83** feladatellátási helyen történik alapfeladat ellátás.

Az Egri Tankerületi Központ a jogszabályi előírásoknak megfelelően utazó gyógypedagógusi hálózatot működtet az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények közreműködésével. Az utazó gyógypedagógusi hálózat ellátja a hozzájuk tartozó járasok köznevelési intézményeiben

integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulókat.

A Hatvani Tankerületi Központ illetékességi területe három járásra terjed ki: Hatvani, Gyöngyösi és Pétervársárai járásra. Heves vármegye 58 településén, 38 köznevelési intézményben és 2 tagintézményben, összesen 69 feladatellátási hely vonatkozásában lát el fenntartói és működtetői feladatokat általános iskolai, gimnáziumi, szakgimnáziumi, technikumi, kollégiumi, művészetoktatási intézményi, fejlesztő nevelés-oktatási ellátás keretében. A Hatvani Tankerületi Központ utazó gyógypedagógusi hálózatot működtet, az utazó gyógypedagógusi hálózat ellátja a három járás köznevelési intézményeiben integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulókat. A tankerületek és a települési önkormányzatok partneri együttműködésre törekednek a közös cél, a gyermekek jövőjének biztosítása érdekében, hogy egységes szakmai elvek alapján szerveződő, s hosszú távon a gyerekeknek mindenhol egyenlő esélyeket nyújtó oktatási rendszer működjön a járásokban, a vármegyében. Heves vármegyében a tankerületi intézmények mellett egyházi, és nonprofit társaságok által fenntartott általános iskolai intézmények is működnek.

Problémaként jelentkezik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozóan a szülők negatív mintái, az otthoni tanulási nehézségek okozta lemaradás miatt jellemző az évismétlés, a korai lemorzsolódás, valamint a tankötelezettségi korhatár elérését követően sokan befejezik tanulmányaikat, valamint az önfejlesztő és kommunikációs készségek, valamint pénzügyi tudatosság alacsony szintje is jellemző. Ezenkívül a tehetséggondozás és pályaeorientáció területén is jelentős hátránnyal küzdenek a járásban élő HH és HHH gyermekek. A járásokban magas a BTMN-s és SNI gyermekek aránya és növekvő tendenciát mutat, továbbá kihívásként jelentkezik, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók aránya is magas, amely további szakemberek (pl: iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens) bevonásának, valamint egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozások és hátránykompenzáló tanórai keretbe illeszthető és tanórán kívüli (pl.: önfejlesztő és kommunikációs készségeket fejlesztő, pénzügyi tudatosságot erősítő, tehetséggondozó, pályaeorientációs, egyéb készség és képességfejlesztő, mozgásfejlesztő, egészségtudatosságot erősítő) tevékenységek ellátásának igényét mutatják. Továbbá a gyermekek szünidei ellátásának és tanórán kívüli sportolási lehetőségeinek problémája is felmerül, amelyhez további programok, lehetőségek biztosítása jelenthet megoldást. Továbbá a felújítással nem érintett vagy részben korszerűsített intézmények fejlesztése, további fejlesztő helyiségek kialakítása, fejlesztése (pl. fejlesztő helyiségek, udvarok, tornatermek kialakítása vagy modernizálása stb.), valamint készség- és képesség vagy mozgásfejlesztéshez kapcsolódó szükséges eszközök beszerzése indokolt. Az intézmények infrastrukturális fejlesztése folyamatosan valósult/valósul meg azonban a 90% vagy afeletti kihasználtsággal működő intézmények esetében a kapacitásbővítő fejlesztések, valamint a meglévő épületek részben vagy építése óta nem korszerűsített intézmények esetében infrastrukturális fejlesztések igénye jelenik meg, amelyek a jogszabályokban előírt akadálymentesítési feladatok megvalósítását is tartalmazzák az egyenlő hozzáférés biztosíthatóságához. Folyamatos feladat a fenntartók oldaláról a humán erőforrások optimalizálása, az intézmények jogszerű és szakszerű működésének biztosítása – a szakos ellátottság biztosítása, átirányítás-áttanítás (iskola - iskola, tankerület - tankerület között). A pedagógusok leterheltsége magas, több településen jellemző a pedagógus hiány és szakos ellátás hiánya is, továbbá felmerül az pedagógusok magas életkora, amely rövidtávon is szakember hiányt eredményezhet.

Középfokú oktatás:

A középfokú oktatás a vármegyeszékhelyre koncentrálódik, de két járás kivételével vármegye minden járásában működik középfokú oktatást ellátó intézmény. A vármegyeszékhely által biztosított széleskörű képzés kínálattal lefedik a teljes középfokú oktatási palettát. A más településről járó tanulók és szüleik számára az adott középfokú oktatási intézmény elérése jelent

nehézséget és az egyes középfokú oktatási területi lehetőségek hiánya, amelyből adódóan a vármegyeszékhelyre elszívó hatása jelentkezik az ellátás igénybevétele esetében, vagy csak egyes területekre korlátozott középfokú oktatás igénybevétele. A tanárok száma általánosságban a járásokban megfelelő, de vannak intézmények, ahol szakos tanárhiány jelentkezik, továbbá a szakos tárgyak oktatásában jellemző a tanárok leterheltsége, valamint itt is megfigyelhető a pedagógusok átlagéletkorából adódóan a közeljövőben pedagógus hiány felmerülése. A fogyatékkal élők számára pedig a vármegyeszékhely nyújt teljeskörű, komplex ellátást. Azokban az intézményekben, ahol a hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók magas száma jellemző, ott a fejlesztő szakemberek főként pszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus magas óraszámban helyben történő biztosítása indokolt.

További köznevelési feladatok:

A további köznevelési feladatok közé sorolt szolgáltatások, úgymint *készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás, fejlesztő nevelés-oktatás, alapfokú művészetoktatás, kollégiumi ellátás, kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatás, Dobbantó/Hidprogramok, pedagógiai szakszolgáltatás, utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetése, pedagógiai-szakmai szolgáltatás tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók nevelése, oktatása*, egy része a településeken, jellemzően az iskolákban, néhány ellátás esetén az óvodákban van biztosítva egyrészt az adott intézmény pedagógusai, szakemberei által, másrészt pedig a járásközpontok pedagógiai szakszolgáltatától, egységes módszertani gyógypedagógiai intézmények által biztosított, kijáró utazó szakemberek által.

Kollégiumi ellátás a vármegyeszékhelyen koncentrálódik, a többi járásban nem biztosított kollégiumi ellátás. Egyes járásokban igény mutatkozik további alapfokú művészetoktatás biztosítására. A kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatás nem jellemző és nem is merült fel igényként, a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók nevelése, oktatása kizárólag a vármegye székhelyen biztosított.

A Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat a pedagógiai szakszolgálatok működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet alapján az alábbi alapfeladatok ellátását biztosítja székhelyén és járási tagintézményeiben: A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás, gondozás; Konduktív pedagógiai ellátás; Logopédiai ellátás; Nevelési Tanácsadás; Gyógytestnevelés; Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása (járási szintű koordináció); Az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás (járási szintű koordináció); A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás; A szakértői bizottsági tevékenység.

Heves vármegyében az integráltan oktatott, sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók ellátásáról a vármegyében működő két tankerületi központ által fenntartott **Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények** (EGYMI-k) szakemberei gondoskodnak az állami intézmények esetében.

A települési adatbekerő információ alapján megállapítható, hogy a gyermekek, a mélyszegénységben élő és/vagy roma gyermekek, a fogyatékkal élők szükségletei több szakembert, magasabb óraszámban és gyakrabban nyújtott szolgáltatást igényelnének. A járásokban a hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint SNI és BTMN gyermekek növekvő számából adódóan a pedagógiai és utazó gyógypedagógiai ellátásban dolgozó szakemberek számának vagy óraszámának növelésében, valamint pedagógusok számára további szakmai továbbképzések biztosítása a fejlesztendő gyermekek minél hatékonyabb ellátásához.

- b) A **köznevelési alapeladatok** (*óvodai ellátás, általános iskolai ellátás, középfokú oktatás, további köznevelési feladatok*) terén a SZÚT 3.1. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b1) 3-6; b2); b3) 1) i.: a, d; b3) 2; c5); c7) 4; d1) 3, 4, 9, 10; d3) 1) i., ii.; d3) 2) i., ii.

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS köznevelési alapeladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS köznevelési alapeladatokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány a fejlesztő és rehabilitáló szolgáltatásokban	A gyógypedagógiai, logopédiai, pszichológiai és egyéb fejlesztő szolgáltatások iránti igény folyamatosan nő, azonban a szakemberek száma, munkaideje és elérhetősége nem követi az igények növekedését. Sok településen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem biztosított helyben. Az óvodákban és iskolákban egyre több gyermek igényli a különböző gyógypedagógiai és fejlesztő szolgáltatásokat. A rendelkezésre álló szakemberek száma és munkaideje nem igazodik az igényekhez. A speciális szakemberek (logopédus, pszichológus, gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens, gyógytestnevelő) koncentrációja nem egyenletes, sok helyen hiányzik.	Munkaerő-gazdálkodás és létszámbővítés a szükségleteknek megfelelően. Szakemberek toborzása, visszafoglalkoztatása, munkaidejük optimalizálása. Pedagógiai asszisztensek és gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazása SNI és BTMN-s tanulókat nevelő osztályokban.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	Speciális, igényorientált továbbképzések hiánya	A pedagógusok és fejlesztő szakemberek nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel a hátrányos helyzetű, SNI, BTMN és HH gyermekek ellátásához, valamint a konfliktuskezelés, egyéni bánásmód és tehetséggondozás módszertanában. A tanárképzés nem biztosít elegendő szakmai felkészítést a speciális igényű gyermekek ellátásához. Hiányoznak a korszerű módszertani eszközök, különösen értelmileg sérült és magatartászavaros gyermekek számára.	Szakmai továbbképzések szervezése a speciális igényű gyermekek ellátásához kapcsolódóan (pl. korai felismerés, hátránykompenzálás, magatartáskezelés, gyermekvédelem, tehetséggondozás). Gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazása az érintett osztályokban.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Korai felmérések és szűrések hiányosságai	Egyes településeken nem biztosított a gyermekek korai szűrése, így a fejlesztés megkezdése késedelmet szenvedhet, vagy elmaradhat. Kevés szakember és nem megfelelő feltételek a korai felmérésekhez.	Korai szűrések és fejlesztések rendszerszintű bevezetése. Óvodapedagógusok specializált képzése a részképességek hiányának korai felismerésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Intézménybe való eljutás nehézségei	A pedagógusok és nevelő-oktató munkát segítők elhelyezkedése nehézkes, sok településen nincs feltöltve a pedagógus álláshelyek többsége. Munkaerőhiány, települési koncentráció problémái.	Szakemberek létszámának bővítése, munkaidejük optimalizálása. Szolgálati lakások biztosítása a lakhatási problémák mérséklésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Szakemberhiány	Sok településen nincsenek feltöltve a rendelkezésre álló pedagógus (óvodai, iskolai) álláshelyek.	A pedagógusok és a nevelő-oktató munkát végzők létszámának bővítése; lakhatásuk támogatása szolgálati lakás biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, <td>Nem</td>	Nem

					szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
6.	Leterheltség	Azokon a településeken, ahol magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, a pedagógusok túlterheltek. Kevés szakember a nagy létszámú, hátrányos helyzetű csoportokban.	Szakemberek létszámának bővítése, adminisztratív terheinek csökkentése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Oktatási-nevelési infrastruktúra és eszközhiány	Elavult intézményi infrastruktúra, fejlesztő és digitális eszközhiány, speciális termek hiánya. A berendezések, eszközpark elhasználódott, korszerűsítésre szorul.	Intézmények felmérése és infrastruktúra fejlesztése. Szakszolgálati fejlesztő szobák és eszközpark bővítése. Pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Oktatási-nevelési célon túli infrastruktúra hiánya	Étkeztetési infrastruktúra (főzőkonyha, melegítőkonyha) hiánya vagy elégtelen színvonala, akadálymentesítés hiánya. Rendelkezésre álló eszközök nem felelnek meg a feladatellátásnak.	Étkeztetési infrastruktúra felmérése és korszerűsítése. Akadálymentesítés megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Prevenció és közösségi programok hiánya	Hiányoznak a prevenciós programok (digitális, egészséget érintő, életvezetési). Korlátozott számú közösségi, sport- és szabadidős program, különösen szünetekben. Növekvő veszélyekhez nincs elegendő szakemberi kapacitás. Hiányzó helyi koordináció és programlehetőségek.	Prevenációs programok megszervezése és megvalósítása. Szabadidős, sport- és közösségi programok bővítése, célzott kiterjesztése hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

10.	Közösségi-, sport-, szabadidős programok hiánya	Az óvodai, iskolai szünetek alatt problémát jelent a gyermekek ellátása, szabadidős tevékenységeinek biztosítása; nincs megfelelő gyermekfelügyelet.	Oktatási-nevelési szünetek idejére szervezett programok megvalósítása, számának növelése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Kihasználtság optimalizálása	Óvodai csoportok kihasználtsága nem illeszkedik a gyermeklétszámhoz. Települések közötti eltérések a gyermeklétszám és az engedélyezett kapacitások között.	Óvodai kihasználtság felmérése. Munkaerő-optimalizálás.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
12.	Óvoda-iskola átmenet és a szülő bevonása	Nehéz az óvoda-iskola átmenet, amely a lemorzsolódás kockázatát növeli. A szülők alacsony iskolai bevonódása és motivációja. Hiányoznak az átmenetet támogató gyakorlatok és programok. A családok nem kapnak elegendő támogatást az együttműködéshez.	Óvoda-iskola átmenetet segítő programok, tapasztalatcsere. Szülők bevonását támogató rendezvények, családi napok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
13.	Speciális szakemberek hiánya	Konduktor, autizmus szakos szakemberek hiánya, képzési kapacitás korlátozott. Képzések országosan koncentráltak (pl. ELTE), végzett szakemberek főleg Budapesten maradnak.	Speciális képzések kiterjesztése országos szinten. Képzésben résztvevő szakemberek támogatása (utazás, foglalkoztatás, pályázati lehetőségek).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

14.	Magas hátrányos helyzetű és speciális igényű tanulói arány	Sok intézményben magas a HH, HHH, SNI, BTMN tanulók aránya. A szakemberek és pedagógusok további támogatást igényelnének. Integrált oktatásra irányuló igény és szülői elvárások nem mindig egyeznek.	Szakemberek létszámának felmérése és bővítése. Módszertani programok, workshopok, érzékenyítő és szakmai napok szervezése. Szegregált osztályok/integrált osztályok szakmai feltételeinek javítása, iskolabusz-szolgáltatás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
15.	Középiskolába bejáró diákok száma sok	Magas a más településről bejáró diákok aránya, kollégiumi férőhelyek kevés, a közlekedés nehézkes. Alacsony kollégiumi kapacitás, közlekedési infrastruktúra korlátozott.	Kollégiumi férőhelyek igényorientált bővítése. Ifjúsági közösségi terek kialakítása buszvárók és vasútállomások közelében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS köznevelési alapeladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

	köznevelési alapfeladatokban					
GYERMEKEK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Szakemberhiány a fejlesztő és rehabilitáló szolgáltatásokban	A gyógypedagógiai, logopédiai, pszichológiai és egyéb fejlesztő szolgáltatások iránti igény folyamatosan nő, azonban a szakemberek száma, munkaideje és elérhetősége nem követi az igények növekedését. Sok településen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem biztosított helyben. Az óvodákban és iskolákban egyre több gyermek igényli a különböző gyógypedagógiai és fejlesztő szolgáltatásokat. A rendelkezésre álló szakemberek száma és munkaideje nem igazodik az igényekhez. A speciális szakemberek (logopédus, pszichológus, gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens, gyógytestnevelő) koncentrációja nem egyenletes, sok helyen hiányzik.	Munkaerő-gazdálkodás és létszámbővítés a szükségleteknek megfelelően. Szakemberek toborzása, visszafoglalkoztatása, munkaidejük optimalizálása. Pedagógiai asszisztensek és gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazása SNI és BTMN-s tanulókat nevelő osztályokban.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Speciális, igényorientált továbbképzések hiánya	A pedagógusok és fejlesztő szakemberek nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel a hátrányos helyzetű, SNI, BTMN és HH gyermekek ellátásához, valamint a konfliktuskezelés, egyéni bánásmód és tehetséggondozás módszertanában. A tanárképzés nem biztosít elegendő szakmai felkészítést a speciális igényű gyermekek ellátásához.	Szakmai továbbképzések szervezése a speciális igényű gyermekek ellátásához kapcsolódóan (pl. korai felismerés, hátránykompenzálás, magatartáskorrekció, gyermekvédelem, tehetséggondozás). Gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazása az érintett osztályokban.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		Hiányoznak a korszerű módszertani eszközök, különösen értelmileg sérült és magatartászavaros gyermekek számára.				
3.	Korai felmérések és szűrések hiányosságai	Egyes településeken nem biztosított a gyermekek korai szűrése, így a fejlesztés megkezdése késedelmet szenvedhet, vagy elmaradhat. Kevés szakember és nem megfelelő feltételek a korai felmérésekhez.	Korai szűrések és fejlesztések rendszerszintű bevezetése. Óvodapedagógusok specializált képzése a részképességek hiányának korai felismerésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Intézménybe való eljutás nehézségei	A pedagógusok és nevelő-oktató munkát segítők elhelyezkedése nehézkes, sok településen nincs feltöltve a pedagógus álláshelyek többsége. Munkaerőhiány, települési koncentráció problémái.	Szakemberek létszámának bővítése, munkaidejük optimalizálása. Szolgálati lakások biztosítása a lakhatási problémák mérséklésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Szakemberhiány	Sok településen nincsenek feltöltve a rendelkezésre álló pedagógus (óvodai, iskolai) álláshelyek.	A pedagógusok és a nevelő-oktató munkát végzők létszámának bővítése; lakhatásuk támogatása szolgálati lakás biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Leterheltség	Azokon a településeken, ahol magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, a pedagógusok túlterheltek. Kevés szakember a nagy létszámú, hátrányos helyzetű csoportokban.	Szakemberek létszámának bővítése, adminisztratív terheinek csökkentése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

7.	Oktatási-nevelési infrastruktúra és eszközhiány	Elavult intézményi infrastruktúra, fejlesztő és digitális eszközhiány, speciális termék hiánya. A berendezések, eszközpark elhasználódott, korszerűsítésre szorul.	Intézmények felmérése és infrastruktúra fejlesztése. Szakszolgálati fejlesztő szobák és eszközpark bővítése. Pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Oktatási-nevelési célon túli infrastruktúra hiánya	Étkeztetési infrastruktúra (főzőkonyha, melegítőkonyha) hiánya vagy elégtelen színvonala, akadálymentesítés hiánya. Rendelkezésre álló eszközök nem felelnek meg a feladatellátásnak.	Étkeztetési infrastruktúra felmérése és korszerűsítése. Akadálymentesítés megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Prevenció és közösségi programok hiánya	Hiányoznak a prevenció programok (digitális, egészséget érintő, életvezetési). Korlátozott számú közösségi, sport- és szabadidős program, különösen szünetekben. Növekvő veszélyekhez nincs elegendő szakemberi kapacitás. Hiányzó helyi koordináció és programlehetőségek.	Prevenációs programok megszervezése és megvalósítása. Szabadidős, sport- és közösségi programok bővítése, célzott kiterjesztése hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Közösségi-, sport-, szabadidős programok hiánya	Az óvodai, iskolai szünetek alatt problémát jelent a gyermekek ellátása, szabadidős tevékenységeinek biztosítása; nincs megfelelő gyermekfelügyelet.	Oktatási-nevelési szünetek idejére szervezett programok megvalósítása, számának növelése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Kihasználtság optimalizálása	Óvodai csoportok kihasználtsága nem illeszkedik a gyermeklétszámhoz.	Óvodai kihasználtság felmérése. Munkaerő-optimalizálás.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak,	Nem

		Települések közötti eltérések a gyermeklétszám és az engedélyezett kapacitások között.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
12.	Óvoda-iskola átmenet és a szülő bevonása	Nehéz az óvoda-iskola átmenet, amely a lemorzsolódás kockázatát növeli. A szülők alacsony iskolai bevonódása és motivációja. Hiányoznak az átmenetet támogató gyakorlatok és programok. A családok nem kapnak elegendő támogatást az együttműködéshez.	Óvoda-iskola átmenetet segítő programok, tapasztalatcsere. Szülők bevonását támogató rendezvények, családi napok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
13.	Speciális szakemberek hiánya	Konduktor, autizmus szakos szakemberek hiánya, képzési kapacitás korlátozott. Képzések országosan koncentráltak (pl. ELTE), végzett szakemberek főleg Budapesten maradnak.	Speciális képzések kiterjesztése országos szinten. Képzésben résztvevő szakemberek támogatása (utazás, foglalkoztatás, pályázati lehetőségek).	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
14.	Magas hátrányos helyzetű és speciális igényű tanulói arány	Sok intézményben magas a HH, HHH, SNI, BTMN tanulók aránya. A szakemberek és pedagógusok további támogatást igényelnének. Integrált oktatásra irányuló igény és szülői elvárások nem mindig egyeznek.	Szakemberek létszámának felmérése és bővítése. Módszertani programok, workshopok, érzékenyítő és szakmai napok szervezése. Szegregált osztályok/integrált osztályok szakmai feltételeinek javítása, iskolabusz-szolgáltatás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
15.	Középiskolába bejáró diákok száma sok	Magas a más településről bejáró diákok aránya, kollégiumi férőhelyek kevés, a közlekedés nehézkes.	Kollégiumi férőhelyek igényorientált bővítése. Ifjúsági közösségi terek kialakítása buszvárók és vasútállomások közelében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		Alacsony kollégiumi kapacitás, közlekedési infrastruktúra korlátozott.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
NŐK						
1.	Családbarát munkahelyek hiánya	A családbarát foglalkoztatási formák alacsony aránya. A rugalmas munkavégzési lehetőségek (pl. részmunkaidő, távmunka) korlátozott elérhetősége. A gyermekfelügyeleti szolgáltatások hiányosságai. A kisgyermeket nevelő nők – különösen az egyedülálló szülők – munkaerőpiaci reintegrációja nehézségekbe ütközik, amelyet jelentősen befolyásol a gyermekek napközbeni elhelyezésének korlátozott megoldhatósága.	Családbarát munkahelyi gyakorlatok elterjesztése és ösztönzése. Rugalmas foglalkoztatási formák támogatása. A munkavállalást segítő gyermekfelügyeleti megoldások fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Alacsony iskolai végzettség	Magas a korai iskolaelhagyók aránya, valamint jelentős azok száma, akik alacsony iskolai végzettséggel és szakképzettség nélkül lépnek ki az oktatási rendszerből. Magas lemorzsolódási arány az oktatási rendszerben. Korai gyermekvállalásból adódó tanulmánymegszakítás. Képzési és felzárkózási lehetőségek korlátozott elérhetősége.	Képzési és átképzési programok szervezése. A korai iskolaelhagyás megelőzését célzó programok megvalósítása. Második esély típusú oktatási és felnőttképzési lehetőségek bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
FOGYATÉKKAL ÉLŐK						

1.	Komplex akadálymentesítés hiányosságai	A fogyatékossgal élő gyermekek és családjaik számára az oktatási-nevelési intézmények megközelítése és használata több helyen akadályokba ütközik, az akadálymentesítés sok esetben nem teljes körű. Az intézményi infrastruktúra és a kapcsolódó közlekedési környezet fejletlensége, valamint a komplex akadálymentesítési szemlélet hiánya.	Az intézmények teljes körű akadálymentesítése, valamint a megközelítést biztosító utak és járdák fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Hiányos ellátási szolgáltatások	A fogyatékossgal élő gyermekek napközbeni ellátása nem minden esetben biztosított, különösen az időszakos (pl. nyári) időszakokban. Kapacitás- és humán erőforrás-hiány, valamint a szolgáltatások szervezési és finanszírozási korlátai.	Napközbeni ellátás bővítése és folyamatos biztosítása a fogyatékossgal élő gyermekek számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Érzékenyítő programok korlátozott elérhetősége	Az intézményi dolgozók számára korlátozott számban állnak rendelkezésre a fogyatékossgal élőkkel kapcsolatos érzékenyítő programok és képzések. A rendszeres képzések és szakmai együttműködések hiánya, valamint a módszertani támogatás elégtelensége.	Rendszeres érzékenyítő programok szervezése, szakmai szervezetek bevonása, valamint tájékoztató és módszertani anyagok készítése és terjesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS / VAGY ROMÁK						
1.	A hátrányos helyzetű gyermekek ellátásának kapacitáshiányai	A hátrányos helyzetű gyermekek száma növekvő tendenciát mutat, miközben az ellátórendszer kapacitása ezt nem követi. A szakemberhiány, valamint a	A szakemberek létszámának növelése, az ellátási kapacitások bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		rendelkezésre álló szolgáltatások korlátozott időtartama.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	intézmények, releváns államigazgatási szervek	
2.	Szabadidős- és sportprogramok hiánya	Számos településen nem, vagy csak korlátozottan állnak rendelkezésre szervezett szabadidős és sportprogramok. A programkínálat szükségessége és a szervezési kapacitások hiánya.	Szabadidős és sportprogramok szervezése és rendszeres megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Alapvető ellátási hiányosságok	Egyes településeken nem biztosított mindenki számára a meleg ételhez való hozzáférés. Az ellátórendszer hiányosságai, különösen az oktatási szünetek időszakában.	A meleg étkezéshez való hozzáférés biztosítása, kiemelten az iskolai szünetek idején.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Integrációs kihívások a roma gyermekek körében	A roma és nem roma gyermekek közötti kapcsolatok fejlesztése több településen nehézségekbe ütközik. Az integrációt támogató programok és közösségi kezdeményezések hiánya.	Integrációs és érzékenyítő programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Iskolai lemorzsolódás kockázata	Magas az iskolai lemorzsolódás aránya, különösen a lányok körében. A korai gyermekvállalásból fakadó oktatási megszakítások.	Prevenációs és szemléletformáló programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Digitális kompetenciák hiányosságai	A gyermekek digitális készségei nem minden esetben felelnek meg a technológiai fejlődés által támasztott elvárásoknak. Az informatikai ismeretek hiánya, valamint a digitális	Digitális készségfejlesztő programok szervezése, a biztonságos eszközhasználat erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		eszközhasználattal kapcsolatos tudatosság alacsony szintje.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	--	--	--	--	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Az oktatási és nevelési területen dolgozó szakemberek létszámának és rendelkezésre állásának jelenlegi szintje sok esetben nem igazodik a valós szükségletekhez, ezért elengedhetetlen egy részletes igényfelmérésen alapuló, tudatos humánerőforrás-tervezés és létszámbővítés megvalósítása. Kiemelten fontos a gyógypedagógiai és fejlesztő szakemberek – például logopédusok, pszichológusok, gyógypedagógusok, asszisztensek, valamint óvoda- és iskolapszichológusok – számának növelése, akár új munkaerő bevonásával, akár a pályáról korábban kiléptettek visszacsábításával.

Hosszabb távon megoldást jelenthet a speciális szaktudást igénylő képzések – például konduktori, autizmus-specifikus vagy hallássérültekkel foglalkozó pedagógiai képzések – bővítése, több helyszínen történő elérhetővé tétele és a képzési kapacitások növelése. Emellett indokolt ezen képzésekben részt vevő szakemberek anyagi és szakmai támogatása is, beleértve a képzési költségekhez, utazáshoz és elhelyezkedéshez kapcsolódó támogatásokat.

A pedagógusok és segítő szakemberek módszertani tudásának fejlesztése szintén kulcskérdés. A korai felismerést, a hátránykompenzációt, a konfliktuskezelést, valamint az egyéni szükségletekhez igazodó pedagógiai gyakorlatokat támogató képzések hozzájárulhatnak a szakemberhiányból fakadó nehézségek enyhítéséhez. Az asszisztensek alkalmazása különösen fontos azokban az osztályokban, ahol sajátos nevelési igényű vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermekek tanulnak.

A korai szűrések és fejlesztések rendszerszintű megerősítése, valamint az óvodapedagógusok célzott felkészítése segítheti a problémák időben történő azonosítását. A gyermekek intézményekbe jutását támogató közlekedési megoldások – például iskolabuszok működtetése és a menetrendek optimalizálása – szintén javíthatják a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A szakmai hatékonyság növelését szolgálhatja az adminisztratív terhek csökkentése is. Emellett szükséges az intézményi infrastruktúra átfogó felmérése és fejlesztése, beleértve az épületek állapotát, a fejlesztő helyiségek számát, valamint a digitális és mozgásfejlesztő eszközök bővítését. Az étkeztetéshez kapcsolódó infrastruktúra korszerűsítése és az akadálymentesítés megvalósítása szintén fontos fejlesztési irány.

A prevenció programok, valamint a tanítási szünetek idejére szervezett, széles körű vagy célzott (például fogyatékkal élők számára is elérhető) programok bővítése jelentősen hozzájárulhat a gyermekek fejlődéséhez. Az óvoda és iskola közötti átmenetet támogató együttműködések, valamint a pedagógusok közötti tapasztalatcsere erősítése szintén hasznos eszköz lehet.

A szülők és az intézmények közötti kapcsolat erősítése érdekében érdemes közösségi programokat szervezni, míg a pedagógusok szakmai fejlődését támogathatják a bemutató órák, műhelymunkák és szakmai fórumok. A szakértői bizottságok szerepének erősítése hozzájárulhat ahhoz, hogy az integrált oktatás valóban a megfelelő gyermekek számára legyen biztosított. Emellett a jól működő, speciális feltételeket biztosító intézmények számának növelése a szülők számára is vonzóbb alternatívát jelenthet.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek integrált oktatásának hatékonyságát jelentősen javíthatja a differenciált pedagógiai módszerek szélesebb körű alkalmazása, valamint a szükséges szakemberek számának növelése. A speciális képzések

bővítése és elérhetőségének javítása hosszabb távon enyhítheti a szakemberhiányt.

A pedagógusok munkáját nagyban támogatják a gyógypedagógusok által tartott szakmai programok, bemutatók és tudásmegosztó alkalmak, amelyek gyakorlati segítséget nyújtanak a mindennapi oktatási helyzetek kezelésében. A közösségi élményt és fejlesztést ötvöző foglalkozások – például társasjáték-alapú pedagógiai programok – lehetőséget adnak az integráltan nevelt gyermekek számára a közös tanulásra és kapcsolódásra.

Az oktatási programkínálat bővítése, különösen a készségfejlesztő és alternatív tanulási formák területén, szintén hozzájárulhat a hátrányok csökkentéséhez. A nők esetében a családbarát foglalkoztatási formák elterjesztése, valamint a célzott képzések segíthetik a munkaerőpiacra való visszatérést és az iskolai lemorzsolódás mérséklését.

A fogyatékkal élők számára alapvető fontosságú az intézmények teljes körű akadálymentesítése, valamint a közlekedési feltételek javítása. Emellett kiemelt szerepe van az érzékenyítő programoknak, amelyek a társadalmi elfogadást erősítik, és segítik a szakemberek felkészültségének növelését.

A szakmai szervezetek által kidolgozott módszertani anyagok és útmutatók terjesztése támogatja az intézmények egységesebb és hatékonyabb működését. A mélyszegénységben élők és a roma közösségek esetében a szakemberhiány csökkentése mellett különösen fontosak a szabadidős, sport- és közösségi programok, valamint az alapvető szükségletek – például az étkezés – biztosítása, különösen az iskolai szünetek időszakában.

Az integrációt és társadalmi felzárkózást segítő programok, valamint a megelőzésre építő kezdeményezések hosszú távon hozzájárulhatnak a társadalmi különbségek mérsékléséhez és az esélyegyenlőség javításához.

2. Felnőttképzés

- a) A **felnőttképzés** terén a SZÚT 3.1.5. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A felnőttoktatás a felnőtt lakosság iskolarendszerű köznevelési oktatását jelenti. Az a képzés tekinthető felnőttoktatásnak, ahol a „tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglevő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatásban” vesz részt. A felnőttoktatás alapfokú, középfokú és felsőfokú végzettséget adó intézményben nappali, esti, levelező és távoktatási formában szervezhető. A vármegyében leginkább a járasszékhelyeken található meg többféle felnőttoktatási lehetőség. A rendelkezésre álló adatok alapján főként a hátrányos helyzetű célcsoportokkal kapcsolatos hiányok fogalmazhatók meg. A szakemberek a nők munkaerőpiaci helyzetét hátrányosnak ítélték meg, melynek egyrészt az az oka, hogy alacsony a nők között a szakképesítéssel rendelkezők száma, illetve a piacképes szakmával rendelkező nők száma. Kiemelték ezzel kapcsolatban a nők számára szervezett, a munkaerőpiaci igényekhez igazodó képzések és az előnyös szakképesítést nyújtó képzések hiányát. Az idősokkal kapcsolatban leghangsúlyosabban az alacsony informatikai, számítástechnikai jártasság jelent meg, illetve általában az idősok képzési lehetőségeinek hiánya fogalmazódott meg. A mélyszegénységben élők és/vagy romák általában alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, így nem, vagy csak nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon. A digitális írástudatlanság és a nyelvtudás hiánya is megjelent, mint probléma. Ezen kívül a munkaerőpiaci tájékozatlanság, az érintettek álláskeresői készségének, motivációjának alacsony szintje fogalmazódott meg problémaként. Az utóbbi években számos a késég- és képességhiányokat kompenzáló lehetőség ellenére továbbra is jelentős az alapvető késég- és képességhiánnyal rendelkezők száma, így további fejlesztő tevékenységek biztosítása indokolt.

A 100/2021. (II. 27.) kormányrendelet hatályba lépésével – 2021. március 1. – kikerült a képzésszervezés a kormányhivatalok hatásköréből. Az új rendszerben a Kormányhivataloknak arra van lehetőségük, hogy Európai Uniósi vagy hazai forrásból támogassák azokat a képzésben résztvevő regisztrált álláskeresőket, akik a képzés idejére „Munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása keretében nyújtható álláskeresőt ösztönző juttatásra” nyújtanak be kérelmet. A szakképzetlen vagy elavult szakképzettséggel rendelkező regisztrált álláskeresőknél így lehetőségük van munkaerőpiaci szempontból versenyképes végzettséget szerezni.

- b) A **felnőttképzés** terén a SZÚT 3.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.2.2. A) a1) 9)

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS felnőttoktatás feladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS felnőttoktatás feladatokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Felnőttképzési szolgáltatások korlátozott hozzáférhetősége	A felnőttoktatási képzések járási szinten elérhetők, azonban azokhoz nem minden érintett fér hozzá. Az információhiány, valamint a hozzáférést nehezítő tényezők (pl. közlekedési problémák, időbeosztási korlátok).	A képzési lehetőségek bővítése, valamint a hozzáférés javítása célzott képzési programokkal.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Munkaerőpiaci beilleszkedést támogató szolgáltatások hiánya	A fiatalok számára több településen nem állnak rendelkezésre a munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő szolgáltatások. A támogató programok és a vállalkozóvá válást segítő lehetőségek hiánya.	Munkaerőpiaci felkészítő és vállalkozásindítást támogató képzések szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS felnőttképzés feladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS felnőttképzés feladatokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
NŐK						
1.	Nők munkaerőpiaci hátrányai	A nők munkaerőpiaci helyzete több térségben kedvezőtlen, alacsony a szakképesítéssel és piacképes tudással rendelkezők aránya. Az alacsony képzettségi szint és a piacképes szakmák hiánya.	Célzott képzési programok megvalósítása kifejezetten a női célcsoport számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS / VAGY ROMÁK						
1.	Alacsony iskolai végzettségből fakadó elhelyezkedési nehézségek	Az alacsony iskolai végzettség jelentősen korlátozza a célcsoport munkaerőpiaci elhelyezkedési esélyeit. Az alap- és középfokú végzettség hiánya, illetve a képzettségi szint alacsony volta.	Alap- és szakmai képzések biztosítása a foglalkoztathatóság javítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	Munkaerőpiaci felkészültség hiányosságai	A célcsoport körében hiányos a képzési lehetőségekről való információ, valamint az álláskeresői gyakorlat. Az információhiány és a munkaerőpiaci kompetenciák fejletlensége.	Képzések és felkészítő programok szervezése az álláskeresői készségek fejlesztésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Digitális írástudás hiánya	A digitális eszközök elterjedtsége ellenére a célcsoport digitális kompetenciái alacsonyak, és fokozottan ki vannak téve online kockázatoknak. A digitális ismeretek és a tudatos eszközhasználat hiánya.	Digitális készségfejlesztő programok megvalósítása, a biztonságos internethasználat erősítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Munkaerőpiaci ismeretek hiánya	A célcsoport tagjai nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel a munkaerőpiaci elvárásokról és lehetőségekről. A tájékoztatás és a személyre szabott támogatás hiánya.	Foglalkoztatást segítő szolgáltatások bővítése (információnyújtás, egyéni és csoportos tanácsadás), valamint szakmai képzések biztosítása felnőttképzési keretek között.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
IDŐSEK						
1.	Alacsony digitális készségek az idősebb korosztály körében	Az 50 év feletti korosztály jelentős része rendelkezik okos eszközökkel, azonban biztonságos digitális tudással nem rendelkezik. A digitális kompetenciák hiánya és a biztonságos eszközhasználat ismeretének elmaradása.	Digitális készségfejlesztő programok szervezése, az idősebb korosztály felkészítése az okos eszközök biztonságos használatára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Képzési és oktatási lehetőségek hiánya az 50+ korosztály számára	A települések többségén nem állnak rendelkezésre a 50 év felettiek számára elérhető képzési és oktatási lehetőségek.	Képzési és oktatási programok kidolgozása és elérhetővé tétele az idősebb korosztály számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.)	Nem

		Az oktatási programok hiánya és a célcsoport számára elérhető szolgáltatások korlátozottsága.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Speciális felnőttképzési lehetőségek hiánya a fogyatékkal élők számára	A fogyatékkal élők számára nem biztosítottak a célcsoport igényeihez igazodó képzések, vagy a rendelkezésre álló információk nem jutnak el hozzájuk. A képzések hiányossága, a megfizethetőség, az elérhetőség és az utazás nehézségei.	Speciális, hozzáférhető és célzott felnőttképzési programok biztosítása a fogyatékkal élők számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A felnőttoktatás és -képzés területén tapasztalható hiányosságok kezelésére átfogó fejlesztések szükségesek, amelyek a lakosság széles körét érintik. Ennek keretében kiemelt szerepet kap a különféle képzési programok indítása és bővítése, valamint olyan kezdeményezések kidolgozása és működtetése, amelyek közvetlenül támogatják a munkaerőpiacon való elhelyezkedést. Ide tartoznak például a gyakorlatorientált képzések, átképzési lehetőségek, illetve a foglalkoztathatóságot javító szolgáltatások bevezetése és megerősítése.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű csoportok esetében különösen fontos a célzott, igényekre szabott beavatkozások megvalósítása. A nők számára kialakított, piacképes szakmát nyújtó képzések hozzájárulhatnak a foglalkoztatási esélyek javításához. A mélyszegénységben élők és a roma közösségek körében elengedhetetlenek a személyre szabott képzések, valamint az álláskeresési készségeket fejlesztő programok.

A digitális ismeretek megszerzése és fejlesztése kiemelt jelentőségű, mivel ezek ma már alapfeltételnek számítanak a munka világában. Emellett fontos, hogy a célcsoport tagjai megfelelő tájékoztatást kapjanak a munkaerőpiaci elvárásokról, a helyben elérhető lehetőségekről és az önfejlesztés lehetséges irányairól, mivel ezek hiánya sok esetben akadályozza az elhelyezkedést.

Az idősebb korosztály számára is indokolt speciális képzések indítása, különösen a digitális készségek fejlesztése terén. A fogyatékkal élők esetében pedig alapvető fontosságú a számukra is hozzáférhető, akadálymentes és megfizethető képzési lehetőségek biztosítása, valamint az ezekről szóló információk hatékony eljuttatása az érintettekhez.

3. Egyéb oktatási, képzési feladatok

- a) Az **egyéb oktatási, képzési feladatok** (*korai fejlesztés, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, óvodai és iskolai pszichológiai ellátás, tehetséggondozás, pályaválasztási tanácsadás*) terén a SZÚT 3.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

Az egyéb oktatási feladatok közé sorolt szolgáltatások (*korai fejlesztés, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, óvodai és iskolai pszichológiai ellátás, tehetséggondozás, pályaválasztási tanácsadás*) elérhetősége, a felmerülő hiányosságok a települések által elkészített települési adatbekérőkben leírt információk alapján lettek mérlegelve, értékelve. A Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei a vármegye minden településére eljuttatják valamilyen formában az adott szolgáltatásokat. A települések ennek ellenére megfogalmaztak hiányokat, melyek részletesebb megismerése elengedhetetlen lenne a valós szükségletek és hiányosságok megállapításához, ezzel együtt a fejlesztendő területek meghatározásához.

A vármegye településein legkevésbé a gyógytestnevelés és a korai fejlesztés elérhető, de az óvodai- és iskolaipszichológus, valamint a logopédusokra vonatkozóan is nagy igény mutatkozik. A járásokban a hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint SNI és BTMN gyermekek növekvő számából adódóan a pedagógiai és utazó gyógypedagógiai ellátásban dolgozó szakemberek (kiemelten korai fejlesztés, logopédia, gyógytestnevelés, gyógytornász, óvodai és iskola pszichológiai ellátás) számának vagy óraszámának növelésében, valamint pedagógusok számára további szakmai továbbképzések biztosítása a fejlesztendő gyermekek minél hatékonyabb ellátásához. A pályaválasztás és tehetséggondozás területén további esetlegesen tanórai kereten, vagy azon kívüli alkalmak biztosítása javítaná a gyermekek számára a teljeskörű elérhetőséget.

Sok település jelezte az óvodai és iskolai pszichológiai ellátás szükségességét még akkor is, ha jelenleg biztosított az ilyen szolgáltatás. A szakemberek leterheltségére és az egyre nagyobb igényre mutattak rá az adatszolgáltatók. Vannak olyan települések a vármegyében, ahol nem elérhetőek helyben a szolgáltatások, így az ott élők, különösen a mélyszegénységben élő és/vagy roma családok, fogyatékkal élő gyermekek és szüleik számára jelentős plusz teher, hogy más településre utazva juthatnak csak a szükséges ellátáshoz.

A fiatalok számára sok helyen nem biztosítottak azok a lehetőségek, melyek segítenek az egyéni értékek megfogalmazásában, fejlesztésében, melyek segítenek a felnőtté válás folyamatában, a jövőt alakító kérdések meghozatalában. Pályaválasztási tanácsadás nem működik minden településen és távolabbi településen nehezen elérhető a célcsoportok számára. Sok esetben a továbbtanulással kapcsolatos információk is csak szűk kört érnek el és a szülők informáltsága is főként a mélyszegénységben élők, romák esetében alacsony szintű. A tehetséggondozásra a vármegye több településén is kiemelt szükséglet van.

Hiányként értékelik a szakemberek azt, hogy szinte teljesen hiányzik egy híd a közép- és felsőfokú oktatás között, ami kifejezetten a roma származásúakat, a hátrányos helyzetű hallgatókat segítené diplomához, illetve védené a lemorzsolódás ellen. Jó kezdeményezésnek értékelik e tekintetben a roma szakkollégiumok hálózatát, melyek különleges és egyedülálló felsőoktatási tehetséggondozó műhelyeknek tekinthetők a perifériális társadalmi környezetből érkezők számára.

Az oktatás, képzés tématerületén belül megkerülhetetlen a vármegyei felsőoktatás, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem megemlézése, mely a magyar felsőoktatás meghatározó, kiemelkedő intézménye. Nemcsak a hazai és nemzetközi oktatás, hanem a kutatás, innováció és fejlesztés, valamint a pedagógusképzés terén is élen jár; s mint ilyen, a tanulás, a tudás és a nyújtott diploma

adta lehetőségek révén a társadalmi felzárkózás színtere. Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem az egyik legnépszerűbb vidéki felsőoktatási intézmény, jelenleg 6 karán 8807 hallgató tanul, közülük 247 külföldi hallgató. Képzési programjában olyan alapképzési, mesterképzési és osztatlan képzési kínálatot alakított ki az intézmény, amelyben az egymásra épülő ismeretanyag garantálja a fejlődést az adott szakterületen. Doktori iskolák, szakkollégiumok, tudományos diákkörök és tehetséggondozó program támogatja a tudományos teljesítőképesség kibontakozását. A felsőoktatási szakképzések, szakirányú továbbképzések, felnőttképzési programok többféle lehetőséget nyújtanak a jelentkezőknek. Az egyetemen duális képzés is megtalálható, melynek keretében a vállalati partnerekkel együttműködve a gyakorlati ismeretek egyidejű elsajátításával végzik a tanulmányaikat a hallgatók.

Heves Vármegye másik felsőoktatási intézménye Gyöngyösön működik, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Károly Róbert Campusa. A gyöngyösi campus az agrár-, gazdaságtudományok terén és az informatikai képzési területen kínál felsőoktatási szakképzési, alapképzési és mesterképzési szakokat. Lehetőség van duális képzésre, továbbá a diplomával már rendelkezők részére szakirányú továbbképzésekre és felnőttképzésekre is.

- b) Az **egyéb oktatási, képzési feladatok** (korai fejlesztés, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, óvodai és iskolai pszichológiai ellátás, tehetséggondozás, pályaválasztási tanácsadás) terén a SZÚT 3.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b1) 3,4; c5); c7) 4,5) d3) 1,2)

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS egyéb oktatási, képzési feladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS egyéb oktatási, képzési feladatokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Szakemberhiány az oktatási szakszolgálatoknál	Egyes településeken nem biztosított az oktatási feladatok elérhetősége, különösen a gyógytestnevelés, korai fejlesztés, logopédia, óvodai- és iskola-pszichológus ellátás terén. A szakemberek és óraszámok elégtelensége, valamint a pedagógusok szakmai továbbképzésének korlátozottsága.	Szakemberek létszámának növelése kiemelten a korai fejlesztés, logopédia, gyógytestnevelés, gyógytornász és pszichológiai ellátás területén; pedagógusok számára továbbképzések biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az OKTATÁS-KÉPZÉS egyéb oktatási, képzési feladatok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében	
--	--

	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az OKTATÁS-KÉPZÉS egyéb oktatási, képzési feladatokban	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS/VAGY ROMÁK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, NŐK						
1.	Differenciált oktatási igények ellátásának hiányosságai	A pedagógusok számára nagyobb figyelmet igénylő tanulók száma növekvő, de az ellátás kapacitása nem követi ezt a tendenciát. A szakemberek száma és a szolgáltatások időtartama nem elegendő a növekvő igényekhez.	Differenciált oktatás biztosítása, a szakemberek létszámának növelése és szélesebb körű elérhetőségük biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Szakemberhiány az oktatási szakszolgáltatásoknál	Egyes településeken nem biztosított az oktatási feladatok elérhetősége, különösen a gyógytestnevelés, korai fejlesztés, logopédia, óvodai- és iskola-pszichológus ellátás terén. A szakemberek és óraszámok elégtelensége, valamint a pedagógusok szakmai továbbképzésének korlátozottsága.	Szakemberek létszámának növelése kiemelten a korai fejlesztés, logopédia, gyógytestnevelés, gyógytornász és pszichológiai ellátás területén; pedagógusok számára továbbképzések biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Szolgáltatás, eszköz-és infrastruktúra-hiány	A pedagógiai szakszolgálat és az EGYMI szolgáltatásai helyben nem mindenhol elérhetők, valamint az eszköz- és infrastruktúra-ellátottság hiányos. Alacsony óraszámok és nem	Szakemberek létszámának növelése; szükséges infrastrukturális és eszközellátottság biztosítása; szakszolgálati intézmények szobáinak és felszereltségének bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		megfelelő infrastrukturális, fejlesztő, digitális eszközellátottság.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Korai fejlesztés hiányosságai	A korai fejlesztést biztosító szolgáltatások száma nem elegendő, sok helyen az igénybevételhez hosszú utazás szükséges. Szakemberhiány és korlátozott helyi kapacitások.	Szakemberek létszámának növelése, szakszolgálati intézmények szobáinak, mozgásszoba és mozgásterápiás eszközök biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Korai fejlesztést végző szakemberek hiánya	Kiemelten a hátrányos helyzetű gyermekek esetében nincs megfelelő kapacitás a részképességek korai felismeréséhez. A korai fejlesztéssel foglalkozó szakemberek alacsony száma.	Korai fejlesztéssel foglalkozó szakemberek számának növelése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Tehetséggondozás hiányosságai	A tehetséggondozási lehetőségek nem mindenki számára biztosítottak. A tehetséggondozó programok korlátozott elérhetősége.	Tehetséggondozó és tehetségfejlesztő szabadidős programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Speciális felsőoktatási tehetséggondozó műhelyek hiánya	Hiányzik az átmenet a közép- és felsőfokú oktatás között, különösen a roma származású és hátrányos helyzetű hallgatók számára. A felsőoktatási tehetséggondozó programok alacsony száma és tanulószáma.	Roma szakkollégiumok létrejöttének és működésének támogatása, a részvétel ösztönzését célzó tájékoztató programokkal, valamint a hallgatói létszám növelése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Az egyéb oktatási-képzési feladatok terén kiemelt problémát jelent a szakemberhiány, ezért a legfontosabb megoldási javaslatként a speciális tudással rendelkező szakemberek létszámának növelése jelenik meg. Ez biztosítaná, hogy az oktatás és képzés minden területén megfelelően képzett szakemberek álljanak rendelkezésre a feladatok ellátásához.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű gyermekek számára különösen fontos a differenciált oktatás biztosítása, valamint a szakemberek létszámának növelése és széles körű elérhetőségének biztosítása. A szakemberek jelenléte kulcsfontosságú a készségek, képességek és kompetenciák fejlesztéséhez, a hátránykompenzáló tevékenységekhez, a tehetséggondozáshoz, valamint az ellátás magas szintű nyújtásához.

Az intézmények infrastrukturális és eszközellátottságának (pl. fejlesztő- és digitális eszközök) biztosítása, a szakszolgálati feladatokat ellátó intézmények szobáinak, mozgásszobáinak felszereltségének bővítése, valamint mozgásterápiás eszközök biztosítása szintén növeli a gyermekek hozzáférési esélyeit.

A mélyszegénységben élők és a romák esetében különösen fontos a korai fejlesztéssel foglalkozó szakemberek számának növelése, valamint tehetséggondozó és tehetségfejlesztő szabadidős programok megvalósítása. Kiemelt megoldási javaslatként jelenik meg a roma szakkollégiumok létrejöttének és működésének támogatása, a tanulók számának növelése, valamint a részvételt ösztönző tájékoztató programok szervezése.

IV. Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra

A Lakhatás, közszolgáltatások, infrastruktúra, lakásállomány, lakáskörülmények elérhetősége a vármegyében, az ellátások hiányosságai címet viselő munkacsoport első ülésére 2025. október 14-én 14:00 órától került sor. Helyszíne a 3300 Eger, Kossuth Lajos út 9. (Heves Vármegye Önkormányzatának székhelye), II. emelet, Területfejlesztési és Területrendezési Osztály tárgyalója volt. A munkacsoport ülésén kerültek megvitatásra a vármegyei lakhatás, a közszolgáltatások, az infrastruktúra és a közbiztonság helyzete és fejlesztésének lehetőségei tématerületek.

1. Lakhatás, lakásállomány

- a) A **lakásállománnyal** kapcsolatban a SZÚT 4.1. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei problémák

A vármegyében a **lakásállomány** építkezési dinamikája nagy különbségeket mutat. Az új építésű lakások és házak elsősorban a vármegyeszékhelyre és a környező településekre, illetve a járási központok egy részére jellemző, a kisebb településeken az 1960-1980 között épült házak dominálnak. Ezek állapotát, a felújítás lehetőségeit nagymértékben befolyásolja a tulajdonosok anyagi helyzete. A társasházak, panel jellegű házak leginkább a járási központokban vannak jelen, a távfűtés szolgáltatás két településen (Eger és Gyöngyös,) érhető el. Az új lakások építését ösztönző állami támogatások megjelenése óta növekszik az újonnan épülő lakások száma. Az elmúlt években a lakóingatlanok értéke és az albérleti díjak is nagymértékben megemelkedtek, ami a lakóingatlanokkal nem rendelkező lakosság megélhetési, lakhatási költségeit jelentősen megnövelték. A vármegyében a lakások többsége összkomfortos, közművekkel jól ellátott, elektromos áram, vezetékes víz a legtöbb háztartásban megtalálható. A növekvő fenntartási költségek és a környezettudatosság erősödése egyaránt életre hívta a régebben épült házak energetikai korszerűsítésének igényét is, ennek megvalósítási lehetőségeit is nagymértékben befolyásolják a családok jövedelmi viszonyai, illetve az elérhető pályázati források. A lakáskörülmények legnagyobb mértékű javítására a mélyszegénységben élők és/vagy romák célcsoportja esetén van szükség, lakáskörülményeik messze elmaradnak a vármegyében tapasztalt átlagos szinttől, különösen a szegregátumokban, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeken. Otthonaikra gyakran jellemző a rendezetlen tulajdonviszony, a szívettség lakáshasználat, a magas háztartásszám és laksűrűség, az alacsony komfortfokozat, a vezetékes víz és csatornázottság hiánya, amely a mindennapi életszervezésükre is negatív hatást gyakorol. A szegényebb családok lakásvizonyait gyakran meghatározzák a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, az adósságok folyamatos újra termelődése. Lakhatási gondjaikat számos esetben zártkertekben, hétvégi házakban, egyéb építményekben oldják meg, ahol azonban a közművesítettség hiányos, vagy nincsen (vezetékes gáz, ivóvíz, csatorna). A szegénység, a rossz anyagi körülmények nagymértékben akadályozzák őket abban, hogy önerőből javítani tudjanak lakásaik állapotán, komfortfokozatán, felszereltségén, így az önkormányzatok által biztosított különböző pénzügyi és természetbeni támogatásoknak, juttatásoknak rendkívül nagy szerep jut. Az időseknek, különösen az egyedül élő idős személyeknek okoz nagy nehézséget anyagilag és fizikailag is a lakásfenntartás és karbantartás. Azokon a kistépüléseken, ahol jellemző a fiatalabb korosztály elköltözése, az idősek jelentős része közeli hozzátartozói segítség nélkül marad. A helyi önkormányzatok számos esetben a szociális szférával együttműködve, kiemelt figyelmet fordítanak az idős személyekre, igény esetén segítséget nyújtanak lakásuk, kertjük karbantartásában. Az

önkormányzatok szociális bérlakás állománya lehetőséget nyújthatna a lakhatási problémák egy részének megoldására, azonban ilyen lakások többsége felújítandó állapotban, és/vagy csak korlátozott számban, messze az igények alatt állnak rendelkezésre a vármegyében.

- b) A lakhatással, lakásállománnyal kapcsolatban a SZÚT 4.1. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: -

1. SZ. TÁBLÁZAT

A lakhatás, lakásállomány LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a lakhatás, lakásállomány területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Önkormányzati bérlakások hiánya és állapotproblémái	Kevés az önkormányzati bérlakás, és a meglévők állapota sok esetben leromlott, felújításra szorul; az új bérlők beköltözése hosszú átfutási idővel valósul csak meg. Az önkormányzatok anyagi forrásai korlátozottak, a bérlakások állapota gyorsan romlik a bérlők viselkedése miatt, különösen a szociális bérlakások esetén.	Bérlakások állapotfelmérése, felújítása, energiahatékonyságának növelése; új bérlakások, szociális és szolgálati lakások építése, pályázati források biztosítása; komplex lakáspolitikai kialakítása; a pályázati feltételrendszer és időigény felülvizsgálata.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Leromlott, nem lakott épületek problémái	Jelentős számban vannak kihasználatlan, romos, életveszélyes vagy funkció nélküli ingatlanok a településeken. A bontás költségei nem állnak az önkormányzatok rendelkezésére, és sok épület funkció nélkül marad, még ha állapota megfelelő is.	Települési ingatlankataszter készítése; életveszélyes épületek bontásához források biztosítása; üres, de megfelelő állapotú épületek új funkcióval való ellátása (pl. szociális lakások); együttműködés karitatív szervezetekkel.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Régebbi lakásállomány felújítási nehézségei	A régi lakások felújítása költséges, és sokan nem tudnak élni a pályázati lehetőségekkel a tájékoztatatlanság vagy segítség hiánya miatt. A magas felújítási költségek, a lakosság jövedelmi helyzetének eltérései, valamint a személyes segítség hiánya.	Lakosság támogatása felújításban és karbantartásban; pályázati források biztosítása; tájékoztatás a költséghatékony felújításról, karbantartásról és a pályázati lehetőségekről; személyes segítségnyújtás ösztönzés céljából.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Energetikai korszerűsítés hiányosságai	A lakásállomány elavult, és szükség van energetikai korszerűsítésre a növekvő energia- és lakásfenntartási költségek, valamint a környezettudatosság miatt. A korszerűsítés költségeit nem mindenki képes fedezni, és az információkhoz, pályázatokhoz való hozzáférés sem egyenlő mértékű.	Lakosság támogatása energetikai korszerűsítésben; információ nyújtása a korszerűsítéssel és a pályázati lehetőségekkel kapcsolatban.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Albérleti díjak és lakhatási nehézségek	Az emelkedő albérletárak és ingatlanárak nehézséget okoznak a lakosság egy részének, különösen saját tulajdonú lakás vásárlása esetén. A lakossági reálbérek növekedése elmarad az albérleti díjak és ingatlanárak emelkedésétől.	Támogatott lakhatás és szociális bérlakás programok biztosítása; pénzügyi és természetbeni támogatások nyújtása a lakhatási nehézségekkel küzdők számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A lakhatás, lakásállomány LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a lakhatás, lakásállomány területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS/VAGY ROMÁK						
1.	Mélyszegénységben élők és/vagy roma lakások állapota	A célcsoport lakásai kisebbek, rosszabb állapotúak, alacsony komfortfokozatúak, gyakran zsúfoltak; közüzemi díjak fizetése és adósságkezelés problémát jelent. A fenntartási, karbantartási költségeket önerőből nem tudják finanszírozni; tájékozatlanság és személyes segítségnyújtás hiánya miatt nem tudnak pályázati forrásokat igénybe venni.	Pénzbeli és természetbeni támogatás biztosítása lakásfenntartás, felújítás, karbantartás céljából; tájékoztatás és személyes segítségnyújtás pályázati lehetőségekről; költséghatékony felújítási és karbantartási ismeretek nyújtása; életvezetési ismeretek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Albérleti díjak emelkedése és szociális bérlakások hiánya	A magas albérletárak kifizetése nehézséget okoz a célcsoport számára; a szociális bérlakások száma nem fedezi a szükségletet. A megemelkedett albérleti díjakhoz képest a lakosság jövedelme alacsony, a szociális	A szociális bérlakás program bővítése, több szociális bérlakás biztosítása a lakhatási nehézségekkel küzdők számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		bérlakások elérhetősége korlátozott.				
3.	Szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek hiányosságai	A települések szegregált területein leromlott, komfort nélküli, csatornázatlan lakások koncentrálódnak, rossz életkörülményeket és életkilátásokat eredményezve. Lakhatási, társadalmi, gazdasági és foglalkoztatási problémák koncentráltan jelennek meg, szocializációs és egyéb problémákkal párosulva.	Komplex lakhatási-társadalmi-gazdasági programok; integrált lakókörnyezetbe költöztetés; antiszegregációs programok kidolgozása és megvalósítása; komfortszolgáltatások (mosási, szárítási, tisztálkodási lehetőségek) biztosítása; szükséges épületek, közösségi terek és berendezések megújítása, közművek kiépítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Hulladékgazdálkodás hiányosságai	A mélyszegénységben élők / romák többnyire nem veszik igénybe a kötelező hulladékszállítást; illegális hulladékfelhalmozások jellemzőek. Tájékoztatlanság és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemlélet hiánya a mélyszegénységben élők és romák körében.	Tájékoztató és szemléletformáló programok szervezése a hulladékszállítás, illegális hulladékfelhalmozás veszélyeiről; gondozott, rendezett lakókörnyezet kialakításának támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
IDŐSEK						
1.	Idős korosztály lakáskörülményei és fenntartási problémái	Az idősek lakásai gyakran rosszabb állapotúak, alacsonyabb komfortfokozatúak, felújításra szorulnak; nagyobb lakások fenntartása fizikailag és anyagiilag megterhelő számukra. Az idős háztartások önállóan nem tudják karbantartani, felújítani ingatlanjaikat, anyagi forrásaik	Az idős lakosság támogatása a lakások felújításában, karbantartásában, portájuk rendben tartásában; tájékoztatás a költséghatékony felújításról, karbantartásról, valamint a rendelkezésre álló támogatási és pályázati lehetőségekről.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		erre szűkösek vagy hiányoznak; energetikai korszerűsítés szükséges.				
--	--	---	--	--	--	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A lakhatás terén a teljes lakosság számára javasolt megoldások közé tartozik az önkormányzati bérlakások állapotának felmérése, felújítása és energiahatékonyságának növelése. Emellett fontos a új bérlakások, fecskelakások, szolgálati lakások és szociális lakások építése, valamint ezekhez szükséges anyagi eszközök és pályázati források biztosítása.

A komplex lakáspolitikai kialakításán túl a települési bérlakások pályáztatási feltételeinek, időigényének felülvizsgálata, a települési ingatlankezelő készítése és az üres, megfelelő állapotú épületek új funkcióval való hasznosítása (pl. szociális lakások) jelentős potenciált hordoz. A lakosság támogatása a lakások felújításában és karbantartásában, valamint az ehhez szükséges pályázati források biztosítása szintén kiemelt javaslat. Nem csupán a lakásállomány megújítása és energetikai fejlesztése szükséges, hanem az ehhez kapcsolódó információszolgáltatás és tájékoztatás is, továbbá a támogatott lakhatás és egyéb pénzügyi, természetbeni támogatások elérhetővé tétele azok számára, akik lakhatási nehézségekkel küzdenek.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A mélyszegénységben élő és/vagy roma lakosság számára kiemelt jelentőségű a pénzbeli és/vagy természetbeni támogatás a lakások fenntartásában, felújításában és karbantartásában. Fontos a célzott információ- és személyes segítségnyújtás biztosítása a költséghatékony felújításról, karbantartásról, a lakhatási és pályázati lehetőségekről, a pályázás feltételeiről, valamint a feltételek nem teljesítésének következményeiről.

A szakemberek nagy potenciált látnak a szemléletformáló és tájékoztató programokban, melyek életvezetési ismereteket, a hulladékszállítás és az illegális hulladékelhelyezés veszélyeiről szóló információkat, valamint a gondozott lakókörnyezet kialakításának gyakorlati tudnivalóit nyújtják.

A szociális bérlakás program bővítése, több lakás biztosítása, valamint komplex lakhatási-társadalmi-gazdasági programok, integrált lakókörnyezetbe költöztetést célzó infrastrukturális és soft programok megvalósítása, antiszegregációs programok kidolgozása és megvalósítása hathatós megoldást jelenthet a szegregátumok növekedésének megakadályozására. A célcsoport számára biztosított komfortszolgáltatások, mint mosási, szárítási és tisztálkodási lehetőségek, további támogatást nyújthatnak a lakhatási helyzet javításához.

2. Közszolgáltatások

- a) **A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok¹** terén a SZÚT 4.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási/hozzáférési hiányosságok

A vármegye települései ellátják a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvényben meghatározott kötelező **közszolgáltatási** feladataikat, az önként vállalt feladatok leginkább a nagyobb településekre, járási központokra jellemzők, hiszen ezek finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére

lehetséges, nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátását. Az egyre növekvő fenntartási (rezsi és bér) költségek mellett ugyanakkor egyre nehezebb a közszolgáltatások színvonalas biztosítása, fenntartása, különösen a településrendezés, településfenntartás, zöld területek karbantartása, közvilágítás fejlesztése és finanszírozása területén. Számos településen jelent problémát a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése, kiterjedtsége, a hálózat elavult állapota. Főként a közművelődési feladatok ellátása és a kulturális-és szabadidős programszervezés terén tapasztalható humán erőforráshiány. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény értelmében a helyi önkormányzatoknak minden társadalmi csoport számára egyforma hozzáférést kell lehetővé tenniük a közszolgáltatások igénybevételéhez. Az esélyegyenlőség megvalósulásának feltétele az akadálymentesítés, illetve az ügyintézési folyamatok során szükség esetén személyes segítségnyújtás biztosítása. A vármegye települései nagy figyelmet fordítanak az akadálymentesítésre, a nyújtott szolgáltatások elérhetőségének ilyen módon történő javítására, amely a középületek és az ügyintézésre alkalmas terek többségében már megvalósult. Számos közterület, park, pihenőhely, játszótér ugyanakkor felújításra és az akadálymentesítés biztosítására szorul. A vármegyében megvalósított akadálymentesítések a legtöbb esetben csupán fizikai akadálymentesítést jelentettek, az info-kommunikációs akadálymentesítés javarészt hiányzik, fejlesztésre szorul. Az alapvető szolgáltatások minősége és mennyisége is területi különbségeket mutat a vármegyében. A vármegye székhelye országos szinten is kiváló adottságokkal rendelkezik. A járási központok ellátottsága többnyire megfelelően kielégíti a lakosság igényeit, azonban minél alacsonyabb a település lakosságszáma, annál valószínűbb az olyan szolgáltatásoknak a hiánya, mint például bankautomata, posta, gyógyszerár, vásárlási lehetőségek, vendéglátó egységek, szálláshelyek, mozi, színház megléte. Az önkormányzatok mindegyike biztosítja a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést a hátrányos helyzetű csoportok számára is, ugyanakkor a szolgáltatások elérésében lehetnek különbségek a különböző társadalmi csoportok között. A közszolgáltatások igénybevételét akadályozhatja a szolgáltatásokkal kapcsolatos informáltság alacsony szintje, de a motivációk, készségek és képességek hiánya is. Ezek a hiányosságok csökkenthetők, amennyiben a hátrányos helyzetű célcsoportok professzionális segítséget kapnak. A járás településein a közművesítés hiánya és a részben vagy építése óta nem korszerűsített szakaszok esetében infrastrukturális fejlesztések igénye jelenik meg, főként a vízvezeték hálózatok, szennyvízhálózat területén. Ezenkívül a gáz- és áramhálózatok kapacitásainak bővítése is több esetben indokolt a településeken. Az érintett településeken korábbi években lehetőség nyílt a csapadék- és belvízelvezetés fejlesztésére, de a még nem korszerűsített vagy még kiépítetlen esetekben további fejlesztések indokoltsága is megjelenik.

- b) A közszolgáltatások terén a SZÚT 4.2. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) c1); c2); c3) 1, 2; c4)

¹ 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13. § (1)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A közszolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a közszolgáltatások területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Könyvtárak és közművelődési intézmények állapota	Az intézmények épületei felújításra szorulnak, felszereltségük elavult; humánerőforrás-hiány nehezíti a szolgáltatások biztosítását; kihasználtságuk alacsony. Az épületek és eszközök korszerűsítéséhez, felújításához szükséges anyagi források nem állnak rendelkezésre; szakképzett munkaerő hiányzik; igényfelmérés és humánerőforrás biztosítása nélkül a szolgáltatások nem szervezhetők meg hatékonyan.	Az intézmények épületeinek megújítása, energiahatékony felújítása; felszereltség fejlesztése; igényfelmérések indítása; anyagi eszközök, pályázati források és szakképzett munkaerő biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Ügyintézési terek elérhetősége és állapota	Egyes településrészekben nem állnak rendelkezésre ügyintézési terek; meglévő terek felújításra szorulnak. Az anyagi erőforrások hiánya miatt az ügyintézési terek kialakítása, felújítása és fenntartása nem biztosított;	Ügyintézési terek felújítása; új terek kialakítása szükség esetén; anyagi eszközök, pályázati források és humánerőforrás biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		humán erőforrás-hiány nehezíti az igénybevételt.				
3.	Kulturális és szabadidős lehetőségek hiányosságai	Programok korlátozottan, az igényeknél jóval kisebb mértékben állnak rendelkezésre; terek (pl. mozi, színház, sportpálya) hiányosak vagy elavultak; humán erőforrás hiányzik. A szervezéshez szükséges szakértelem és munkaerő hiánya; a közösségi terek és igényfelmérés hiánya; művelődő közösségek öregedése, eltűnése.	Kulturális és szabadidős terek fejlesztése, kiépítése; programok szervezését végző humán erőforrás bevonása; szakirányú képzések, igényfelmérések és közösségfejlesztés támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Szennyvízcsatorna-hálózat hiányosságai	Néhány településen vagy településrészen hiányzik a közcsonnahálózat, a meglévő hálózat elavult; rákötések száma alacsony. Az önkormányzatok anyagi forrásai nem elegendőek a teljes hálózat kiépítéséhez vagy felújításához; rákötés népszerűsítése hiányzik.	Közcsonnahálózat kiépítése, bővítése, felújítása; anyagi eszközök és pályázati források biztosítása; rákötés ösztönzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Ivóvízellátás fejlettsége	Előregedett vízvezeték-hálózat, elhasznált eszközök; egyes területeken a hálózat bővítése szükséges. Az ivóvíz-vezeték elavultak; a felújításhoz és bővítéshez szükséges anyagi források hiányoznak.	Ivóvíz-hálózat felújítása, bővítése; eszközök, berendezések cseréje; pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Zöldterületek állapota	Zöldterületek állapota nem megfelelő; gondozás, fenntartás és állapotjavítás problémát jelent.	Zöldfelületek megújítása, új területek kialakítása; fásítási programok indítása és folytatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek,	Nem

		Megújításra, bővítésre szoruló bel- és külterületi zöldfelületek; forráshiány és szakértelem hiánya.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
7.	Geotermikus energia kihasználatlansága	A települések intézményeinek energia- és hőellátása terén a geotermikus energia kihasználatlan. Anyagi források hiánya a kiépítéshez és üzemeltetéshez.	Megfelelő geotermikus rendszer kiépítése és üzemeltetése; pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Sport- és egészségmegőrző infrastruktúra hiánya	Elavult vagy hiányzó sport- és egészségmegőrző infrastruktúra; pl. fedett medence hiányában úszásoktatás nem megoldott. Anyagi források hiánya a meglévő infrastruktúra fejlesztésére vagy új létesítmények építésére.	Meglévő infrastruktúra felújítása; új sport- és egészségmegőrző létesítmények építése; pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Hulladéklerakók rekultivációja	Az illegális hulladéklerakók népességügyi kockázatot jelentenek. Az önkormányzatok nem rendelkeznek elegendő anyagi forrással a rekultivációhoz.	Hulladéklerakók rekultivációja; pályázati források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A közszolgáltatások LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében
--

	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a közszolgáltatások területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
FOGYATÉKKAL ÉLŐK, IDŐSEK						
1.	Akadálymentesítés hiányosságai középületekben és közterületeken	A középületek, közterületek, parkok, játszóterek és pihenőhelyek akadálymentesítése nem teljes körű. Sok esetben csak a fizikai akadálymentesítés történt meg, az info-kommunikációs akadálymentesítés javarészt hiányzik, ami nehezíti a fogyatékkal élők és az idős emberek hozzáférését a közszolgáltatásokhoz. Az akadálymentesítés elmaradását elsősorban az anyagi források és a humán erőforrás hiánya okozza.	A középületek, közterületek, parkok, játszóterek és pihenőhelyek teljes körű akadálymentesítése; anyagi eszközök és humán erőforrás biztosítása a megvalósításhoz.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Idősek és fogyatékkal élők természetbeni támogatásának hiánya	Számos önkormányzat próbál segítséget nyújtani az idősek és fogyatékkal élők számára a lakhatási körülmények javításában, karbantartásban és rendezett környezet biztosításában, azonban kapacitásaik mind eszközben, mind humán erőforrásban szűkösek, vagy teljesen hiányoznak. A közmunkaprogram visszaszorulása miatt az önkormányzatok nem tudnak	Szaktanácsadók és szakemberekből álló 3–4 fős csapatok létrehozása, megfelelő eszközökkel és járművekkel felszerelve, amelyek több közeli kistérségben nyújtanak segítséget a ház körüli teendők és karbantartási munkák elvégzésében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		elegendő munkaerőt mozgósítani az apróbb ház körüli munkák elvégzéséhez, pedig ezekre főleg a kistélepléseken nagy az igény.				
3.	Akadálymentes ügyintézés hiánya	Hiányoznak az érzékenyítő előadások és programok a közszférában dolgozók számára, amelyek megkönnyítenék a fogyatékkal élők ügyintézését és a velük való együttműködést. A közszférában dolgozók képzése hiányos, így nem biztosított a megfelelő bánásmód és ügyintézés a fogyatékkal élők számára.	Rendszeres, folyamatos érzékenyítő programok és előadások szervezése a közszférában dolgozók számára, együttműködésben a fogyatékkal élők érdekképviselőivel; jelnyelvi ismeretekkel rendelkező ügyintézők alkalmazása; jelnyelvi videóhívásra alkalmas tolmács eszközök beszerzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK						
1.	Közműellátottsága hiányosságai	Gyakran komfort nélküli ingatlanokban élnek, ahol a közműszolgáltatások (víz, villany, szennyvíz) részben vagy teljesen hiányoznak, gyakran a díjhátralékok miatt. A közműszolgáltatók nem biztosítanak kedvezményes díjakat vagy részletfizetési lehetőségeket, így a közművek igénybevétele, csatlakozásuk, bekötésük akadályokba ütközik.	Pályázati források biztosítása a közművek kiépítéséhez és felújításához a szolgáltatáshiányos vagy veszélyeztetett területeken; a közműszolgáltatók és az önkormányzatok együttműködésének erősítése; közös megoldások keresése a mélyszegénységben élők segítése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
GYERMEKEK						
1.	Sport- és egészségmegőrző infrastruktúra hiányosságai	Heves vármegye egyes településein a gyermekek számára nem áll rendelkezésre megfelelő sport- és egészségmegőrző infrastruktúra; meglévő	A meglévő sport- és egészségmegőrző infrastruktúra felújítása, új létesítmények kialakítása, pályázati és egyéb anyagi források biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.)	Nem

		létesítmények állapota elavult, például fedett medence hiányában az úszásoktatás sem biztosított. A települési sport- és egészségmegőrző létesítmények felújítása, karbantartása és új létesítmények kialakítása anyagi források hiánya miatt nem valósul meg.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	--	--	---	--	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A közszolgáltatások (közművelődés) terén a teljes lakosság számára javasolt megoldások közé tartozik a könyvtárak és közművelődési intézmények kialakítása, épületeik felújítása, energiahatékony korszerűsítése, felszereltségük javítása, valamint szolgáltatásaikhoz kapcsolódó igényfelmérések lebonyolítása. E célok eléréséhez szükséges az anyagi források, pályázati lehetőségek és szakképzett humánerő biztosítása.

Segítséget jelenthet a hiányok csökkentésében az ügyintézési terek felújítása, új ügyintézési terek létrehozása és fenntartása, a kulturális és szabadidős terek, helyszínek kiépítése és fejlesztése, valamint a kulturális és szabadidős programok szervezését végző szakemberek bevonása, továbbképzése, a közösségek létrejöttének és fennmaradásának támogatása.

További megoldási javaslatként jelenik meg a közcsatornahálózat kiépítése, bővítése, felújítása, az ivóvízhálózat korszerűsítése, eszközeinek cseréje, valamint a települések zöldfelületeinek megújítása, új zöldfelületek létrehozása, klímateráns és biodiverz fajok telepítése, illetve a hulladéklerakók rekultivációja.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A fogyatékkal élők és az idősek számára kiemelt jelentőségű az érintett középületek, közterületek, parkok, játszóterek és pihenőhelyek akadálymentesítése. Hasznos lehet rendszeres, folyamatos érzékenyítő programok és előadások szervezése, együttműködésben a fogyatékkal élők érdekképviselőivel. Jelnyelvi ismeretekkel rendelkező ügyintézők alkalmazása vagy jelnyelvi videóhívásra alkalmas tolmácsolószerek biztosítása szintén javíthatja a fogyatékkal élők hozzáférési esélyeit.

A mélyszegénységben élők és a romák számára hatékony segítséget jelenthetnek a közművek kiépítését és megújítását támogató pályázati források, valamint a közműszolgáltatók és az önkormányzatok együttműködésének erősítése a problémák feltárása és közös megoldáskeresés érdekében.

A gyermekek célcsoportja számára a meglévő települési sport- és egészségmegőrző infrastruktúra megújítása, új létesítmények kialakítása és ezekhez pályázati források biztosítása nyújthatja a leghatékonyabb támogatást.

3. Infrastruktúra

- a) Az **egyéni közlekedés és a közösségi közlekedés** terén a SZÚT 4.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A vármegyei **közutak** állapota az elmúlt években folyamatosan javult, számos európai uniós és

hazai fejlesztési forrás igénybevételével valósultak meg, ugyanakkor még vannak kiépítetlen vagy erősen felújításra szoruló útszakaszok és járdák a vármegye településein. Különösen nagy szükség mutatkozik a szilárd burkolatú utak, járdák kialakítására, megújítására. Minden járásban vannak jobban és kevésbé kiépített és/vagy karbantartott úthálózattal rendelkező települések. Általában a járási központokat jobb minőségű utakon lehet megközelíteni és belterületi utak is megfelelő állapotban vannak, ugyanakkor a kisebb településekre vezető utak sokszor erősen felújításra szorulnak, belterületeiken hiányos az utak és járdák kiépítettsége. A közösségi közlekedésben és a kerékpáros közlekedésben hasonló különbségek mutathatók ki a településtípusok között. A vármegyeszékhely kiemelkedik a közösségi közlekedési jellemzőivel. A fővárosba óránként indulnak a vonatok, autóbusszal vagy vonattal szinte a vármegye összes települése átszállás nélkül elérhető, de más vármegyék településeinek elérése is biztosított. A vármegye székhelyen helyi közösségi közlekedés is működik. Helyi közösségi közlekedés ezen kívül csak három településen (Gyöngyös, Hatvan és Heves) van, a többi településen kizárólag a helyközi autóbusszközlekedést használhatják a településen belüli közlekedésre, de csak azokat, amelyek több megállóhelyen is megállnak a településen. A vármegye székhely vonzerője az egész térség közösségi közlekedését meghatározza. Míg az Egerhez közeli településekre gyakori járatindítás jellemző, addig a távolabbi településekre jóval ritkább. Szinte minden járásban található kedvezőtlen közösségi közlekedési viszonyokkal jellemezhető település. Ezek közös jellemzője, hogy vasúti közlekedés egyáltalán nincsen, helyközi autóbuszok pedig csak naponta néhány alkalommal járnak, amelyek nem nyújtanak megfelelő feltételeket a tanulási és munkavállalási célú napi ingázásnak, a szolgáltatások elérhetőségének.

A kerékpáros közlekedés minden járásban népszerű, a napi tevékenységek elvégzésére, szabadidő eltöltésre és sportolásra egyaránt használják. A legkisebb településeken a település méretéből, a kisebb közúti forgalomból adódóan nem feltétlenül mutatkozik igény további kerékpárutak építésére. A helyi önkormányzatok többsége azonban fontos célként fogalmazza meg a kerékpárút hálózat kiterjesztését, karbantartását, hálózatba szervezését. További kerékpárutak építésének, a hiányosságok pótlásának akadályai elsősorban a finanszírozási nehézségek. A közutak állapota az egyéni közlekedés lehetőségeit is meghatározza. A kiépítetlen vagy rossz minőségű utak, a járdák, járdacsatlakozások hiánya a fogyatékkal élők, a mozgásukban akadályozottak, az idősek, a segédeszközökkel közlekedők és a babakocsival közlekedők számára egyaránt nehézséget okoz. Számos településre jellemző, hogy a mélyszegénységben élők és/vagy romák olyan településrészekben élnek, ahol a közutak erősen felújításra szorulnak.

A közösségi közlekedés igénybevételének lehetőségeit szintén meghatározza a közlekedési eszközök akadálymentesítésének mértéke. A vármegyében az újabb építésű autóbuszok és vonatok egyre nagyobb számban vannak jelen, ezekre a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés is többnyire jellemző, ugyanakkor még a régebbi gyártású járművek is részt vesznek a közösségi közlekedésben, amelyeket nem, vagy nehezen tudnak használni a kisgyermekesek, az idősek, vagy mozgásukban akadályozott emberek személyi segítség nélkül. Az akadálymentesített, biztonságos közlekedés érdekében a legtöbb településen szükség van még az utak, járdák minőségének javítására, egyes részekben járdák szélesítésére, akadálymentesítésére, az útkereszteződéseknél a szabad átkelés érdekében a biztonság megteremtésére hang és fényjelzéssel.

- b) Az **egyéni közlekedés és a közösségi közlekedés** terén a SZÚT 4.3. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.2.2. A) a2) 1-6

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az infrastruktúra terén a LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az infrastruktúra területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Kiépítetlen és felújításra szoruló utak, járdák	Számos útszakasz és járda kiépítetlen vagy felújításra szorul. A közlekedésbiztonságot növelő infrastruktúra (pl. gyalogos átkelőhelyek, forgalomcsillapító eszközök) hiányzik, ami különösen a fogyatékkal élők számára jelent akadályt. A szükséges fejlesztések elmaradása anyagi és humán erőforrás hiányára vezethető vissza.	Az érintett útszakaszok és járdák állapotának és forgalmának felmérése után kiépítjük, felújítjuk, valamint a közlekedésbiztonságot szolgáló eszközök telepítése. Pályázati források és anyagi támogatás biztosítása a kivitelezéshez.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Kiépítetlen és felújításra szoruló kerékpárutak	Heves vármegyében számos kerékpárút felújításra szorul, és hiányzik a további kerékpárforgalmi elemek kiépítése. A fejlesztések elmaradása anyagi források és humán erőforrás hiányára vezethető vissza.	Hiányzó kerékpárutak és hálózati elemek felújítása és kiépítése pályázati források bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Innovatív kerékpáros infrastruktúra hiánya	Hiányoznak a kerékpáros pihenőhelyek és szervizoszlopok, amelyek a kerékpáros közlekedés népszerűségét és biztonságát növelnék. Telepítésük anyagi és humán erőforrás hiányába ütközik.	A kerékpáros közlekedés innovatív elemei iránti igény és haszon felmérése, valamint szervizoszlopok és pihenők telepítésének ösztönzése pályázati támogatással.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Közösségi közlekedés hiányosságai	A járatok nem megfelelően igazodnak a napi tanulási és munkavállalási igényekhez; az iskolai járatok kapacitása korlátozott. Alacsony járatsűrűség és a menetrendek nem igazodnak az oktatási intézmények, munkahelyek és közszolgáltatások igényeihez.	Járatok gyakoriságának növelése, menetrendek összehangolása az oktatási és munkahelyi igényekkel. Anyagi források és pályázati támogatások biztosítása. Helyi közösségek bevonása a közlekedési célok közös megvalósításába (pl. közös autóhasználat). Iskolai járatok kapacitásainak bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Autóbuszmegállók és valós idejű utastájékoztatás hiánya	Számos megállóhely nem rendelkezik fedett, modern, biztonságos váróhellyel, és a valós idejű utastájékoztatás kevés településen érhető el. A fejlesztések elmaradása anyagi és humán erőforrás hiányára vezethető vissza.	Fedett, modern, kényelmes és biztonságos autóbuszvárók, várótermek kialakítása. Digitális kijelzők és mobilalkalmazások bevezetése a valós idejű utastájékoztatás érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Közlekedésbiztonsági programok hiánya	A balesetmegelőző, közlekedésbiztonsági és egészséges életmódot népszerűsítő programok, események hiányoznak vagy korlátozottan érhetőek el. Számos településen nincs szervezési kapacitás és anyagi háttér az ilyen programok lebonyolításához.	Balesetmegelőző, közlekedésbiztonsági, közösségi közlekedést és egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése, partneri kapcsolatok erősítése a rendőrséggel, KRESZ parkok kialakítása és használatának ösztönzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

7.	Aktív rekreációs és sportcélú terek hiánya	Kevés a megfelelő állapotú, aktív rekreációs és sportcélú tér, játszótér, kondipark, futópálya, sportpálya. A meglévő terek megújítását és az új terek kialakítását anyagi források hiánya akadályozza.	Meglévő és új aktív rekreációs, szabadidős és sportcélú terek kialakításának és felújításának ösztönzése, pályázati és anyagi támogatás biztosítása, valamint kapcsolódó programok szervezése és népszerűsítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Közművesítés hiányosságai	Hiányzik a teljes közművesítés, vagy a meglévő szakaszok elavultak, különösen a vízvezeték, szennyvíz, gáz- és áramhálózatok területén. A települések egy részén a közműhálózat építése óta nem korszerűsítették az infrastruktúrát, a kapacitások bővítése pedig nem történt meg.	Közművesítés fejlesztése, beleértve az ivóvíz, szennyvíz, gáz és áram hálózatok kapacitásbővítését, valamint korszerűsítését a régi szakaszokon.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az infrastruktúra terén a LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az infrastruktúra területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK						
1.	Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és közlekedésbiztonsági szemléletformáló tevékenységek hiánya	Heves vármegyében a kerékpáros közlekedést népszerűsítő és közlekedésbiztonsági szemléletformáló programok csak szórványosan és alkalomszerűen jelennek meg. Jellemzően az oktatási intézményekben valósulnak meg, és kevésbé célozzák a hátrányos helyzetű csoportokat. A programok hiányos szervezése és célcsoport-specifikus hiányosságok miatt a gyermekeken kívül más csoportok (pl. idősek, nők, mélyszegénységben élők) nem kapnak megfelelő tájékoztatást.	Baleset- és közlekedésbiztonsági előadások, programok és események szervezése gyermekek, idősek, nők, valamint mélyszegénységben élők számára. Tájékoztató kiadványok készítése és terjesztése a célcsoportok számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Közösségi közlekedés akadálymentesítésének hiányosságai	A közösségi közlekedés akadálymentesítése nem teljes körű. Számos településen a járművek és megállók akadálymentesítése nem megoldott, ami főként a kisgyermekes családok, nők és hátrányos helyzetű csoportok számára jelent akadályt. Az akadálymentesítés jellemzően csak fizikai szinten valósul meg, az info-kommunikációs akadálymentesítés hiányzik, továbbá a meglévő eszközök és infrastruktúra elavultak vagy nem megfelelő kapacitásúak.	A közösségi közlekedés akadálymentesítésének fejlesztése, új, akadálymentes járművek (pl. alacsonypadlós buszok) beszerzése és forgalomba állítása, valamint a megállók és várótermek akadálymentesítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Közművesítés hiánya és rekonstrukciós igények	Sok településen hiányzik a teljes közművesítés, illetve a meglévő szakaszok elavultak. Különösen a vízvezeték- és szennyvízhálózat, valamint a gáz- és áramhálózatok kapacitása nem megfelelő. Eddigi fejlesztések főként a csapadék- és belvízelvezetést érintették, de még több helyen szükséges rekonstrukció. A települések egy részén a közműhálózat építése óta nem történt korszerűsítés, a kapacitásbővítés pedig elmaradt.	Közművesítés fejlesztése, beleértve az ivóvíz, szennyvíz, gáz és áram hálózatok kapacitásbővítő fejlesztéseit, valamint a korszerűsítés elmaradt szakaszok rekonstrukcióját.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
GYERMEKEK, IDŐSEK						
1.	Közösségi közlekedés akadálymentesítésének hiányosságai	A közösségi közlekedés akadálymentesítése nem teljes körű. Számos településen a járművek és megállók akadálymentesítése nem megoldott, ami főként a kisgyermekes családok, nők és hátrányos helyzetű csoportok számára jelent akadályt. Az akadálymentesítés jellemzően csak fizikai szinten valósul meg, az info-kommunikációs akadálymentesítés hiányzik, továbbá a meglévő eszközök és infrastruktúra elavultak vagy nem megfelelő kapacitásúak.	A közösségi közlekedés akadálymentesítésének fejlesztése, új, akadálymentes járművek (pl. alacsonypadlós buszok) beszerzése és forgalomba állítása, valamint a megállók és várótermek akadálymentesítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és közlekedésbiztonsági	Heves vármegyében a kerékpáros közlekedést népszerűsítő és közlekedésbiztonsági szemléletformáló programok csak szóróanyagok és alkalomszerűen	Baleset- és közlekedésbiztonsági előadások, programok és események szervezése gyermekek, idősek, nők, valamint mélyszegénységben élők számára.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.)	Nem

	szemléletformáló tevékenységek hiánya	jelennek meg. Jellemzően az oktatási intézményekben valósulnak meg, és kevésbé célozzák a hátrányos helyzetű csoportokat. A programok hiányos szervezése és célcsoport-specifikus hiányosságok miatt a gyermeken kívül más csoportok (pl. idősek, nők, mélyszegénységben élők) nem kapnak megfelelő tájékoztatást.	Tájékoztató kiadványok készítése és terjesztése a célcsoportok számára.	Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Közművesítés hiánya és rekonstrukciós igények	Sok településen hiányzik a teljes közművesítés, illetve a meglévő szakaszok elavultak. Különösen a vízvezeték- és szennyvízhálózat, valamint a gáz- és áramhálózatok kapacitása nem megfelelő. Eddigi fejlesztések főként a csapadék- és belvízelvezetést érintették, de még több helyen szükséges rekonstrukció. A települések egy részén a közműhálózat építése óta nem történt korszerűsítés, a kapacitásbővítés pedig elmaradt.	Közművesítés fejlesztése, beleértve az ivóvíz, szennyvíz, gáz és áram hálózatok kapacitásbővítő fejlesztéseit, valamint a korszerűsítés elmaradt szakaszok rekonstrukcióját.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK						
1.	Akadálymentesítés és közlekedésbiztonság hiányosságai az egyéni és közösségi közlekedésben	Az egyéni és közösségi közlekedésben az akadálymentesítés nem teljes körű. Számos útszakasz, járda, megállóhely és váróterem nem akadálymentes, különösen a fogytékkal élők számára jelent nehézséget. A fizikai akadálymentesítés részben	Az egyéni és közösségi közlekedés akadálymentesítésének fejlesztése, a kaposolódó járdák, útszakaszok és útkeresztezések biztonságos kialakítása, valamint info-kommunikációs eszközök telepítése a közlekedésbiztonság növelése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		megtörtént, de az info-kommunikációs akadálymentesítés hiányzik. Az útkereszteződésekben és járdákon a szabad átkelést, valamint a látás- és hallássérültek biztonságos közlekedését segítő jelzések hiányoznak. A fejlesztések részleges kivitelezése, a kapcsolódó infrastruktúra hiányosságai és a fogyatékkal élők speciális igényeinek figyelembe nem vétele vezet a hiányosságokhoz.				
2.	Közművesítés hiánya és rekonstrukciós igények	Sok településen hiányzik a teljes közművesítés, illetve a meglévő szakaszok elavultak. Különösen a vízvezeték- és szennyvízhálózat, valamint a gáz- és áramhálózatok kapacitása nem megfelelő. Eddigi fejlesztések főként a csapadék- és belvízelvezetést érintették, de még több helyen szükséges rekonstrukció. A települések egy részén a közműhálózat építése óta nem történt korszerűsítés, a kapacitásbővítés pedig elmaradt.	Közművesítés fejlesztése, beleértve az ivóvíz, szennyvíz, gáz és áram hálózatok kapacitásbővítő fejlesztéseit, valamint a korszerűsítés elmaradt szakaszok rekonstrukcióját.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	nEM

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Az infrastruktúra fejlesztése terén a teljes lakosság számára javasolt megoldások közé tartozik a közművesítési beruházások megvalósítása, valamint az érintett útszakaszok és járdák állapotának, forgalmának felmérése után azok kiépítése, felújítása, a szükséges anyagi források és pályázati lehetőségek biztosításával. A tervezés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közlekedés-biztonság növelésére.

A hiányzó kerékpárutak és kerékpárforgalmi hálózati elemek kiépítése, felújítása, valamint ezekhez pályázati források biztosítása is a megoldási javaslatok között szerepel. A közösségi közlekedés fejlesztése érdekében javasolt a járatok gyakoriságának növelése, az indulások és érkezések összehangolása az oktatási intézmények, munkahelyek és közszolgáltatások munkarendjével.

Az iskolai járatok kapacitásának bővítése, valamint fedett, modern, kényelmes és biztonságos autóbuszvárók, várótermek és átszállási pontok kialakítása jelentős megoldást nyújthat, kiegészítve digitális kijelzőkkel és mobilalkalmazásokkal, amelyek valós idejű információt szolgáltatnak a járatok menetrendjéről és késéseiről.

A teljes lakosság érdekében a javasolt programok közé tartoznak a balesetmegelőző és közlekedésbiztonságot növelő események, versenyek, az egészséges életmódot és a közösségi közlekedést népszerűsítő rendezvények, valamint az aktív rekreációs, szabadidős és sportcélú terek kialakításának és megújításának ösztönzése, a kapcsolódó programok szervezésével és népszerűsítésével.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

Kiemelt jelentőséggel bírnak a nők, a kisgyermekes családok, a mélyszegénységben élő családok, az idősek és a fogyatékkal élők számára szervezett baleset-, bűnmegelőzési és közlekedés-biztonsági előadások, programok és tájékoztató kiadványok.

A közösségi közlekedés akadálymentesítése, új típusú, alacsonypadlós járművek beszerzése és forgalomba állítása nemcsak a nők és kisgyermekesek, hanem az idősek és fogyatékkal élő célcsoportok mindennapjait is jelentősen segítheti.

További hiánypótló megoldásként jelentkeznek a gyermekek és idősek számára szervezett közlekedés-biztonsági programok, események, valamint az ezekben való részvétel népszerűsítése a célcsoport körében.

4. Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok

- a) A **bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok** terén a SZÚT 4.4. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A **közbiztonságot**, a lakosság biztonságérzetét általában megfelelőnek ítélik meg a településeken, leggyakrabban kisebb vagyon elleni bűncselekmények fordulnak elő. A közbiztonság megőrzése és a bűnelkövetés megelőzése érdekében fontosnak tartják a fokozott rendőri jelenlétet, a bűnmegelőzéssel kapcsolatos folyamatos intézményi, szervezeti együttműködések (pl. rendőrség, polgárőrség, oktatási-és szociális intézmények), de az olyan infrastrukturális beruházásokat is, mint a térfigyelő kamerarendszerek fejlesztése, kiépítése,

illetve a közvilágítás fejlesztése, melyek megvalósítását szűkös anyagi helyzetük hátráltatja. Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok elsősorban a rendőrség szervezésében, az oktatási intézményekben, alkalomszerűen valósulnak meg, azonban ezek sem minden településen vannak jelen és nem rendszeresek. További hiányosság, hogy ezek leginkább az iskolás korosztályt érik el, a teljes lakosság részére szervezett programok, események csak ritkábban vannak jelen a vármegyében, miközben széles körben nagy igény lenne ezekre. A mélyszegénységben élők és/vagy romák gyakran élnek olyan településrészekben, amelyeken alacsonyabb szintű a közbiztonság és több bűnelkövetés jellemző, így körükben nagyobb az áldozattá válás kockázata is. A vármegye településein található szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek általában bűnelkövetéssel fertőzöttebbek. Az áldozattá válásban számos hátrányos helyzetű csoport veszélyeztetve van: családon belüli erőszak áldozatává leggyakrabban a gyerekek és nők válnak, míg a legtöbb bűnelkövetés az idősek ellen irányul, különösen, ha egyszemélyes háztartásokban élnek. Egyes településeken nem elérhetőek a bűnmegelőzést és/vagy áldozattá válást csökkentő prevenciós programok, valamint ahol, igen a meglévő alkalmak mellett további bűnmegelőzést, áldozattá válást csökkentő prevenciós alkalmak lebonyolítása indokolt a lakosság számára, kiemelten a hátrányos helyzetű célcsoportokat célozva.

- b) **A bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok** terén a SZÚT 4.4. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.2.2. A) a1) 1-13)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A Bűnmegelőzés és a közbiztonság javítását segítő programok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Bűnmegelőzés és a közbiztonság területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Térfigyelő kamerarendszerek kiépítettségének hiánya	Nem minden településen áll rendelkezésre megfelelően kiépített és korszerű térfigyelő kamerarendszer, amely hozzájárulna a közbiztonság és közlekedésbiztonság növeléséhez. A fejlesztések elmaradása elsősorban anyagi források hiányára, valamint a rendszerek telepítéséhez szükséges szakmai tervezés korlátozottságára vezethető vissza.	Térfigyelő kamerarendszerek bővítése és korszerűsítése pályázati források bevonásával. A bűnelkövetési térképek adatainak felhasználása, valamint a rendőrséggel való együttműködés erősítése a telepítési helyszínek és gócpontok meghatározása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Közvilágítás fejlesztésének és korszerűsítésének szükségessége	Több településrészben a közvilágítás elavult, nem megfelelő szintű, ami kedvezőtlenül befolyásolja a köz- és közlekedésbiztonságot. A meglévő rendszerek korszerűsítésének elmaradása elsősorban forráshiányra vezethető vissza.	Közvilágítás korszerűsítése és fejlesztése, energiahatékony megoldások alkalmazása, valamint a szükséges anyagi források és pályázati lehetőségek biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

3.	Polgárőrség és önkéntes közösségi figyelő szolgálatok hiányosságai	Egyes településeken nem működik polgárőrség vagy önkéntes közösségi figyelő szolgálat, illetve a meglévő állomány elöregedő. Az önkéntes részvétel alacsony szintje, valamint a szervezeti utánpótlás hiánya akadályozza a rendszerek hatékony működését.	Polgárőrség és önkéntes közösségi figyelő szolgálatok (pl. SZEM mozgalom) szervezése és működtetése, az állomány fiatalítása és bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Bűnmegelőzésben résztvevő szervezetek jelenlétének hiánya és iskolaőri kapacitáshiány	A bűnelkövetés szempontjából kiemelt területeken nem biztosított a bűnmegelőzésben résztvevő szervezetek megfelelő jelenléte. Emellett több oktatási intézményben betöltetlenek az iskolaőri pozíciók. A jelenlét hiánya a szervezeti kapacitások korlátozottságára vezethető vissza. Az iskolaőri pozíciók betöltetlenségének oka többek között az alacsony ismertség, alacsony bérezés és a munkakör feltételei.	A bűnmegelőzésben résztvevő szervezetek fokozott jelenlétének biztosítása a kiemelt helyszíneken. Együttműködések erősítése az önkormányzatokkal, oktatási és szociális intézményekkel, valamint rendvédelmi szervekkel. Az iskolaőri feladatok népszerűsítése, a pozíciók betöltésének ösztönzése, valamint településőrök alkalmazása közfoglalkoztatási programok keretében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Bűnmegelőzési programok és tájékoztatás hiányosságai	A bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok és tájékoztató kiadványok száma alacsony, az új típusú bűnelkövetési formák (pl. online tér veszélyei) ismertsége hiányos. A programok jellemzően szűk célcsoportot érnek el, alacsony részvételi arány mellett. A meglévő programok főként oktatási intézményekre	Bűnmegelőzési programok és események szervezése szélesebb lakossági kör számára, azok aktív népszerűsítése. Partneri együttműködések erősítése a rendőrséggel, valamint felkészítő és érzékenyítő programok szervezése szakmai szereplők (pl. pedagógusok) bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		korlátozódnak, és nem érik el széles körben a lakosságot, valamint hiányzik a megfelelő tájékoztatás és szemléletformálás.				
--	--	--	--	--	--	--

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Bűnmegelőzés és a közbiztonság javítását segítő programok LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Bűnmegelőzés és a közbiztonság területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK						
1.	Bűnmegelőzési és közbiztonsági programok hiánya a gyermekek körében	Hiányoznak a bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok. A gyermekek körében alacsony szintű az ismeret a bűnelkövetésről, az áldozattá válás kockázatairól, a kábítószerhasználat hatásairól, valamint az online tér veszélyeiről. A bűnmegelőzési programok csak szórványosan jelennek meg a	Bűnmegelőzési és közbiztonsági előadások, valamint szemléletformáló programok és események szervezése a nevelési-oktatási intézményekben és azon kívül is. A programok megvalósítása tanítási időszakban, valamint a szünidők alatt is, a gyermekek széles körének elérése érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		vármegyében, miközben számos településen jelentős igény mutatkozik ezekre. A gyermekek fokozottan kitéttek az áldozattá válás kockázatának, különösen a családon belüli bántalmazás tekintetében.				
IDŐSEK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Bűnmegelőzési és közbiztonsági programok hiánya az idősek és a fogyatékkal élők körében	Hiányoznak a bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok. Az idősek, fogyatékkal élők az egyik leginkább veszélyeztetett csoport az áldozattá válásban, ugyanakkor kevésbé jellemzőek az őket megcélzó programok.	Bűnmegelőzési és közbiztonsági előadások, valamint szemléletformáló programok és események szervezése az idős korosztály és fogyatékkal élők számára	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
NŐK						
1.	Bűnmegelőzési programok és tájékoztatás hiányosságai a nők körében	A bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok és tájékoztató kiadványok száma alacsony, az új típusú bűnelkövetési formák (pl. online tér veszélyei) ismertsége hiányos. A programok jellemzően szűk célcsoportot érnek el, alacsony részvételi arány mellett. A meglévő programok főként oktatási intézményekre korlátozódnak, és nem érik el széles körben a lakosságot, valamint hiányzik a megfelelő tájékoztatás és szemléletformálás.	Bűnmegelőzési programok és események szervezése szélesebb lakossági kör számára, azok aktív népszerűsítése. Partneri együttműködések erősítése a rendőrséggel, valamint felkészítő és érzékenyítő programok szervezése szakmai szereplők (pl. pedagógusok) bevonásával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS/VAGY ROMÁK						
1.	Bűnmegelőzési és közbiztonsági programok hiánya	A bűnmegelőzést és közbiztonság javítását célzó programok csak szórványosan érhetők el a vármegyében. Különösen hiányoznak a célzott prevenciós programok a mélyszegénységben élők és/vagy roma lakosság által érintett településrészekben, ahol a bűncselekmények előfordulása gyakoribb. A programok szervezése nem kellően kiterjedt és nem célcsoport-specifikus, továbbá hiányzik a szélesebb körű együttműködés és elérés a leginkább érintett társadalmi csoportok irányába.	Bűnmegelőzési és közbiztonsági előadások, programok és események szervezése, megvalósítása és aktív népszerűsítése. A programokba javasolt bevonni a nemzetiségi önkormányzatokat, valamint erősíteni a partneri együttműködést a rendőrséggel a hatékony megvalósítás érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A közbiztonság és bűnmegelőzés területén a szakértők a következő megoldásokat javasolják:

- A térfigyelő kamerarendszerek bővítése és a bűnelkövetési térképek információinak felhasználása, a rendőrséggel való együttműködés, valamint szakmai segítségnyújtás igénybevétele a kamerák helyének kijelölésében és a bűnelkövetési, baleseti gócpontok meghatározásában.
- A közvilágítás korszerűsítése és fejlesztése, a szükséges anyagi eszközök és pályázati lehetőségek biztosításával.
- Polgárőrség, önkéntes közösségi figyelő szolgálatok és SZEM mozgalom szervezése, működtetése, a polgárőrség személyi összetételének fiatalítása.
- A települési önkormányzatok, oktatási és szociális intézmények, valamint a rendvédelmi szervek közötti együttműködés erősítése, közös programok szervezése, az iskolaőri feladatok népszerűsítése, valamint a településörök közmunkaprogram keretein belüli alkalmazása.
- Bűnmegelőzési programok, események és színházi előadások szervezése és népszerűsítése a lakosság széles körében.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű csoportok számára kiemelten fontos a bűnmegelőzési és közbiztonsági szemléletformáló programok, előadások és események szervezése, különösen az idősek és a mélyszegénységben élők körében.

- A gyermekek számára szervezett programok megvalósítása nevelési-oktatási intézményekben és azokon kívül is, az oktatási időszak alatt és a szünidőkben egyaránt.
- A romák célcsoportja számára szervezett programok esetében javasolt a nemzetiségi önkormányzatok bevonása, a hatékonyabb elérés és részvétel érdekében.

Ez a megfogalmazás világosan elkülöníti a teljes lakosságot érintő intézkedéseket a hátrányos helyzetű csoportokat célzó, speciális javaslatoktól.

V. Községi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerőpiaci kompetenciák, együttműködés erősítésére

1. Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások

- a) A mélyszegénységben élő gyermekekkel, roma gyermekekkel, illetve fiatal felnőttekkel kapcsolatban a SZÚT 5.1. pontjában feltárt szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b1) 1-6)

Heves vármegyében a mélyszegénységben élő gyermekeknek, roma gyermekeknek, illetve fiatal felnőtteknek jellemzően széles körben biztosítanak célzott fejlesztő tevékenységeket, szolgáltatásokat és programokat a hátrányok mérséklése, valamint a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és a munkaerőpiaci kompetenciák erősítése érdekében, azonban tevékenységek, szolgáltatások bővítésére, kiszélesítésére szükséges hátránykompenzáló tanórai keretbe illeszthető és tanórán kívüli (pl.: önfejlesztő és kommunikációs készségeket fejlesztő, pénzügyi tudatosságot erősítő, tehetséggondozó, pályaaorientációs, egyéb készség és képességfejlesztő, mozgásfejlesztő, egészségtudatosságot erősítő) tevékenységek biztosításával. Célzott fejlesztő tevékenységek, szolgáltatások érhetőek el a vármegye mind a hét járásában, ugyanakkor járásonként és településenként is markáns eltérések vannak a fejlesztő tevékenységekhez való hozzáférésben és a fejlesztő tevékenységek, szolgáltatások körében és megvalósulási formájában is. A rendelkezésre álló adatok alapján a vármegyében vannak olyan járások, ahol a mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek a járás minden településén többféle fejlesztő tevékenységhez, szolgáltatáshoz is hozzáférnek (pl. Egri járás, Gyöngyösi járás), de olyan szolgáltatáshiányos járásra is van példa (pl. Belpátfalvai járás), ahol csak a járás egy részén szerveznek a célcsoport részére fejlesztést. A baba-mama körök szervezése vármegyei, járási és települési szinten is jellemző. A baba-mama körök a településeken élő családok és kismamák számára biztosítanak fejlesztő foglalkozást gyermekeikkel együtt. A baba-mama körök megszervezésében néhány településen a védőnőnek kiemelt szerepe van, de van arra is példa, hogy civil szervezet, óvoda szervezi. A tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek a hátrányok mérséklésére is az egyik leggyakrabban biztosított fejlesztő tevékenységek közé tartozik a mélyszegénységben élő iskolai tanulmányokat folytató gyermek, roma gyermekek, illetve részben fiatal felnőttek részére. Ezen fejlesztő tevékenységeket leggyakrabban a közoktatási intézmények szervezik az általános és a középiskolákban is. Mindemellett a Tanoda programok és a Jelenlét Pontok is kiemelt szerepet vállalnak a célcsoport folyamatos, komplex programok keretében megszervezett fejlesztő tevékenységek és szolgáltatások biztosításával. Ennek ellenére továbbra is jelen vannak ezen gyermekek esetében a közösségbe való beilleszkedése nehézségei, az iskola átmenet - képességek, részképességek nem megfelelő ütemű fejlődése, kommunikációs és szocializációs elmaradások és az egyre növekvő már általános iskolában jelentkező mozgásszervi problémák is. A közoktatási intézmények egy jelentős részében szerveznek pályaaorientációs, pályaválasztási, továbbtanulási tanácsadást is, főként a végzős korosztály részére, de van példa arra is, hogy már a felső tagozatos (főként 7-8. osztályos) diákok és a középfokú oktatásban pedig minden évfolyamon bevonásra kerülnek a tanulók. Az iskola mellett a Tanoda programok

szolgáltatásai között is megjelenik a pályaaorientáció. A pályaaorientációs szolgáltatás megvalósulásának formája változó, a pályaválasztási kiállításától, az iskolalátogatáson, a középiskolák pályaválasztási előadásán át a pályaválasztási pszichológus szakember és a település vállalkozásainak bevonásával megvalósuló programokig, de továbbra is jellemzőek ezen gyermekek körében a pályaaorientációs, pályaválasztási problémák, így ezen tevékenységek kiegészítése indokolt. Az oktatási intézmények, közművelődési és kulturális intézmények és a Tanodák is biztosítanak tehetségfejlesztő tudományos és/vagy kulturális jellegű foglalkozásokat a célcsoport részére. A tehetségfejlesztő foglalkozásokhoz való hozzájutás járási, települési és intézményi szinten is markáns különbséget mutat. Van, ahol az adott szervezetek, intézmények akár több különféle tehetségfejlesztő foglalkozást is szerveznek és/vagy a településen több szervezet, intézmény is különböző formában tudja megszervezni a szolgáltatást. Pénzügyi tudatosságot fejlesztő programokat és kommunikáció fejlesztését segítő programokat is szerveznek a célcsoport számára, de ezen típusú fejlesztő programok alig biztosítottak vármegyei, járási és települési szinten is. A pénzügyi tudatosságot fejlesztő programok jellemzően a közoktatási intézmények tanulói részére érhetőek el. Az iskolákon kívül volt példa arra is, hogy a települési önkormányzat is szervez ilyen típusú programot a városrehabilitációs program keretében. A készségfejlesztő és hátránykompenzáló szolgáltatások mellett természetbeni juttatásokat is biztosítanak, főként a települési önkormányzatok, alkalomszerűen pedig a roma nemzetiségi önkormányzat a mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, fiatal felnőttek részére. Az adományoknak is jelentős szerepe van a célcsoport szükségleteinek biztosításában. A természetbeni juttatásokhoz való hozzáférés településfüggő, a formáját és gyakoriságát tekintve is, de jellemzően alkalmanként biztosítottak. A természetbeni juttatások között jellemzően a tartós élelmiszer, a tisztálkodási szerek, a használt bútorok, a könyvek, az iskolai tanszerek, a gyermekétkeztetés szünidőikben is, valamint a célcsoport családjának tűzifa támogatása jelenik meg. A természetbeni juttatások körének bővítésére, rendszerességének biztosítására lenne szüksége és igénye a célcsoportnak, amely kiterjed a tanuláshoz szükséges digitális eszközökre (notebookra), a várandós anyáknak gyerekekrevelésre felkészítő csomagok összeállítására, de elsősorban a tüzelő és az élelmiszer biztosítására lenne szükség a leginkább. Vármegyei, járási és települési szinten is szükség lenne a fejlesztő tevékenységek, hátránykompenzáló szolgáltatások, programok körének bővítésére, illetve egyes településeken a hiányzó és/vagy hiánypótló tevékenységek megszervezésére, melyek jelenleg a mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, fiatal felnőttek részére nem elérhetőek.

1. SZ. TÁBLÁZAT – nem releváns

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a mélyszegénységben élők számára nyújtott szolgáltatások	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK, GYERMEKEK, FIATAL FELNŐTTEK						
1.	Baba–mama foglalkozások nem mindenhol működnek	A baba–mama foglalkozások száma és területi lefedettsége nem megfelelő, az eszközellátottság hiányos, a periférikus területeken élők hozzáférése korlátozott. Szakemberhiány, infrastruktúra- és eszközhiány, területi egyenlőtlenségek.	Foglalkozások bővítése, humán erőforrás és helyszínek biztosítása, eszközpark fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Biztos Kezdet Gyerekházak hiányosságai	A szolgáltatás több településen nem elérhető.	Gyerekházak létrehozása és fejlesztése, szakemberek és eszközök biztosítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit	Nem

		Szakember-, eszköz- és infrastruktúra hiány.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
3.	Tanórán kívüli programok hiánya (pl. Tanoda)	Nem biztosított a felzárkóztató programokhoz való hozzáférés. Szakember- és kapacitáshiány, területi egyenlőtlenségek.	Tanodák és felzárkóztató programok indítása, eszközfejlesztés.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Tanórán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó szakember- és eszközhiány	A programok megvalósításához szükséges kapacitás hiányos. Szakképzett munkaerő és eszközök hiánya.	Humán erőforrás biztosítása, eszközpark fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Pályaorientációs és önismereti programok hiánya	Korlátozottan elérhető pályaaorientációs és önfejlesztő programok. Szakember- és eszközhiány.	Tanácsadások, tréningek és foglalkozások szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Tehetségfejlesztő programok hiánya	Nem biztosított a tehetséggondozás megfelelő szinten. Szakember- és eszközhiány.	Tehetségfejlesztő programok indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Pénzügyi tudatosság fejlesztésének hiánya (szervezési oldal)	Hiányoznak a pénzügyi tudatosságot fejlesztő programok. Szakember- és eszközhiány.	Pénzügyi edukációs programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

					intézmények, releváns államigazgatási szervek	
8.	Kommunikációfejlesztő programok hiánya (szervezési oldal)	Kommunikációs készségfejlesztő programok nem elérhetők. Szakemberhiány.	Kommunikációs fejlesztő programok indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
9.	Korrepetálás elégtelensége	A korrepetálási lehetőségek nem elegendők. Kapacitás- és szakemberhiány.	Korrepetálás bővítése, eszközfejlesztés.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Szakkörök hiánya	Hiányoznak a művészeti és egyéb szakkörök. Szervezési és kapacitáshiány.	Szakkörök indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Közlekedésbiztonsági ismeretek hiánya	A gyermekek közlekedési ismeretei hiányosak. Oktatási programok hiánya.	Közlekedésbiztonsági programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
12.	Elsősegélynyújtási ismeretek hiánya	Hiányos elsősegélynyújtási tudás. Oktatás és szemléletformálás hiánya.	Elsősegélynyújtó képzések szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

13.	Képesség- és készségfejlesztő programok hiánya	Kevés a komplex fejlesztő program. Szakemberhiány.	Fejlesztő foglalkozások indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
14.	Egészségnevelési programok hiánya	Hiányos az egészségtudatosság és prevenció. Ismerethiány, programhiány.	Egészségfejlesztő programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
15.	Kulturális és művészeti programok hiánya	Korlátozott a kulturális programkínálat. Kapacitás- és programhiány.	Művészeti és kulturális programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
16.	Kézműves foglalkozások hiánya	Nem elérhetők élményalapú kézműves programok. Szervezési és eszközhiány.	Kézműves foglalkozások indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
17.	Táncos programok hiánya	Korlátozott a táncoktatás elérhetősége. Szakemberhiány.	Táncprogramok, táncházak szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
18.	Sportprogramok hiánya	Kevés a szervezett sporttevékenység.	Sportprogramok és versenyek szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak,	Nem

		Kapacitás- és szervezési hiányosságok.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
19.	Dráma- és színházi programok hiánya	A színházi nevelés nem minden településen elérhető. Programhiány.	Drámapedagógiai programok indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
20.	Ismeretterjesztő programok hiánya	Korlátozott a tudományos ismeretátadás. Programhiány.	Ismeretterjesztő előadások, programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
21.	Komplex pályaaorientáció hiánya	Hiányos a pályaaorientáció és önismereti támogatás. Információhiány, szakemberhiány.	Fórumok, üzemlátogatások, tréningek szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
22.	Közösségi és identitáserősítő programok hiánya	Kevés a helyi közösséget erősítő program. Szervezési kapacitás hiánya.	Közösségi rendezvények szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
23.	Sporthoz való hozzáférés hiánya	Nem mindenki számára elérhető a sportolás. Hozzáférési és szervezési korlátok.	Sportprogramok és versenyek bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

				Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	intézmények, releváns államigazgatási szervek	
24.	Pénzügyi tudatosság hiánya (tartalmi oldal)	Hiányos pénzügyi ismeretek. Oktatás és gyakorlati programok hiánya.	Élményalapú pénzügyi programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
25.	Médiaismeret hiánya	Hiányos médiatudatosság. Szakkörök és szakemberek hiánya.	Médiafoglalkozások indítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
26.	Digitális kompetencia hiánya	Alacsony digitális készségek. Oktatási hiányosságok.	Digitális kompetenciafejlesztő programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Tanórán kívüli tevékenységek hiányosságai	A fogyatékkal élő gyermekek, fiatalok fejlesztése gyakran nem biztosított. Hiányzó speciális módszertani ismeretekkel rendelkező szakemberek	Fogyatékkal élő gyermekek fejlesztését célzó programok	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Kommunikációs készséget fejlesztő programok	Kommunikációs fejlesztése gyakran nem biztosított.	Fogyatékos gyermekeknek kommunikációt fejlesztő tevékenységek	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak,	Nem

		Hiányzó speciális módszertani ismeretekkel rendelkező szakemberek		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	---	--	--	---	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Nem releváns

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A mélyszegénységben élők, romák és fiatal felnőttek számára a következő, komplex támogatási javaslatok kerültek megfogalmazásra:

1. Baba-mama foglalkozások és programok:

- Baba-mama klubok, foglalkozások szervezése különböző településeken.
- A kivitelezéshez szükséges humán erőforrás biztosítása: közösségfejlesztő, közművelődési szakember, szociális szakember, pedagógus, óvodapedagógus.
- Fejlesztő eszközök, berendezések rendelkezésre állása.

2. Biztos Kezdet Gyerekház típusú szolgáltatások:

- Humán erőforrás biztosítása (szociális szakember, gyógypedagógus).
- Fejlesztő eszközök, háztartási gépek, számítógépek rendelkezésre állása.
- Megfelelő ingatlan vagy helyiségek biztosítása a szolgáltatások számára.

3. Tanórán kívüli és egész éven átívelő fejlesztő programok:

- Fejlesztő tevékenységek és programok rendszeres biztosítása, időszakonként természetbeni juttatásokkal kiegészítve.
- Iskolai előrehaladást támogató programok, pl. szakkörök, versenyek.
- Pályaorientációs és továbbtanulási tanácsadás, önértékelést fejlesztő tréningek.
- Tehetségfejlesztő programok, pénzügyi tudatosságot segítő és kommunikációs készségeket fejlesztő programok megvalósítása, a szükséges humán erőforrás és eszközpark biztosításával.

4. Szülői kompetenciák és családi együttműködés erősítése:

- Programok a szülői szerep és kompetenciák fejlesztésére.
- Oktatási-nevelési intézmények és szülők partneri viszonyának erősítése, családi napok, prevenciók foglalkozások szervezése.

5. Szabadidős és kulturális tevékenységek:

- Tehetséget támogató programok, alapkompétenciák kialakítását célzó programok.

- Kulturális rendezvények, sport- és szabadidős programok biztosítása.

Ezek a javaslatok komplexen célozzák a hátrányos helyzetű családok és gyermekek fejlődési, oktatási, szociális és közösségi szükségleteinek kielégítését, a hiányok csökkentése érdekében.

2. Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások

- a) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekekkel kapcsolatban a SZÚT 5.2. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

Az Oktatási Hivatal Köznevelés Információs Rendszerének (KIR) adatai alapján a vármegye 121 településéből 77-ben működik legalább egy köznevelési feladatellátási hely (óvoda, illetve általános vagy középiskola). A Heves vármegye köznevelési intézményeiben nevelt/tanuló gyermekek és fiatalok között több, mint kétezeren minősülnek fogyatékossgal élőknek vagy pszichés fejlődési zavarral küzdőknek, és hozzávetőlegesen kétharmaduk integráltan vesz részt a mindennapi óvodai, iskolai munkában. Az integráltan, a többi gyermekkel-tanulóval együtt nevelt és oktatott létszám legnagyobb hányadát (csaknem felét) az egyéb pszichés fejlődési, konkrétan súlyos tanulási zavarral küzdők teszik ki, mellettük még az enyhén értelmi fogyatékosok, az autizmussal élők, valamint a súlyos figyelemzavarral küzdők száma és aránya haladja meg az érintett gyermekek és fiatalok tizedét.

A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek a nevelés-oktatás valamennyi szintjén érzékelhető számban vannak jelen, helyben történő fejlesztésük, tanításuk támogatása nem csak a közvetlenül érintett szülők érdeke. A települések visszajelzései alapján a döntéshozók egyfelől érzékelik is a kérdés fontosságát, ezért erőforrásaik függvényében igyekeznek megfelelő képzettségű szakembereket bevonását elősegíteni. Az SNI gyermekek helyben történő támogatása megoldott, de növekvő számukból adódóan egyes településeken kihívást jelent és további szakemberek (pl: iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens) bevonásának igénye jelentkezik.

- b) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekekkel kapcsolatban a SZÚT 5.2. pontjában feltárt szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b2)

1. SZ. TÁBLÁZAT – nem releváns

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások, ellátások hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára nyújtott szolgáltatások	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL, FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	A beilleszkedést, fejlesztést szolgáló közösségi programok hiánya	Hiányoznak a célcsoport közösségi integrációját és fejlődését támogató helyben elérhető programok. Korlátozott közművelődési kínálat, intézményi keretek szűkössége.	Célzott közművelődési programok (pl. múzeumpedagógia, könyvtári fejlesztés) szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2.	SNI gyermekek fejlesztéséhez szükséges szakemberhiány	Nem biztosított minden érintett gyermek számára a megfelelő mennyiségű és minőségű fejlesztés. Gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok és pszichológusok alacsony létszáma.	Szakemberek létszámának növelése, hiányterületi képzések erősítése, utazó szakemberhálózat fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	SNI gyermekek fejlesztéséhez szükséges infrastruktúra és eszközök hiánya	Hiányoznak a fejlesztéshez szükséges speciális eszközök és megfelelő helyiségek. Elégtelen infrastruktúra, különösen kistélepléseken.	Fejlesztő és mozgásszobák kialakítása, speciális fejlesztő eszközök beszerzése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Intézmények közötti együttműködés hiányosságai	Korlátozott az intézmények közötti információáramlás és tapasztalatcsere. Együttműködési struktúrák hiánya, elszigetelt működés.	Szakmai fórumok, workshopok, konferenciák szervezése, jó gyakorlatok megosztása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Nem releváns

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

1. Célzott közművelődési programok:

- Múzeumpedagógiai, könyvtári és egyéb kulturális fejlesztő programok szervezése.

2. Szakember-ellátottság növelése:

- Gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, pszichológusok, pedagógiai szakpszichológusok és speciális végzettséggel rendelkező szakemberek számának növelése.
- Utazó gyógypedagógusi hálózat fejlesztése, a hiányterületek képzéseinek erősítése.

3. Infrastruktúra és eszközellátottság fejlesztése:

- Fejlesztő szobák kialakítása.
- Szenzomotoros tornaeszközök, motorikus képességeket fejlesztő taneszközök beszerzése.
- Mozgásszobák kialakítása, mozgásterápiás eszközök biztosítása.

A javaslatok célja, hogy a célcsoportot érintő hátrányokat mérsékeljék, a fejlődési lehetőségeket, önállóságot és közösségi részvételt elősegítsék.

3. Ifjúságot célzó tevékenységek

- a) Az ifjúsággal kapcsolatban a SZÚT 5.3. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A vármegyeszékhelyen a fiatalok részére számos ifjúságot célzó programot szerveznek, ezek egy része a szabadidő hasznos eltöltését segíti elő, míg más tevékenységek a fiatalok képességeinek fejlődését, a foglalkoztatás elősegítését, vagy éppen az érdekképviselő támogatását vállalják. A járási központok többségében is többféle program elérhető a célcsoport számára. A kisebb településeken azonban csak korlátozottan vannak jelen a foglalkoztathatóságot támogató szolgáltatások, a kulturális és szabadidős lehetőségek. Hiányoznak az ifjúsággal foglalkozó szakemberek, illetve azok a civil szervezetek is, amelyek hozzájárulnának a fiatal korosztály aktívabb társadalmi szerepvállalásához. Mindezekre nagy igény mutatkozna a kisebb településeken is annak érdekében, hogy a fiatalok számára is vonzó életteret nyújtsanak.

Több településen is széles a tematikus táborok repertoárja, de van olyan település, ahol nem szerveznek ilyen jellegű programot. Számos településen hiányzik a fiatalok vállalkozói kompetenciáinak fejlesztését vagy foglalkozást elősegítő kompetenciáinak fejlesztését célzó programok szervezése, melyek a fiatalok munkaerőpiacra történő belépését segítené elő. Ez hosszú távon a fiatalok elvándorlásának veszélyét rejt magában. Fontos lenne változatosabb programokat szervezni, hogy a fiatalok szélesebb körének érdeklődését is fel tudják kelteni. A

fiatalok kevésbé vesznek részt a helyi ügyek alakításában, ösztönözni, motiválni kellene őket az aktívabb részvételre (pl. ifjúsági önkormányzatok, diákklubok működtetése). Az önkéntes programok változatosabbá tétele is hozzájárulhatna a fiatalok bevonásához, a helyi közösségek fejlődéséhez. A civil szervezetek aktívabb szerepvállalása és támogatása fontos lenne a fiatalok bevonása terén. A fiatalok önkéntes munkájának jobb koordinációja és a fiatalok hatékonyabb tájékoztatása szükséges ahhoz, hogy a közösségi részvétel még szélesebb körben legyen megvalósítható. Sok helyen hiányzik az olyan szakember, aki célzottan a fiatalokkal foglalkozna, leginkább a kulturális intézmények dolgozóinak a feladata a településeken az ifjúságot érintő programok szervezése és megvalósítása. Számos településen kevés az ifjúságot célzó program, melynek az is az egyik oka, hogy több településen nincs megfelelő közösségi tér. Van olyan település, ahol a meglévő közösségi ház és/vagy filmszínház épülete elavult, nagyobb rendezvények megtartására nem alkalmas. A mai kornak megfelelő kulturális, szórakoztató központ kialakításának igénye fogalmazódik meg, mely a település minden korosztálya részére biztosítana lehetőségeket.

- b) Az ifjúsággal kapcsolatban a SZÚT 5.3. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b3) 1, 2

1. SZ. TÁBLÁZAT

Az Ifjúságot célzó tevékenységek LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az Ifjúságot célzó tevékenységek területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő programok hiánya	Korlátozottan elérhetők a fiatalok foglalkoztathatóságát és vállalkozói készségeit fejlesztő programok. Program- és szolgáltatáshiány, gyakorlati tapasztalatszerzési lehetőségek korlátozottsága.	Foglalkoztathatóságot fejlesztő és vállalkozói képzések indítása, munkaerőpiaci programok, üzemlátogatások szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Kulturális és szabadidős programok korlátozottsága	Kevés a fiatalok számára vonzó program, tábor és szabadidős lehetőség. Szűk programkínálat, korlátozott elérés.	Ifjúsági kulturális és szabadidős programok, programsorozatok bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Ifjúságsegítő szakemberek és civil szervezetek hiánya	Hiányoznak a fiatalokra fókuszáló szakemberek és szervezetek. Humán erőforrás- és szervezeti kapacitáshiány.	Ifjúságsegítő szakemberek számának növelése, civil szervezetek aktivizálása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási,	Nem

					szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Önkéntességhez kapcsolódó információhiány	Az önkéntes lehetőségek nem kellően ismertek, a bevonható tevékenységek köre szűk. Információhiány, szervezési korlátok.	Önkéntesség népszerűsítése, lehetőségek bővítése és láthatóvá tétele.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Ifjúsági fórumok és érdekképviselő hiánya	Alacsony a fiatalok közéleti részvétele, hiányoznak az érdekképviselői fórumok. Motivációhiány, szervezett fórumok hiánya.	Ifjúsági fórumok, diáklklubok, ifjúsági önkormányzatok létrehozása	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Prevenációs és felvilágosító programok hiánya	Nem elegendő a prevenációs és felvilágosító programok száma. Programhiány.	Prevenációs és szemléletformáló programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Ifjúsági munka fejlesztésének hiánya	Hiányzik az ifjúsági munka módszertani és szervezeti fejlesztése. Szervezeti és információs hiányosságok.	Ifjúsági munka módszertanának bevezetése és alkalmazása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Ifjúsági közösségi terek hiánya	Hiányoznak vagy nem megfelelő állapotúak a fiatalok számára elérhető közösségi terek. Infrastrukturális hiányosságok, forráshiány.	Ifjúsági közösségi terek kialakítása és fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

Az Ifjúságot célzó tevékenységek hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok az Ifjúságot célzó tevékenységek	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK						
1.	Munkaerőpiaci elhelyezkedést elősegítő tevékenységek hiánya	Nincsenek célzottan a fiatal nők számára biztosított helyi képzési lehetőségek.	Képzések megvalósítása fiatal nők számára	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő programok hiánya	Korlátozottan elérhetők a fiatalok foglalkoztathatóságát és vállalkozói készségeit fejlesztő programok. Program- és szolgáltatáshiány, gyakorlati tapasztalatszerzési lehetőségek korlátozottsága.	Foglalkoztathatóságot fejlesztő és vállalkozói képzések indítása, munkaerőpiaci programok, üzlemlátogatások szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Kulturális és szabadidős programok korlátozottsága	Kevés a fiatalok számára vonzó program, tábor és szabadidős lehetőség.	Ifjúsági kulturális és szabadidős programok, programsorozatok bővítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak,	Nem

		Szűk programkínálat, korlátozott elérés.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Ifjúságsegítő szakemberek és civil szervezetek hiánya	Hiányoznak a fiatalokra fókuszáló szakemberek és szervezetek. Humán erőforrás- és szervezeti kapacitáshiány.	Ifjúságsegítő szakemberek számának növelése, civil szervezetek aktivizálása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Önkéntességhez kapcsolódó információhiány	Az önkéntes lehetőségek nem kellően ismertek, a bevonható tevékenységek köre szűk. Információhiány, szervezési korlátok.	Önkéntesség népszerűsítése, lehetőségek bővítése és láthatóvá tétele.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
6.	Ifjúsági fórumok és érdekképviselői hiánya	Alacsony a fiatalok közéleti részvétele, hiányoznak az érdekképviselői fórumok. Motivációhiány, szervezett fórumok hiánya.	Ifjúsági fórumok, diáklklubok, ifjúsági önkormányzatok létrehozása	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
7.	Prevenációs és felvilágosító programok hiánya	Nem elegendő a prevenációs és felvilágosító programok száma. Programhiány.	Prevenációs és szemléletformáló programok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
8.	Ifjúsági munka fejlesztésének hiánya	Hiányzik az ifjúsági munka módszertani és szervezeti fejlesztése. Szervezeti és információs hiányosságok.	Ifjúsági munka módszertanának bevezetése és alkalmazása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

				Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	intézmények, releváns államigazgatási szervek	
9.	Ifjúsági közösségi terek hiánya	Hiányoznak vagy nem megfelelő állapotúak a fiatalok számára elérhető közösségi terek. Infrastrukturális hiányosságok, forráshiány.	Ifjúsági közösségi terek kialakítása és fejlesztése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
10.	Munkaerőpiaci elhelyezkedést elősegítő tevékenységek, programok hiánya	Kevés a fogyatékkal élő fiatalok foglalkoztathatóságát támogató szolgáltatások száma, illetve a vállalkozói készségeiket fejlesztő képzési lehetőségek. Kevés program és szolgáltatás elérhetősége a célcsoport számára; nem áll rendelkezésre megfelelő támogatás a munkaerőpiacra történő belépéshez.	Fogyatékkal élő fiatalok foglalkoztathatóságát támogató szolgáltatások és képzések megvalósítása; vállalkozóvá válást segítő programok; munkaerőpiacra történő belépést elősegítő programok.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
11.	Akadálymentes ifjúsági programok és helyszínek hiánya	Sok településen a fiatalokat célzó programok nem valósulnak meg megfelelő anyagi/humán erőforrás hiány és nem akadálymentes infrastruktúra miatt; ahol vannak programok, a fogyatékkal élők csak részben tudják igénybe venni azokat. Infrastruktúra hiánya, forráshiány, valamint az akadálymentesítés elmaradása.	Akadálymentes ifjúsági programok és szerveződések megvalósítása A helyszínt biztosító infrastruktúra akadálymentes kialakítása pályázati vagy egyéb forrásokból; Fokozott együttműködés fogyatékkal élők érdekképviselői szervezeteivel a szolgáltatások minőségének javítása érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

Foglalkoztathatóság és vállalkozóvá válás:

- Szolgáltatások, képzések, programok a fiatalok munkaerőpiaci belépésének elősegítésére.
- Munka világával kapcsolatos foglalkozások, helyi munkaadókkal, gyárakkal, üzemekkel történő látogatások.

Kulturális és szabadidős lehetőségek:

- Ifjúsági programok számának és körének bővítése.
- Infrastruktúra kialakítása vagy fejlesztése a programok számára.

Szakember- és civil szervezeti részvétel:

- Ifjúságsegítő szakemberek számának növelése.
- Helyi civil szervezetek aktivizálása a fiatalok problémáinak orvoslására.

Helyi közéletben való aktivizálás:

- Érdekképviselői fórumok szervezése, önkéntes munkalehetőségek.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

Foglalkoztathatóság növelése:

- Fogyatékkal élő fiatalok munkaerőpiacra történő belépését támogató szolgáltatások, képzések, vállalkozóvá válást segítő programok.

Akadálymentes programok és infrastruktúra:

- Ifjúsági programok, szerveződések akadálymentesítése.
- Az ehhez kapcsolódó infrastruktúra kialakítása vagy fejlesztése.

Érdekképviselők bevonása:

- Fogyatékkal élő fiatalok érdekképviselői szervezeteivel való együttműködés a szolgáltatások minőségének javítása érdekében.

4. Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat

- a) A helyi közösséggel és a helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatokkal kapcsolatban a SZÚT 5.4. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A Heves vármegyében lévő települések többségében szerveznek közösségépítő akciókat és rendezvényeket, programokat, melyek fontos célja a hagyományépítés, hagyományteremtés, kulturális örökség ápolása, valamint a településen élők közösségi együttműködésének elősegítése. A programok kialakításakor figyelembe veszik, hogy minél szélesebb körben felkeltsék a lakosság érdeklődését, így fontosnak tartják a különböző korosztályokkal és társadalmi csoportokkal foglalkozó intézmények, szervezetek, helyi közösségi csoportok bevonását a megvalósításba. Problémaként fogalmazódik meg néhány településen az, hogy a településen megszervezett helyi kulturális közösségi programokon kevés az érdeklődő, nehéz új érdeklődőket megszólítani a részvételre, szinte mindig egy azonos csoport csatlakozik azokhoz. Kevés településen zajlott már

közösségi felmérés és a települések nagy része nem rendelkezik a település régmúltját feltáró krónikával, falukönyvvel sem. Több település is jelzi, hogy egy szakszerű közösségi felmérés elkészítéséhez szüksége lenne kutatómódszertanban jártas szakember jelenlétére a településen, illetve problémát jelent, hogy kevés számú és régi IKT eszköz áll az önkormányzatok rendelkezésére. Számos település igényként fogalmazta meg, hogy szükség lenne a településen színházi előadásokra, tematikus táborokra, melyek megvalósítására forráshiány miatt kevés lehetőség volt, de pályázati források biztosításával ezek megvalósítására is lehetőséget látnának. Nagy szerepe lenne a közösségi szerepvállalás és kezdeményezőképeség erősítésének a helyi közösségekben.

- b) A helyi közösséggel és a helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatokkal kapcsolatban a SZÚT 5.4. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b4) 1-5)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Közösségi felmérések és aktivizáló tevékenységek hiánya	Hiányoznak a komplex közösségi felmérések, valamint a nyilvános találkozók és fórumok, ahol a helyi közösség kifejezheti véleményét. Szakemberhiány, szervezési kapacitás korlátozottsága.	Komplex közösségi felmérések megvalósítása szakemberekkel, nyilvános találkozók és részvételi fórumok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Falukönyvek, települési kalendáriumok hiánya és közösségépítő tevékenységek	Több településen nincs falukönyv vagy települési kalendárium, amelyek elősegíthetnék a helyi hagyományok feltárását és közösségi együttműködést. Erőforráshiány és a helyi identitást erősítő programok szervezésének hiánya.	Falukönyvek és települési kalendáriumok készítése, helyi hagyományok feltárását és átadását célzó programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Hagyományőrzésre, helyi értékekre és kulturális programokra fókuszáló alkalmak hiánya	Kevés kulturális, közösségfejlesztő és szórakoztató program valósul meg, amelyek erősítenék a helyi	Közösségi rendezvények szervezése a helyi identitás és helyi értékek erősítésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.)	Nem

		identitást és a közösségi együttműködést. Korlátozott szervezési kapacitás és stratégiai tervezés hiánya.		Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Stratégiai tervezés hiánya a helyi közösségfejlesztésben	A települések többségén nincs hosszú távú stratégiai terv a közösségfejlesztés céljainak és irányainak meghatározására. Stratégiai szemlélet és tervezési kapacitás hiánya.	Helyi cselekvési terv és közösségi stratégia kidolgozása célokkal, tevékenységekkel és indikátorokkal.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Tájékoztatási és információs pontok hiánya	Sok településen hiányoznak a helyi nyilvánosság fórumai és a közhasznú információkat nyújtó pontok. Infrastrukturális hiányosságok, eszköz- és humánerőforrás korlátok.	Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, online megjelenési felületek kialakítása, közösségi információs pontok létrehozása vagy fejlesztése eszköz- és humánerőforrás biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősök, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

GYERMEKEK, NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, IDŐSEK						
1.	Közösségi felmérések és aktivizáló tevékenységek hiánya	Hiányoznak a komplex közösségi felmérések, valamint a nyilvános találkozók és fórumok, ahol a helyi közösség kifejezheti véleményét. Szakemberhiány, szervezési kapacitás korlátozottsága.	Komplex közösségi felmérések megvalósítása szakemberekkel, nyilvános találkozók és részvételi fórumok szervezése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Falukönyvek, települési kalendáriumok hiánya és közösségépítő tevékenységek	Több településen nincs falukönyv vagy települési kalendárium, amelyek elősegíthetnék a helyi hagyományok feltárását és közösségi együttműködést. Erőforráshiány és a helyi identitást erősítő programok szervezésének hiánya.	Falukönyvek és települési kalendáriumok készítése, helyi hagyományok feltárását és átadását célzó programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Hagyományörzésre, helyi értékekre és kulturális programokra fókuszáló alkalmak hiánya	Kevés kulturális, közösségfejlesztő és szórakoztató program valósul meg, amelyek erősítenék a helyi identitást és a közösségi együttműködést. Korlátozott szervezési kapacitás és stratégiai tervezés hiánya.	Közösségi rendezvények szervezése a helyi identitás és helyi értékek erősítésére.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Stratégiai tervezés hiánya a helyi közösségfejlesztésben	A települések többségén nincs hosszú távú stratégiai terv a közösségfejlesztés céljainak és irányainak meghatározására. Stratégiai szemlélet és tervezési kapacitás hiánya.	Helyi cselekvési terv és közösségi stratégia kidolgozása célokkal, tevékenységekkel és indikátorokkal.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
5.	Tájékoztatási és információs pontok hiánya	Sok településen hiányoznak a helyi nyilvánosság fórumai és a közhasznú információkat nyújtó pontok. Infrastrukturális hiányosságok,	Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, online megjelenési felületek kialakítása, közösségi információs pontok létrehozása vagy fejlesztése eszköz- és humán erőforrás biztosításával.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		eszköz- és humán erőforrás korlátok.				
--	--	---	--	--	--	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

1. **Közösségi felmérések és helyi identitás erősítése:**
 - Komplex felmérések végzése, helyi identitást erősítő programok megvalósítása szakemberek bevonásával.
2. **Résztvételi fórumok és nyilvános találkozók:**
 - Falukönyv és/vagy települési kalendáriumok készítése.
 - Helyi hagyományok feltárását és átadását célzó tevékenységek.
3. **Stratégiai és kommunikációs eszközök:**
 - Közösségfejlesztési stratégiai tervezés.
 - Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, online platformok létrehozása.
4. **Közösségi információs pontok:**
 - Létrehozás vagy meglévők fejlesztése eszköz, berendezés és humánerőforrás biztosításával.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

1. **Akadálymentesített fórumok és információs pontok:**
 - Fogyatékkal élők számára a helyi nyilvánosság akadálymentesített fórumainak létrehozása.
 - Közösségi információs pontok akadálymentes kialakítása, meglévők fejlesztése eszköz, berendezés és humánerőforrás biztosításával.
2. **Érdekképviselési együttműködés:**
 - Fogyatékkal élő személyek érdekképviselési és érdekvédő szervezeteivel való fokozott kapcsolattartás a beavatkozások hatékonyságának növelésére.

5. Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések

- a) A vármegyei és térségi identitás erősítésével, térségfejlesztési együttműködésekkel kapcsolatban a SZÚT 5.5. pontjában feltárt települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A járásek többségében rendszeresen sor kerül a lakosság kulturális közösségi identitását, együttműködését dinamizáló programok, események szervezésére és részt is vesznek a települések vármegyei, térségi szintű hasonló programokban. Ezek témái között megjelentek: ünnepek, gasztronómia, kultúra, művelődés, hagyományörzés, sport. Több járásban is felmerült az igény több, a kulturális közösségi identitáshoz, a lakosság együttműködéséhez kapcsolódó esemény megvalósulására. A generációk közötti tudásátadás nagy hangsúllyal jelent meg a programok céljai között, valamint szükségesnek vélik a települések a helyi értékek, hagyományok átörökítésére, a helytörténetre fókuszáló programok megvalósítását. A kívánt programok, események között továbbá megjelent a gasztronómiai jellegű programok iránti igény is. A települések ezen célokat közösségfejlesztő, szórakoztató, kulturális programok megvalósításával szeretnék elérni (pl. táncházak, koncertek, előadások, múzeumi rendezvények). A programok, események szervezése és megvalósítása érdekében több lehetséges együttműködő partner is felmerült, melyek közül jónéhányan már a meglévő programkínálatban is fontos szerepet töltenek be. A szereplők között

megjelentek: civil szervezetek, önkormányzatok, kulturális és művelődési intézmények, köznevelési intézmények, megyei önkormányzat, megyei kulturális intézmények, szociális szakemberek és egészségügyi munkatársak. A programok megvalósításához szükséges anyagi háttér, humánerőforrás, valamint eszközbeszerzés is (nyomtató, laptop). A fiatalok és hátrányos helyzetű családok elérése jelent kihívást a települések számára az említett programok kapcsán. A települések nagy része rendelkezik tudásmegosztó, kommunikációs platformokkal. A weboldalak fejlesztése, valamint kommunikációs szakember alkalmazása is felmerült igényként egyes települések esetében. Több település kiemelte, hogy nem szervez a településen kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések támogató képzéseket, rendezvényeket, de támogatják az ilyen jellegű eseményeket, igyekeznek részt venni ezeken. A szervezett rendezvények között megjelentek azok a falunapok, melyek járási szintű együttműködés keretében jönnek létre, valamint felnőtt és gyermek színházi előadások, melyek kapcsán törekszenek a járási települések bevonására. A korábbi vagy meglévő térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések kapcsán az egész életen át tartó tanulás, a gyermekvédelem és a közfoglalkoztatás jelent meg tématerületként. Azon települések, amelyek nem vettek még részt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködésekben, szükségesnek tartják ezeknek a megvalósítását. Szükségesnek tartják a településeken az azonos tématerületen működők együttműködésének kialakítását, a vármegyei és járási identitáserősítést, egymás megismerését, a különböző generációk bevonását, az ünnepek közösségi szintű megélését, a közös programok lebonyolítását. Ehhez szükségesek tartják az anyagi források meglétét és a pályázati lehetőségeket.

- b) A vármegyei és térségi identitás erősítésével, térségfejlesztési együttműködésekkel kapcsolatban a SZÚT 5.5. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b5) 1-3)

1. SZ. TÁBLÁZAT

A Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Vármegyei és térségi identitás erősítése területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Hiány mutatkozik a hagyományörzésre, a helyi értékek bemutatására	A járásekban és települési szinten (pl. falunapok keretében) megvalósulnak események, ezek mennyisége nem elégíti ki a lakossági igényeket. Különösen hiányoznak azok az alkalmak, amelyek a helyi identitás erősítését, a közösségi kohézió fejlesztését és a hagyományok élményszerű átadását szolgálják. Korlátozottak az erőforrások (humán, pénzügyi, szervezési kapacitás), amelyek szükségesek lennének a rendszeres és tematikusan felépített programok megvalósításához.	A helyi értékek bemutatására épülő programok számának és minőségének növelése. Ennek keretében javasolt rendszeres, tematikus rendezvények (pl. hagyományörző családi napok, helytörténeti események, jeles napokhoz kapcsolódó közösségi programok) szervezése, amelyek elősegítik a közösségi identitás erősítését és a generációk közötti tudásátadást.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Közös identitást erősítő programok hiánya	A települések és járásek közötti együttműködések korlátozottak, nem állnak rendelkezésre rendszeres, szervezett kapcsolódási platformok. A koordináció és a szervezeti háttér hiánya, valamint az	Vármegyei szintű közös programok, rendezvények és hálózatépítő alkalmak szervezése a települések közötti együttműködések erősítése. Civil szervezetek, önkormányzatok, intézmények és vállalkozások partnerségének	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		erőforrások korlátozottsága akadályozza a vármegyei szintű együttműködések kialakulását. Az önkormányzati, civil és gazdasági szereplők közötti kapcsolatok jellemzően eseti jellegűek.	ösztönzése, valamint a vármegyei identitást erősítő kezdeményezések támogatása.			
3.	Generációk közötti kapcsolat erősítését támogató programok hiánya	Kevés a gyermekeket, fiatalokat és idősebb generációt összekötő program,	Generációk közötti párbeszédet erősítő és tudásátadást ösztönző programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
4.	Települések helytörténeti feltárása, helyi örökségek, értékek megőrzésének hiánya	A helyi értékek, örökségek megőrzése fontos célja a településeknek, helytörténeti kiadványok hiányoznak a településeken.	Helytörténeti kiadványok készítése, tematikus programok szervezése, mesemondó, meseíró versenyek szervezése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e

	Vármegyei és térségi identitás erősítése folyamat					
GYERMEKEK, NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, IDŐSEK						
1.	Hiány mutatkozik a hagyományörzésre, a helyi értékek bemutatására	A járásokban és települési szinten (pl. falunapok keretében) megvalósulnak események, ezek mennyisége nem elégíti ki a lakossági igényeket. Különösen hiányoznak azok az alkalmak, amelyek a helyi identitás erősítését, a közösségi kohézió fejlesztését és a hagyományok élményszerű átadását szolgálják. Korlátozottak az erőforrások (humán, pénzügyi, szervezési kapacitás), amelyek szükségesek lennének a rendszeres és tematikusan felépített programok megvalósításához.	A helyi értékek bemutatására épülő programok számának és minőségének növelése. Ennek keretében javasolt rendszeres, tematikus rendezvények (pl. hagyományörző családi napok, helytörténeti események, jeles napokhoz kapcsolódó közösségi programok) szervezése, amelyek elősegítik a közösségi identitás erősítését és a generációk közötti tudásátadást.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Közös identitást erősítő programok hiánya	A települések és járások közötti együttműködések korlátozottak, nem állnak rendelkezésre rendszeres, szervezett kapcsolódási platformok. A koordináció és a szervezeti háttér hiánya, valamint az erőforrások korlátozottsága akadályozza a vármegyei szintű együttműködések kialakulását. Az önkormányzati, civil és gazdasági szereplők közötti kapcsolatok jellemzően eseti jellegűek.	Vármegyei szintű közös programok, rendezvények és hálózatiplatformok szervezése a települések közötti együttműködések erősítése. Civil szervezetek, önkormányzatok, intézmények és vállalkozások partnerségének ösztönzése, valamint a vármegyei identitást erősítő kezdeményezések támogatása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	Generációk közötti kapcsolat erősítését támogató programok hiánya	Kevés a gyermekeket, fiatalokat és idősebb generációt összekötő program,	Generációk közötti párbeszédet erősítő és tudásátadást ösztönző programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit	Nem

				Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	
4.	Települések helytörténeti feltárása, helyi örökségek, értékek megőrzésének hiánya	A helyi értékek, örökségek megőrzése fontos célja a településeknek, helytörténeti kiadványok hiányoznak a településeken.	Helytörténeti kiadványok készítése, tematikus programok szervezése, mesemondó, meseíró versenyek szervezése	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG ÉS HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A teljes lakosság, valamint a hátrányos helyzetű csoportok bevonásával megvalósítandó fejlesztési javaslatok középpontjában a vármegyei és térségi identitás tudatos erősítése áll. Ennek érdekében kiemelt szerepet kapnak azok a kezdeményezések, amelyek a hagyományok ápolására, a helyi értékek bemutatására, valamint az ünnepek közösségi szintű megélésére épülnek. A különböző kulturális, közösségfejlesztő és szórakoztató programok nemcsak a helyi összetartozás érzését növelik, hanem lehetőséget teremtenek az aktív társadalmi részvételre is.

Fontos cél továbbá a vármegyei szintű kapcsolatok bővítése és erősítése, olyan programok és fórumok létrehozásával, amelyek elősegítik az együttműködést és a közös gondolkodást. Kiemelt jelentőséggel bír a generációk közötti párbeszéd támogatása, hiszen ez biztosítja a tudás átadását, valamint a helyi értékek és kulturális örökség hosszú távú megőrzését. Ennek részeként érdemes olyan eseményeket szervezni, amelyek a helyi gasztronómiára, hagyományokra és közösségi élményekre építenek.

Emellett elengedhetetlen a térségi együttműködések kialakítása és a már meglévő partnerségek megerősítése, új lendülettel való megtöltése. Az ilyen jellegű összefogások hozzájárulnak a közösségek fejlődéséhez, növelik a helyi kezdeményezések hatékonyságát, és elősegítik egy élhetőbb, összetartóbb társadalmi környezet kialakítását.

6. Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok

- a) A roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programokkal kapcsolatban a SZÚT 5.6. pontjában feltárt szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.1. B) b6)

Kifejezetten a roma nők foglalkoztathatóságát elősegítő felzárkózási programok jelenleg nincsenek a vármegyében. A korábbi években jelentek meg a roma nők munkaerőpiaci integrációját támogató programok, ezek elsősorban projektfinanszírozás keretében valósultak meg. A települések egy része legfőképpen a közfoglalkoztatást tekinti az alacsony iskolázottságú roma nők elhelyezkedést segítő programnak, ugyanakkor a roma nők a legtöbb településen már kiszorultak a közfoglalkoztatásból is, ami azt bizonyítja, hogy a célcsoport jelentős hátrányban van a foglalkoztatási esélyek területén. A roma nők foglalkoztatási helyzetére vonatkozóan kevés pontos, hiteles adat áll rendelkezésre. E témában nagyon fontos tényező, hogy a Foglalkoztatási Szervnek kizárólag azokról a roma emberekről van információja, akik regisztrálnak álláskeresőként vagy szolgáltatáskeresőként és vállalják is a nemzetiségi hovatartozásukat. A Foglalkoztatási Hivatal tapasztalatai szerint a roma nők egy része regisztráció során tagadja a kisebbségi identitását, tehát a foglalkoztatásuk - ismert - aránya nem tükrözi a valóságot. Magyarországon a romák foglalkoztatási helyzete hosszú évek óta kihívásokkal küzd. Különösen nehéz helyzetben vannak a roma nők és a mélyszegénységben élők, akik számos strukturális és szociális akadállyal néznek szembe a munkaerőpiacon való érvényesülés során. A roma származásúak körében még mindig a

családellátó szerep tükröződik vissza, és körükben több a munkanélküli nők száma, mint a férfiaké, és többségük a munkahelyen történő foglalkoztatást a gyermekneveléssel próbálja meg „kiváltani”. Viszont ebből adódóan a család jövedelmi helyzete alacsonyabb színvonalon marad, mint azoknál a családoknál, ahol mind a két szülő dolgozik, és megteremti ezzel a család megélhetéséhez szükséges anyagi hátteret, gyermekneveléshez szükséges alapvető feltételeket. A romák foglalkoztatási helyzetének és társadalmi integrációjának javítása érdekében fontos, hogy pontosan ismerjük a célcsoportot.

1. SZ. TÁBLÁZAT

A Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok LAKOSSÁGI hozzájárulásának javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Előítélet, diszkrimináció	A roma lakosság körében továbbra is jelentős mértékű előítélet és diszkrimináció tapasztalható, különösen a foglalkoztatás területén. A roma nők halmozottan hátrányos helyzetben vannak, mivel etnikai és nemi alapon is hátrány éri őket. A társadalmi előítéletek fennmaradása, valamint az érzékenyítés és tudatformálás hiánya hozzájárul a diszkriminatív gyakorlatok jelenlétéhez. A munkahelyi környezetben nem állnak rendelkezésre megfelelő eszközök és programok az esélyegyenlőség elősegítésére.	Antidiszkriminációs és érzékenyítő programok megvalósítása a többségi társadalom és a munkáltatók körében. Olyan munkahelyi kezdeményezések támogatása, amelyek elősegítik a roma munkavállalók, különösen a nők esélyegyenlőségét és társadalmi integrációját.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Vármegyei és térségi identitás erősítése folyamat	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
ROMA NŐK						
1.	Nehéz elhelyezkedés a munkaerőpiacon az alacsony iskolázottságú nőknek	Különösen kisgyermekes roma nők munkaerőpiaci elhelyezkedése erősen korlátozott, alap- és munkaerőpiaci kompetenciahiányuk miatt. Számos településen nem állnak rendelkezésre számukra megfelelő, helyben elérhető foglalkoztatási lehetőségek, így elsősorban a szűkülő közfoglalkoztatási programokba tudnak bekapcsolódni. Munkaerőpiaci kompetenciák hiánya, a kisgyermekes élethelyzetből adódó korlátozott mobilitás, valamint a helyi foglalkoztatási lehetőségek szűkösége.	Helyben elérhető munkaerőpiaci lehetőségek bővítése a kisgyermekes nők számára, valamint a közfoglalkoztatási programok fejlesztése és bővítése. A közfoglalkoztatás képzési elemekkel kiegészítése, elősegítve az elsődleges munkaerőpiacra történő átmenetet és a hosszú távú foglalkoztathatóság javítását.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		Emellett a közfoglalkoztatási rendszer korlátozott kapacitása nem biztosít elegendő belépési lehetőséget az elsődleges munkaerőpiac felé.				
2.	Foglalkoztatást segítő szolgáltatások és juttatások kevésbé ismertek	Információhiány, a szolgáltatások alacsony ismertsége. A foglalkoztatási, szociális és egészségügyi beavatkozások közötti koordináció nem kellően erős, így nem alakulnak ki komplex, egymást erősítő programok.	Integrált munkaerőpiaci és szociális támogatási rendszerek kialakítása, amelyek magukban foglalják a bértámogatást, képzéseket, álláskeresői és mentorálási szolgáltatásokat, valamint lakhatási és közlekedési támogatásokat. Felnőttképzési és átképzési programok, valamint célzott oktatási és ösztöndíjprogramok bővítése. Ingyenes vagy kedvezményes egészségügyi és prevenciós programok erősítése, valamint a szociális vállalkozások és közösségi foglalkoztatási kezdeményezések támogatása a fenntartható munkahelyteremtés érdekében.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
3.	A roma nők foglalkoztatási helyzetére vonatkozóan nem áll rendelkezésre kellően pontos és hiteles adatbázis.	A nyilvántartások csak a regisztrált és önkéntesen nemzetiségi hovatartozásukat vállaló személyeket tartalmazzák, így a tényleges foglalkoztatási helyzet nem tükröződik teljeskörűen. Emellett az adatfelvétel és önbevallás során inkonzisztenciák is előfordulnak. Az adathiány és pontatlanság háttérben az önkéntes adatszolgáltatás korlátai, az identitás vállalásának visszafogottsága, valamint az adatgyűjtéssel kapcsolatos etikai, jogi és gyakorlati korlátozások állnak. A célcsoport pontos meghatározását tovább nehezítik.	Egy komplex, adatvédelmi szempontokat is figyelembe vevő adatgyűjtési és elemzési rendszer kialakítása, amely pontosabb képet ad a célcsoportról. Az esélyegyenlőséget erősítő beavatkozások szélesítése, így az oktatási, lakhatási, közlekedési és egészségügyi támogatások fejlesztése, valamint az előítéletek csökkentését célzó programok megvalósítása.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

		a társadalmi és kulturális tényezők.				
--	--	---	--	--	--	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG:

A vármegyei és térségi identitás erősítése nem valósítható meg hatékonyan átfogó, tudatos szemléletformáló beavatkozások nélkül. Ennek egyik alapfeltétele a széles körben elérhető anti-diszkriminációs és érzékenyítő programok kidolgozása és megvalósítása, amelyek hozzájárulnak az előítéletek csökkentéséhez és a társadalmi elfogadás növeléséhez. E programok hiányában sem a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációja, sem a munkaerőpiaci beilleszkedésük nem tud megfelelően érvényesülni. Fontos továbbá, hogy ezek a kezdeményezések hosszú távon is fenntarthatóak legyenek, és a helyi közösségek aktív részvételére épüljenek.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK:

A hátrányos helyzetű csoportok, különösen a kisgyermekes nők és a roma közösségek munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében komplex és több területet érintő beavatkozások szükségesek. Elsődleges feladat a helyben elérhető foglalkoztatási lehetőségek bővítése, különös tekintettel a rugalmas munkavégzési formák kialakítására, amelyek jobban igazodnak a kisgyermekes szülők élethelyzetéhez. Emellett a közfoglalkoztatási programok kapacitásának növelése is indokolt, különösen akkor, ha ezek képzési és készségfejlesztő elemekkel is kiegészülnek, elősegítve a nyílt munkaerőpiacra való továbblépést.

Kiemelt jelentőséggel bír a munkaerőpiaci programok széles körű biztosítása, valamint az integrált szociális és foglalkoztatási támogatási rendszerek alkalmazása, amelyek együttesen kezelik a munkavállalást akadályozó tényezőket. Hatékony megoldást jelenthetnek továbbá a célzott oktatási programok és ösztöndíjak, amelyek támogatják a közép- és felsőfokú végzettség megszerzését, ezáltal javítva az elhelyezkedési esélyeket. A felnőttképzési és átképzési lehetőségek bővítése szintén kulcsfontosságú, különösen a tartósan munkanélküliek számára.

A munkába járás és az önálló életvitel megkönnyítése érdekében szükséges a közlekedési támogatások és a megfizethető lakhatási lehetőségek biztosítása, amelyeket állami és önkormányzati programok keretében célszerű megvalósítani. Emellett az egészségi állapot javítása érdekében indokolt az ingyenes vagy kedvezményes egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése, valamint preventív programok szervezése, különösen a roma közösségek körében.

Végül, de nem utolsósorban, fontos szerepet játszanak a szociális vállalkozások és helyi közösségi kezdeményezések, amelyek kifejezetten a hátrányos helyzetű csoportok – különösen a nők és a mélyszegénységben élők – foglalkoztatását célozzák. Ezek a kezdeményezések nemcsak munkalehetőséget biztosítanak, hanem hozzájárulnak a társadalmi beilleszkedést akadályozó tényezők leküzdéséhez és a hosszú távú önállóság megteremtéséhez is.

7. Digitális kompetenciafejlesztés

- a) A digitális kompetenciafejlesztéssel kapcsolatban a SZÚT 5.7. pontjában feltárt

települési/járási/vármegyei szolgáltatási hiányosságok

A vármegyében kevés, kifejezetten a digitális kompetenciák fejlesztésére vonatkozóan megtett lépésekről, kezdeményezésekről tudtak beszámolni a települések. A települések könyvtáraiban vagy közösségi házaiban általában elérhető az internetes szolgáltatás, illetve a legtöbb háztartás rendelkezik interneteléréssel és digitális eszközökkel, azonban több településen a hiányos vagy elavult digitális eszközök akadályozzák a digitális készségek fejlesztését. Jónéhány település válaszadói kiemelték, hogy nehéz megítélni a lakosság általános digitális kompetenciaszintjét, de a közösségi média felületek látogatottsága és a szórakozási célú digitális eszközhasználat nagyon gyakori a legtöbb csoport körében, ugyanakkor úgy vélik, hogy ezek a felületek nem feltétlenül járulnak hozzá a digitális kompetenciák fejlődéséhez. A gyermekek digitális képzésének elsődleges színterei az oktatási intézmények, ahol megfelelő ismereteket kaphatnak, az idősek és mélyszegénységben élők és/vagy romák digitális kompetenciáit azonban az átlagostól alacsonyabbnak tartják, ezek a célcsoportok szorulóknak leginkább fejlesztésre. A települések jelentős része úgy véli, hogy az idősek korcsoportjának van a legnagyobb lemaradása digitális kompetenciák terén, ezért indult jónéhány kezdeményezés kifejezetten az idősek ezen kompetenciáinak fejlesztésére. Egyes járásokban vannak eseti jellegű digitális kompetenciafejlesztést szolgáló kezdeményezések, mint például Abasáron és Gyöngyöstarjánban, ahol programok segítségével több nyugdíjas számára biztosítanak informatikai eszközt, melyet kiegészítenek azzal, hogy segítők járnak az idősekhez az informatikai ismereteik bővítése érdekében.

Számos településen a digitális kompetenciafejlesztés területén rendkívül fontosnak tartanak az online tér adta veszélyekre való felhívást célzó programokat is. A legtöbb településen a digitális kompetencia-fejlesztést célzó programok megvalósításához jó minőségű és használható eszközök ingyenes biztosítására lenne szükség, azonban volt olyan település is, ahol hangsúlyozták, hogy olyan képzésekre lenne szükség, amelyek nemcsak ingyenesek, hanem még tanulmányi ösztöndíjat is biztosítanak a részt vevők számára.

- b) A digitális kompetenciafejlesztéssel kapcsolatban a SZÚT 5.7. pontjában feltárt lakossági szolgáltatási/hozzáférési hiányok, vagy akadályozó tényezők megoldása, elhárítása érdekében tervezett beavatkozások, fejlesztések

A Felhívás kapcsolódó pontjai: 2.1.2.2. C

1. SZ. TÁBLÁZAT

A Digitális kompetenciafejlesztés LAKOSSÁGI hozzáféréseinek javításához tervezett beavatkozások						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Digitális kompetenciafejlesztés területén	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai a lakosság körében	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szakemberek, szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
1.	Internetbiztonság kérdése	Az internetbiztonsággal kapcsolatos prevenció hiányos, miközben az online térben elkövetett bűncselekmények (pl. online csalások, zaklatás) száma növekszik. A lakosság körében alacsony a megelőzéssel és a kockázatok kezelésével kapcsolatos ismeretszint. Információhiány, a megelőző edukációs programok korlátozott elérhetősége, valamint a digitális biztonsággal kapcsolatos tudatosság alacsony szintje.	Internetbiztonsági prevenciók programok, előadások és szemléletformáló kampányok megvalósítása a lakosság széles körében. A digitális tudatosság növelése, az online bűncselekmények megelőzése és a biztonságos internethasználat elősegítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Digitális kompetenciafejlesztő programok hiánya	Nem biztosított a folyamatos, széles körű hozzáférés. A lakosság körében ugyan elterjedt a digitális eszközök és az internet használata, azonban ez jellemzően szabadidős célú, és nem jár együtt a magasabb szintű digitális készségek fejlődésével.	Komplex digitális kompetenciafejlesztő programok megvalósítása, amelyek képzéseket, eszközbiztosítást (pl. számítógép, tablet) is magukban foglalnak.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem

2. SZ. TÁBLÁZAT

A Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések javításához tervezett beavatkozások a HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK (gyermek, idős, nő, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, romák) körében						
	A SZÚT-ban feltárt szolgáltatási hiányok a Vármegyei és térségi identitás erősítése folyamat	A szolgáltatási hiányok okai, a szolgáltatások elérésének akadályai	Beavatkozási, intézkedési, javaslatok	Ütemezés, a beavatkozás végrehajtásának határideje	Közreműködő szervezetek, a megvalósításért felelős személyek	Több vármegye együttműködésében megvalósuló beavatkozás-e
GYERMEKEK, NŐK, MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK, FOGYATÉKKAL ÉLŐK, IDŐSEK						
1.	Internetbiztonság kérdése	Az internetbiztonsággal kapcsolatos prevenció hiányos, miközben az online térben elkövetett bűncselekmények (pl. online csalások, zaklatás) száma növekszik. A lakosság körében alacsony a megelőzéssel és a kockázatok kezelésével kapcsolatos ismeretszint. Információhiány, a megelőző edukációs programok korlátozott elérhetősége, valamint a digitális biztonsággal kapcsolatos tudatosság alacsony szintje.	Internetbiztonsági prevenció programok, előadások és szemléletformáló kampányok megvalósítása a lakosság széles körében. A digitális tudatosság növelése, az online bűncselekmények megelőzése és a biztonságos internethasználat elősegítése.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális intézmények, releváns államigazgatási szervek	Nem
2.	Digitális kompetenciafejlesztő programok hiánya	Nem biztosított a folyamatos, széles körű hozzáférés. A lakosság körében ugyan elterjedt a digitális eszközök és az internet használata, azonban ez jellemzően szabadidős célú, és	Komplex digitális kompetenciafejlesztő programok megvalósítása, amelyek képzéseket, eszközbiztosítást (pl. számítógép, tablet) is magukban foglalnak.	Javasolt ütemezés: éves szinten Végrehajtás határideje: tervezetten 2030	Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, nonprofit szervezetek (pl.: egyházak, civil szervezetek, nonprofit gazdasági társaságok stb.) egészségügyi, oktatási, szociális	Nem

		nem jár együtt a magasabb szintű digitális készségek fejlődésével.			intézmények, releváns államigazgatási szervek	
--	--	--	--	--	---	--

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – TELJES LAKOSSÁG

A digitális kompetenciák fejlesztése kulcsfontosságú a modern társadalomban való biztonságos és hatékony részvételhez. Az online térben egyre gyakoribbá váló visszaélések – például internetes csalások és zaklatások – elleni védekezés érdekében elengedhetetlen a lakosság ismereteinek bővítése. Ezt szolgálhatják az internetbiztonságra fókuszáló prevenciós programok, tájékoztató előadások és gyakorlati képzések, amelyek segítik a felhasználókat a veszélyek felismerésében és elkerülésében. Emellett indokolt átfogó digitális kompetenciafejlesztő programok indítása, amelyek nemcsak az alapvető digitális készségek elsajátítását támogatják, hanem a tudatos és kritikus internethasználatot is erősítik. A programok hatékony megvalósításához szükséges a megfelelő infrastruktúra biztosítása, beleértve a digitális eszközök beszerzését, valamint a felkészült szakemberek bevonását, akik támogatják a résztvevők fejlődését.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK – HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A hátrányos helyzetű csoportok, különösen a mélyszegénységben élők és a roma közösségek esetében a digitális felzárkózás alapfeltétele a megfelelő hozzáférés biztosítása. Ennek érdekében kiemelten fontos az internetkapcsolat és a digitális eszközök – például számítógépek és tabletek – elérhetőségének bővítése. Ezzel párhuzamosan olyan célzott programok szervezése szükséges, amelyek a digitális készségek fejlesztésére irányulnak, és figyelembe veszik a célcsoport sajátos igényeit.

A hatékony megvalósításhoz elengedhetetlen a megfelelő humán erőforrás biztosítása, például mentorok, oktatók és közösségi segítők bevonásával. Az internetbiztonsággal kapcsolatos prevenciós kezdeményezések, valamint a digitális kompetenciákat fejlesztő képzések nemcsak a felnőttek, hanem a gyermekek és az idősek számára is kiemelt jelentőséggel bírnak. Ezek a programok hozzájárulnak a digitális kirekesztettség csökkentéséhez, az információhoz való egyenlőbb hozzáféréshez, valamint a társadalmi és munkaerőpiaci esélyek javításához.

VI. Összegzés – A vármegyében élő hátrányos helyzetű csoportok körében feltárt szolgáltatási hiányok, valamint megoldási/beavatkozási lehetőségek átfogó, összegző bemutatása

EGÉSZSÉGÜGYI ALAP-ÉS SZAKELLÁTÁS

Egészségügyi alapellátás:

A megelőző jellegű alapellátások területén jelentős különbségek tapasztalhatók mind járási, mind települési szinten az ellátások szervezése, formája, tartalma és hozzáférhetősége tekintetében. Bár számos településen elérhetők bizonyos szűrővizsgálatok és programok, ezek a legszélesebb körben az egri járásban, különösen Eger városában, valamint a járásközpontokban biztosítottak. A kisebb településeken ugyanakkor a szűrések köre és rendszeressége korlátozottabb, sőt, egyes helyeken egyáltalán nem állnak rendelkezésre ilyen szolgáltatások.

A helyi szűrések lebonyolításában elsősorban a háziorvosok, házi gyermekorvosok, védőnők és fogorvosok vesznek részt, azonban a szolgáltatások szélesebb körű elérhetősége jellemzően ott biztosított, ahol Egészségfejlesztési Iroda működik, illetve ahol járóbeteg-szakellátás is rendelkezésre áll. Az egészségfejlesztési szűrőbuszok szerepe kiemelkedő, ugyanakkor ezek jellemzően csak évente egy alkalommal érhetők el, és vannak olyan települések, ahol ez a lehetőség sem adott, pedig jelentős igény mutatkozik rájuk.

Egyes térségekben szervezett utazásokkal segítik a lakosságot – különösen az időseket és nőket – a szűrővizsgálatokhoz való hozzáférésben, ami különösen fontos a közlekedési nehézségek és egészségi állapotból fakadó akadályok miatt. Összességében elmondható, hogy indokolt lenne a szűrővizsgálatok és programok körének bővítése, valamint azok rendszeres és kiszámítható biztosítása járási és települési szinten egyaránt, akár mobil szolgáltatások – például szűrőbuszok – bevonásával.

A fejlesztésekhez elengedhetetlen a humánerőforrás bővítése, az eszközállomány fejlesztése, valamint az egészségügyi infrastruktúra korszerűsítése. Ugyanakkor nemcsak a szolgáltatások hiánya jelent problémát, hanem a prevencióval, egészségtudatossággal és egészségügyi ismeretekkel kapcsolatos hiányosságok is, amelyek különösen a hátrányos helyzetű csoportok körében meghatározóak.

A vármegyében az alapellátás – beleértve a háziorvosi és házi gyermekorvosi szolgáltatásokat – alapvetően biztosított, azonban több településen hiány mutatkozik gyermekorvosi ellátásból, és betöltetlen praxisok is nehezítik az ellátás folyamatosságát. Az orvosok leterheltsége általánosan magas, ami az ellátás minőségére és a megelőzésre fordítható időre is hatással van. Az ügyeleti ellátás megszervezett, azonban a hozzáférést sok esetben nehezíti a nagy távolság és a nem megfelelő közösségi közlekedés, ami miatt a betegek gyakran csak saját gépjárművel vagy mentő igénybevételével tudják elérni az ellátást. A helyzet javítása érdekében szükséges lenne az ügyeleti pontokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, akár közlekedési megoldások fejlesztésével, akár új ellátási pontok létrehozásával.

A szolgáltatások fejlesztése érdekében fontos a szakemberek körének bővítése – például dietetikusok, gyógytornászok, egészségpszichológusok és szakápolók bevonásával –, valamint az eszközpark korszerűsítése és az egészségügyi intézmények infrastrukturális fejlesztése. Több településen indokolt lenne a rendelők felújítása vagy bővítése is.

A fogászati alapellátás a legtöbb településen biztosított, azonban egyes helyeken csak más településen érhető el. Bár a társadalombiztosítás által finanszírozott ellátásokhoz való

hozzáférés alapvetően adott, a költségesebb beavatkozásokat – például fogpótlás vagy fogszabályozás – a hátrányos helyzetű csoportok jelentős része nem tudja igénybe venni. Emellett általános probléma, hogy a lakosság – különösen a sérülékeny csoportok – jellemzően csak akut panasz esetén fordul fogorvoshoz, és a kezelések folytatása gyakran elmarad.

A helyzet javítása érdekében kiemelt jelentőségű az egészségügyi edukáció erősítése, különösen a megelőzés és a rendszeres szűrések fontosságának hangsúlyozása. Már óvodás kortól kezdve szükséges lenne a prevenciós szemlélet erősítése, valamint az iskolai szűréseken való részvétel ösztönzése. A lakossághoz közeli, rendszeres fogászati szűrések és tájékoztató kampányok hozzájárulhatnak a fogazat állapotának javításához.

A család- és nővédelmi szolgáltatások a vármegyében elérhetők, a védőnői hálózat működik, bár több helyen helyettesítéssel biztosított. A védőnők szerepe különösen fontos a hátrányos helyzetű családok esetében, ugyanakkor leterheltségük sok helyen jelentős. Jelenlétük az oktatási intézményekben is indokolt lenne.

Az iskola-egészségügyi ellátás – beleértve az iskolaorvosi és iskolafogászati szolgáltatásokat – településenként eltérő módon működik. Az otthoni szakápolás és hospice ellátás a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő adatai alapján minden településen elérhető, ami fontos biztonsági háttérrel jelent a lakosság számára.

Összességében a rendszer fejlesztése komplex megközelítést igényel, amely egyszerre fókuszál az infrastruktúrára, a humán erőforrásra, a hozzáférhetőség javítására és az egészségtudatosság erősítésére.

Egészségügyi szakellátás:

A megelőzés területén az egyik legfontosabb feladat a szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés jelentős javítása. Ennek nemcsak a földrajzi közelség növelésével kell megvalósulnia, hanem az elérhető vizsgálatok körének bővítésével és rendszeres biztosításával is. Kiemelt szerepet kap a mobil szűrőegységek – például szűrőbuszok és szűrőkamionok – településekre történő kitelepítése, amelyhez elengedhetetlen a megfelelő szakemberállomány, eszközpark és finanszírozási háttér biztosítása.

A szűrések hatékony szervezésébe és lebonyolításába nagyobb mértékben szükséges bevonni a védőnőket, az egészségfejlesztési irodákat, valamint azokat a nonprofit szervezeteket, amelyek megfelelő szakmai háttérrel és eszközökkel rendelkeznek. Emellett a nagyobb foglalkoztatók szerepvállalása is erősítheti a lakosság elérését. Fontos a vármegyei és települési önkormányzatok aktívabb részvétele a programok koordinációjában, ütemezésében és támogatásában.

A lakosság részvételének ösztönzése kulcskérdés: ehhez szemléletformáló kampányok, tájékoztató előadások és könnyen érthető információk biztosítása szükséges a szűrések jelentőségéről és elérhetőségéről. Nemcsak a lakosság, hanem az egészségügyi szakemberek naprakész tájékoztatása is elengedhetetlen, hogy a betegek a számukra legmegfelelőbb ellátóhelyekre kerüljenek. A szűrőközpontokba való eljutás támogatása – például szervezett utaztatással – különösen a kisebb településeken élők számára jelenthet érdemi segítséget.

Az egészségtudatosság növelése érdekében rendszeres, már óvodás kortól kezdődő programok, előadások és gyakorlati foglalkozások szervezése szükséges. Ennek részeként komplex, hosszú távú kezdeményezések – például „Gondos település” típusú programok – hozzájárulhatnak a lakosság fizikai és mentális egészségi állapotának javításához, valamint a megelőzhető betegségek arányának csökkentéséhez.

Háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás:

Az alapellátás működésének egyik legnagyobb kihívása a megfelelő humánerőforrás biztosítása. Nemcsak az orvosok, hanem a képzett asszisztensek jelenléte is kulcsfontosságú, különösen a kisebb településeken. Az orvoshiány enyhítése érdekében indokolt lehet a képzési és szabályozási környezet módosítása, például kötelező gyakorlati idő bevezetésével az alapellátásban.

Kiemelt problémát jelent a gyermekorvosok hiánya, amelynek csökkentése érdekében ösztönző rendszerek bevezetése szükséges, különösen a vidéki praxisok betöltésére. Az ellátás minőségét jelentősen javíthatja a korszerű eszközök biztosítása (például gyors tesztek, helyben használható diagnosztikai eszközök), valamint a praxisok fejlesztését támogató pályázati források elérhetővé tétele.

Az orvosok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében fontos a pályázati és projektmenedzsment támogatás biztosítása, így több figyelmet fordíthatnak a tényleges gyógyító munkára. Az infrastruktúra fejlesztése – rendelők felújítása, bővítése, akadálymentesítése, korszerű rendszerek bevezetése – szintén alapvető feltétele a minőségi ellátásnak.

A helyben elérhető szűrések integrálása a háziorvosi ellátásba, valamint az egészségfejlesztési irodákkal való együttműködés erősítése szintén hozzájárulhat a hiányosságok csökkentéséhez. Emellett megfontolandó a tartósan nem működő vagy nehezen fenntartható praxisok összevonása, illetve rugalmasabb ellátási formák kialakítása.

Fogászati ellátás:

A fogászati ellátás fejlesztésének egyik kulcseleme a helyben elérhető szolgáltatások biztosítása, megfelelő szakember- és eszközellátottsággal. Alternatív megoldásként a mobil fogászati szolgáltatások bevezetése is hozzájárulhat az ellátáshoz való hozzáférés javításához. Ugyanakkor az infrastruktúra és a szakmai háttér önmagában nem elegendő, ha a lakosság egészségtudatossága alacsony. Ezért kiemelten fontos az ismeretterjesztő programok, kampányok és tájékoztató anyagok biztosítása, különös tekintettel a szájhygiénára és a megelőzés fontosságára. A korszerű eszközök, informatikai rendszerek és rendelői felszerelések fejlesztése szintén szükséges a szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

Védőnői ellátás:

A védőnői hálózat hatékony működéséhez számos településen további humánerőforrás biztosítása szükséges, akár a kötelező minimumon felüli kapacitással. Ehhez kapcsolódóan elengedhetetlen a korszerű szakmai, informatikai és kommunikációs eszközök biztosítása.

A védőnők munkáját segíthetik a szemléltető eszközök, modern diagnosztikai berendezések és megfelelő infrastruktúra. Emellett motivációs eszközként megjelenik a teljesítményalapú juttatások lehetősége is, amely hozzájárulhat a szakemberek megtartásához.

Szakellátás és infrastruktúra:

A járóbeteg-szakellátás területén fontos cél a kapacitások egyenletesebb kihasználása és a szakemberhiány csökkentése. Az intézmények közötti együttműködések erősítése, valamint a jól működő gyakorlatok átvétele hozzájárulhat a rendszer hatékonyságának növeléséhez.

Az ellátás minőségének javításához elengedhetetlen a modern diagnosztikai eszközök – például röntgen, ultrahang vagy panorámaröntgen – beszerzése, valamint az intézmények infrastrukturális és energetikai korszerűsítése. E fejlesztésekhez pályázati források bevonása szükséges.

A szemléletformáló programok, egészségnapok és lakossághoz közeli események szervezése szintén fontos szerepet játszik a prevenció erősítésében. Hosszabb távon a komplex rehabilitációs központok létrehozása, valamint mobil szakorvosi egységek működtetése is

javíthatja az ellátáshoz való hozzáférést.

Végül, de nem utolsósorban, az önkéntesség szerepének erősítése is hozzájárulhat az egészségügyi szolgáltatások elérhetőségének és hatékonyságának növeléséhez, különösen a kisebb települések és a hátrányos helyzetű csoportok esetében.

SZOCIÁLIS-ALAP-ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK

Szociális alapellátások:

A települési szintű szociális alapszolgáltatások a vármegye lakossága számára alapvetően biztonságosan elérhetők, és a rászorultság mértékétől függően a különböző hátrányokkal élő személyek is igénybe tudják venni őket. Ugyanakkor a rendszer működését jelentősen nehezíti a megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakemberek hiánya, amely több szolgáltatási területen is kapacitásproblémákat okoz.

A legelterjedtebb alapszolgáltatások közé a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás tartozik, amelyek szinte minden járásban és településen jelen vannak. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ugyan több helyen elérhető, azonban a lefedettsége még mindig alacsony, így jelentős igény mutatkozik a szolgáltatás további bővítésére.

A családsegítő szolgáltatások hatékonysága elsősorban ott biztosított, ahol azok helyben, állandó jelleggel elérhetők. Számos településen azonban ezek csak időszakosan, kihelyezett formában működnek, ami csökkenti az ellátás folyamatosságát és elérhetőségét. Ezekben az esetekben indokolt lenne az állandó szakmai jelenlét biztosítása.

A hátrányos helyzetű csoportok ellátása alapvetően biztosított, azonban a földrajzi távolság és a közlekedési nehézségek miatt sokan csak korlátozottan tudják igénybe venni a szolgáltatásokat, különösen akkor, ha azok nem helyben érhetők el. Ez jelentős akadályt jelent az egyenlő hozzáférés megvalósításában.

Az idősek ellátása különösen nagy kihívást jelent, mivel a növekvő gondozási igényekkel szemben a helyi ellátórendszer sok esetben nem rendelkezik megfelelő kapacitásokkal. Hiányoznak a helyben elérhető alternatív gondozási formák, amelyek enyhíthetnék az ellátási terheket.

A szektor egyik legnagyobb problémája a humánerőforrás-hiány. Jelentős szükség lenne a szakemberállomány bővítésére, valamint olyan speciális tudással rendelkező szakemberek bevonására, mint pszichológusok, gyógypedagógusok, logopédusok, fejlesztőpedagógusok, gyógytornászok vagy óvodai és iskolai szociális segítők. Ezek jelenléte érdemben javítaná a szolgáltatások minőségét.

A nappali ellátások fejlesztése is kiemelt igény, különösen az idősek, fogyatékkal élők, valamint pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása területén. A szolgáltatások hatékonyságának növelése érdekében szükséges az infrastruktúra korszerűsítése, az eszközpark fejlesztése, valamint a működési feltételek javítása.

A humánerőforrás hiánya mellett a meglévő szakemberek túlterheltsége és pszichés megterhelése is komoly problémát jelent, ezért kiemelten fontos lenne a szupervíziós támogatás és a mentálhigiénés tehermentesítés biztosítása. Emellett a szemléletformáló tevékenységek és a rendszeres szakmai továbbképzések hiánya is akadályozza a szolgáltatások fejlődését.

A közösségi ellátások – beleértve a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és a támogató szolgáltatásokat – csak szórványosan érhetők el, ezért szükség lenne célzott fejlesztésekre és

pályázati forrásokra. Különösen fontos az elavult gépjárműpark megújítása, valamint a munkavégzéshez szükséges eszközök korszerűsítése.

Összességében elengedhetetlen a technikai, informatikai és infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, amelyek hozzájárulnak a szociális ellátórendszer hatékonyságának és minőségének javításához, valamint a lakosság számára elérhető szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

Szociális szakosított ellátások:

A szociális szakosított ellátások területén az egyik legjelentősebb és átfogó probléma a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek hiánya, amely szinte minden szolgáltatási formában nehezíti a működést. Ennek kezeléséhez elengedhetetlen a szociális szakma vonzerejének és társadalmi megbecsültségének növelése, valamint az érdekérvényesítő képesség erősítése. A megfelelően képzett, elhivatott szakemberek utánpótlása kulcsfontosságú feladat.

A pályaelhagyás és lemorzsolódás csökkentése érdekében már a pályaaorientációs szakaszban szükség van olyan komplex rendszerekre, amelyek nemcsak a szakmai alkalmasságot, hanem a személyiségjegyeket is figyelembe veszik. Fontos, hogy a fiatalok reális képet kapjanak a szociális hivatásokról, és célzott programok segítsék őket a szakma felé történő elköteleződésben.

A kiegészítés megelőzése és a pályán maradás támogatása érdekében kiemelt szerepe van a rendszeres szupervíziónak, a szakmai és erkölcsi elismeréseknek, a motivációt erősítő programoknak, valamint a bérezés rendezésének. Ezek együttesen járulhatnak hozzá a szakemberek megtartásához és a szolgáltatások stabil működéséhez.

A lakosság tájékoztatása és szemléletformálása szintén alapvető jelentőségű. Már iskolás kortól kezdődően szükséges lenne olyan érzékenyítő és generációkon átívelő programok bevezetése, amelyek a szociális ellátórendszer működését és jelentőségét is bemutatják. Családi napok, közösségi események és interaktív programok segíthetik a társadalmi elfogadást és megértést.

A családsegítő szolgáltatások hatékonyságának növeléséhez elengedhetetlen az állami finanszírozás bővítése, valamint pályázati források bevonása. Ezek biztosíthatnák a humánerőforrás bővítését, a szolgálati járművek és eszközök beszerzését, valamint az intézményi infrastruktúra és informatikai rendszerek korszerűsítését.

Fontos fejlesztési irány a speciális szakemberek – például pszichológusok, gyógypedagógusok, logopédusok, fejlesztőpedagógusok, családterapeuták és jogászok – helyben történő biztosítása, akár több település együttműködésében. Ez jelentősen erősítené az alapellátás és a családsegítés hatékonyságát.

A digitalizáció területén is szükséges vizsgálni, hogy a szociális ellátás mely pontjain alkalmazhatók hatékonyan digitális megoldások, amelyek csökkentik az adminisztratív terheket és az utazási időt, ezáltal több időt biztosítva a tényleges szakmai munkára.

A közösségépítés és a közösségi szociális munka megerősítése szintén kiemelt feladat. Ehhez közösségi terek, szociális játszóterek és találkozóhelyek kialakítása szükséges, amelyeket civil és egyházi szervezetek bevonásával lehetne működtetni.

Az idősek ellátásában különösen fontos a generációk közötti programok szervezése, amelyek elősegítik az elszigetelődés és elmagányosodás csökkentését. A házi segítségnyújtás területén a normatív finanszírozás emelése, valamint a megfelelő létszámú szakember biztosítása alapvető szükséglet.

A szakemberhiány enyhítésére átmeneti megoldásként felmerül az önkéntesek, közfoglalkoztatottak bevonása is, azonban a hatékony működéshez elengedhetetlen az eszköz- és járműpark modernizációja.

A szociális étkeztetés területén a szolgáltatás minőségének javítását segítené az ételválasztási lehetőség bővítése, a helyben működő konyhák fejlesztése, valamint a korszerű, megbízható szállító járművek biztosítása.

A nappali és közösségi ellátásokban általános probléma a szakemberhiány, ezért szükséges a pályaaorientáció és életpályamodell kialakítása, valamint rendszeres továbbképzések biztosítása (pl. kiégés megelőzése, stresszkezelés). Az IKT eszközök modernizációja és a digitális kompetenciák fejlesztése mind a dolgozók, mind az ellátottak esetében hozzájárulhat a szolgáltatások minőségének javításához.

A fogyatékkal élők ellátásában kiemelt igény mutatkozik a szállítás biztosítására, amely sok településen jelenleg nem megoldott. A nappali intézmények infrastrukturális fejlesztése, bővítése, valamint új intézmények létrehozása szintén fontos feladat, amelyhez pályázati források bevonása szükséges.

Az idősek és demens személyek nappali ellátásának fejlesztése különösen sürgető, ahogy a gyermekek átmeneti gondozásának megerősítése is, ahol jelenleg jelentős szakemberhiány tapasztalható. Mindhárom ellátási forma – helyettes szülői ellátás, gyermekek átmeneti otthona és családok átmeneti otthona – fejlesztést igényel.

Összességében a szociális szakosított ellátások fejlesztése komplex beavatkozásokat igényel, amelyek egyszerre érintik a humánerőforrást, az infrastruktúrát, a finanszírozást, a digitalizációt és a társadalmi szemléletformálást.

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁS

Gyermejköléti alapellátások:

A vármegye településeinek többségén a gyermejköléti szolgáltatások komplex formában, többféle ellátási elemet integrálva elérhetők, és ezekre jellemzően valós igény is mutatkozik a lakosság részéről. Ugyanakkor a rendszer működését számos tényező nehezíti, amelyek közül kiemelkedik a megfelelő szakképzettséggel rendelkező humánerőforrás hiánya. Különösen hiányoznak a fejlesztőpedagógusok, pszichológusok, gyógypedagógusok, szociális asszisztensek és szociális segítők, amelyek jelenléte alapvetően meghatározná a szolgáltatások minőségét.

Számos járásban gondot okoznak az infrastrukturális hiányosságok, illetve a működéshez kapcsolódó anyagi korlátok is. Több helyen problémát jelent a megfelelő helyiségek hiánya vagy azok bérleti díjának finanszírozása. Emellett gyakori a szakmai eszközök elégtelensége is: hiányoznak a fejlesztő és foglalkozási eszközök, játékok, sporteszközök, valamint korszerűtlenek az infokommunikációs eszközök, amelyek száma is sok esetben nem elegendő. Külterületi családok elérése szintén komoly kihívást jelent, több helyen csak nehézkesen vagy egyáltalán nem biztosított a rendszeres kapcsolattartás. Ennek megoldására a szolgálati gépjárművek biztosítása kiemelt igényként jelenik meg. További hiányossággként merül fel, hogy bizonyos térségekben nem elérhetők helyben speciális szolgáltatások, illetve krízishelyzetek – például lakhatási problémák – esetén nincs megfelelő szakmai segítségnyújtási kapacitás.

A különböző programok és csoportos készségfejlesztő foglalkozások ugyan jelen vannak a

rendszerben, azonban a visszajelzések alapján ezek iránt jelentősen nagyobb igény mutatkozik. A bővítés legfőbb akadálya a forráshiány, valamint a megfelelő szakemberek hiánya. A programok jelenleg főként hátrányos helyzetű és mélyszegénységben élő családokra fókuszálnak, ugyanakkor indokolt lenne azok szélesebb körű kiterjesztése is, akár a teljes lakosság bevonásával.

Külön figyelmet érdemelnek a sajátos nevelési igényű, tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek, valamint családjaik, továbbá a roma közösségek, fiatal felnőttek, alacsony iskolai végzettségűek és fiatal anyák, mint potenciális célcsoportok. Az ingyenes programok iránti növekvő igény szintén a kapacitások bővítését indokolja.

A szabadidős és szünidei gyermekprogramok – például az Erzsébet táborok – a legtöbb járásban elérhetők, azonban több helyen hangsúlyos igény mutatkozik a szakemberek biztosítására és a programkínálat bővítésére. Különösen azoknak a gyermekeknek lenne szükségük ezekre a lehetőségekre, akiknek szülei nem tudják biztosítani a felügyeletet a szünidő alatt. Ugyanakkor sok program költségtérítéses, ami kizárja a hátrányos helyzetű családokat a részvételből.

A szülők számára szervezett prevenciós és felkészítő programok száma alacsonyabb, pedig több településen is jelentős igény mutatkozik ezek iránt. Ezek megvalósításának fő akadályai szintén a forráshiány és a szakemberhiány.

A gyermekek napközbeni ellátása – különösen a bölcsődei rendszer – a vármegye minden járásában elérhető, azonban a kapacitások erősen kihasználta, különösen az Eger térségében. Szinte minden járásban igény mutatkozik a bölcsődei férőhelyek bővítésére. Az alternatív napközbeni ellátások és a napközbeni gyermekfelügyelet kevésbé elterjedtek, mint a klasszikus bölcsődei ellátás.

A leggyakrabban említett probléma itt is a szakemberhiány, különösen a fejlesztő- és gyógypedagógiai szakemberek esetében, valamint a speciális szolgáltatások helyben való elérhetőségének hiánya. Indokolt esetben több járásban új bölcsődei férőhelyek és intézmények létrehozása is szükséges lehet.

Az átmeneti gondozási formák – helyettes szülői ellátás, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona – a vármegyében elérhetők, azonban kapacitásaik fejlesztése indokolt. A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (pl. Biztos Kezdet Gyerekházak, tanodák) részben működnek, és ahol jelen vannak, ott több szervezettel együttműködve komplex programokat valósítanak meg.

Több településen igény mutatkozik ezen esélynövelő szolgáltatások bővítésére vagy új programok indítására, amelyek hozzájárulhatnak a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi felzárkózásához és hosszú távú esélyegyenlőségének javításához.

Gyermekevédelmi szakellátások:

A gyermekevédelmi szakellátások rendszerében az otthont nyújtó ellátási formák közül a nevelőszülői hálózat a vármegye valamennyi járásában elérhető, míg a gyermekotthoni ellátás és az utógondozói ellátás már csak egyes járásokban biztosított. Ez területi egyenlőtlenségeket eredményez az ellátáshoz való hozzáférésben.

A szakterületen általános probléma a humánerőforrás hiánya, amely több szinten is jelentkezik. A gyermekjóléti alapellátások területén a szakemberek túlterheltsége, valamint az óvodai és iskolai szociális segítők alacsony száma okoz nehézséget. Emellett a speciális szolgáltatásokban is jelentős hiány mutatkozik (pl. pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, mediátor, családterapeuta), ezért a szakemberállomány bővítése kiemelt

feladat. Ennek megoldására több település közös fenntartásában, közös finanszírozással működő szakember-hálózatok kialakítása is indokolt lehet.

A szakemberek hangsúlyozzák a megelőző jellegű, családokat támogató programok jelentőségét is. Ide tartoznak a szülői klubok, prevenciós foglalkozások, valamint a nevelési és kommunikációs készségeket fejlesztő programok, amelyek hozzájárulhatnak a családok stabilitásának erősítéséhez és a gyermekek fejlődési esélyeinek javításához. Különösen fontos a fiatalok körében a szociális kompetenciák fejlesztése és az életvezetési készségek erősítése. A lakhatási krízishelyzetek kezelése szintén kiemelt feladat, mivel ezek közvetlenül érintik a gyermekek biztonságát és ellátását. Ehhez kapcsolódóan a prevenciós szemléletű ifjúsági programok és a speciális, helyben elérhető szolgáltatások fejlesztése is szükséges, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférés mobilizálása, például szállítási lehetőségek biztosításával. A gépjárműpark fejlesztése ezért több esetben is indokolt.

A gyermekjóléti alapellátások területén a szupervízió biztosítása különösen fontos, mivel segíti a szakemberek mentális terhelésének csökkentését és a kiegészítő megelőzést. Ez nemcsak a hatékonyabb szakmai munkát, hanem a szolgáltatások minőségének hosszú távú fenntarthatóságát is támogatja.

A gyermekek napközbeni ellátása és a speciális szolgáltatások fejlesztése szintén sürgető feladat. Indokolt a bölcsődei férőhelyek bővítése, az intézményi kapacitások fejlesztése, valamint a napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív ellátási formák megerősítése. A helyben elérhető szolgáltatások bővítése különösen fontos a hátrányos helyzetű családok számára.

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásaihoz kapcsolódó szakemberhiány különösen súlyosan érinti a hátrányos helyzetű csoportokat, így a mélyszegénységben élőket, a roma családokat, valamint a gyermekeket és nőket. Ezért a szakember-utánpótlás biztosítása, a képzési rendszer erősítése és a szolgáltatások területi lefedettségének javítása kiemelt beavatkozási irányként jelenik meg.

OKTATÁS-KÉPZÉS

Óvodai ellátás:

Heves vármegye 121 településéből 107 településen, összesen 158 feladatellátási helyen biztosított az óvodai nevelés helyben, míg 14 településen (Mónosbél, Bükksgentmárton, Tarnaszentmária, Szarvaskő, Bátor, Újlőrincfalva, Tófalva, Zaránk, Bodony, Fedémes, Kisfüzes, Szentdomonkos, Parádsasvár, Terpes) nem működik helyi óvoda, így az ellátás más településre történő bejárással valósul meg.

Az óvodai intézményrendszerben az önkormányzati fenntartás mellett jellemzőek a települések közötti köznevelési együttműködések, valamint az egyházi és civil fenntartású intézmények is fontos szerepet töltenek be az ellátás biztosításában.

Vármegyei szinten általános tendencia a gyermeklétszám csökkenése csoportonként, ugyanakkor ez nem egységes: különösen az egri agglomerációban és egyes vonzáskörzetekben növekvő gyermeklétszám figyelhető meg, ami kapacitásbővítési igényt vet fel. Ezzel párhuzamosan valamennyi járásban emelkedik a hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma, ami

egyre nagyobb szakmai és szervezési terhet jelent az óvodák számára.

Komoly kihívást jelent a korai fejlesztéshez való egyenlő hozzáférés biztosítása, különösen az elmaradottabb térségekben. Az SNI gyermekek ellátása nem minden esetben biztosított egyenlő minőségben: sok intézmény kizárólag integrált formában tudja fogadni őket, míg egyes nem önkormányzati fenntartású óvodák egyáltalán nem vállalják az ellátásukat. Ez tovább növeli az ellátórendszer terhelését és az egyenlőtlenségeket.

A gyermekek fejlődési és szociális problémáinak növekedése – különösen a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek (BTMN), valamint a lassabb fejlődési ütem – egyre nagyobb szakmai kihívást jelent az óvodapedagógusok számára. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében gyakran megfigyelhető a fejlődési lemaradás, amely összefügg a családi környezet gyermeknevelési kompetenciáinak hiányosságával is.

A helyzet kezeléséhez elengedhetetlen a szakember-ellátottság bővítése. A fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, logopédusok, pszichológusok, gyógytestnevelők és gyógytornászok számának növelése, illetve elérhetőségének gyakoribb biztosítása jelentős mértékben javíthatná az ellátás minőségét. Több intézményben ezek a szolgáltatások jelenleg csak részlegesen vagy nem kellő intenzitással érhetők el.

Infrastrukturális szempontból is több fejlesztési igény azonosítható. Hiányoznak vagy nem megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésre a mozgásfejlesztést és készségfejlesztést támogató eszközök, mind a csoportszobákban, mind az udvari környezetben. Bár számos intézményben megtörténtek felújítások, több óvoda esetében ezek nem teljes körűek, vagy nem felelnek meg maradéktalanul a kapacitási és akadálymentesítési követelményeknek, így további korszerűsítésük indokolt.

Összességében az óvodai ellátórendszer működőképes, azonban a növekvő szakmai igények, a speciális nevelési szükségletek emelkedése, valamint az infrastrukturális és humánerőforrás-hiányok miatt több területen célzott fejlesztésekre és kapacitásbővítésre van szükség a minőségi ellátás hosszú távú biztosítása érdekében.

Általános iskolai ellátás:

A vármegye demográfiai folyamataiban jól látható a korösszetétel átalakulása: a gyermek- és fiatalkorú népesség aránya csökken, miközben az időskorúak aránya folyamatosan növekszik. Ez a tendencia az oktatási intézményrendszerben is egyértelműen megjelenik, különösen a kistelepülések általános iskoláiban, ahol a tanulólétszám visszaesése jellemző.

Ennek következtében több kisebb településen az általános iskolai ellátás nem teljes körűen biztosított: egyes helyeken csak alsó tagozat működik, máshol az intézmény tagintézményként funkcionál, míg 32 település (többek között Bekölce, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Andornaktálya, Bátor, Demjén, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Hevesaranyos, Nagytálya, Szarvaskő, Szúcs, Tarnaszentmária, Tófalva, Újlőrincfalva, Pálosvörösmart, Vécs, Kerekharaszt, Nagykökényes, Hevesvezekény, Zaránk, Bodony, Bükkszék, Bükkszenterzsébet, Erdőkövesd, Fedémes, Istenmezeje, Ivád, Kisfüzes, Parádsasvár) esetében a tanulók más településekre járnak iskolába.

A vármegyében az általános iskolai fenntartói és működtetési feladatokat két tankerületi központ látja el. Az Egri Tankerületi Központ (ETK) a Bélapátfalvai, Egri, Füzesabonyi és Hevesi járásokban, míg a Hatvani Tankerületi Központ a Gyöngyösi, Hatvani és Pétervárárai járásokban felel az intézmények működéséért. Feladatuk az óvodai, általános iskolai és középfokú intézmények mellett kiterjed a kollégiumi, művészeti, gyógypedagógiai, valamint pedagógiai szakszolgálati ellátásra is.

Az oktatási rendszerben kiemelt problémát jelent a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magas aránya, valamint az otthoni tanulási környezet hiányosságai. Ezek következtében gyakori a tanulmányi lemaradás, az évismétlés, valamint a korai iskolaelhagyás kockázata is megjelenik, különösen a tankötelezettségi korhatár elérését követően. Emellett alacsonyabb szintű a pénzügyi tudatosság, a kommunikációs készségek és az önfejlesztési kompetenciák fejlettsége is.

A tehetséggondozás és a pályaorientáció területén is jelentős hátrányok figyelhetők meg, különösen a HH és HHH tanulók körében. A BTMN és SNI tanulók aránya emelkedő tendenciát mutat, ami további szakemberigényt generál. Ennek megfelelően növekvő szükség van iskolapszichológusokra, gyógypedagógusokra, fejlesztő pedagógusokra, pedagógiai asszisztensekre, valamint egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozásokra.

A fejlesztő és felzárkóztató tevékenységek mellett egyre nagyobb igény mutatkozik a tanórán kívüli programokra is, például készségfejlesztő, kommunikációs, pénzügyi tudatosságot erősítő, pályaorientációs, tehetséggondozó, mozgás- és egészségfejlesztő foglalkozásokra. A szünidei ellátás és a tanórán kívüli sportolási lehetőségek bővítése szintén fontos beavatkozási terület.

Infrastrukturális szempontból több intézmény esetében további fejlesztés indokolt, különösen a részben vagy még nem korszerűsített iskolákban. Szükséges a fejlesztőhelyiségek, tornatermek és udvari terek kialakítása vagy modernizálása, valamint a korszerű készség- és mozgásfejlesztő eszközök beszerzése is.

A humánerőforrás biztosítása folyamatos kihívást jelent: több településen pedagógushiány és szakos ellátási hiány tapasztalható, emellett a pedagógusállomány elöregedése is középtávon ellátási kockázatot jelent. A meglévő pedagógusok leterheltsége magas, ami tovább nehezíti a minőségi oktatás biztosítását.

Összességében az általános iskolai ellátórendszer alapvetően működőképes, azonban a demográfiai változások, a társadalmi egyenlőtlenségek, valamint a szakember- és infrastrukturális hiányok miatt több területen célzott fejlesztésekre, kapacitásbővítésre és komplex pedagógiai támogatásra van szükség.

Középfokú oktatás:

A középfokú oktatási intézményhálózat a vármegyében alapvetően a vármegyeszékhelyre koncentrálódik, ugyanakkor egy járás kivételével minden járásban működik középfokú képzést biztosító intézmény is. A megyeszékhely intézményei széles képzési kínálattal lefedik a középfokú oktatás teljes spektrumát, így központi szerepet töltenek be a térség oktatási rendszerében.

A vidéki településekről bejáró tanulók és családjaik számára ugyanakkor jelentős nehézséget jelent az intézmények elérhetősége, valamint az, hogy a képzési kínálat nem minden térségben teljes körű. Ez egyértelműen a megyeszékhely irányába történő „elszívó hatást” eredményez, amely tovább erősíti a területi egyenlőtlenségeket a középfokú oktatás igénybevételében.

A humánerőforrás-ellátottság alapvetően megfelelő, azonban több intézményben szakos tanárhiány tapasztalható. Különösen a szakmai tantárgyak oktatásában jellemző a pedagógusok magas leterheltsége, ami a minőségi oktatás biztosítását nehezíti. Emellett a pedagógusállomány elöregedése miatt középtávon itt is fokozódó szakemberhiány prognosztizálható.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása terén a vármegyeszékhely rendelkezik a legteljesebb, komplex szolgáltatási struktúrával, míg a vidéki intézményekben ez a kapacitás

korlátozottabb. Azokban az intézményekben, ahol magas a hátrányos helyzetű (HH, HHH), illetve a BTMN és SNI tanulók aránya, fokozott szükség van a segítő szakemberek – például pszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus – magasabb óraszámban történő jelenlétére és rendszeres elérhetőségére.

A települési adatok alapján megállapítható, hogy bár az ellátások többsége valamennyi településen valamilyen formában elérhető, a hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, valamint roma gyermekek, továbbá a fogyatékkal élő tanulók esetében a jelenlegi szolgáltatási szint nem minden esetben elegendő. Számukra nagyobb szakember-ellátottság, gyakoribb szolgáltatásnyújtás és intenzívebb fejlesztő tevékenység lenne indokolt.

A járáásokban tapasztalható növekvő SNI és BTMN tanulói létszám miatt különösen fontos a pedagógiai és utazó gyógypedagógiai hálózat megerősítése, mind a szakemberek számának bővítésével, mind az óraszámok növelésével. Emellett kiemelt jelentőségű a pedagógusok folyamatos szakmai továbbképzése is, amely hozzájárulhat a fejlesztési szükségletek hatékonyabb és korszerűbb kezeléséhez.

Összességében a középfokú oktatás szervezeten működik, azonban a területi koncentrációból, a szakemberhiányból és a növekvő speciális igényekből fakadó kihívások miatt több területen célzott fejlesztésekre és kapacitásbővítésre van szükség.

Felnőttoktatás:

A felnőttoktatás olyan képzési forma, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók munkahelyi, családi vagy egyéb elfoglaltságaikhoz igazodva vegyenek részt iskolai rendszerű oktatásban, figyelembe véve meglévő ismereteiket és életkorukat. Az ilyen típusú képzés alap-, közép- és felsőfokú végzettség megszerzésére is irányulhat, és különböző munkarendekben valósulhat meg (nappali, esti, levelező, illetve távoktatási formában).

A vármegyében a felnőttoktatási lehetőségek elsősorban a járásszékhelyeken koncentrálódnak, ahol többféle képzési forma is elérhető. Ugyanakkor a hozzáférés területileg nem egyenletes, és különösen a hátrányos helyzetű csoportok esetében jelentős hiányosságok figyelhetők meg. A szakmai visszajelzések alapján kiemelt problémát jelent a nők munkaerőpiaci helyzete. Ennek hátterében többek között az áll, hogy körükben alacsonyabb a szakképesítéssel vagy piacképes szakmával rendelkezők aránya. Emellett hiányoznak azok a célzott képzések is, amelyek kifejezetten a munkaerőpiaci igényekhez igazodva segítenék a nők elhelyezkedését és szakmai előrelépését.

Az idősebb korosztály esetében elsősorban az informatikai és digitális kompetenciák hiánya jelent problémát, valamint általánosságban is korlátozottak a számukra elérhető, életkorhoz igazított képzési lehetőségek. Ez különösen a digitális ügyintézés és az alapvető számítógépes ismeretek elsajátítása terén okoz hátrányt.

A mélyszegénységben élők és a roma lakosság esetében jellemző az alacsony iskolai végzettség, amely jelentősen korlátozza a munkaerőpiaci elhelyezkedési esélyeket. Ehhez gyakran társul a digitális írástudás hiánya, a nyelvtudás alacsony szintje, valamint a munkaerőpiaci ismeretek és tájékozottság hiányosságai. Emellett problémaként jelenik meg az alacsony motiváció és a gyenge álláskereső kompetenciák is.

Bár az elmúlt időszakban több olyan program is indult, amely a készség- és kompetenciahiányok csökkentését célozta, továbbra is jelentős azon személyek száma, akik alapvető készségekben is hiányosságokkal küzdenek. Ez indokolja a célzott, gyakorlatközpontú fejlesztő programok további bővítését, valamint a felnőttképzési kínálat

rugalmasabb, célcsoportokra szabott fejlesztését.

Összességében a felnőttoktatás fontos eszköze a társadalmi felzárkózásnak és a munkaerőpiaci integrációnak, azonban a jelenlegi rendszer további erősítést igényel a hátrányos helyzetű csoportok hatékonyabb elérése érdekében.

Egyéb oktatási feladatok:

Az egyéb oktatási feladatok közé tartozó szolgáltatások – így a korai fejlesztés, logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, óvodai és iskolai pszichológiai ellátás, tehetséggondozás, valamint a pályaválasztási tanácsadás – elérhetősége a települések által szolgáltatott adatok alapján került értékelésre. A Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei a vármegye teljes területén biztosítanak valamilyen formában ellátást, ugyanakkor a helyi visszajelzések alapján több területen is jelentős kapacitás- és hozzáférési hiányok azonosíthatók.

A legnagyobb hiány a gyógytestnevelés és a korai fejlesztés területén jelentkezik, de az óvodapszichológiai, iskolapszichológiai és logopédiai ellátás iránti igény is meghaladja a jelenlegi kapacitásokat. A járásokban növekvő számban jelennek meg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) gyermekek, ami a pedagógiai szakszolgálati rendszer szakemberellátottságának bővítését és az óraszámok növelését is indokolja. Kiemelt igény mutatkozik a korai fejlesztésben, logopédiában, gyógytestnevelésben, gyógytornában, valamint pszichológiai ellátásban dolgozó szakemberek számának növelésére, illetve az utazó szakemberhálózat erősítésére.

Számos településen a szolgáltatások csak részben vagy nem helyben érhetők el, ami különösen a mélyszegénységben élő, roma családok, valamint a fogyatékkal élő gyermekek és családjaik számára jelent komoly hozzáférési nehézséget, mivel az ellátás igénybevétele többlettutazással és szervezési terhekkel jár.

A pályaválasztási tanácsadás és a tehetséggondozás elérhetősége szintén egyenetlen képet mutat: több településen nem, vagy csak korlátozottan biztosított, így a fiatalok egy része nem jut hozzá a továbbtanulási és életpálya-építési döntéseket megalapozó támogatáshoz. Ez különösen a hátrányos helyzetű tanulók esetében jelent problémát, ahol az információhiány és a családi minták hiánya tovább erősíti a lemorzsolódás kockázatát.

A szakemberek kiemelik, hogy szükség lenne a közép- és felsőfokú oktatás közötti átmenetet segítő, célzott támogató rendszerek megerősítésére is, amelyek különösen a hátrányos helyzetű és roma fiatalok felsőoktatásba jutását, illetve ottmaradását segítenék. E tekintetben jó gyakorlatként értékelhető a roma szakkollégiumi hálózat működése, amely komplex tehetséggondozási és mentorálási rendszert biztosít a perifériáról érkező hallgatók számára.

Összességében az egyéb oktatási feladatok területén a legfőbb fejlesztési irány a szakemberhiány csökkentése, a szolgáltatások területi kiegyenlítése, valamint a korai beavatkozástól a pályaorientációig terjedő ellátási lánc megerősítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének javítására.

LAKHATÁS, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INFRASTRUKTÚRA, KÖZBIZTONSÁG

Lakásállomány, lakáskörülmények

Heves vármegye lakásállománya jelentős területi és településtípus szerinti különbségeket mutat. Az új építésű ingatlanok elsősorban a vármegyeszékhelyen, annak vonzáskörzetében, valamint a járási központok egy részében koncentrálnak, míg a kisebb településeken jellemzően az 1960–1980 között épült családi házak alkotják az állomány meghatározó részét. Ezek állapotát alapvetően a tulajdonosok anyagi helyzete és a felújítási lehetőségek határozzák meg, ami jelentős minőségi különbségeket eredményez az egyes térségek között.

A társasházi és panel jellegű lakások elsősorban a városi járási központokban találhatók, ugyanakkor a távfűtés szolgáltatás csak korlátozottan, mindössze két településen (Eger és Gyöngyös) érhető el. Az állami lakástámogatási programok hatására az új lakásépítések száma növekedést mutat, azonban ezzel párhuzamosan az ingatlanárak és az albérleti díjak is jelentősen emelkedtek, ami a lakhatási költségek növekedésén keresztül különösen a lakóingatlannal nem rendelkező háztartásokat érinti hátrányosan.

A vármegye lakásállományának többsége összkomfortos és közművesített, az elektromos áram és vezetékes víz a háztartások döntő részében rendelkezésre áll. Ugyanakkor a fenntartási költségek emelkedése, valamint a környezettudatossági szempontok erősödése miatt egyre nagyobb igény mutatkozik a régebbi építésű ingatlanok energetikai korszerűsítésére. Ennek megvalósítása azonban nagymértékben függ a háztartások jövedelmi helyzetétől és az elérhető pályázati, támogatási forrásoktól.

A lakhatási problémák legsúlyosabban a mélyszegénységben élő és/vagy roma lakosság körében jelentkeznek, különösen a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területeken. E háztartásokra jellemző a rendezetlen tulajdonviszony, a szívdességi lakáshasználat, a magas laksűrűség, az alacsony komfortfokozat, valamint a közművek – különösen a vezetékes víz és csatornahálózat – hiánya. Ezek a körülmények nemcsak az életminőséget rontják, hanem a mindennapi megélhetést és a társadalmi integrációt is jelentősen akadályozzák.

A háztartások jelentős részében a lakhatási nehézségekhez eladósodottság is társul, különösen közműdíj-tartozások és lakáshitel-fizetési elmaradások formájában, ami tovább nehezíti a helyzet stabilizálását. Sok esetben a lakhatási problémák ideiglenes vagy nem megfelelő minőségű megoldásokhoz vezetnek, például zártkertekben, hétvégi házakban vagy más, eredetileg nem lakhatási célú ingatlanokban történő elhelyezkedéshez, ahol a közműellátottság hiányos vagy teljesen hiányzik.

Külön kihívást jelent az idősek lakhatási helyzete is, különösen az egyedül élő idős emberek esetében, akiknek a lakásfenntartás és -karbantartás anyagi és fizikai terhei egyre nagyobb gondot jelentenek. A fiatalabb lakosság elvándorlása miatt több kistépülésen az idősek gyakran családi segítség nélkül maradnak, ezért kiemelt szerepet kap a helyi önkormányzatok és szociális szolgáltatók támogatása, például a háztartási és kertgondozási segítségnyújtás.

Az önkormányzati szociális bérlakás-állomány elvileg fontos eszköze lehetne a lakhatási problémák enyhítésének, azonban ezek száma korlátozott, állapotuk sok esetben felújításra szorul, és a kereslethez képest nem biztosítanak megfelelő kapacitást. Összességében a lakásállomány fejlesztésének kulcsterületei az energetikai korszerűsítés, a szociális bérlakás-rendszer bővítése, valamint a legsérülékenyebb társadalmi csoportok lakhatási integrációját célzó programok erősítése.

Közzolgáltatások:

Heves vármegye járásaiban a közzolgáltatások elérhetősége és minősége jelentős területi egyenlőtlenségeket mutat. A járási központok ellátottsága jellemzően megfelelő szintű, azonban a kisebb települések esetében több alapvető szolgáltatás hiányos vagy korlátozottan

érhető el. Ilyenek például a pénzügyi szolgáltatások (bankautomata), postai szolgáltatások, gyógyszerárak, mindennapi bevásárlási lehetőségek, valamint a kulturális és szabadidős intézmények (mozi, színház, vendéglátó- és szálláshelyek).

Kiemelt fejlesztési igény mutatkozik a kulturális és közösségi szolgáltatások bővítése, valamint a meglévő intézményrendszer korszerűsítése terén annak érdekében, hogy a helyi közösségek számára egyenlőbb hozzáférés biztosítható legyen. A közszolgáltatási rendszer fejlesztése során különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – így a gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők és roma lakosság – esélyegyenlőségi szempontból akadálymentes hozzáférésére.

Általános problémaként jelenik meg a közszolgáltatási szektorban a humánerőforrás és szakemberhiány, amely különösen a közművelődési feladatellátásban, valamint a kulturális és szabadidős programok szervezésében okoz működési nehézségeket. A szakemberhiány közvetetten a szolgáltatások minőségére és elérhetőségére is negatív hatást gyakorol.

Az esélyegyenlőség biztosítása jogszabályi kötelezettség, amely megköveteli, hogy az önkormányzatok valamennyi társadalmi csoport számára egyenlő hozzáférést biztosítsanak a közszolgáltatásokhoz. Ennek alapfeltétele az akadálymentes fizikai környezet kialakítása, valamint az ügyintézés során szükség esetén személyes segítségnyújtás biztosítása. A vármegye településein a fizikai akadálymentesítés többnyire megvalósult a közintézmények esetében, ugyanakkor a közterületek, parkok, játszóterek és pihenőhelyek tekintetében további fejlesztési igények azonosíthatók.

Emellett jelentős hiányosság figyelhető meg az infokommunikációs akadálymentesítés területén, amely jelenleg csak részlegesen kiépített, ezért fejlesztése kiemelt feladat. A szolgáltatásokhoz való hozzáférést nemcsak az infrastruktúra, hanem az információhoz jutás, valamint a készségek és motivációk szintje is befolyásolja, különösen a hátrányos helyzetű csoportok esetében.

A közszolgáltatások igénybevételenek egyenlőtlenségei mérsékelhetők célzott fejlesztésekkel, közösségi programokkal, valamint a hátrányos helyzetű csoportok számára nyújtott személyre szabott támogatásokkal és szakmai segítségnyújtással. Összességében a rendszer fejlesztésének kulcsterületei a humánerőforrás megerősítése, az infrastrukturális és infokommunikációs akadálymentesítés, valamint a szolgáltatások területi kiegyenlítése és hozzáférhetőségének javítása.

Infrastruktúra:

Heves vármegye közúthálózata az elmúlt időszakban több fejlesztési programnak köszönhetően összességében javuló tendenciát mutat, ugyanakkor továbbra is jelentős különbségek figyelhetők meg a települések és térségek között. Számos szakasz – különösen a kisebb településeket összekötő utak, valamint a belterületi úthálózat és járdák – felújításra szorul, illetve több helyen hiányzik a szilárd burkolat. A járási központok megközelíthetősége általában megfelelő, míg a periférikus települések esetében gyakran rosszabb minőségű infrastruktúra jellemző.

A közösségi közlekedés elérhetősége erősen koncentrált. A vármegyeszékhely kiemelt szerepet tölt be, jó vasúti és autóbuszos kapcsolatokkal, a főváros irányába rendszeres járatokkal, valamint a vármegye településeinek többségével közvetlen összeköttetéssel. Ugyanakkor a helyi közösségi közlekedés csak néhány városban (Eger, Gyöngyös, Hatvan, Heves) biztosított, a kisebb településeken pedig kizárólag helyközi járatok állnak rendelkezésre, amelyek gyakorisága sok esetben nem igazodik a napi ingázási igényekhez.

A térségi különbségek a járatsűrűségben is megmutatkoznak: a vármegyeszékhelyhez közeli települések jobb ellátottsággal rendelkeznek, míg a távolabbi térségekben ritkább közlekedési kapcsolatok jellemzők. Több település esetében a vasúti kapcsolat teljesen hiányzik, a buszjáratok pedig korlátozott számban közlekednek, ami nehezíti a munkavállalási, oktatási és szolgáltatáselérési lehetőségeket.

A kerékpáros közlekedés a vármegye minden járásában elterjedt, mindennapi közlekedési, szabadidős és sportcélokra egyaránt használják. Ugyanakkor a kerékpárút-hálózat kiépítettsége nem teljes, ezért több településen további fejlesztési igény jelentkezik. A bővítés akadályát elsősorban a finanszírozási lehetőségek korlátozottsága jelenti.

Az egyéni közlekedés feltételeit nagymértékben befolyásolja az úthálózat állapota. A rossz minőségű utak és a hiányos járdahálózat különösen hátrányosan érinti az időseket, a fogyatékkal élőket, a kisgyermekes családokat, valamint a mozgásukban korlátozott személyeket. Emellett egyes településrészekben – gyakran a mélyszegénységben élő és/vagy roma lakosság által lakott területeken – az infrastruktúra elmaradottsága fokozottan jelen van. A közösségi közlekedés akadálymentesítettsége javuló, de nem teljes körű: az újabb járművek többsége már rendelkezik fizikai és infokommunikációs akadálymentesítéssel, azonban a régebbi eszközállomány továbbra is használatban van, ami korlátozza az önálló közlekedést bizonyos társadalmi csoportok számára. Ez különösen az idősek, a kisgyermekesek és a fogyatékkal élők esetében jelent akadályt.

A települések infrastrukturális ellátottságában további hiányosságok figyelhetők meg a közműhálózatok területén is. Több helyen indokolt a víziközmű-hálózat, a szennyvízrendszer, valamint a gáz- és villamosenergia-hálózat kapacitásbővítése és korszerűsítése. A csapadék- és belvízelvezető rendszerek tekintetében is vannak még kiépítetlen vagy fejlesztésre szoruló szakaszok, amelyek megoldása a klímaváltozással összefüggő szélsőséges időjárási hatások miatt is egyre sürgetőbb.

Összességében az infrastruktúra fejlesztésének fő irányai a közúthálózat minőségének további javítása, a közösségi közlekedés elérhetőségének és gyakoriságának fejlesztése, a kerékpáros hálózat bővítése, valamint a közműrendszerek korszerűsítése és kapacitásbővítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztatására és az akadálymentes közlekedési környezet biztosítására.

Közbiztonság:

Heves vármegye településein a lakosság általánosságban megfelelőnek ítéli a közbiztonság helyzetét, a bűncselekmények többsége kisebb súlyú, jellemzően vagyon elleni esetekből áll. Ugyanakkor a biztonságérzet fenntartása és erősítése érdekében több területen is fejlesztési igény fogalmazódik meg.

A helyi szereplők fontosnak tartják a rendőri jelenlét erősítését, valamint a különböző intézmények – rendőrség, polgárőrség, oktatási és szociális intézmények – közötti együttműködés további fejlesztését. Emellett kiemelt igény mutatkozik a bűnmegelőzést szolgáló infrastrukturális beruházásokra is, így a térfigyelő kamerarendszerek bővítésére és a közvilágítás korszerűsítésére. Ezek megvalósítását több esetben a korlátozott anyagi források nehezítik.

A bűnmegelőzési programok jellemzően rendőrségi vagy oktatási intézményi szervezésben valósulnak meg, azonban ezek elérhetősége nem egységes a vármegyében, és gyakran eseti jellegűek. További hiányosság, hogy a programok elsősorban az iskolás korosztályt célozzák, miközben a teljes lakosság bevonására is jelentős igény mutatkozik.

A hátrányos helyzetű csoportok – különösen a mélyszegénységben élők és a roma lakosság – fokozottan érintettek lehetnek a közbiztonsági kockázatokban, mivel gyakran olyan településrészekben élnek, ahol magasabb a bűnelkövetések száma. Hasonlóan sérülékeny csoportot jelentenek az idősek, különösen az egyedül élők, valamint a nők és a gyermekek, akik esetében a családon belüli erőszak kockázata is kiemelendő.

A fejlesztési javaslatok között szerepel a prevenciós programok bővítése, rendszeresebb és szélesebb körű elérhetőségének biztosítása, különösen a hátrányos helyzetű célcsoportok számára. Emellett fontos cél a közlekedésbiztonság erősítése is, amely a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével – például kerékpárutak kiépítésével, felújításával – is összefügg.

A közösségi közlekedés fejlesztése szintén kiemelt terület: indokolt a járatok sűrítése, valamint azok összehangolása az oktatási és munkaidő-beosztásokkal. További szükséglet a korszerű, biztonságos megállóhelyek kialakítása, valamint a digitális utastájékoztató fejlesztése.

A közbiztonság javítását szolgálják a térfigyelő rendszerek bővítése mellett a bűnmegelőzési térképek használata, valamint a rendőrséggel való szorosabb együttműködés a problémás területek azonosításában. A közvilágítás fejlesztése, valamint a polgárőrség és önkéntes közösségi kezdeményezések megerősítése szintén fontos szerepet kap.

Összességében a közbiztonság fenntartása és javítása komplex, több ágazatot érintő feladat, amelyben az infrastrukturális fejlesztések, a megelőző programok és a társadalmi együttműködés egyaránt kulcsfontosságú szerepet töltenek be.

KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOKAT ÉRINTŐEN A TÁRSADALMI BEFOGADÁS, TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS IDENTITÁS, MUNKAERŐPIACI KOMPETENCIÁK, EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE

Heves vármegyében a mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek és fiatal felnőttek számára több célzott fejlesztő program és szolgáltatás érhető el, amelyek a társadalmi befogadást, a társadalmi kohézió erősítését, valamint a munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztését szolgálják. Ugyanakkor a szolgáltatások bővítése és kiterjesztése továbbra is indokolt, különösen a hátránykompenzáló tanórai és tanórán kívüli tevékenységek (pl. önfejlesztő és kommunikációs készségek, pénzügyi tudatosság, tehetséggondozás, pályaorientáció, mozgás- és egészségfejlesztés) területén.

A szolgáltatások elérhetősége járásonként és településenként jelentős különbségeket mutat. Míg egyes járásokban (pl. Egri, Gyöngyösi) komplex fejlesztési kínálat érhető el, addig más térségekben (pl. Belpátfalvai járás) a szolgáltatások szűkösebbek vagy egyenlőtlenül elosztottak.

A baba–mama körök, tanodaprogramok és Jelenlét Pontok fontos szerepet töltenek be a korai fejlesztésben és az iskolai előrehaladás támogatásában. Ennek ellenére továbbra is jellemzők a szocializációs nehézségek, a részképesség-elmaradások, valamint a mozgásszervi problémák növekvő megjelenése már fiatal életkorban is.

A pályaorientációs szolgáltatások több intézményben elérhetők, azonban lefedettségük nem teljes körű. A tehetséggondozás, a pénzügyi tudatosság és a kommunikációs készségek fejlesztése terén különösen nagy az egyenlőtlenség, és ezek a programok sok esetben nem rendszeresek vagy nem elérhetők minden célcsoport számára.

A természetbeni támogatások (pl. élelmiszer, tűzifa, tanszerek, használt bútorok, gyermekétkeztetés) fontos szerepet játszanak a hátrányos helyzetű családok támogatásában, ugyanakkor igény mutatkozik azok bővítésére és rendszeresítésére, különösen digitális eszközök és gyermeknevelést támogató csomagok tekintetében.

Fogyatékossgal élő gyermekek és SNI ellátás

A vármegyében több mint kétezer sajátos nevelési igényű vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek él, akik többsége integrált oktatásban vesz részt. A legnagyobb csoportot a tanulási zavarokkal küzdők alkotják.

A szakember-ellátottság településenként eltérő, de általános igény mutatkozik a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, pszichológusok és pedagógiai asszisztensek számának növelésére, különösen a növekvő ellátási igények miatt.

Ifjúsági programok és közösségi részvétel

A vármegyeszékhelyen és a járási központokban több ifjúsági program érhető el, azonban a kisebb településeken ezek száma és elérhetősége korlátozott. Hiányoznak a fiatalok munkaerőpiaci kompetenciáit, vállalkozói készségeit és közösségi részvételét fejlesztő programok.

A fiatalok helyi közéletbe való bevonása alacsony, miközben igény mutatkozik ifjúsági önkormányzatok, diáklklubok és önkéntes programok működtetésére. Több településen hiányoznak a megfelelő közösségi terek is, vagy azok elavultak.

Helyi közösségi és kulturális programok

A települések többségében szerveznek közösségépítő, hagyományőrző és kulturális programokat, azonban ezek látogatottsága sok esetben alacsony, és a célcsoportok bevonása nehézségbe ütközik.

Igény mutatkozik színházi előadásokra, tematikus táborokra és térségi szintű együttműködésekre. Több településen hiányzik a közösségfejlesztéshez szükséges szakmai kapacitás, valamint az IKT-eszközök korszerűsége is problémát jelent.

A generációk közötti tudásátadás, a helyi identitás erősítése és a hagyományok megőrzése kiemelt cél, amelyet közösségi programokkal, kulturális eseményekkel és intézményi együttműködésekkel kívánnak erősíteni.

Roma nők és foglalkoztatás

A roma nők foglalkoztatási helyzete különösen kedvezőtlen. A célzott felzárkózási programok hiányosak, a közfoglalkoztatás pedig már nem jelent valós belépési pontot számukra.

A munkaerőpiaci integrációt strukturális akadályok nehezítik, többek között az alacsony iskolai végzettség, a gyermeknevelési terhek és a diszkrimináció. A pontos adatok hiánya tovább nehezíti a célzott beavatkozások tervezését.

Digitális kompetenciák

A háztartások többségében elérhető internet és digitális eszközök ellenére a digitális kompetenciák szintje alacsony, különösen az idősek és a mélyszegénységben élők körében.

A problémát nemcsak az eszközhány, hanem a tudáshány és az alacsony motiváció is okozza. A digitális készségek fejlesztésére irányuló programok hiányosak, pedig ezek kulcsszerepet játszanának a társadalmi felzárkózásban.

Összegző megállapítás

A vármegyében a közösségi programok és fejlesztő szolgáltatások széles körben jelen vannak, azonban területi, intézményi és célcsoportok közötti egyenlőtlenségek továbbra is jelentősek.

A legfontosabb fejlesztési irányok:

- szolgáltatások területi kiegyenlítése
- szakemberhiány csökkentése
- ifjúsági és közösségi programok bővítése
- digitális és pénzügyi kompetenciák fejlesztése
- roma nők munkaerőpiaci integrációjának erősítése
- közösségi terek és kulturális infrastruktúra fejlesztése

11. napirend

**Javaslat „Heves Vármegye Integrált
Területi Programjának (2021-2027) félidei
értékelése” című dokumentum elfogadására**

Heves Vármegye Integrált Területi Programjának félidei értékelése

2021-2025

Értékelésért felelős szervezet:	<i>Heves Vármegye Önkormányzata</i>
Értékelésért felelős szervezet kapcsolattartó:	<i>Domján Róbert, osztályvezető domjan.robort@hevesmegye.hu; 36/521-334</i>
Értékelésért felelős szervezet címe:	<i>3300 Eger, Kossuth L. u. 9.</i>
Elfogadásról szóló közgyűlési határozat száma:	-

EGER, 2026. JÚNIUS

Tartalom

1. Az ITP módosítási folyamatának bemutatása.....	3
1.1. Heves vármegyei ITP tervezési környezete	3
1.2. Integrált Területi Program módosítások.....	5
2. A támogatások felhasználásának értékelése.....	8
2.1. A forrásabszorpció elemzése a monitoring adatok alapján	10
ITP forráskeretek bemutatása – standard.....	10
ITP forráskeretek bemutatása – FVS.....	11
ITP forráskeretek bemutatása – kiemelt kedvezményezettek.....	14
2.1.1. A pályázati folyamat időbelisége és a forráskihelyezés időigénye	15
2.1.2. Benyújtott pályázatok száma és sikeressége	19
2.1.3. Támogatások térbeli elemzése	27
Pályázati aktivitás.....	27
településre jutó támogatások	27
egy főre jutó támogatások	28
2.1.4. Forrásfelhasználás forrásfelhasználási módok (FFM) szerinti elemzése	31
Földrajzi célterület jellegű FFM-k.....	31
Kiemelt kedvezményezettek FFM.....	34
Fenntartható Városfejlesztés (FVS) FFM forrásfelhasználása	39
LHH térség forrásfelhasználása.....	40
2.1.5. Támogatások tématerületek szerinti elemzése	43
2.1.6. Kifizetési kérelmek előrehaladása	49
2.1.7. Szabálytalansági eljárásokban érintett projektek vizsgálata	53
2.1.8. Összegzés.....	53
2.2. Az ITP végrehajtásának hozzájárulása a TOP_Plus Operatív Program elvárásaihoz	55
3. Az eredményességet befolyásoló folyamatok értékelése.....	59
3.1. Az indikátor vállalások nyomonkövetése	59
Standard források indikátor vállalásai és várható teljesülésük.....	60
Az FVS városok indikátor vállalásai és várható teljesülésük.....	65
3.2. A partnerség értékelése	69
3.3. A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők	70
4. Megállapítások, javasolt beavatkozások, a következő programozási időszak előkészítése... 74	74
4.1. Megállapítások, javasolt beavatkozások – félidei összegző értékelés.....	74
4.2. Javaslatok a 2028–2034 programidőszak területfejlesztési szakpolitikai tervezéséhez	78
5. Önértékelési lista – félidei értékelés ellenőrzéséhez.....	81

1. Az ITP módosítási folyamatának bemutatása

1.1. Heves vármegyei ITP tervezési környezete

Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2021-2027) nagy hangsúlyt helyez Heves vármegye területi kiegyenlítődésének elősegítésére: Heves vármegye egyes területei között társadalmi-gazdasági szempontból nagy mértékű különbségek alakultak ki. A kevésbé fejlett részekben intenzívebb és gyorsabb fejlesztésekre volna szükség a munkahelyteremtés, az infrastruktúra korszerűsítése és az életszínvonal növelése érdekében. A területi kiegyenlítődés a vármegye jövőjét tekintve stratégiai célként fogalmazódik meg.

Heves Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027) szerint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz tervezése és végrehajtása során – beleértve a fenntartható városfejlesztés eszközre való kijelölést is – figyelemmel kell lenni a települések fejlettségi különbségeire. Ezen dokumentum meghatározza továbbá, hogy „A Fenntartható városfejlesztés eszköz célterületének kijelölése a városok fejlettségi szintjét figyelembe véve történhet, így elsősorban a fejlett középvárosok (Eger, Gyöngyös, Hatvan) esetében kerülhet alkalmazásra az eszköz.”

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozatban került elfogadásra a TOP Plusz éves fejlesztési kerete (a továbbiakban: ÉFK). Az ITP 2021-27 forrástervezése az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatban rögzített vármegyei keretek alapján történik. A vármegyei önkormányzatok a teljes tervezési, végrehajtási és monitoring feladatot a Nemzeti Fejlesztési Központ, Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóságával szoros együttműködésben végzik.

2021. évben a Heves Megyei Önkormányzat által elkészített, a 2021-2027-es uniós fejlesztési ciklus területi operatív programjához, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszhoz kapcsolódó, Heves Megye Előzetes Integrált Területi Programja (2021-2027) című dokumentumot (1.0 verzió) a Heves Megyei Közgyűlés 55/2021. (VII.2.) számú közgyűlési határozatával elfogadta. A Kormány által a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló Előzetes Integrált Területi Programok jóváhagyásáról szóló 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozatban (a továbbiakban: 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat) került jóváhagyásra többek között Heves megye Előzetes Integrált Területi Programja (2021-2027) is.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (2021-2027) Heves vármegyei keretösszege az Előzetes Integrált Területi Program 1.0 tervezésekor 62,295 Mrd Ft volt a 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat alapján. Az operatív program tervezésének előrehaladtával a keretösszeg 68,279 Mrd Ft-ra emelkedett a Kormány 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozata szerint.

A Heves Megye Előzetes Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentumban bemutatásra került többek között a vármegyei prioritások és a TOP Plusz Operatív Program intézkedéseinek illeszkedése, az ágazati kapcsolódások, illeszkedések egyéb hazai stratégiákhoz (pl.: OFTK-hoz, KEHOP Pluszhoz, GINOP Pluszhoz, IKOP Pluszhoz, EFOP Pluszhoz, DIMOP Pluszhoz). A vármegyei ITP tartalmazza többek között vármegyei forrásfelhasználási módokat, a településdifferenciálást és a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert (továbbiakban: TKKR) is, amelyeket a TOP Plusz keretében benyújtott támogatási kérelmek összeállítása és értékelése során szükséges figyelembe venni.

Az ITP-ben kerül meghatározásra a vármegyei forráskeret tematikus felosztása és a 2027. évre teljesítendő indikátor vállalások is. Az Irányító Hatóság állapította meg Heves vármegyére vonatkozóan az indikátor vállalásokat, de az indikátor vállalások nem tekinthetők véglegesnek.

Az ITP módosítások döntően két irányból fakadtak. Az operatív program elvárásainak, új tématerületeinek, módosításainak átvezetése, mint felülről (irányító Hatóság részéről) lefelé irányuló kezdeményezés, valamint az alulról, települési önkormányzatoktól és egyéb szervezetektől érkező, egyeztetés vagy monitoring tevékenység során feltérképezett valós igények figyelembevételével került sor az adott felhívások indikatív keretösszegének módosítására.

Fontos körülmény volt a tervezést illetően, hogy – bár az ITP 1.0 a fentiek szerint 2021. nyarán elfogadásra került, az Irányító Hatóság részéről csak 2021. év ősz folyamán került társadalmasításra sok felhívás. Mindezek okán és a megismert támogatási feltételek alapján újraértékelésre kerültek a tervezés inputját alkotó projektelképzelések, amelyek forrás átcsoportosításokat tettek szükségessé.

A vármegyei ITP végrehajtása során ütemezetten születtek támogatói döntések a benyújtott támogatási kérelmekről. A döntések alapján Heves Vármegye Önkormányzata folyamatosan monitoringozta a még rendelkezésre álló szabad forrásokat, és a vármegyei fejlesztési igények figyelembevételével forrásátcsoportosításokat kezdeményezett a TOP Plusz Irányító Hatóságánál az egyes intézkedések között annak érdekében, hogy több sikeres támogatási kérelem kerüljön benyújtásra, ezáltal a források minél hatékonyabban kerülhessenek felhasználásra.

Az operatív program változásai az évek során többször módosításra kötelezték a Területi Szereplőt. Ilyen például a főszabályként figyelembe kell venni, hogy az operatív program Európai Bizottság általi elfogadását követően nincsen lehetőség prioritások közötti átcsoportosításra. További konkrét példa, hogy a TOP_Plusz-6.1.2 sz. konstrukció keretösszegének csökkentésére került sor, mivel OP elvárás lett, hogy csak kedvezményezett járásban támogatható a 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése.

Az ITP felülvizsgálat szempontjából az is lényeges szempont, hogy a felülről (Irányító Hatóság részéről) lefelé irányuló forráskeret módosítás kezdeményezések miként alakították a vármegyei forráskihelyezést és ezáltal a vármegyei indikátor vállalásokat is. Ilyen központi beavatkozás volt az ESZA+ felhívások (Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések és Helyi humán fejlesztések) keretének csökkentése. Változott az operatív program ERFA és ESZA Plusz alapok egymáshoz viszonyított aránya a Partnerségi Megállapodás tárgyalásai alapján, ezért a TOP_Plusz-3.1.3-23 „Helyi humán fejlesztések” és a TOP_Plusz-3.1.1-21 számú „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések konstrukció keretösszege módszertani okokból országosa újraszámolásra került. Ennek figyelembevételével az Irányító Hatóság által meghatározott mértékben került csökkentésre a vármegyei keretösszeg is (1.633.000.001 összegben). A keretcsökkentés miatt az egyes forrásfelhasználási módokra alokált keretösszeg csökkent. Ezen okból a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című konstrukció keretösszege is 664.713.711 Ft összegben került csökkentésre. Az átcsoportosításra kerülő (ESZA+) forrás a TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhíváson (ERFA) került felhasználásra.

További központi módosításra is sor került, például a TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” konstrukcióba beemelésre került a helyi és térségi gyógyfürdők fejlesztése. A forrásemelés összegét a TOP_Plusz-2.1.1-21 felhívásban jogosultnak jelzett (Budapest Főváros Kormányhivatalának országos nyilvántartása szerint engedélyezett gyógyfürdő vagy a Nemzeti Turisztikai Stratégia 2.0 dokumentumban nem nemzetközi jelentőségű/zászlóshajó gyógyfürdő) gyógyfürdők és fürdők energetikai fejlesztésére szükséges felhasználni. Mindezeket figyelembe véve potenciálisan a következő települések felelnek meg a szakpolitikai elvárásoknak: Eger, Mátraderecske, Bükkszék. Eger számára 600.000.000 Ft fejlesztési összeg kerül átadásra a TOP_Plusz-2.1.6 (korábban TOP_Plusz-2.1.4) „Fenntartható energiahatékonyság” (kombinált) c. felhíváson belüli felhasználásra kizárólag gyógyfürdő korszerűsítésre. A keretemelés többi része, azaz 1.235.582.822 Ft – a potenciális projektgazdák földrajzi elhelyezkedése miatt – az Észak-Heves fejlesztési térségre került tervezésre. A TOP_Plusz-2.1.1-21 konstrukció új keretösszege 5.414.465.879 Ft. Figyelembe véve az OP-ban rögzített energetikai fejlesztésekre vonatkozó területi és lakosságszám korlátot, a TOP_Plusz-2.1.4-24

„Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)” című felhívásra is történt forrásallokáció 75.000.000 Ft összegben.

Az ITP módosításai során a területi szereplőnek lehetősége nyílt az esetleges maradvány források átcsoportosítására is a magas túligénylésekkel érintett felhívásokra, mellyel reagálni tudott a települési önkormányzatok igényeire, biztosítva a hatékony forrásfelhasználást. Heves Vármegye Önkormányzata a sorra megjelenő pályázati felhívások és a projektfejlesztések ismeretében a minél nagyobb számú sikeres támogatási kérelem és így minél nagyobb arányú forráslekötés érdekében indikatív keretösszeg módosításokat kért átvezetni a felhívásokhoz tartozó területspecifikus mellékletekben. Az Irányító Hatóság ezen kérelmeket megvizsgálta és a megfelelő szakmai indoklás alapján mindegyiket jóváhagyta.

1.2. Integrált Területi Program módosítások

Az Előzetes Integrált Területi Program 1.0 verzió felülvizsgálatát több tényező tette indokolttá:

- A Kormány az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatával döntött a 2021–2027 időszakra vonatkozó TOP Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról, új vármegyei keretösszegeket határozva meg. Ennek alapján Heves vármegyének 62,235 Mrd Ft-ról 68,279 Mrd Ft-ra emelkedett a kerete.
- Változott az operatív program ERFA és ESZA Plusz alapok egymáshoz viszonyított aránya. Ebből adódóan csökkentésre került a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” és TOP_Plusz-3.1.3-21 „Helyi humán fejlesztések” című felhívások keretösszege. Az átcsoportosításra kerülő (ESZA+) forrás a TOP_Plusz-3.3.4-21 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” című felhíváson (ERFA) kerül felhasználásra.
- A „biztonsági háló” bevezetésével változott a megyei jogú városok (vármegyénk esetében Eger) ERFA forráskerete.
- 2021. őszi folyamán kerültek társadalmasításra a leendő felhívások. Az abban megismert feltételek alapján újraértékelésre kerültek a tervezés inputját alkotó projektelképzelések, amelyek forrás átcsoportosításokat tettek szükségessé.
- Új felhívás került betervezésre TOP_Plusz-6.1.4-21 „Aktív turizmus fejlesztése” címmel, illetve a TOP-Plusz 6.1.2-21 „A 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése” című, és a TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítései” c. felhívás esetében többlet forrás bevonásával módosult a felhívások keretösszege. Utóbbi felhasználhatósága kizárólag gyógyfürdők (fürdők) energetikai fejlesztésére fordítható.

1. számú módosítás (ITP 2.0 verzió dokumentum):

2022. év tavaszán a megyei önkormányzatok elkészítették az előzetes ITP 2.0 verziójú módosításait, azonban azok már nem kerültek Kormány elé benyújtásra, mert a 2021-2027-es operatív programok tárgyalási folyamata még tartott az Európai Bizottsággal.

Az előzetes ITP-eket (1.0 verzió) elfogadó 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozatok módosítását tárgyalta 2022. évben a TOP Plusz Monitoring Bizottság, de ezen Korm. határozatok módosítására nem került sor a folyamatban lévő OP-tárgyalások miatt.

2022. december 22-én az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elfogadta a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszt (TOP Plusz), azonban a döntést megelőző bizottsági tárgyalások során számos olyan változás, korlátozás került rögzítésre a programban, amely befolyásolta a hatályos, vármegyei Integrált Területi Programok (ITP) 1.0 verzió végrehajtását és szükségessé tette annak módosítását.

2. számú módosítás (ITP 3.0 verzió dokumentum):

A 3.0 verzió dokumentum tartalmazta a TOP Plusz Operatív programban időközben történt változások átvezetését és a vármegyei névváltozást is. Az ITP 3.0-ás verzióban átvezetésre kerültek az egyes prioritásokat, azok intézkedéseit, illetve az azokhoz tartozó forráskereteket érintő változások is. A vármegyei szintű projekt megvalósítások kerültek ismertetésre, a Fenntartható városfejlesztés és „biztonsági háló”, a Központi forráskeret módosítások fejezetek és a területi kiválasztási rendszerváltozásokkal érintett részei kiegészítésre kerültek, részben az új intézkedések miatt, részben az eltelt időszakban megjelent pályázati felhívások, az OP változásai, az Irányító Hatóság által jóváhagyott forrásátcsoportosítási kérelmek okán.

A 3.0-ás változatban már átvezetésre került az OP-ban bevezetett új 6. sz. prioritás (versenyképes vármegye). Ez egyben azt is jelentette, hogy a korábban az 1. prioritás 1.1 intézkedésén szereplő valamennyi felhívás átkerült a 6.1 intézkedésre (helyi gazdaságfejlesztés). A változás érintette a fenntartható városokat is, hiszen a fenntartható városfejlesztési források egy része (helyi gazdaságfejlesztés, 4-5 számjegyű utak fejlesztése, helyi és térségi turizmusfejlesztés tevékenységcsoportjai) az 1.3 intézkedésről (fenntartható városfejlesztés) a 6.2 intézkedésre került átcsoportosításra (fenntartható versenyképes városfejlesztés).

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése 2023. március 30-i ülésén megtárgyalta és 10/2023. (III.30.) számú közgyűlési határozatával elfogadta Heves Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentum 3.0 verzióját.

3. számú módosítás (ITP 4.0 verzió dokumentum):

2024. I. negyedévében a Miniszterelnökség Stratégiai Tervezési és Értékelési Főosztálya kezdeményezésére és koordinációjával megkezdődött a 2021-2027-es időszakra vonatkozó vármegyei integrált területi programok (ITP-k) újabb felülvizsgálata. A vármegyei forrásfelhasználások figyelemmel kísérése nyomán Heves Vármegye Önkormányzata, a minél nagyobb számú sikeres támogatási kérelem és így minél nagyobb arányú forráslekötés érdekében forrásátcsoportosításokat valósított meg az Irányító Hatóság jóváhagyásával. Az előző ITP módosítás óta Irányító Hatóság részéről engedélyezett területi igények átvezetésre kerültek. A vármegyében a fenntartható városfejlesztési eszközt megvalósító városok (Eger, Gyöngyös és Hatvan) indikátorvállalásai rögzítésre kerültek a városok TOP Plusz Városfejlesztési Programterve (TVP) alapján. A kormányzati szintű egyeztetések alapján új felhívások (TOP_Plusz-2.1.3; TOP_Plusz-2.1.5) is megjelennek a TOP Plusz-ban, ezek szintén bekerültek a vármegyei ITP 4.0 verziójába. Mindemellett a TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok az ITP dokumentumba történő beillesztése is megtörtént.

Az Irányító Hatósággal lezajlott folyamatos egyeztetések eredményeként a vármegyei ITP 4.0 verziója elkészült, a minőségbiztosítás megtörtént, a Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a 17/2024.(IV.26.) közgyűlési határozatával elfogadta azt. A Kormány a vármegyei integrált területi programok felülvizsgálatát a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló integrált területi programok elfogadásáról szóló 1196/2023. (V. 15.) Korm. határozat módosításáról szóló 1274/2024. (IX. 12.) Korm. határozatával fogadta el.

4. számú módosítás (ITP 5.0 verzió dokumentum):

Az Irányító Hatóság 2024. júliusban felmérte a vármegyék és a fenntartható városfejlesztési eszközbe tartozó városok (FVS) átcsoportosítási igényeit, figyelembe véve, hogy kizárólag régiókatégorián és alapon belül kerülhet sor módosításra. 19 vármegyéből 14, 42 FVS város közül 22 település jelzett átcsoportosítási igényt. A beérkezett igényeket az Irányító Hatóság ellenőrizte, összesítette és elkészítette a TOP Plusz 1. számú módosítását.

Az átcsoportosítás a TOP Plusz 1., 2., 3. (ERFA) és 6. prioritások keretösszegét és a kapcsolódó indikátorokat érintette. A TOP Plusz 3. (ESZA+), 4. (ERFA) és 5. (ESZA+) prioritások nem kerültek módosításra. Az átcsoportosítás engedélyezésével nem változtak az 1086/2022. (II. 23.) Korm.

határozatban rögzített vármegyei keretösszegek, az átcsoportosítások kizárólag az egyes területi szereplők saját keretén belül, a részükre allokált prioritási források között történtek.

Az ITP módosítás során Heves vármegyében az FVS városok közül Hatvan és Gyöngyös települések prioritások közötti forrásátcsoportosítás igényei kerültek átvezetésre, melyeket az Irányító Hatóság jóváhagyott. Az FVS településekre vonatkozó indikátorvállalások frissítésére a TOP Plusz városfejlesztési programtervekben történő átvezetés után kerülhet majd sor.

Heves Vármegye Önkormányzata a minél nagyobb számú sikeres támogatási kérelem és így minél nagyobb arányú forráslekötés érdekében forrásátcsoportosításokat valósított meg az Irányító Hatóság jóváhagyásával. Vármegye Önkormányzata forrásátcsoportosítást kezdeményezett a TOP_Plusz-3.3.2-21 számú konstrukcióról a TOP_Plusz-3.3.3 számú konstrukcióra, ezáltal lehetővé vált további köznevelési intézmény infrastrukturális fejlesztése.

A TOP_Plusz-2.1.1-21 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” elnevezésű konstrukción belül, központi iránymutatás alapján célzottan gyógyfürdők/fürdők energetikai korszerűsítésére allokált forráskeret nem került felhasználásra, mert egyik potenciális projektgazda részéről sem került támogatási kérelem benyújtásra. Ennek következtében Heves Vármegye Önkormányzata kezdeményezte ezen szabad forráskeret átcsoportosítását annak érdekében, hogy további fejlesztési igény kaphasson támogatói döntést. Ennek eredményeként – az Irányító Hatóság jóváhagyásával - Gyöngyös városnak (FVS városnak) 1 200 000 000 Ft fejlesztési összeg került átadásra a TOP_Plusz-2.1.2 „Fenntartható energiahatékonyság” című felhíváson belüli felhasználásra. Az „Észak-Heves” forrásfelhasználási mód átcsoportosítást követő keretösszegének (790 965 254 Ft) kötelezettségvállalással nem érintett összege általános energetikai fejlesztésekre került tervezésre.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a 54/2024. (XI.29.) számú közgyűlési határozatával elfogadta az ITP 5.0 verzió dokumentumot. A Kormány a vármegyei integrált területi programok felülvizsgálatát a *Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló integrált területi programok elfogadásáról szóló 1196/2023. (V. 15.) Korm. határozat módosításáról szóló 1044/2025. (III. 5.) Korm.határozatával* fogadta el.

5. számú módosítás (ITP 6.0 verzió dokumentum):

Az ITP 6.0 verzió dokumentum elkészítését több tényező tette indokolttá:

- A TOP Plusz félidei felülvizsgálatáról készített dokumentum, valamint a kapcsolódó TOP Plusz 2. számú módosítás 2025.12.15-én elfogadásra került az Európai Bizottság által. Az Operatív Program félidei felülvizsgálatát követően változtak a 2029-es célértékek, amely átvezetése szükséges a vármegyei indikátorvállalások tekintetében. Az OP 2. számú módosításában változott az indikátorok köre és a 2029-es célértékek, illetve a vármegyék esetében 2025-ben több, felhíváson belüli és felhívások közötti forrásátcsoportosításra került sor.
- A fenntartható városfejlesztési eszközbe tartozó városok (FVS) esetén is módosulnak a 2029-es célértékek a programmódosítás miatt, ennek következtében az Irányító Hatóság a vállalt értékeket felülvizsgálja az FVS településekkel közösen. Az FVS települések esetében a városok TOP Plusz Városfejlesztési Programtervében (TVP) rögzített indikátorértékek kerültek feltüntetésre.
- Jelen ITP módosítás során (ITP 6.0 verzió) kerül beillesztésre az 1. sz. függelékbe az elmúlt időszakban TOP Plusz MB által jóváhagyott TOP_Plusz-1.2.2-21, a TOP_Plusz-3.2.1-21 és a TOP_Plusz-6.1.3-23 felhívások MB által elfogadott felhívás területspecifikus melléklete.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése 13/2026. (I.30.) számú közgyűlési határozatával fogadta el Heves Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentum 6.0 verzióját.

2. A támogatások felhasználásának értékelése

A félidei értékelés célja a Széchenyi Terv Plusz 2021-2027 Programhoz kapcsolódó vármegyei Integrált Területi Program félidei (2021-2025 évi) előrehaladásának értékelése, és a fejlesztési források hasznosulásának (forrásallokáció, eredményesség) vizsgálata.

Jelen dokumentumban bemutatott elemzés során a Heves Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentum 6.0 verzió kerül felhasználásra.

Az elemzés alapjául szolgáló adatokat Heves Vármegye Önkormányzata részére a Nemzeti Fejlesztési Központ (továbbiakban: NFK) Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Főigazgatósága biztosította, A forrásabszorpció elemzéséhez a kapott EUPR adattáblákat vettük alapul, azok adatai kerültek alkalmazásra a kimutatások készítése során.

Az értékelés megkezdésekor fontos kiemelni, hogy a megküldött adatokból, az EUPR-ben szereplő 2026.01.08. napi adatok feldolgozása történt meg. Azokban az esetekben, ahol eltérés mutatkozott a vármegye által ismert adatok, illetve az NFK által biztosított adatok vonatkozásában, a szövegben bemutatásra került, hogy mely adatok lettek használva és annak mi volt az oka.

A Nemzeti Fejlesztési Központ Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság TOP Stratégiai Tervezési és Értékelési Főosztálya az ITP félidei értékeléséhez a területi szereplők részére útmutatót bocsátott rendelkezésre 2026. januárjában. Az *Útmutató a vármegyék integrált területi programjainak félidei értékeléséhez* célja a vármegyei Integrált Területi Programok félidei értékelésének támogatása, azaz módszertani segítségnyújtás a vármegyei önkormányzat számára a félidei értékeléshez kapcsolódó monitoring adatok kielemezésére és az önértékelés lefolytatására. Az Útmutatóhoz kapcsolódik egy Értékelési sablon (*Vármegyei Integrált Területi Program Értékelési sablon*) is, melyet a területi szereplőnek alkalmazni kell az értékelés során az Útmutatóban foglalt szempontok figyelembevételével.

Az értékelés módszere az adatelemzés, az eredmények kiértékelése és a tapasztalatok összegzése mentén mozog. Az értékeléshez szükséges monitoring adatbázist az Irányító Hatóság bocsátja a területi szereplők rendelkezésre az EUPR rendszerből kinyert adattáblák segítségével. Az értékeléshez ezt az adatbázist, illetőleg az eddig megszerzett programtervezési és -végrehajtási tapasztalatokat kell felhasználnia a vármegyének.

Az elemzés során igényelt támogatás vonatkozásában *Igényelt támogatást*, a forrásfelhasználás során a *Támogató által megítélt támogatást* vettük figyelembe az adattáblában. A *Szerződött támogatásként* feltüntetett adatok nem tükrözik teljeskörűen az újraértékelést követően megítélt támogatási összegeket, tekintettel arra, hogy az újraértékeléseket követő szükséges szerződésmódosítások még nem történtek meg teljes mértékben. A *Megítélt támogatásként* szereplő adatok kerültek figyelembe véve az elemzés során.

Az összesítések során a kapott adattáblában szereplő az alábbi kategóriákat alkalmaztuk:

- Támogatásban részesült: Hatályba lépett szerződés és Szerződés kötés alatt státuszú projekteket tartalmazza (Támogatói döntés típusa: Támogatás – feltételes, Támogatás - csökkentett összköltség és feltételes, Tartaléklistáról támogatás – feltételes)
- Hazaira átforduló projekt

- Nem részesült támogatásban: Hiánypótlás visszaküldve, Válaszadás tisztázó kérdésre, Válaszadás tisztázó kérdésre beküldve státuszú projekteket tartalmazza (Támogatói döntés típusa: Elutasítás, Elutasítás-forráshiány miatt, Tartaléklistáról elutasítás)
- Visszavont/megszűnt: Megszűnt szerződés és Támogatási kérelem visszavonva státuszú projekteket tartalmazza

A forráskeretallokáció és -abszorpció vizsgálatakor elkülönítésre kerül a standard forráskeret az FVS fejlesztési igényektől, fejlesztésektől. A kiemelt kedvezményezettek által koordinált fejlesztéseket is megjelenítjük a standard felhívásokkal együtt a települési szintű elemzésekénél, az FFM szintű vizsgálat során azonban külön kezeljük azokat. A kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módba tartozó felhívások közé tartozik a TOP_Plusz-3.1.1 (foglalkoztatási paktum), a TOP_Plusz-3.1.3 (helyi humán fejlesztések), a TOP_Plusz-3.3.3 (köznevelés), a TOP_Plusz-6.1.2 (4-5 számjegyű közutak fejlesztése) és a TOP_Plusz-6.1.4 (aktív turizmus). Az ESZA+ források esetében nem határozható meg földrajzi vonatkozás (TOP_Plusz-3.1.1 és TOP_Plusz-3.1.3), így a település szintű elemzésekénél nem kerülnek figyelembe vételre. A többi, kiemelt kedvezményezett által megvalósított projektnél a kedvezményezettől származó adatszolgáltatás vagy területi arányosítás elvén települési szintre is lebontásra kerültek a támogatási összegek.

Egyes TOP Plusz felhívásokra már 2022. évben lehetett pályázni, így jelen dokumentumban a pályázási időszakot tekintve 2022. évtől a 2026.01.08. napig terjedő 4 éves időszak vizsgálatára kerül sor.

2.1. A forrásabszorpció elemzése a monitoring adatok alapján

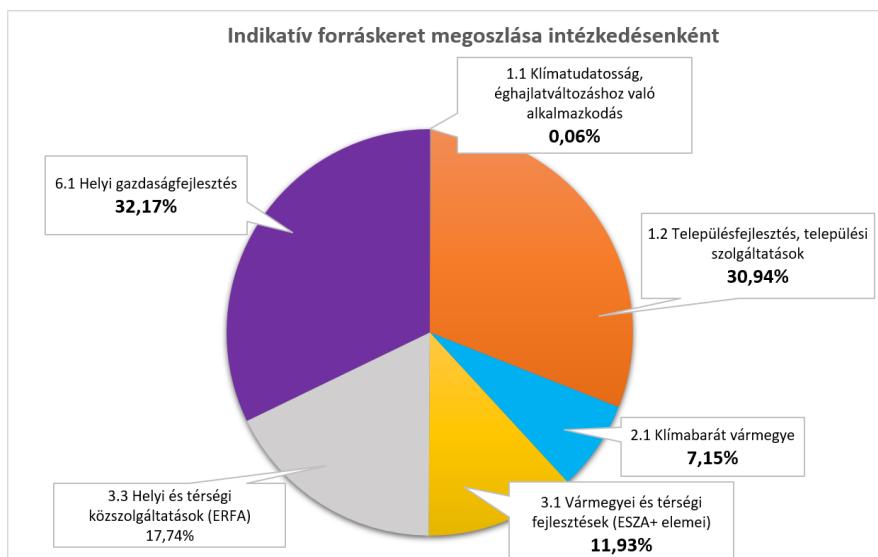
Elsőként bemutatásra kerül Heves vármegyei ITP 6.0. dokumentumban meghatározott forrásallokáció, valamint annak prioritásonkénti és intézkedésenkénti megoszlása.

ITP forráskeretek bemutatása – standard

Prioritás	Intézkedés	Felhívások	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)	Indikatív forráskeret aránya
1. PRIORITÁS	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	36 000 000	0,06%
	1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1 Élhető települések	14 009 340 227	30,94%
		1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	138 000 000	
		1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	4 411 758 609	
		összesen:	18 559 098 836	
2. PRIORITÁS	2.1 Klímabarát vármegye	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	4 214 465 879	7,15%
		2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	75 000 000	
		összesen:	4 289 465 879	
3. PRIORITÁS	3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2 335 000 000	11,93%
		3.1.3 Helyi humán fejlesztések	4 821 563 287	
		összesen:	7 156 563 287	
	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3 519 889 608	17,74%
		3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 379 529 293	
		3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	4 743 255 537	
		összesen:	10 642 674 438	
6. PRIORITÁS	6.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	5 507 124 419	32,17%
		6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	7 240 238 785	
		6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	4 934 864 886	
		6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	1 612 969 470	
		összesen:	19 295 197 560	
		Összesen:	59 979 000 000	

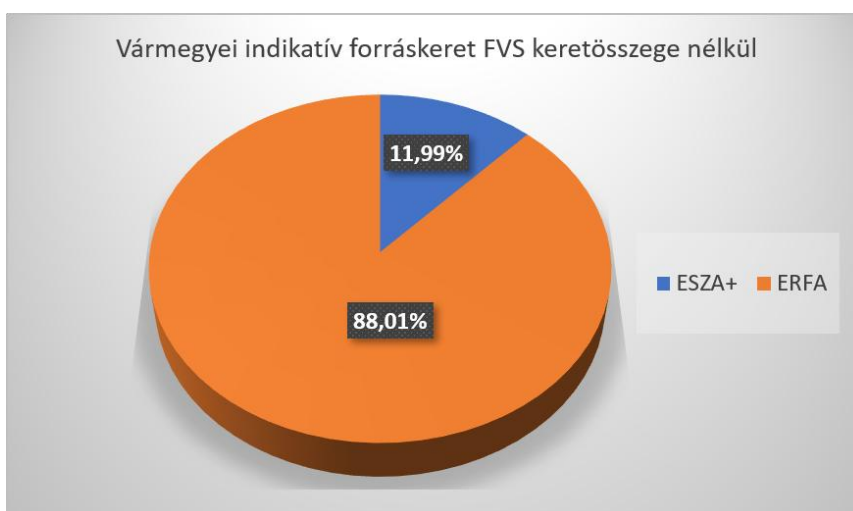
1. Táblázat: ITP 6.0 forrásallokációs táblázata - standard és kiemelt

A forrástervezést alapvetően meghatározta az 1086/2022 (II.23) Korm. határozat, amely rögzítette a vármegyék TOP_Plusz forráskeretét, azon belül ERFA és ESZA+ felosztását. Ennek alapján Heves vármegyében összesen 68,239 Mrd Ft forrás állt rendelkezésre, mely 60,021 Mrd Ft ERFA és 8,258 Mrd Ft ESZA+ forrásokra oszlott. Az ITP tervezésének főbb mérőkövei korábban bemutatásra kerültek, mindezek eredménye a jelenleg hatályos forráselosztás (táblázat)

1. ábra: standard felhívások indikatív forráskeretének megoszlása intézkedésenként

Arányait tekintve legnagyobb forrásallokációval a 6.1 helyi gazdaságfejlesztés, majd közel hasonló nagyságrenddel az 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások intézkedés rendelkezik. Viszonylag alacsony forrás került tervezésre szociális városrehabilitációs felhívásokra. Ez az előzetes igényfelmérésen alapult, melyet alátámasztott a pályázati aktivitás is (nem volt pályázó). Legkisebb forrásallokáció az 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás intézkedésre jutott, tekintettel arra, hogy az intézkedés már akkor került beépítésre, amikor a források túlnyomó többsége lekötésre került, így szabad forrás nem állt jelentős mértékben rendelkezésre.

2. ábra: standard felhívások indikatív forráskeretének megoszlása finanszírozási alaponként

ITP forráskeretek bemutatása – FVS

Az FVS városok TOP_Plusz forrásokra kidolgozott akcióterve a TOP_Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP). Az ITP-ben meghatározottak szerint kiválasztott városi önkormányzatok e tervdokumentumok alapján jogosultak pályázatot benyújtani. A TOP_PLUSZ városfejlesztési programtervekkel összhangban Eger, Gyöngyös és Hatvan város TOP_Plusz Városfejlesztési Programtervében (TVP) rögzített forrás allokációk először az ITP 4.0 verzió dokumentumban jelentek meg.

2022. évben a Pénzügyminisztérium RFP Stratégiai, Tervezési és Értékelési Főosztálya, mint Irányító Hatóság országosan felmérte a 2021-2027 időszak fenntartható városfejlesztési eszközre tervezett megyei adatokat. A városonként meghatározott indikatív forráskeretek tekintetében tapasztalt jelentős különbségek enyhítése érdekében a megyei jogú városok részére kialakításra került egy kiegészítő forráskeret is (ún. „biztonsági háló”).

Heves vármegyében Eger Megyei Jogú Város részére a „biztonsági háló” által biztosított 4,81 Mrd Ft ERFA forrás megoszlását az Irányító Hatóság a Heves vármegye Előzetes Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentumban alkalmazott forrásaránya alapján osztotta meg a prioritások között az alábbi módon:

Prioritás	Intézkedés	Felhívások	Felhívás forráskerete (Ft)	Felhívás forráskerete Eger MJV biztonsági hálójával (Ft)	Indikatív forráskeret aránya
1. PRIORITÁS	1.3 Fenntartható városfejlesztés	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	170 202 020	170 202 020	25,14%
		1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	1 797 185 618	3 125 173 230	
		összesen:	1 967 387 638	3 295 375 250	
2. PRIORITÁS	2.1 Klímabarát vármegye	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	1 478 059 556	1 478 059 556	30,73%
		2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	1 410 755 277	2 550 755 277	
		összesen:	2 888 814 833	4 028 814 833	
3. PRIORITÁS	3. 2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	1 101 436 713	1 101 436 713	8,40%
		összesen:	1 101 436 713	1 101 436 713	
		6. PRIORITÁS	3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	940 071 094
összesen:	940 071 094			1 720 071 094	
6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés			1 402 289 722	2 964 302 110
	összesen:	1 402 289 722	2 964 302 110		
	Összesen:		8 300 000 000	13 110 000 000	

2. Táblázat: Fenntartható Városok forráskeretének megoszlása

A fenti táblázatban részletesen bemutatott forrásallokáció alapján a fenntartható városfejlesztés eszközre kijelölt városokra allokált vármegyei keretösszeg 8,3 Mrd Forint, Eger MJV „biztonsági háló” forráskeretével együtt 13,11 Mrd Forint.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló Előzetes Integrált Területi Programok jóváhagyásáról szóló 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozatban meghatározásra került a fenntartható városfejlesztésre kijelölt városok köre és a városi szintű forráskeret. A fenntartható városfejlesztési eszközt megvalósító városok a TOP Plusz 1-3. és 6. prioritásokon belül a fenntartható városfejlesztés intézkedés keretében valósíthatják meg a fejlesztéseiket a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján, a TOP Plusz 1-3. és 6. prioritás szerinti tartalommal.

A nevesített forrásokhoz való hozzáférés feltétele a szükséges helyi stratégiák (Fenntartható Városfejlesztési Stratégia - FVS), fejlesztési dokumentumok elkészítése (TOP_PLUSZ Városfejlesztési Programterv - TVP) és intézményrendszer általi elfogadtatása. Ezt követően az érintett város kizárólag a fenntartható városfejlesztéshez későbbiekben megjelenő, prioritásonként várhatóan 1-1 komplex technikai felhívás keretében nyújthatja be támogatási kérelmeit a megtervezett projektek fizikai megvalósítására.

Az **FVS településekre** allokált keretösszegeket az alábbi táblázat mutatja be:

Város	Allokált forrás összege (millió Ft)					
	TOP Plusz 1. prioritás (ERFA) Fenntartható városfejlesztés	TOP Plusz 2. prioritás (ERFA) Fenntartható energiahatékonyság	TOP Plusz 3. prioritás (ESZA) Fenntartható humán fejlesztések	TOP Plusz 3. prioritás (ERFA) Fenntartható humán infrastruktúra	TOP Plusz 6. prioritás (ERFA) Fenntartható versenyképes	Összesen

					városfejlesztés	
Eger	2 074*	2 551*	593	1 252*	2 440	8 910*
Gyöngyös	771	1 478	271	280	0	2 800
Hatvan	450	0	237	189	524	1 400

3. Táblázat: Fenntartható városfejlesztés „biztonsági hálóval”* növelt keretösszegei prioritástengelyenként

A Pénzügyminisztérium RFP Stratégiai, Tervezési és Értékelési Főosztálya, mint Irányító Hatóság 2022. évben országosan felmérte a 2021-2027 időszak fenntartható városfejlesztési eszközére tervezett megyei adatokat. A városokként meghatározott indikatív forráskeretek tekintetében tapasztalt jelentős különbségek enyhítése érdekében a megyei jogú városok részére kialakításra került egy kiegészítő forráskeret is (ún. „biztonsági háló”).

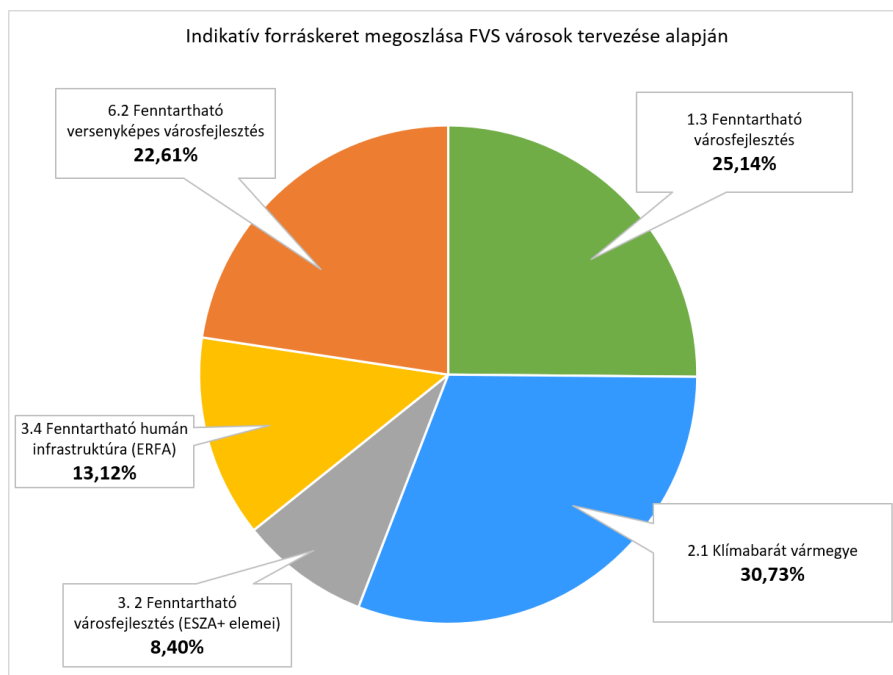
Eger Megyei Jogú Város részére a „biztonsági háló” által biztosított 4,81 Mrd Ft ERFA forrás megoszlását az Irányító Hatóság a Heves vármegye Előzetes Integrált Területi Programja (2021-2027) dokumentumban alkalmazott forrásaránya alapján osztotta meg a prioritások között az alábbi módon:

Prioritások	A „biztonsági háló” összegének megoszlása a prioritások között Eger MJV-re vonatkozóan (Mrd Ft)
TOP Plusz 1. prioritás (ERFA)	1,33
TOP Plusz 2. prioritás (ERFA)	1,14
TOP Plusz 3. prioritás (ERFA)	0,78
TOP Plusz 6. prioritás (ERFA)	1,56
Összesen	4,81

4. Táblázat: Eger MJV "biztonsági háló" keretének prioritástengelyek szerinti megoszlása

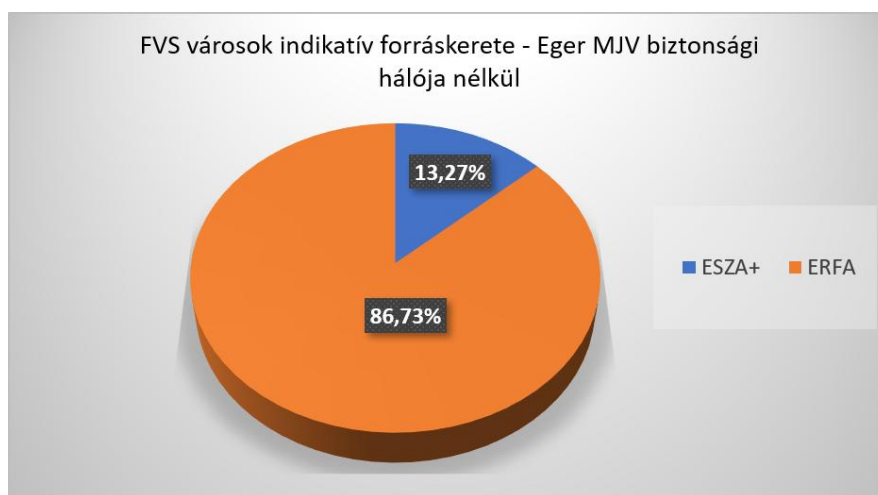
Fenntartható város	1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása (Ft)	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (Ft)	2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság (Ft)	2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések (Ft)	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra (Ft)	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (Ft)	Fenntartható ERFA összesen (Ft)	Fenntartható ESZA összesen (Ft)	Fenntartható összesen (Ft)
Eger MJV	-	1 327 987 612	-	1 140 000 000	-	780 000 000	1 562 012 388	4 810 000 000	-	4 810 000 000

5. Táblázat: Eger MJV "biztonsági háló" keretének felhívások szerinti megoszlása

3. ábra: indikatív forráskeret megoszlása az FVS városok tervezése alapján

A prioritásonkénti forrásallokáción az energetikai források (2.1 Klímabarát vármegye) hangsúlyosabban jelennek meg részben az igények, részben a Területi Szereplő ITP végrehajtása során több ütemben a standard források terhére történő forrásátadásának tudható be.

4. ábra: FVS városok indikatív forráskerete "biztonsági háló" nélkül

A „biztonsági háló” nélküli arányokat tekintve az ESZA+ források valamelyest nagyobb arányt képviselnek a standard forrásokhoz képest, melynek alapvető oka a várható szociális városrehabilitációs projektek forrásbiztosítása volt.

ITP forráskeretek bemutatása – kiemelt kedvezményezettek

A Területi Szereplő az ITP tervezés adta lehetőségek és a Felhívások lehetséges kedvezményezettjeinek figyelembe vételével Heves Vármegye Önkormányzatát, a Tankerületi Központokat, illetve a Magyar Közút Zrt-t nevesítette kiemelt kedvezményezettként az alábbiak szerint.

Felhívás	Felhívás/Tématerület forráskerete (Ft)	kiemelt kedvezményezett
1.1.1 Klímaturatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	36 000 000	Heves Vármegye Önkormányzata
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2 335 000 000	Heves Vármegye Önkormányzata
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	23 236 473	Heves Vármegye Önkormányzata
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	4 743 255 537	Tankerületi Központok
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	7 240 238 785	Magyar Közút Zrt
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	1 612 969 470	Heves Vármegye Önkormányzata

6. táblázat: kiemelt kedvezményezettek forráskerete Felhívásonként

2.1.1. A pályázati folyamat időbelisége és a forráskihelyezés időigénye

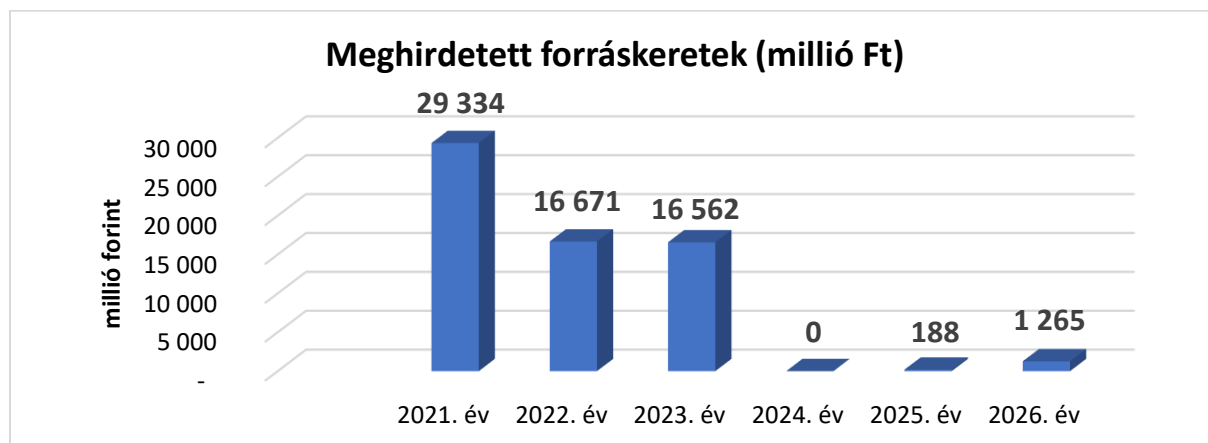
Források meghirdetésének bemutatása

Az alábbi táblázatban megtekinthető, hogy TOP_Plusz program keretében megjelent felhívások Heves vármegyében milyen ütemben kerültek meghirdetésre:

Felhívás	Pályázat benyújtására rendelkezésre álló időszak(ok)
1.1.1 Klímaturatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	<i>még nem került meghirdetésre</i>
1.2.1 Élhető települések	2021. december 1 - 2022. január 14.
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	2022. március 7 - 2022. április 8
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	2022. március 1 - 2023. január 31.
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2021. december 1 – 2022. január 14. 2022. január 15 - 2022. február 28. 2024. február 2 - 2024. július 1.
2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	<i>még nem került meghirdetésre</i>
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2021. december 1 - 2022. január 31.
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	2023. november 17 - 2024. január 12. 2026. január 15 - 2026. március 2.; 2023. november 17 - 2024. április 30. (kiemelt)
3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2021. december 1 -2022. január 14.
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2022. március 7 - 2022. április 8.
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	2023. november 10 – 2024. február 28.
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	2022. március 1 - 2022. április 4. 2022. május 2 -2022. június 3.
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	2021. december 01 - 2022. január 14 2023. augusztus 25 - 2023. szeptember 25 2023. szeptember 26 - 2023. október 26
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	2022. április 1 - 2023. január 31. 2026. január 9 - 2026. február 9.
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	2023. november 24 -2024.június 30.

7. táblázat: standard felhívások benyújtási időszakai

Néhány Felhívás esetén fordult elő több benyújtási szakasz meghatározásra, jellemzően azoknál a konstrukcióknál, ahol a támogatási kérelem összetettebb (pl. helyi humán esetén konzorcium létrehozása) vagy hangsúlyosabb műszaki előkészítést igényelt (energetika). A 2.1.1 konstrukció utolsó benyújtási szakasza a fürdők/gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése, korszerűsítése tevékenységre került meghirdetésre, mely forrás célzottan került beépítésre az ITP-be központi forrásbiztosítás okán. A 6.1.2 konstrukció esetén az OP elfogadásával történt módosítások miatt kellett újabb benyújtási szakaszokat biztosítani. A 3.1.3 és a 6.1.3 esetén az előző pályáztatási szakaszok során megmaradt források lekötése érdekében kerültek 2026 elején újból meghirdetésre.

5. diagram: Források meghirdetésének tervezett ütemezése

Tekintettel arra, hogy a TOP források már korábban felhasználásra kerültek (a projektek többsége is megvalósult a jelenlegi ciklus kezdetére), így jelentős forrásigény jelentkezett a települési önkormányzatok részéről további fejlesztéseik megvalósítására. Ennek érdekében az első évben meghirdetésre került a források 45%-a. Ehhez a magas arányhoz hozzájárultak a nagy forrásösszeggel rendelkező, kiemelt kedvezményezetteknek megnyitott felhívások (3.1.1 és 6.1.2) is. A 2022 és 2023 években hasonló nagyságrendű forrás állt rendelkezésre, ezzel az első három évben a források 93%-a meghirdetésre került. Megjegyzendő, hogy a 2025. évre tervezett FVS energetikai forrásokhoz kapcsolódó felhívás nem jelent meg.

Felhívások	Pályázat benyújtására rendelkezésre álló időszak
1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	2021.12.01-2022.08.31.
1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	2023.12.01-2025.03.31.
2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	2024.04.09-2025.03.31.
2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	még nem jelent meg a Felhívás
3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	2023.11.03- 2025.03.31.
3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	2024.01.26-2025.03.31.
6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	2024.01.26-2025.03.31.

8. Táblázat: FVS-ek felhívásainak meghirdetési időszakai

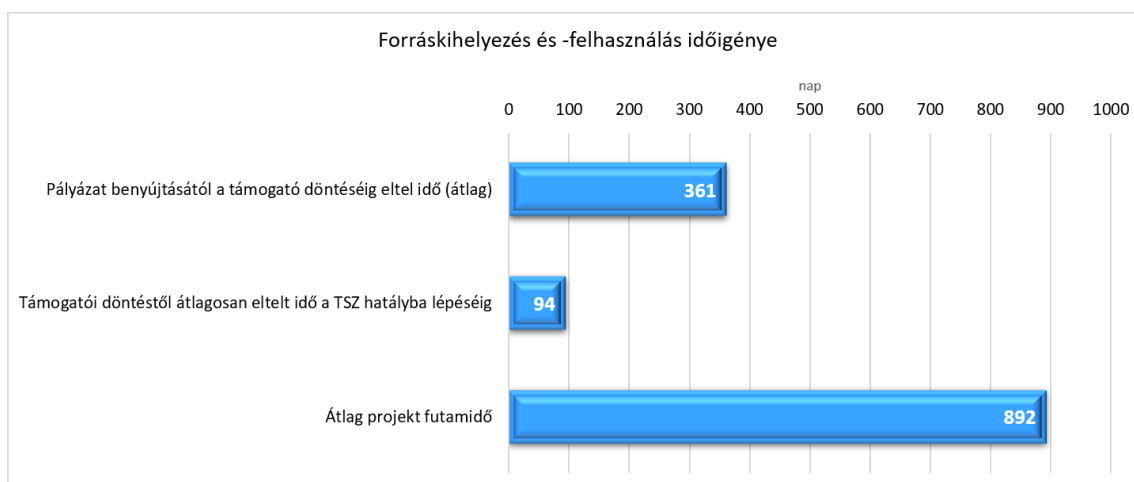
Döntési folyamat időszükséglete

A támogatói döntések is hasonló mintázatot mutatnak a meghirdetések évenkénti megoszlásához. Az első év (2022) hozta a legtöbb támogatói döntést, melynek majd' felét az 1.2.1 konstrukció tette ki (49 db), de megszületett az összes döntés a 2.1.1, 3.3.1 és 3.3.2 felhívást érintően is. 2023-ban az 1.2.3. támogatási kérelmeinek felében (37 db) és a 6.1.1 konstrukció projektjeinek túlnyomó többségéről született döntés. A 2024-es évben is az 1.2.3 felhívás projektjei voltak a meghatározók, de ebben az évben került támogatói döntés a 3.1.3 konstrukció összes kérelmére (25 db) és a 3.3.3-as támogatási kérelmek többségére (14 db). A 2025-ös évben született a legkevesebb döntés, ahol több Felhívás is érintve volt, de a leginkább a 6.1.3 és 1.2.1 (9-9 db), valamint a 3.3.2 konstrukció (6 db) volt érintve.

6. ábra: Támogatói döntések időbeli alakulása

A döntési folyamat időbeli kiterjedésének vizsgálata előtt lényeges megemlíteni, hogy a központilag kapott adatbázis adataitól eltérően – mely az „Eredeti szerződés hatályba lépés dátuma” oszlopban az újraértékelések/TSZ módosítások legutolsó dátumát szerepeltette – a Támogatási Szerződések legelső dátumát vettük figyelembe. Ennek alapján megállapítható, hogy a támogatási kérelmek benyújtásától a támogatói döntés megszületéséig átlagosan egy év telt el, míg a Támogatási Szerződések megkötése átlagosan 3 hónapot igényelt.

7. ábra: forráshelyezés és -felhasználás időigénye

Felhívás	Pályázat benyújtásától a támogató döntéséig eltelt idő, nap (átlag)	Átlag igényelt támogatás (Ft)	Átlag támogatási összeg a "Támogató által megítélt támogatás" alapján (Ft)	Támogatói döntéstől átlagosan eltelt idő a TSZ hatályba lépéséig (nap)	Átlag projekt futamidő (nap)
1.2.1 Élhető települések	378	248 543 153	231 946 148	74	915
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-	-	-	-	-
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	543	248 543 153	231 946 148	74	361
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	180	132 376 785	130 073 822	83	677
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	32	2 335 000 000	2 335 000 000	21	2138
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (standard)	197	181 581 670	176 373 337	120	1348
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (kiemelt)	170	23 236 473	23 236 473	92	591
3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	473	173 999 758	177 027 873	91	789
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	540	158 702 838	139 723 626	91	628
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	271	287 680 943	287 171 885	91	831
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	608	398 628 362	426 690 637	41	985
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	202	2 413 412 928	2 413 412 928	143	853
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	833	489 897 288	331 847 380	134	463
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	269	537 656 490	537 656 490	164	1020

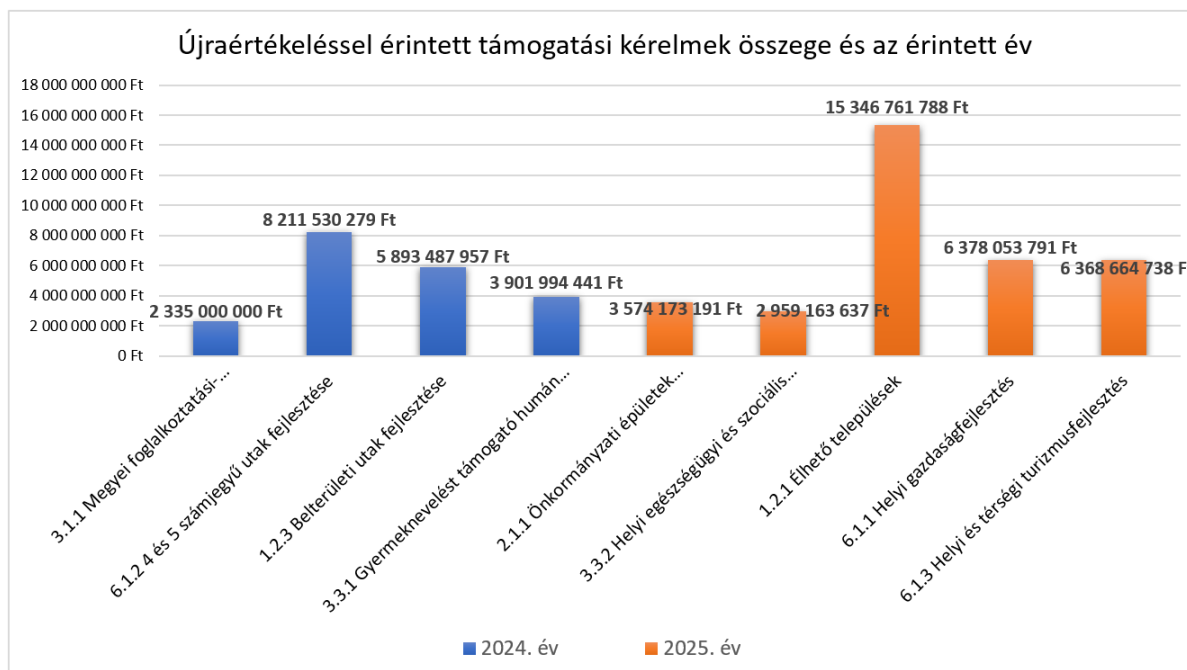
9. táblázat: a döntéshozatali és megvalósítási időintervallumok Felhívásonként

A TOP_Plusz pályázati felhívások módosítása 2024. évben megtörtént, ezáltal a pályázók és kedvezményezettek számára megismerhetővé váltak az új értékelési szempontok. A TOP Plusz Monitoring Bizottság által elfogadott „Általános kiválasztási kritériumokat” és „Felhívásspecifikus kiválasztási kritériumokat” először az ITP 4.0 dokumentum 1. számú függeléké tartalmazta. A már benyújtott, Támogatási Szerződéssel rendelkező projektek újraértékelése során az új értékelési szempontoknak való megfelelést ismételten vizsgálta az Irányító Hatóság. A folyamat országosan jelentős mennyiségű pályázatot érintettek, így az újraértékelések még 2025. év második felében is több vármegyében folyamatban voltak.

Heves vármegyében 2024. évben első körben a TOP_Plusz-3.1.1-21 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés” c. felhívásra benyújtott pályázatok újraértékelésére került sor. Második körben a „4-5 számjegyű utak fejlesztése”, a TOP_Plusz-1.2.3-21 „Belterületi utak fejlesztése”, a TOP_Plusz-3.3.1-21 sz. „Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése” című felhívásra benyújtott projektek újraértékelése történt meg.

2025. január hónapban a TOP_Plusz-2.1.1-21 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” és a TOP_Plusz-3.3.2-21 – „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” című felhívás esetében történt meg újraértékelése. 2025. szeptemberében a TOP_PLUSZ-1.2.1-21 - „Élhető települések” című konstrukció, a TOP_PLUSZ-1.1.1-21 - „Helyi gazdaságfejlesztés” című és a TOP_PLUSZ-1.1.3-21 - „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” című konstrukció esetében valósult meg az újraértékelés. Heves vármegyében 2025. szeptember hónapban lezárult az újraértékelés folyamata, az Irányító Hatóság által szervezett Döntés-előkészítő Bizottság 2025. szeptember 24-ei ülésén az utolsó érintett felhívások esetében is megszülettek a szükséges döntések, így Heves vármegyében már minden érintett felhívás vonatkozásában sikeresen megvalósult az újraértékelés.

Az újraértékelések következtében a projektek sorrendisége egyes esetekben megváltozott. Azonban kiemelendő, hogy azon projektek esetében, amelyek korábban támogatást nyertek, de az újraértékelés eredményeként a támogatási kereten kívülre kerültek ezen projektektől nem vonták vissza a támogatást, a korábban megítélt támogatási hazai forrásból továbbra is biztosított.

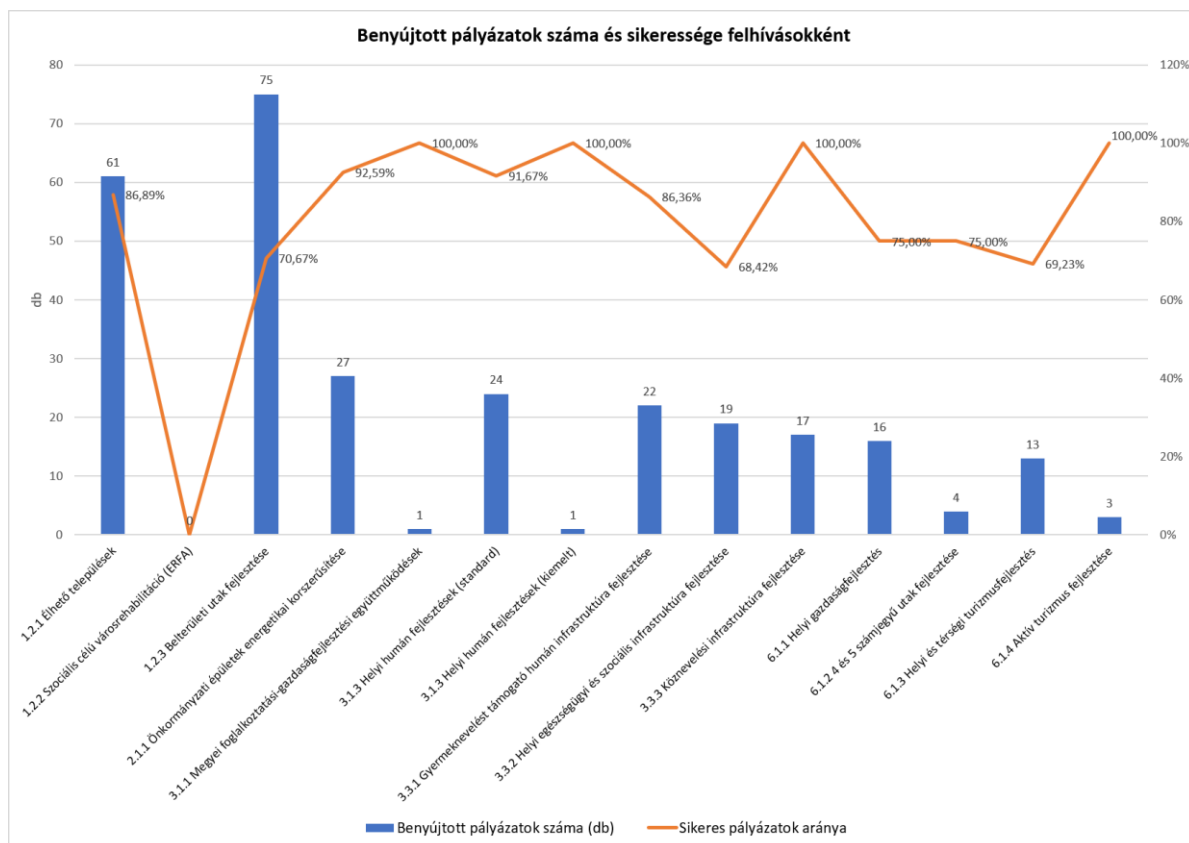
8. ábra: újraértékeléssel érintett támogatási igények összesítése évenként

2.1.2. Benyújtott pályázatok száma és sikeressége

A TOP Plusz felhívásokra leghamarabb 2022. évben lehetett pályázni, így jelen dokumentumban a pályázási időszakot tekintve 2022. évtől a 2026.01.08. napig terjedő 4 éves időszakot vizsgáljuk. Ebben az időintervallumban 283 db támogatási kérelem került az EUPR rendszeren keresztül benyújtásra.

Az NFK által küldött adatszolgáltatás alapján a beérkezett összesen 283 db támogatási kérelemből 231 db támogatási kérelem került támogatásra (támogatást elnyert projekt), 39 db nem nyert és 13 db – újraértékelés előtt pozitív támogatói döntéssel rendelkező – támogatási kérelem fordult át hazai finanszírozásúvá. A pozitív támogatói döntéssel nem rendelkező pályázatok egy része tartaléklistán van vagy elutasításra került.

A „Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás” című felhívás központi szinten még nem került meghirdetésre, így ebben a konstrukcióban támogatási kérelem benyújtására még nem volt lehetőség. A 3.1.2. „Szociális célú városrehabilitáció” ESZA+ és az 1.2.2. „Szociális célú városrehabilitáció” ERFA című felhívás esetében nem került pályázat benyújtásra a vármegyében. Továbbá a 2.1 Klímabarát vármegye intézkedés kapcsán a vármegyei ITP dokumentumokban 2024-ben megjelentek a kombinált-projektelőkészítés forrásfelhasználást lehetővé tevő költség sorok, azonban a konkrét felhívások központi szinten még nem kerültek meghirdetésre, azok társadalmasításra sem történt még meg. Heves vármegye esetében az alábbi ilyen konstrukció érintett: 2.1.4 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése – kombinált”, 2.1.6 „Fenntartható energiahatékonyság – kombinált”, így a lehetséges kedvezményezettnek nem volt módja támogatási kérelem benyújtására.

9. ábra: a benyújtott támogatási kérelmek száma és sikeresége

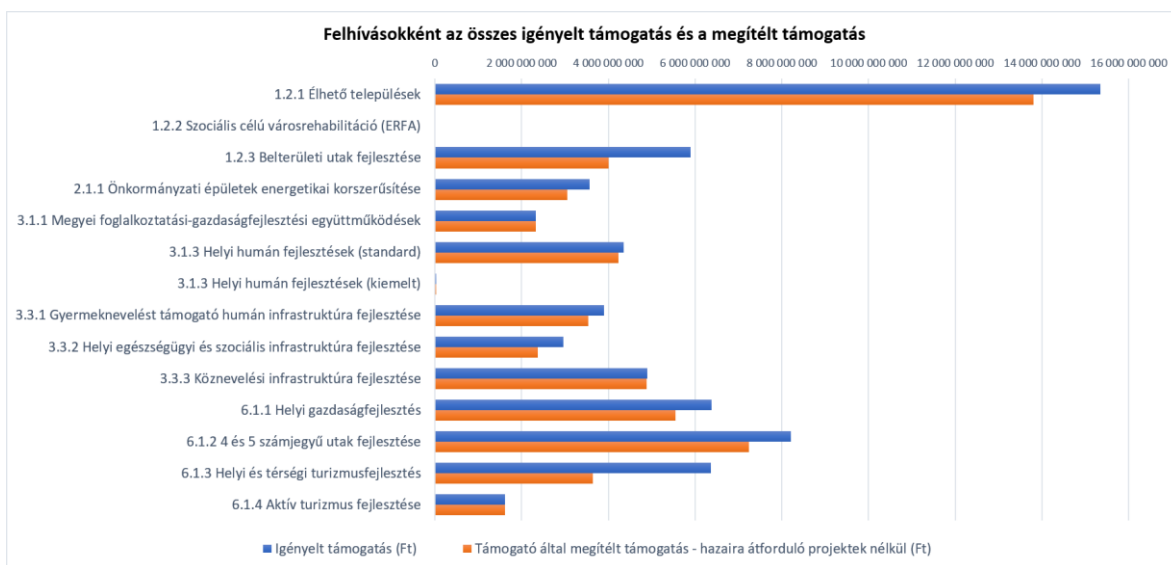
Az ábra alapján látható, hogy a legtöbb támogatási kérelmet a TOP Plusz-1.2.3 Belterületi utak fejlesztése című felhívásra nyújtották be a pályázók. A második – szintén kiemelkedő számú támogatási kérelmet kapott – felhívás a TOP Plusz-1.2.1 Élhető települések, amely esetében lehetőség volt egyszerre akár 6 téma területet is érintő pályázat benyújtására, ebből is kiemelve kék és zöld infrastruktúrát is fejleszteni. Ennek ellenére egyes települések a TOP Plusz-1.2.1 felhívásra többször is pályáztak, különálló fejlesztéseket terveztek, így nem állítottak össze komplex projekteket.

A legkevésbé közkezdvelt pályázati felhívás a TOP Plusz-1.2.2. (ERFA) számú, erre nem került benyújtásra támogatási kérelem. A tervezett forráskeretekből is látszik, számítani lehetett arra, hogy a TOP Plusz-1.2.2. (ERFA) és a TOP Plusz-3.1.2 (ESZA+) felhívásra kevés támogatási igény fog beérkezni. Ennek indokai között szerepel, hogy a 2014–2020-as fejlesztési ciklusban tapasztaltak alapján a kedvezményezettek jelentős mértékű adminisztrációval szembesültek a támogatási kérelmek elszámolása kapcsán, továbbá egyes tételek elszámolhatóságát a Közreműködő Szervezet nem engedélyezte. Ezen negatív tapasztalatok alapján – a visszajelzések alapján – a jelenlegi uniós ciklusban a vármegyében lévő települések nem kívántak pályázni az adott felhívásra. Az 1. prioritáson a szociális városrehabilitációra vonatkozó TOP Plusz tematikus, valamint szakmai és pénzügyi elvárásainak történő, lehetőség szerint minél jobb illeszkedés, valamint a fejlesztési lehetőség megteremtése érdekében Heves Vármegye Önkormányzata 138 millió forint indikatív forráskeretet tervezett a kedvezményezett járássok besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet által kijelölt 36 komplex programmal fejlesztendő (LHH) járás közül Heves járást magába foglaló Dél-Heves forrásfelhasználási módra. Az adott konstrukcióra nem érkezett támogatási kérelem, felzárkózást támogató fejlesztések

A TOP Plusz-3.1.1, a TOP Plusz-3.1.3, a TOP Plusz-3.3.3, a TOP Plusz-6.1.2 és a TOP Plusz-6.1.4. sz. felhívások esetében kiemelt kedvezményezett pályázhatott standard eljárásrendben, ezért alacsony a támogatási kérelmek, illetve projektek száma.

Jelentkezett forrásigény (FVS nélkül)	Benyújtott pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás (Ft)	Támogató által megítélt támogatás - hazai nélkül (Ft)	Támogató által megítélt támogatás megoszlása - hazai nélkül (Ft)	Támogató által megítélt támogatás - hazai (Ft)	Támogató által megítélt támogatás megoszlása - hazai (Ft)
ESZA+	26	6 716 196 560	6 591 196 560	11,70%	6 591 196 560	11,04%
ERFA	257	59 137 375 325	49 727 619 439	88,30%	53 107 723 527	88,96%
Összesen:	283	65 853 571 885	56 318 815 999	100%	59 698 920 087	100%

10. táblázat: a támogatási összegek ESZA+ és ERFA aránya

10. ábra: igényelt és elnyert támogatások Felhívásonként

A 2022. január 14-ei határidőig az Élhető települések (1.2.1), az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (2.1.1), valamint a Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése (3.3.1) felhívások teljes keretére szükséges volt benyújtani a támogatási kérelmeket. Hivatkozott felhívások mindössze másfél hónappal a benyújtási határidő előtt kerültek meghirdetésre. Esetleges humán kapacitások hiánya, vagy a leterheltség okán ez a viszonylag kevés rendelkezésre álló idő eredményezhette a támogatási kérelmek minőségének romlását, és ezáltal a pályázatok eredményességének csökkenését. Ezen három konstrukció keretében összesen 110 db támogatási kérelem benyújtásra. A kiemelt kedvezményezett által megvalósuló 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése című felhívás (6.1.2) esetében is az 1. benyújtási szakasz 2022. január 14-ig tartott. Ha mindezeket összevetjük, akkor elmondható, hogy a vármegyében benyújtott összesen 283 db támogatási kérelem 39%-ka 2022. január 14-ig került benyújtásra.

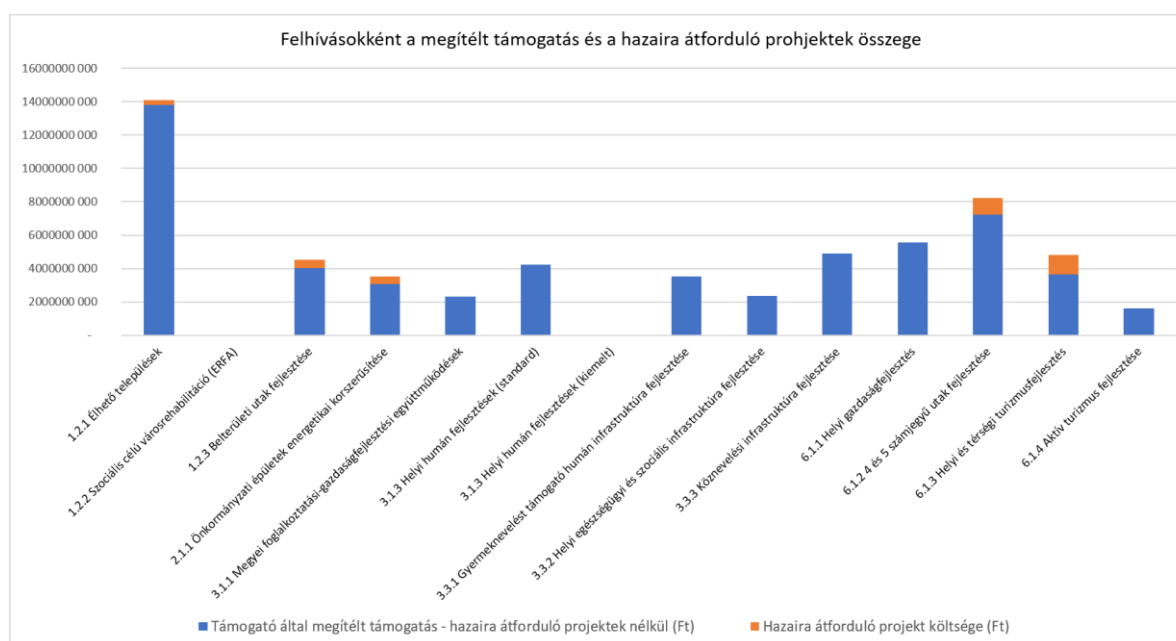
A harmadik legnagyobb igény az „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című konstrukciónál jelentkezett. Ennél a konstrukciónál felmerült nehézség, hogy az elfogadott operatív program alapján a nem kedvezményezett járásban található 5000 fő feletti települések nem részesülhetnek kizárólag vissza nem térítendő forrásban, továbbá a megváltozott jogszabályi környezetben a tervezett napelem és hőszivattyú kombináció az üzemeltetési költségek olyan mértékű emelkedését okozta volna, mellyel a fejlesztés gazdaságosan nem megvalósítható. A konstrukció kötöttségei, előírásai és fajlagos korlátai nehezítették a tervezést. Ennek ellenére nagyon sikeresek voltak a benyújtott támogatási kérelmek.

A téma elemzésénél elengedhetetlen az újraértékelések után hazai forrásra átforduló fejlesztések áttekintése, hiszen a lakosság számára ezen fejlesztések továbbra is TOP_Plusz támogatottságúnak érzékelhetők. A legtöbb projekt a belterületi utak fejlesztésénél érintett, ami részben a projektek számossága, részben a projektméret viszonylag alacsony átlaga okozza. Kiemelt kedvezményezett által megvalósított projektek közül csak a Magyar Közút Zrt egy projektje került átsorolásra.

Felhívás	Hazaira átforduló projekt	
	menyiség (db)	megítélt forrás (Ft)
1.2.1 Élhető települések	2	280 000 090
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	6	506 547 491
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2	452 000 000
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1	971 291 494
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	2	1 170 265 013
Összesen:	13	3 380 104 088

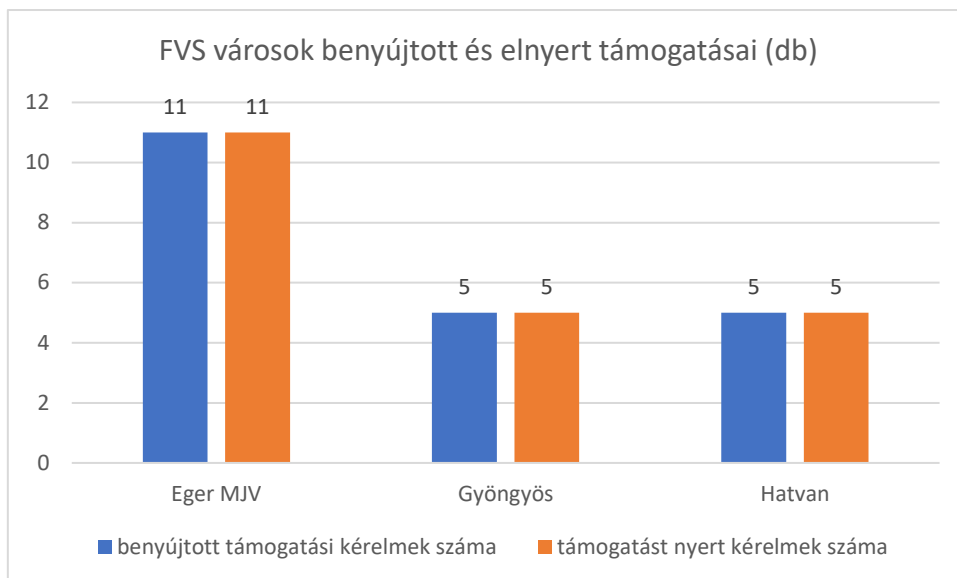
11. táblázat: hazaira átforduló projektek összesített adatai

Az egyes konstrukciók esetében meghozott támogatói döntések alapján nyújtott támogatások összecszerűségét az alábbi diagram szemlélteti.

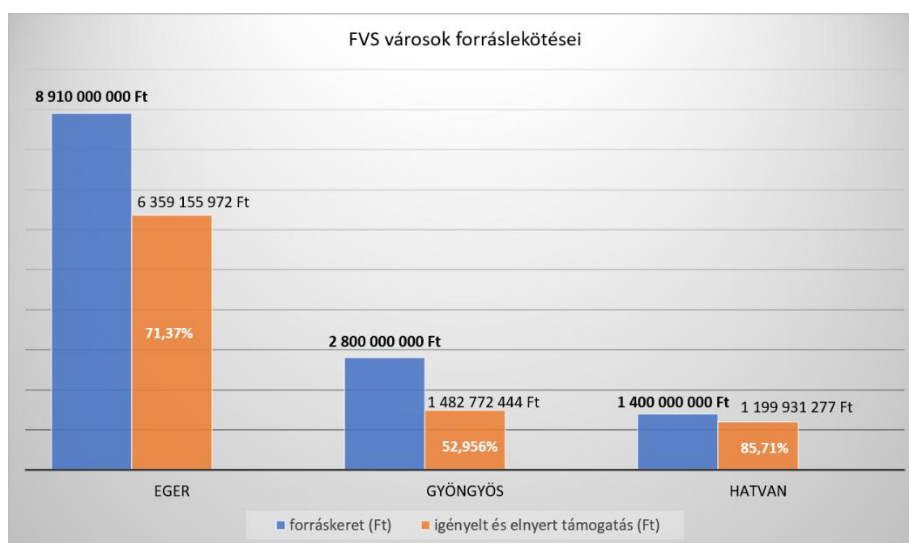
11. ábra: megítélt támogatások Felhívásonként

A Fenntartható Városfejlesztés eszköz sajátos működésű, hiszen a kijelölt városok saját kerettel rendelkeznek és arra csak ők nyújthatnak be támogatást, így a sikeresség gyakorlatilag 100%.

12. ábra: FVS városok benyújtott és elnyert támogatásai (db)

A támogatási döntésekkel megítélt támogatások összegét FVS városonkénti bontásban az alábbi ábra szemlélteti.

13. ábra: FVS városok forráslekötése

támogatási kérelmek státuszának áttekintése

A támogatási kérelmek átfogó bemutatását a lenti táblázat tartalmazza. A fejezet fentebbi részeiben bemutatott támogatási döntések alapján a támogatott projektek 93%-a első körben, költségcsökkentés nélkül kapott támogatást, további 4 kérelem tartaléklistáról ugyan, de változatlan költségvetés mellett nyerte el a támogatást. Költségcsökkentés – az Irányító Hatóság javaslatára – öt esetben történt.

Szakmai alapon történő elutasításra 8 támogatási kérelem esetében került sor melyek részben a Felhívásokban rögzített értékelési szempontnak való nem megfelelés, részben az újraértékelések során a hiánypótlások nem teljesítése, egy esetben a pedig projekt nettó finanszírozásúvá történt minősítése okán a támogatási kérelem összege a minimum projektméret alá csúszása volt az indok. Húsz esetben történt forráshiány miatti elutasítás. Két esetben került sor Támogatási Szerződés megszüntetésére, melyből az egyik az OP tartalomváltozása, a másik esetben az érintett település adósságrendezési eljárása miatt került sor. Öt esetben van folyamatban a Támogatási Szerződés megkötése, melyek az újraértékelés során pozitív döntést kapott projekteket érintik.

Tartaléklistáról 7 projekt kapott támogatást, összesen 1,5 Mrd Ft összértékben.

Felhívás	Hatályba lépett TSZ-el rendelkező projektek száma (db)				Szerződés kötés alatt álló projekt (db)	Elutasítás (db)	Megszűnt szerződés/Visszavonásra került támogatási kérelem (db)	Elutasítás forráshiány miatt (db)	Forráshiány miatt elutasított - tartaléklistánról feltételekkel támogatható projekt (db)
	Támogatási kérelemben igényelt összeggel nyert projekt	Csökkentett összköltséggel és feltételeken támogatott projekt	Tartaléklistánról feltételeken támogatott	Tartaléklistánról csökkentett összköltséggel és feltételeken támogatott					
1.2.1 Élhető települések	51	0	2	0	0	1	1	0	0
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-	-	-	-	-	-	-	0	-
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	53	0	0	0	0	0	2	0	16
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	23	2	0	0	0	0	0	0	0
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (standard)	22	0	0	0	0	2	0	0	0
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (kiemelt)	1	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	18	1	1	0	1	0	1	0	3
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	13	0	0	0	0	0	1	5	0
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	14	0	1	2	0	0	0	0	0
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	11	0	0	0	1	1	0	2	1
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	3	0	0	0	0	0	1	0	0
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	1	2	0	1	3	4	0	0	0
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	214	5	4	3	5	8	6	7	20

12. táblázat: támogatási kérelmek státusza

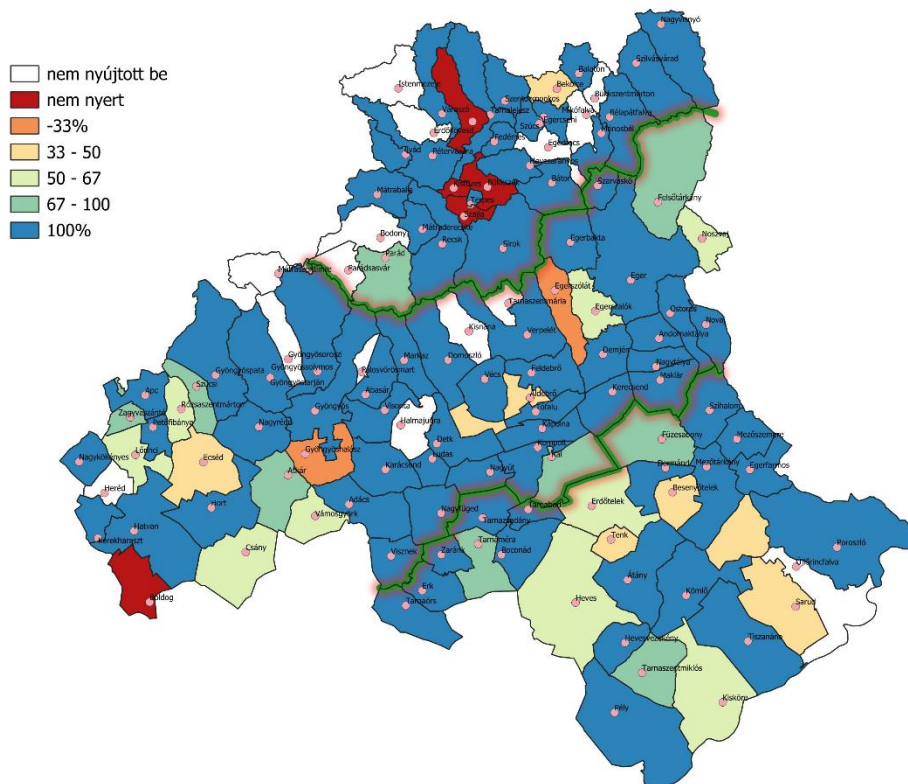
Felhívás	Tartaléklista keletkezett/nem keletkezett (igen/nem)	Tartaléklistáról feltételeesen támogatott projektek összköltsége (Ft)	Tartaléklistáról csökkentett összköltséggel és feltételeesen támogatott projektek összköltsége (Ft)	Tartaléklistáról elutasítás (db)	Tartaléklistáról elutasítás (Ft)	Még van tartaléklista (igen/nem)	Tartaléklistán lévő projektek összköltsége (Ft)
1.2.1 Élhető települések	igen	220 000 007	-	4	680 989 480	nem	-
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	-	-	-	-	-	-	-
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	igen	-	-	-	-	igen	1 371 021 744
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	nem	-	-	-	-	nem	-
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	nem	-	-	-	-	nem	-
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (standard)	nem	-	-	-	-	nem	-
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (kiemelt)	nem	-	-	-	-	nem	-
3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	igen	170 000 000	-	-	-	igen	350 000 000
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	nem	-	-	-	-	nem	-
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	nem	106 372 078	388 106 755	-	-	nem	-
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	igen	-	-	-	-	igen	99 472 550
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	nem	-	-	-	-	nem	-
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	nem	-	629 921 258	-	-	nem	-
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	nem	-	-	-	-	nem	-
Összesen:	-	496 372 085	1 018 028 013	4	680 989 480	-	1 820 494 294

13. Táblázat: tartaléklisták összefoglaló adatai

2.1.3. Támogatások térbeli elemzése

Pályázati aktivitás

A benyújtott és elnyert projektek értékelését megelőzően meg kell említeni, hogy a konzorciumban benyújtott támogatási kérelmek esetén a konzorcium összes tagját megjelenítettük a térképi összevetésben, tekintettel arra, hogy az adott projekt egyes elemei minden érintett településen meg fognak valósulni. Nem lettek azonban figyelembe véve a kiemelt kedvezményezettek által benyújtott támogatási kérelmek. Az elemzés egyik végétét a támogatást nem nyert települések jelentik. Ezen belül elengedhetetlen megemlíteni, hogy 15 település nem is nyújtott be támogatási kérelmet, ebből 7-7 Észak-Hevesben és a Gazdasági tengelyen, míg egy a Dél-Hevesi térségben található. A támogatási kérelmet benyújtott, de támogatásban nem részesült települések száma viszonylag alacsony – összesen öt -, de földrajzi elhelyezkedésük sajátos: 4 Észak-Hevesben, 1 a Gazdasági tengelyen található, míg Dél-Hevesben nincs ilyen település. Az megjegyzendő, hogy az öt település közül négy csak 1-1 támogatási kérelmet nyújtott be, míg Boldog települése is csak kettőt. Összességében 20 település nem nyert közvetlenül támogatást, de a földrajzi koncentráció érdekes mintázatot mutat. A legtöbb település (11 db) Észak-Heves területén van, ami az ottani települések 33%-t jelenti, míg ugyanez az arány Dél-Hevesben 4% alatt van.

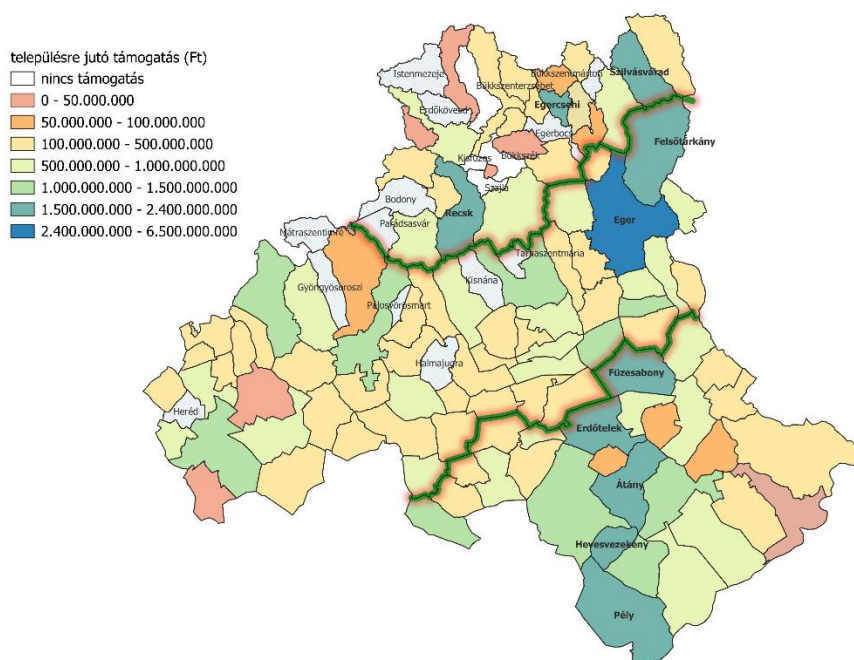

14. ábra: pályázati aktivitás és sikeresség

településre jutó támogatások

A településekre jutó támogatásoknál figyelembe vételre kerültek a kiemelt projektek településre lebontott összegei is függetlenül attól, hogy a támogatási kérelmet nem a település, hanem a kiemelt

99 19

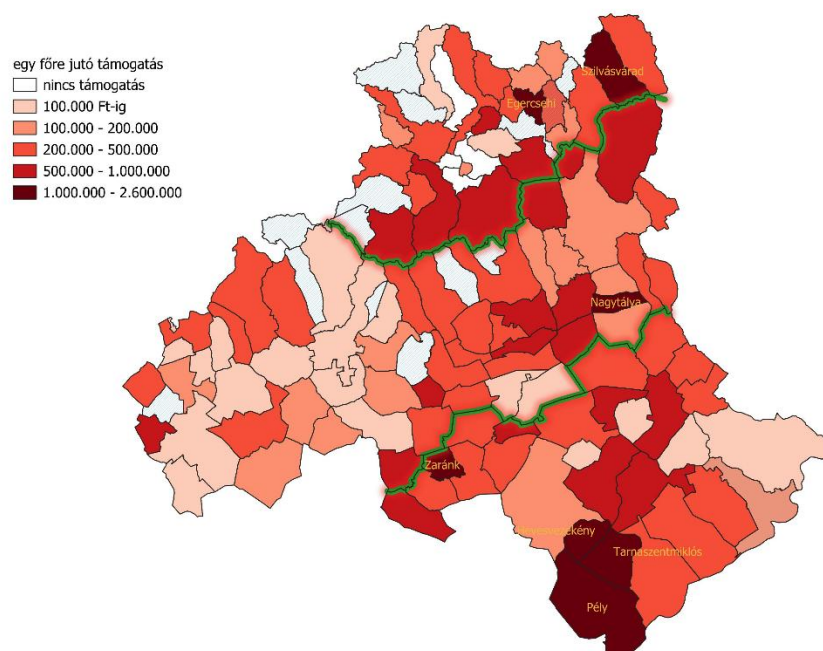

15. ábra: településre jutó támogatások

A korábban bemutatott, támogatási kérelmet be sem nyújtó települések közül kettőnél mégis kimutatható településre jutó forrás. Mikófalva 4-5 számjegyű utak fejlesztésének egyik helyszíne, míg Újlőrincfalva területét egy aktív turizmus fejlesztési projekt érinti. A TOP 10 – másfél milliárd forint feletti támogatásban részesülő – települések fele a Dél-Hevesi térségben lokalizálható, míg három Észak-Hevesben és a legkevesebb a Gazdasági tengelyen. Az 1 Mrd Ft feletti támogatásban részesülő települések arányát tekintve a Dél-Heveshez tartozó települések 33%-a sorolható ide, míg Észak-Heves és a Gazdasági tengely települései 9-9%-a tartozik ide. Kiemelendő Hevesvezekény, itt ugyanis egy három települést érintő (Hevesvezekény, Tarnaszentmiklós, Pély) 1,5 Mrd Ft összköltségű kerékpárút hálózatfejlesztésre vonatkozó adatot közöl a központilag kiadott adatszolgáltatás, konzorciumi partnerek viszont nem – így költségbontások sem – lettek megjelenítve.

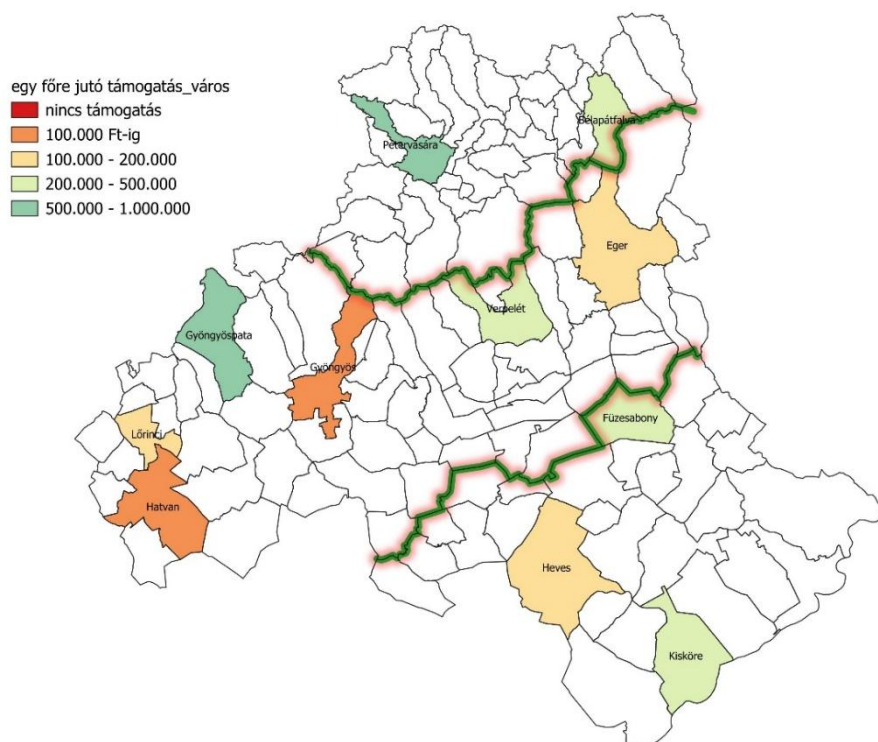
egy főre jutó támogatások

Az egy főre jutó támogatások esetében is az előző módszertan alapján kerültek figyelembe vételre az adatok.

16. ábra: egy főre jutó támogatások

Az 1 millió Ft/fő támogatási összegű települések száma 7, ezek közül négy Dél-Hevesben, kettő Észak-Hevesben található, míg a Gazdasági tengelyen csak egy ilyen település van. Az előbbi tématerülethez képest kiugróan jó eredményt mutat Zaránk és Tarnaszentmiklós, ahol több támogatott projekt okozza a kiugrást, míg Nagytályán egy iparterület fejlesztési projekt áll a kimagasló eredmény mögött.

17. ábra: egy főre jutó támogatások_városi jogállású települések

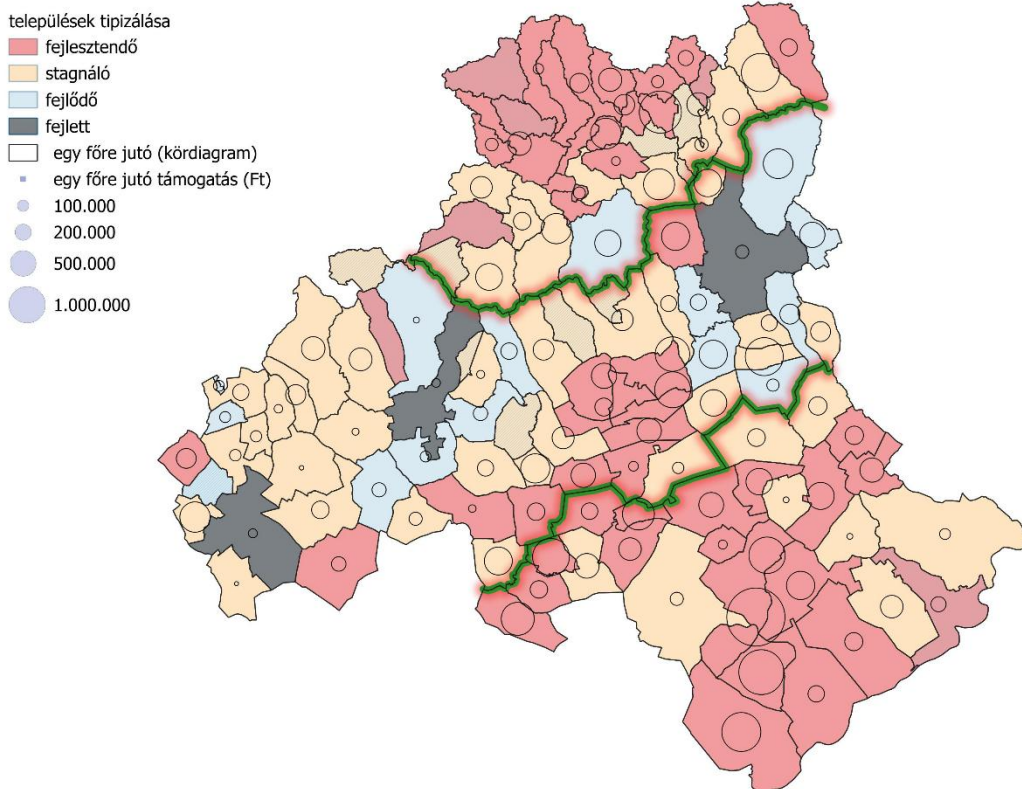
A települési jogállás szerinti elemzés szempontjából a községeket érintő fejlesztések a fentiekben bemutatásra kerültek. A városi jogállású településeket az egy főre jutó támogatás szempontjából megvizsgálva látható, hogy fajlagosan a három FVS város kapta a legkevesebb támogatást, ami az ITP tervezésének alapelveiből következik. Majdnem egyértelmű tendencia mutatkozik arra vonatkozóan, hogy a kisebb lélekszámú városok egy főre vetítve magasabb támogatást nyertek.

	városok	községek
települések száma	11	110
lakosságszám	131 487	159 351
támogatott projektek száma (fajlagos)	3,91	1,97
támogatások összege (fajlagos)	129 835 Ft	309 881 Ft

14. Táblázat: támogatási adatok települési jogállás szerint

A városok és községek további összehasonlításából látható, hogy míg a városok közel kétszer annyi projektet nyertek el településszáma vetítve, mint a községek, az egy főre jutó támogatások összege mégis több, mint a kétszerese a községeknél a városokhoz képest.

A 2021-2027-es tervezés új momentuma volt a településdifferenciálás beépítése az ITP-be és az értékelési szempontrendszerbe. A négy meghatározott kategóriát megvizsgálva megállapítható, hogy a településszáma vetített támogatott projektek száma a legfejlettebb kategóriát jelentő „fejlett” – azaz az FVS városok – településeknél a legnagyobb átlagosan 7 projekttel, míg a másik három kategória átlaga 2 projekt/település. Jelentős különbség mutatkozik azonban a fajlagos támogatási összegek között. Míg az előbb említett „fejlett” települések vonatkozásában ez az adat 96 eFt/fő, addig a legrosszabb fejlettségi mutatókkal rendelkező „fejlesztendő” települések esetén ez több, mint a négyszerese, azaz 412 eFt/fő. A két köztes kategóriánál a tendencia megfordul, a jobb mutatókkal rendelkező „fejlődő” települések 252 eFt/fő támogatással rendelkeznek, míg a „stagnáló” települések ide vonatkozó adata 236 eFt/fő, azaz a különbség nem annyira kiugró.

18. ábra: egy főre jutó támogatások és a településdifferenciálási besorolás

2.1.4. Forrásfelhasználás forrásfelhasználási módok (FFM) szerinti elemzése

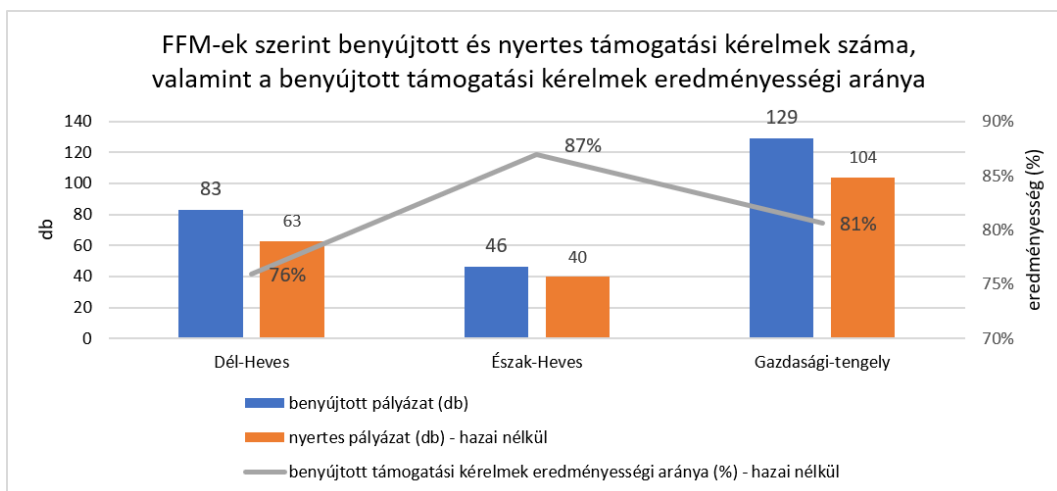
Heves vármegye területén kijelölt fejlesztési területi egységek (Gazdasági tengely, Észak-Heves és Dél-Heves célterületek) esetében a megítélt támogatási összegek vizsgálata során már figyelembe vettük az újraértékelések során hozott döntéseket. Az újraértékeléseket követően egyes támogatói döntéssel rendelkező projektek esetében még nincs hatályos Támogatási Szerződés (TSZ), valószínűleg a döntéshozatal után eltelt időszakban még nem zárult le a TSZ kötésének folyamata. A forrásfelhasználása bemutatása során a szerződés kötés alatt álló projektekkel is számoltunk.

A vármegyei ITP-ben rögzített Kiemelt kedvezményezettek (Magyar Közút NZrt., Tankerületi Központok, Heves Vármegye Önkormányzata) által koordinált fejlesztéseknek nagyobb a területi lehatárolása, ezen projektek megvalósítása a fentiekben bemutatott földrajzi térségek (célterületek) szintjén nem minden esetben értelmezhető, így a Kiemelt kedvezményezettek számára allokált forrás (összesen 16,97 Mrd Ft) a szövegben jelezettek szerint kerül figyelembe vételre.

Földrajzi célterület jellegű FFM-k

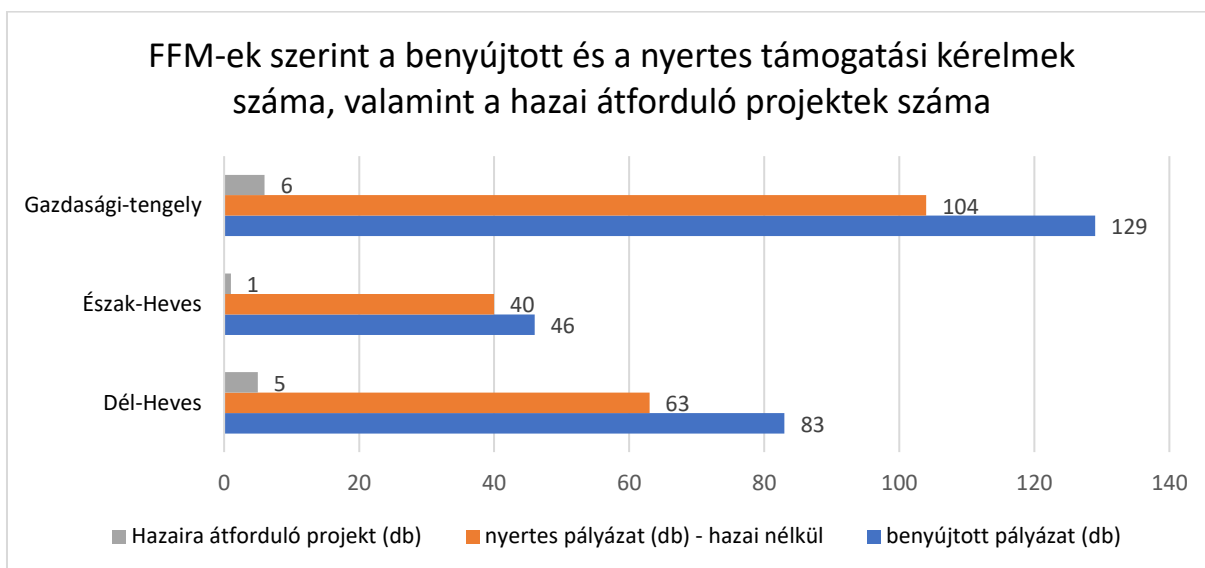
Az ITP-ben meghatározott három – Gazdasági tengely, Észak-Heves és Dél-Heves – földrajzi célterület forrásait - a megjelent felhívások és az egyes projektek kapcsán meghozott döntések figyelembevételével - és azok jelenlegi teljesülését az alábbiakban szemléltetjük a hatályos ITP 6.0

alapján. A forrásabszorpció területi és FFM szerinti eloszlásának vizsgálatakor alapvetően a projekt megvalósítás helyszínéként megjelölt települést vettük figyelembe.

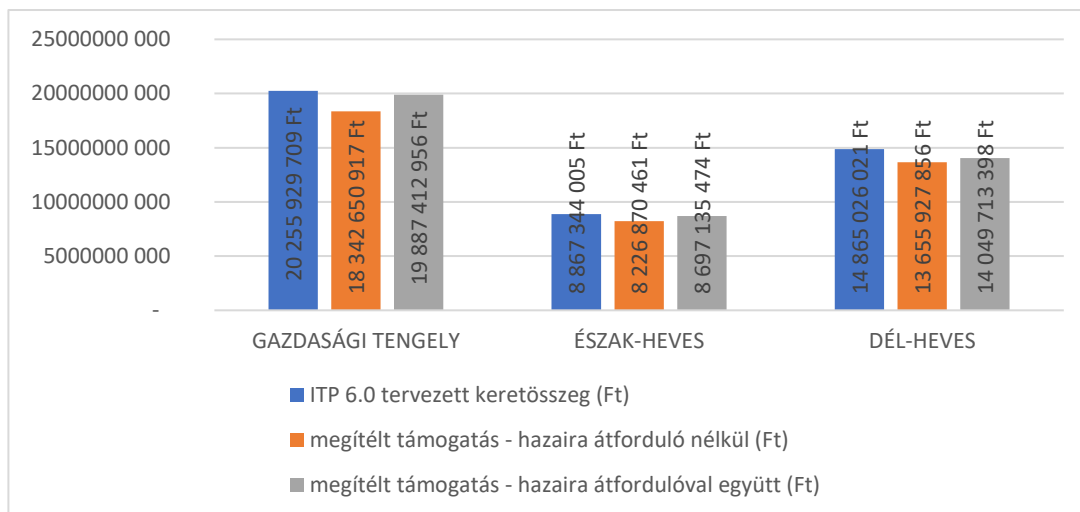
19. ábra: pályázati eredményesség FFM-ek szerint

Ugyan a pályázati aktivitás szempontjából Észak-Heves a leggyengébb teljesítményt mutatta, a nyertes pályázatok arányát tekintve a legjobb eredményt produkálta a három térség közül.

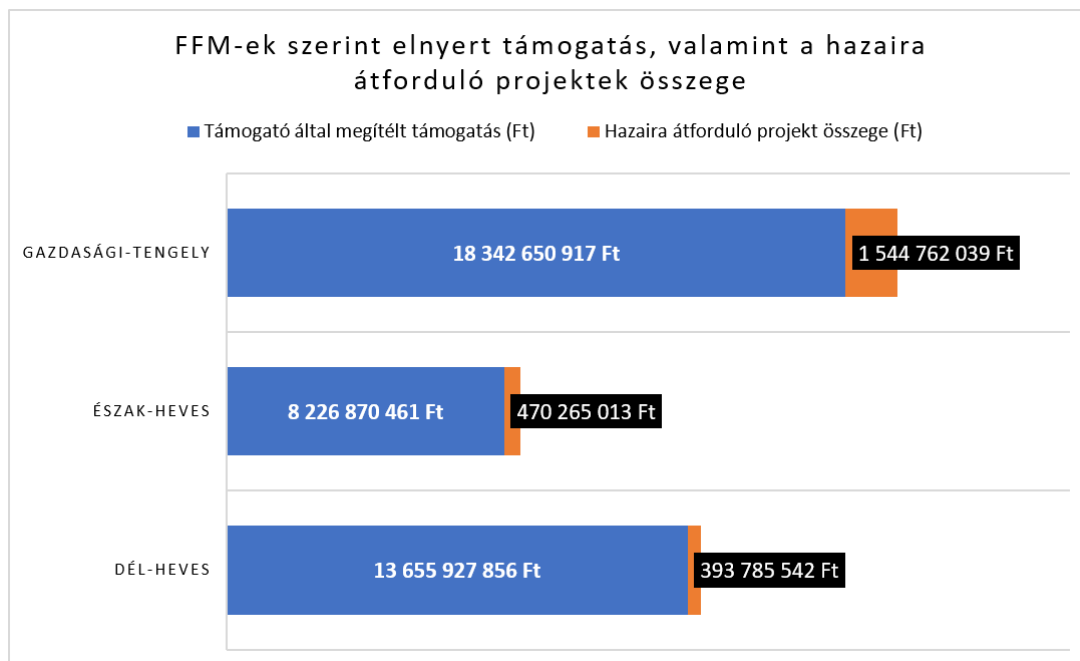
20. ábra: támogatások darabszámai FFM-enként

A hazai forrásra átirányított projektek közül a legtöbb a Gazdasági tengelyen realizálódott, eggyel kevesebb lokalizálható Dél-Hevesben, míg Észak-Hevesben csak egy ilyen projekt van.

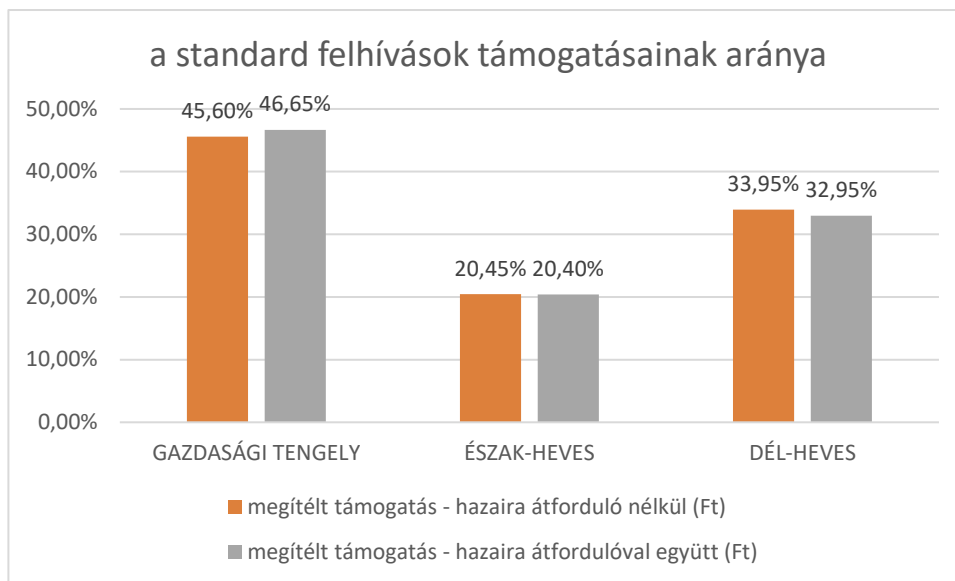

21. ábra: támogatási összegel FFM-enként

A támogatási összegeket tekintve Észak-Heves áll a legjobban, a forráslekötés 93%-osan teljesült, míg ez az arány a Dél-Heves FFM-en 92%, a Gazdasági tengelyen 91%. Az viszont megjegyzendő, hogy Dél-Hevest érintően egy cca. 700 millió Ft összköltségű projekt van a támogatási csatornában, illetve a Gazdasági tengelyt érintően nagyságrendileg 0,5 Mrd Ft ESZA+ forrást érintően nem született döntés. Ha a hazai forrásra átirányított projekteket is figyelembe vesszük, akkor – a fenti felsorolást követve – 98%, 95% és 98%-os teljesülés realizálódik. A hazaira átforduló projekteknél szembevetendő, hogy míg Észak-Hevesben jelentősen kevesebb (1 darab) ilyen projekt volt az viszonylag nagy összegű, míg Dél-Hevesben több, de kisebb összköltségű projekt érintett. A Gazdasági tengelyt érintően egy projektet kivéve az összes érintett támogatási kérelem 100 mFt-os nagyságrendű, a legnagyobb ezek közül 700 mFt értékű.

22. ábra: eu-s és hazai finanszírozású támogatások FFM-enként

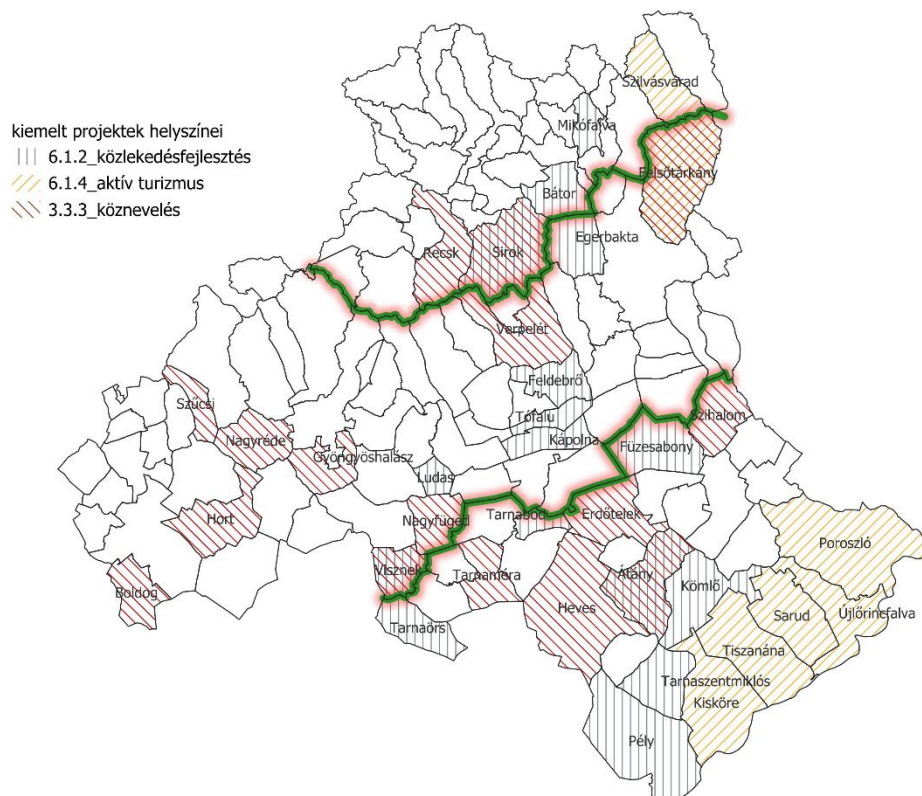

23. diagram: a standard felhívások támogatásainak aránya a földrajzi célterület jellegű FFM-k között

A támogatási összegek arányát tekintve a két, fejlesztendő térség összesített forrásaránya meghaladja az 50%-ot, ami megfelel az ITP-ben rögzített elvárásoknak.

Kiemelt kedvezményezett FFM

Heves vármegyében a kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási módba tartozó felhívások közé tartozik a TOP_Plusz-3.1.1, a TOP_Plusz-3.1.3, a TOP_Plusz-3.3.3, a TOP_Plusz-6.1.2 és a TOP_Plusz-6.1.4. Ezen felhívások esetében kiemelt kedvezményezett pályázhatott standard eljárásrendben, ezért alacsony a támogatási kérelmek, illetve projektek száma.

24. ábra: kiemelt projektek földrajzi vonatkozása

A Tankerületi Központok a köznevelés fejlesztéseinek (ERFA) kiemelt kedvezményezettként kerültek meghatározásra, mint a legnagyobb intézményhálózatot fenntartó szervezetek a köznevelés konstrukció keretében elsődleges projektgazdák. A Magyar Közút NZrt. vezető szerepet tölt be az állami tulajdonú közutak fejlesztésének megvalósításában, ezért a 4 és 5 számjegyű kül- és belterületi állami tulajdonú közutak fejlesztésére, felújítására a szervezet nyújthatott be pályázatot az érintett konstrukcióban. Heves Vármegye Önkormányzata elsősorban a foglalkoztatási paktum, a vármegyei szintű felzárkózás-politikai tervdokumentumok kidolgozását megvalósító projekt, illetve aktív turisztikai projektek megvalósításában projektgazda/konzorciumvezető.

Kiemelt forrásfelhasználási módon tervezett forráskeretek	ITP 6.0. szerinti forráskeret (Ft)	Támogatást elnyert projektek száma (db)	Támogató által megítélt támogatás (Ft)	Irányító Hatóság által kiegészített forrás/Hazaira átforduló projekt összege (Ft)	Megvalósítással érintett
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2 335 000 000	1	2 335 000 000	-	vármegye egész területe
3.1.3 Helyi humán fejlesztések (kiemelt)	23 236 473	1	23 236 473	-	vármegye egész területe
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	4 743 255 537	17	4 881 922 037	138 666 500	SÍROK RECSK NAGYFÜGED GYÖNGYÖSHALÁSZ TARNAMÉRA VERPELÉT ERDŐTELEK ÁTÁNY VISZNEK NAGYRÉDE BOLDOG FELSŐTÁRKÁNY SZIHALOM HEVES HEVES HÖRT SZÜCSI
6.1.2-21 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	7 240 238 785	3	8 211 530 279	971 291 494	SÍROK MIKÓFALVA TARNABOD KÖMLŐ ÁTÁNY KÁPOLNA TÓFALU FELDEBRŐ VISZNEK TARNAÓRS PÉLY TARNASZENTMIKLÓS FÜZESABONY

15. táblázat: kiemelt kedvezményezett projektek adatai

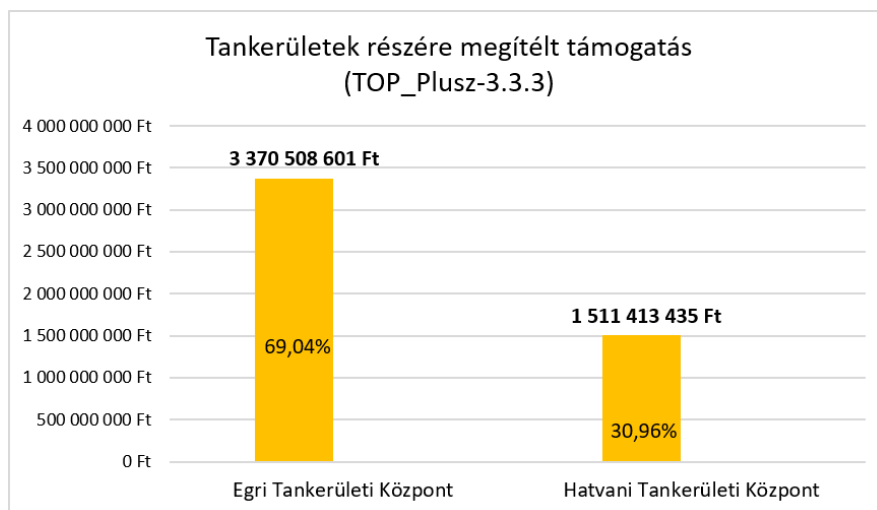
A vármegyei ITP-ben rögzített, kiemelt kedvezményezettek fejlesztéseire alokkált indikatív keretösszeg hatályos támogatási szerződéssel 100%-ban lekötésre került.

A projektekről röviden az alábbiakban foglaltuk össze a legfontosabb tudnivalókat:

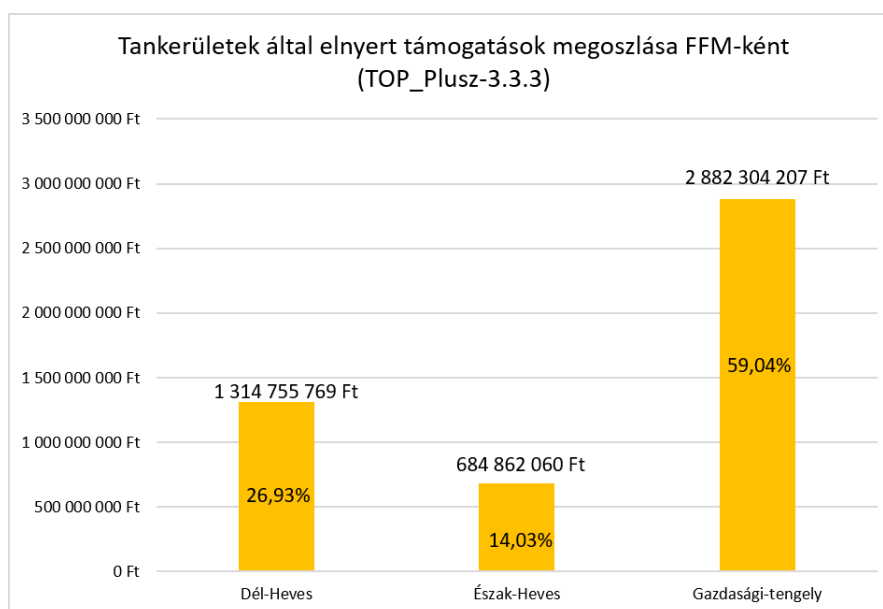
- A TOP_Plus-6.1.2 sz. konstrukcióban a Magyar Közút Nonprofit Zrt. fejlesztéseinek előrehaladását kissé nehezítette, hogy korábban egy nyertes projektje esetében kényszerült visszalépni a projekt megvalósításától. A 2022.03.25-én hatályba lépett támogatási szerződését vissza kellett vonnia (amely 2024.01.24-én került megszüntetésre) a vonatkozó Felhívás utólagos módosítása miatt, amelyre az operatív program végleges szövegének korlátozásai miatt volt szükség. Ugyanis a Felhívás módosítása során bekerült a feltételek közé, hogy 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése csak a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban támogatott. Ennek következtében a Magyar Közút újra tervezte a pályázatait, és 3 darab új támogatási kérelmet nyújtott be, melyek 2024.04.09-én kaptak támogatói döntést. A Magyar Közút jelenleg megvalósítás alatt álló 3 db támogatást elnyert projektje és 1 db hazaira átforduló projektje összesen 8 211 530 279 Ft fejlesztési összeget jelent. A kedvezményezett által küldött információk alapján le tudtuk bontani, hogy a vármegye egyes településeit mekkora mértékben érintik a fejlesztések. Ennek következtében a településekre jutó fejlesztési források meghatározása során figyelembe tudtuk venni a fejlesztési forrást. A beruházások megvalósítása folyamatban van.
- A TOP_Plus-3.3.3 sz. felhívásra támogatási kérelmet az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fenntartói nyújthattak be. Egy fenntartó több támogatási kérelmet

is benyújthatott, azonban egy köznevelési intézmény csak egy támogatási kérelemben szerepelhetett, de annak több feladatellátási helyére is lehetett támogatást igényelni. Heves vármegyében csak állami fenntartású köznevelési intézmény valósít meg fejlesztést ebben a konstrukcióban. A 17 db támogatási kérelem 2024. év elején került benyújtásra, melyből 14 db projekt még 2024. évben kapott támogatói döntést, 3 db projekt tartaléklistáról került támogatásra 2025. évben. A fejlesztések megvalósítása folyamatban van, összesen 4.881.922.037 Ft támogatási összegben. Az Egri és a Hatvani Tankerület támogatási kérelmeiben 1-1 megvalósítási helyszín került feltüntetésre, így a projektek költségeit egyértelműen egy adott településhez hozzá lehetett rendelni.

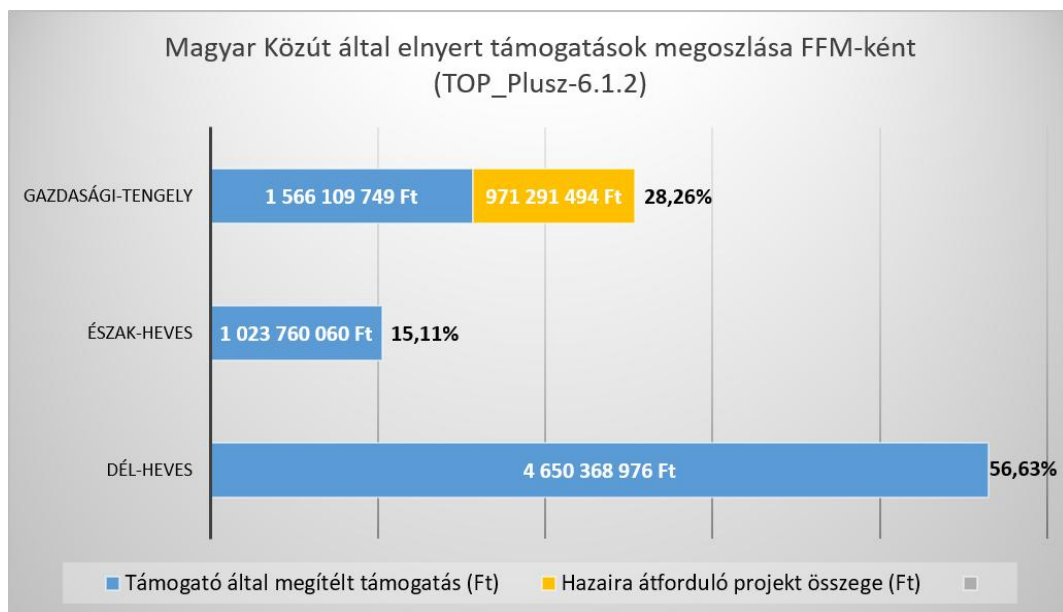
- A TOP_PLUSZ-3.1.1-21-HE1-2022-00002 azonosítószámú, *„Paktum a Gazdaság- és Foglalkoztatásfejlesztésért Heves megyében”* című projekt megvalósítása az egész vármegye területét érinti. A projekt támogatási összege 2.335.000.000 Ft. Tekintettel arra, hogy ezen vármegyei ESZA+ keretösszeg forráskihelyezés szempontjából nem bontható le települések szintjére, így az nem került figyelembe véve a településekre jutó fejlesztési források meghatározása során. Azonban ezen támogatási összeg megjelenik a vármegyei összes ESZA+ forráskeretében. A projekt összköltségének legalább 85 százalékát a munkaerőpiaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokhoz kapcsolódó projektrészhez köthető tevékenységekre kell fordítani, amelyet a Heves Vármegyei Kormányhivatal, mint konzorciumi partner valósít meg. A Kormányhivatal tájékoztatása szerint 2026. május 31-i időállapotban a munkaerőpiaci program teljes időtartamára vonatkozó célcsoporti bevonás (programban résztvevők bevonása aránya) már 73,46 százalék. Azonban a 2022. március 25-én hatályba lépett támogatási szerződéssel rendelkező Foglalkoztatási Paktum projekt megvalósításának kezdetét is nagymértékben befolyásolta az operatív program végleges szövegének módosításai, korlátozásai, ennek következtében és más operatív programokkal történő összhang fenntartása miatt csak később kezdődhetett meg a célcsoporti támogatás, illetve a projektfelkészítés Támogató részéről történő lezárása is több évet vett igénybe. Az utóbbi körülmény a tervezett tevékenységek megvalósítását nehezítette, mert saját kockázatra nem akartak a konzorciumi tagok megvalósítani, így a projekt meghosszabbítására is szükség volt.
- A TOP_PLUSZ-6.1.4 sz. konstrukcióban aktív turizmus fejlesztésére irányuló, támogatást elnyert 3 db projekt összesen 1 612 969 470 Ft fejlesztési összeget jelent. A támogatási szerződések 2025. II. felében léptek hatályba, azonban az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Ábtv.) alapján történő építtetői szerepkör kijelölés szakmai és megvalósítási aggályokat vet fel, ennek következtében késedelmeket okoz a két kisvasutas (Szilvásvárad, Felsőtárkány) projekt esetében. Mindegyik projekt szakmai partnerek bevonásával konzorciumban valósul meg, melyben Heves Vármegye Önkormányzata konzorciumvezető. A támogatási összegek az érintett településekhez kerültek feltüntetésre, mert a megvalósítási helyszínek könnyen településhez kapcsolhatók.
- A TOP_PLUSZ-3.1.3-23-HE2-2024-00001 azonosítószámú, *„Helyi humán fejlesztésekhez kapcsolódó stratégiai dokumentumok felülvizsgálata Heves vármegyében”* című projekt 2026. augusztus végével fejeződik be. Heves Vármegye Önkormányzata által, projekt keretében felülvizsgált Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) célja, hogy hozzájáruljanak a vármegyében élő esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításához, társadalmi felzárkózásának elősegítéséhez. Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlése a 23/2026. (IV.24.) számú közgyűlési határozattal elfogadta a felvizsgált SZÚT dokumentumot, a már szintén elkészült VEP dokumentumot a 2026. június 26-ai ülésen fogja tárgyalni. A projekt támogatási összege 23.236.473 Ft, mely összeg nem jelenik meg a településekre jutó támogatás vizsgálata során egyik településnél sem.

25.ábra: Tankerületi Központok részére megítélt támogatások

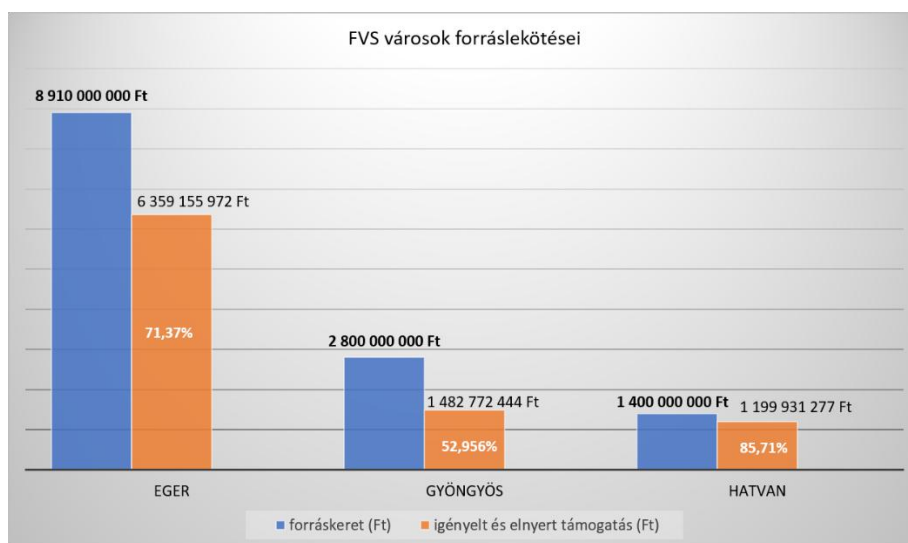
26.ábra: Tankerületi Központok által elnyert projektek megoszlása FFM-ek szerint

27. ábra: Magyar Közút Zrt által elnyert támogatások megoszlása FFM-ként

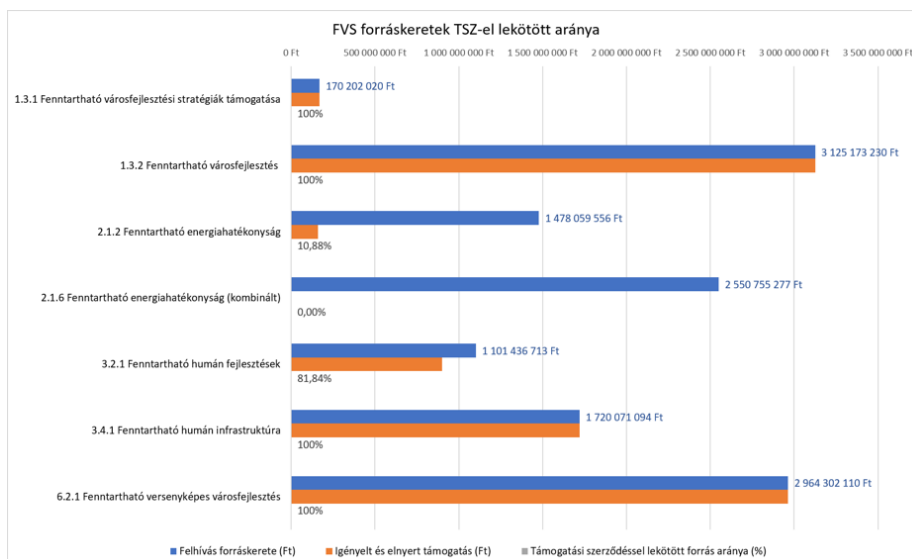
Fenntartható Városfejlesztés (FVS) FFM forrásfelhasználása

Az FVS városok forráslekötéseiről általánosságban elmondható, hogy egyik város sem tudta teljes mértékben támogatói döntéssel lekötni a rendelkezésre álló forrásait.

28. ábra: FVS városok forráslekötése "biztonsági hálóval"

Eger esetében a meg nem hirdetett kombinált energetikai felhívás, Gyöngyösnél az általános energetikai források felhasználásának műszaki-szakmai korlátai, míg Hatvan esetében az ESZA+ források átcsoportosítási kérelmének meghiúsulása, majd a felhívás újranyitásának elmaradása okozta az alacsonyabb forráslekötést.

29. ábra: FVS forrásfelhasználása Felhívásonként

LHH térség forrásfelhasználása

A TOP_Plus az ország területi kihívásaira reagál, ennek érdekében területi (vármegyei, fővárosi) forrásallokációt és területi célzást alkalmaz, mely alapján a vármegyékre jutó indikatív forráskeret legalább 65%-át a legkevésbé fejlett négy régióba, legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokra (36 LHH járás) irányítja és a vármegyéken belül további területi célzást ír elő a komplex programmal fejlesztendő járásokra.

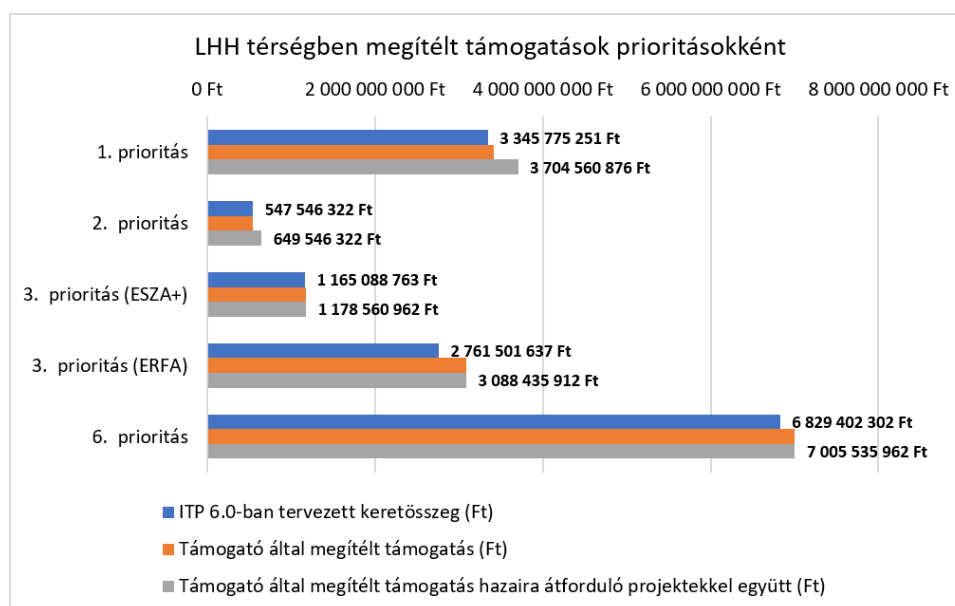
A nyertes pályázatok területi elhelyezkedéséből látszik, hogy a komplex programmal fejlesztendő járásban lévő települések pályázói aktivitása nem maradt el a nem hátrányos helyzetű járásokban található településektől, sőt itt nincs olyan település, amely nem kapott támogatást a TOP_Plus forrásaiból.

Heves Vármegye Önkormányzata 14.649.314.275 Ft forrást tervezett az LHH térségre, ami az elvárt forrásarány több, mint kétszeresét jelenti. A következő tábla Heves vármegyében a komplex programmal fejlesztendő Hevesi járásra megítélt támogatásokat mutatja be, amely alapján megállapítható, hogy az LHH településekre tervezett keretösszeg 106,67 %-a került felhasználásra 15.626.640.034 Ft értékben a hazaira átforduló projektekkel együtt, de azok nélkül is 103,98% a teljesül.

Leghátrányosabb helyzetű (LHH) kistérség	Támogató által megítélt támogatás (Ft) (hazaira átforduló projektek nélkül)	Megítélt támogatás mértéke a vármegyei keretösszegeken belül	Hazaira átforduló projekt összege (Ft)	Megítélt támogatás + Hazaira átforduló projekt összege (Ft)	Összes megítélt támogatás és Hazaira átforduló projekt összegének mértéke a vármegyei keretösszegeken belül
Hevesi járás	15 232 854 492	22,31%	393 785 542	15 626 640 034	22,89%

16. táblázat: LHH támogatások

A tervezett források és a megítélt támogatások adatait a következő diagram szemlélteti:

30. ábra: LHH térségben megítélt támogatások prioritásonként

Amennyiben felhívásonként vizsgáljuk a megítélt támogatási összegeket (hazaira átfordult projekt összegei nélkül), akkor elmondható, hogy az LHH térségben a legnagyobb fejlesztési igény a 4 és 5 számjegyű utak fejlesztésében (6.1.2) mutatkozik, az LHH térségre megítélt összes támogatási összeg több mint 28%-a ebben a konstrukcióban realizálódott. A másik kettő kiemelkedő fejlesztési igény az Élhető települések (1.2.1) és a Helyi és térségi turizmusfejlesztés (6.1.3) konstrukción látható, az előbbi esetén a támogatási összeg az LHH térségre megítélt összes támogatási összegnek a 19 %-ka, az utóbbi esetén 16% ez az arány.

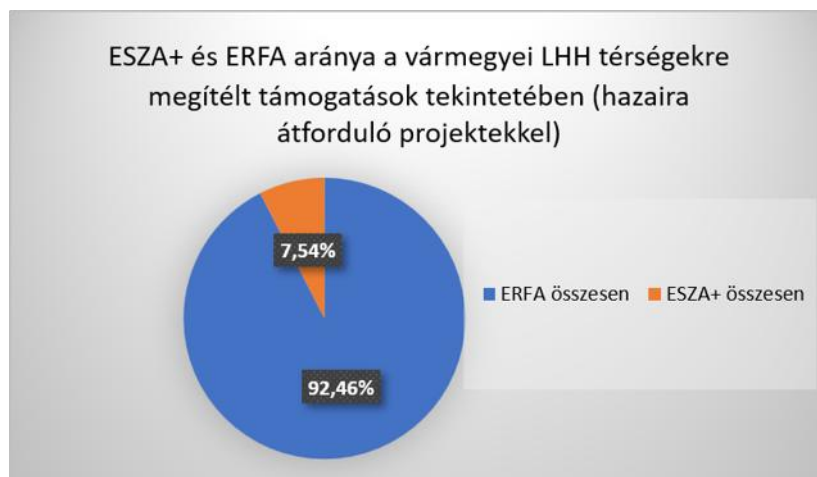
A vármegyén belüli fejlettségi különbségek alapján Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2021-2027) specifikus célként fogalmazta meg a Területi kiegyenlítődést. A fenti adatok is alátámasztják, hogy ezen cél eléréséhez hozzájárulnak ezek a konstrukciók, de további (pl. Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése, Köznevelési infrastruktúra fejlesztése, Helyi humán fejlesztések) felhívások esetében is több mint 7 % a támogatás az LHH térségre megítélt összes támogatási összeghez viszonyítva.

LHH térség	1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás (ESZA+)	3. prioritás (ERFA)	3. prioritás összesen (ESZA+ és ERFA)	6. prioritás	ERFA összesen	ESZA+ összesen	LHH összesen
ITP 6.0-ban tervezett keretösszeg (Ft)	3 345 775 251	547 546 322	1 165 088 763	2 761 501 637	3 926 590 400	6 829 402 302	13 484 225 512	1 165 088 763	14 649 314 275
Támogató által megítélt támogatás (Ft)	3 412 775 334	547 546 322	1 178 560 962	3 088 435 912	4 266 996 874	7 005 535 962	14 054 293 530	1 178 560 962	15 232 854 492
Támogató által megítélt támogatás hazaira átforduló projektekkel együtt (Ft)	3 704 560 876	649 546 322	1 178 560 962	3 088 435 912	4 266 996 874	7 005 535 962	14 448 079 072	1 178 560 962	15 626 640 034

17. táblázat: LHH támogatások prioritásonként

Leghátrányosabb helyzetű (LHH) kistérségben lévő települések	Felhívás											
	1.2.1 Élhető települések	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	3.1.3 Helyi humán fejlesztések (standard)	3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	Összesen
Támogató által megítélt támogatás (Ft) (hazai nélkül)	2 916 780 636	495 994 698	547 546 322	1 178 560 962	1 290 446 003	725 000 089	1 072 989 820	139 976 092	4 321 921 759	2 470 124 093	73 514 018	15 232 854 492
Hazaira átforduló projekt összege (Ft)	130 000 000	161 785 542	102 000 000	-	-	-	-	-	-	-	-	393 785 542
Megítélt támogatás + Hazaira átforduló projekt összege (Ft)	3 046 780 636	657 780 240	649 546 322	1 178 560 962	1 290 446 003	725 000 089	1 072 989 820	139 976 092	4 321 921 759	2 470 124 093	73 514 018	15 626 640 034

18. táblázat: LHH támogatások felhívásonként

31. ábra: LHH támogatások megoszlása finanszírozási alaponként

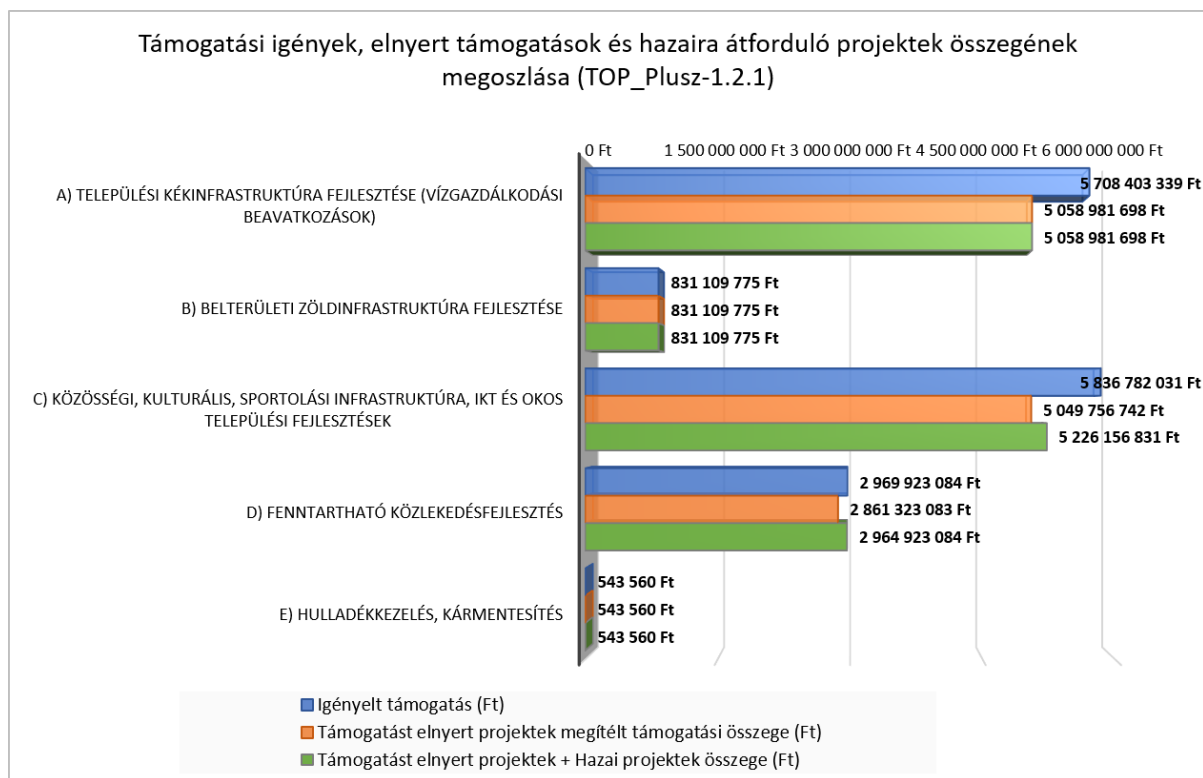
Érdekes képet mutat az ESZA+ típusú források és az ERFA típusú források felhasználása. Nagy különbség mutatkozik az ESZA+ és ERFA forrás megoszlásában a vármegyei szintű arányokhoz képest. A területi kiegyenlítődés elősegítése érdekében a társadalmi felzárkózás segítése ugyan nagyon fontos (ESZA+), de a jelenlegi infrastrukturális hiányosságok alapján a helyi igények mégiscsak beruházás típusú projekteket generáltak nagyobb arányban. Ezen beruházások – kifejezetten az elérhetőség javítását szolgáló közúthálózatot érintő fejlesztések – hosszabb távon a gazdasági felzárkózást is javíthatja a térségben.

2.1.5. Támogatások tématerületek szerinti elemzése

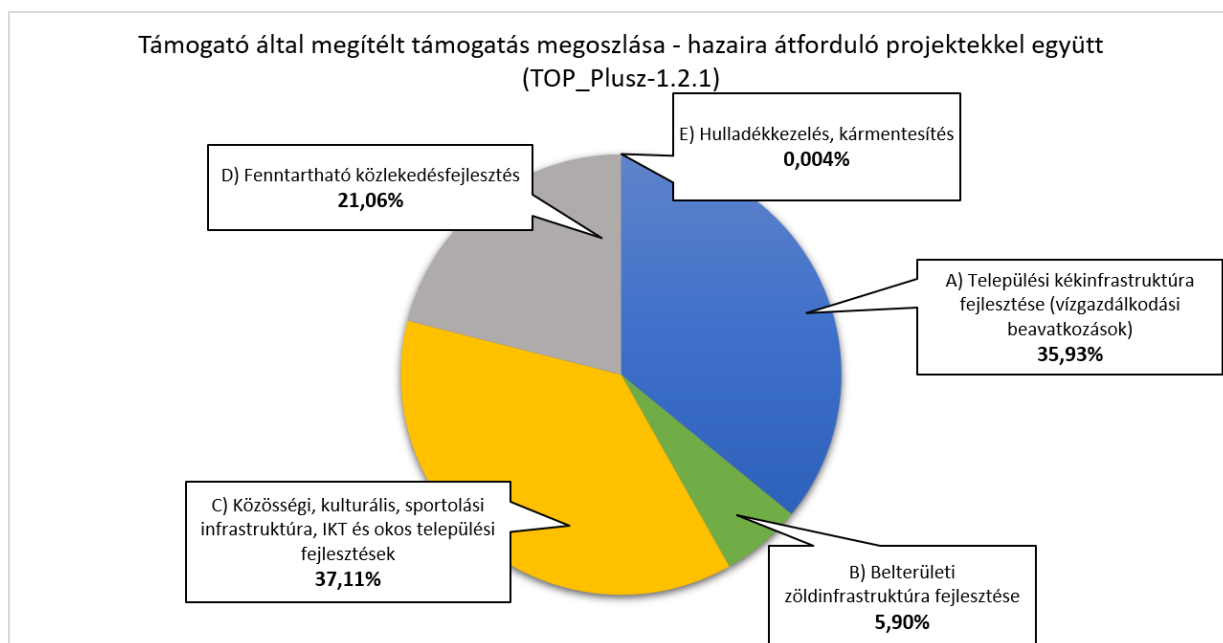
Az Irányító Hatóságtól kapott EUPR adatok alapján a tématerületi megbontást kizárólag a 2026.01.08-án hatályos támogatási szerződéssel rendelkező projektek esetében tudnánk csak megtenni. Azonban Heves Vármegye Önkormányzata szerette volna a Felhívásokra benyújtott igényeket is megvizsgálni, így nagyobb rálátással vizsgálható, milyen helyi szintű igények keletkeztek. Ennek céljából további utánajárást végeztünk, melynek eredményeként az értékelés során figyelembe tudtuk venni a benyújtott támogatási kérelmekben rögzített adatokat is.

Az adatbázisban szereplő adattáblák között eltérések mutatkoztak, ezért az Irányító Hatóság az észrevételünk alapján módosította a tématerületek közötti költségmegosztást, az módosított adatokat használtuk fel az elemzés során. Egy adott projekten belül (komplex fejlesztés esetén) a százalékos átalány költségek összegek a tevékenységtípusok (tématerületek) között egyenlően kerültek felosztásra az Irányító Hatóság által.

Az Élhető települések felhívásba (TOP_Plusz-1.2.1) számos, a TOP keretében még önálló felhívás került integrálásra. A Heves Megye Területfejlesztési Konceptiójában és Programjában is megfogalmazásra került, hogy a Stratégiai erőforrások megóvása, a települések zöld- és kék infrastruktúrájának fejlesztése, a zöldfelületi rendszer funkcióinak erősítése, a közlekedésfejlesztés és a közösségi élet erősítése fontos szerepet kell, hogy kapjon. A benyújtott támogatási kérelmek számának alakulása alapján is jól látható, hogy a TOP_Plusz-1.2.1 konstrukción (ERFA) jelentkezett a második legnagyobb igény. Azon belül közel hasonló mértékű igény realizálódott a Községi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések és a Települési kékinfrastruktúra fejlesztése (vízgazdálkodási beavatkozások) esetében. Ennek megfelelően a támogatói döntések több mint 37%-ka az előbbi tématerületen született, a vízgazdálkodási beavatkozások esetében közel 36% támogatói döntésről beszélhetünk.

32. ábra: téma területi megoszlás - 1.2.1 konstrukció

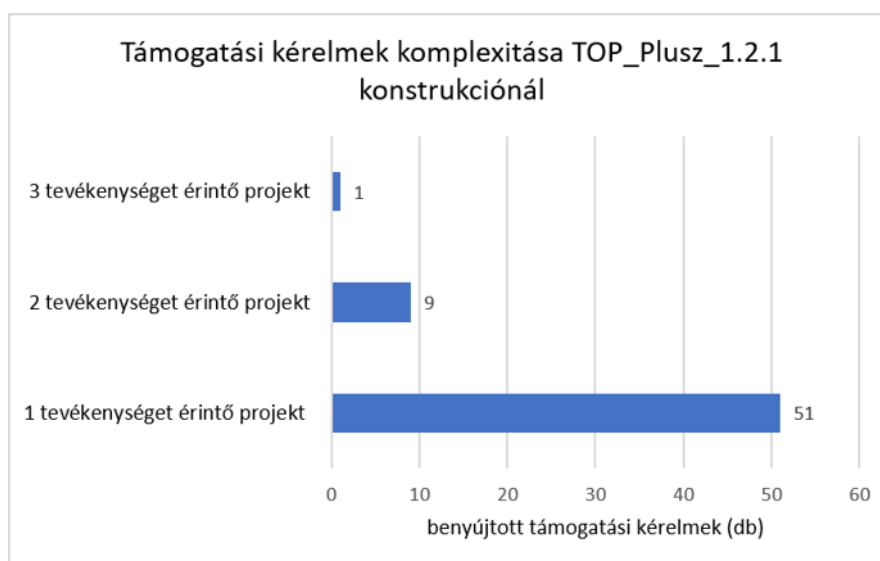

33. ábra: téma területi megoszlás - 1.2.1 konstrukció hazai forrásokkal

A felhívás sajátossága, hogy egy-egy projekt több, egymáshoz fizikailag nem kapcsolódó megvalósítási helyszínt, beruházási elemet, főtevékenységet is ötvöző komplex fejlesztést is tartalmazhat. Azonban Heves vármegyében nem volt jellemző ilyen komplex projektek tervezése, melynek több oka is lehet. Például külön-külön pályázatot nyújtott be egy adott település annak reményében, hogy legalább az

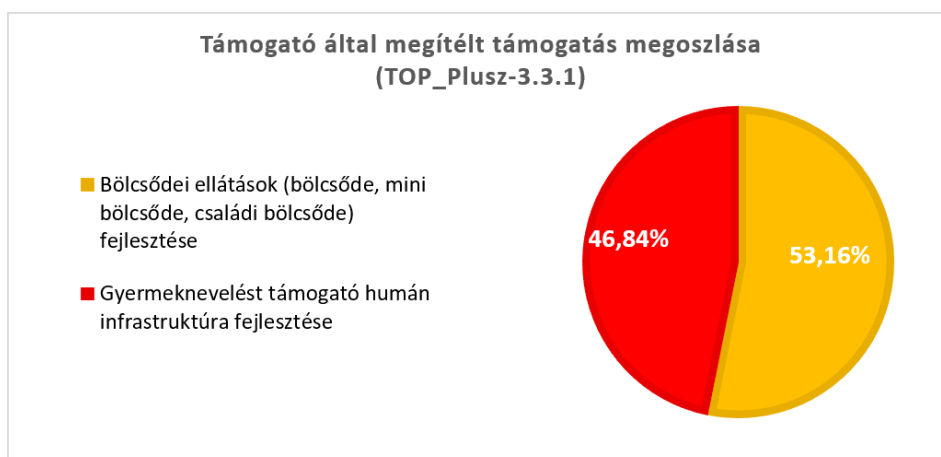
egyik részesüljön támogatásban. Azonban az is elképzelhető, hogy megvalósítás, vagy elszámolás megkönnyítése és a kockázatok csökkentése érdekében inkább külön projektben nyújtotta be fejlesztési igényeit. Az adatbázis alapján látni is erre konkrét példát egyes települések esetében.

A benyújtott 61 db pályázatból 51 db kérelem csak egy tématerületet érintett, tehát a pályázók 84%-ka nem ezzel a lehetőséggel. A 10 db komplex pályázatból 9 db szerepel a megítélt támogatói döntéssel rendelkező projektek között (összesen: 2.926.692.616 Ft támogatással), 1 db projekt hazaira átforduló projektek között valósul meg (130.000.000 Ft összegben). A komplex projekteken belül is inkább a Községi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések című tématerületet választották többen, a benyújtott 10 db pályázatból 8 db pályázatban szerepelt az ilyen irányú fejlesztés, az adatok alapján még a B) és C) tématerület párosítása látszik előnyösnek.

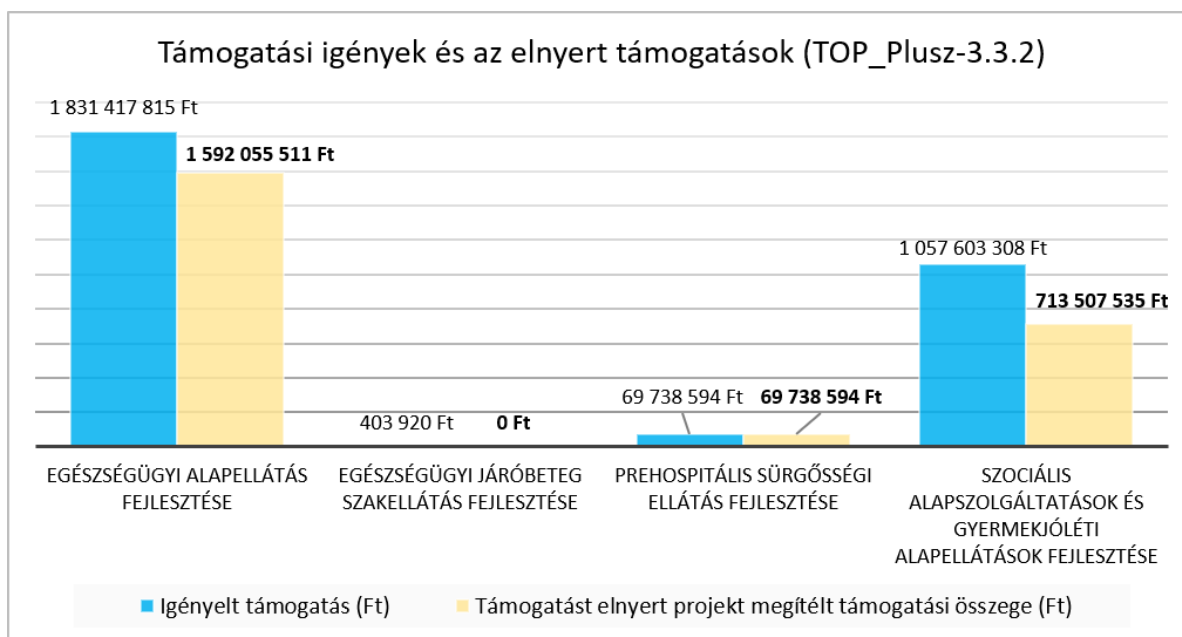
34.ábra: támogatási kérelmek komplexitása - 1.2.1

A Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése (TOP_Plusz-3.3.1) konstrukció keretében a támogató által megítélt támogatás tématerület szerinti megoszlását vizsgáltuk meg. Közel hasonló arányban születtek a támogatói döntések a két tématerület között, a hatályos támogatási szerződések alapján bölcsődei ellátás fejlesztésére közel 1,8 Mrd, az óvodai ellátás fejlesztésére közel 1,6 Mrd Ft támogatási összeg irányul.

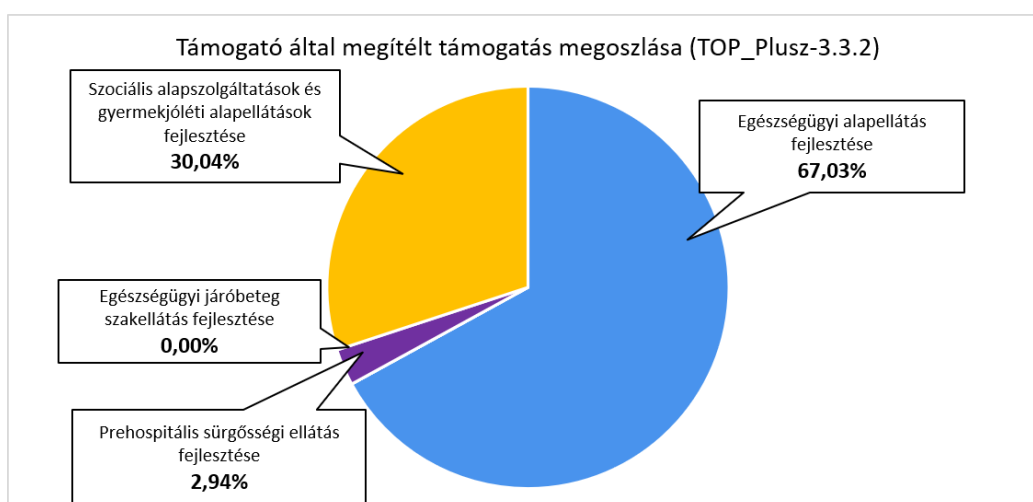

35.ábra: tématerületi megoszlás - 3.3.1 konstrukció

A Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése felhívás (TOP_Plusz-3.3.2) keretében a legnagyobb mértékű igény az Egészségügyi alapellátás fejlesztésére irányult, így a legtöbb támogatást elnyert projekt ezen a tématerületen született. A második helyen a Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztésére irányuló fejlesztések mértéke van. Egészségügyi járóbeteg szakellátás fejlesztésére irányuló 403.919 Ft összegű támogatási igény csak 1 db volt, amely egy komplex projekt egyik része volt (Egészségügyi járóbeteg szakellátás fejlesztésére és Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztésére is irányult a komplex projekt összesen 66.000.061 Ft értékben), azonban forráshiány miatt elutasításra került.

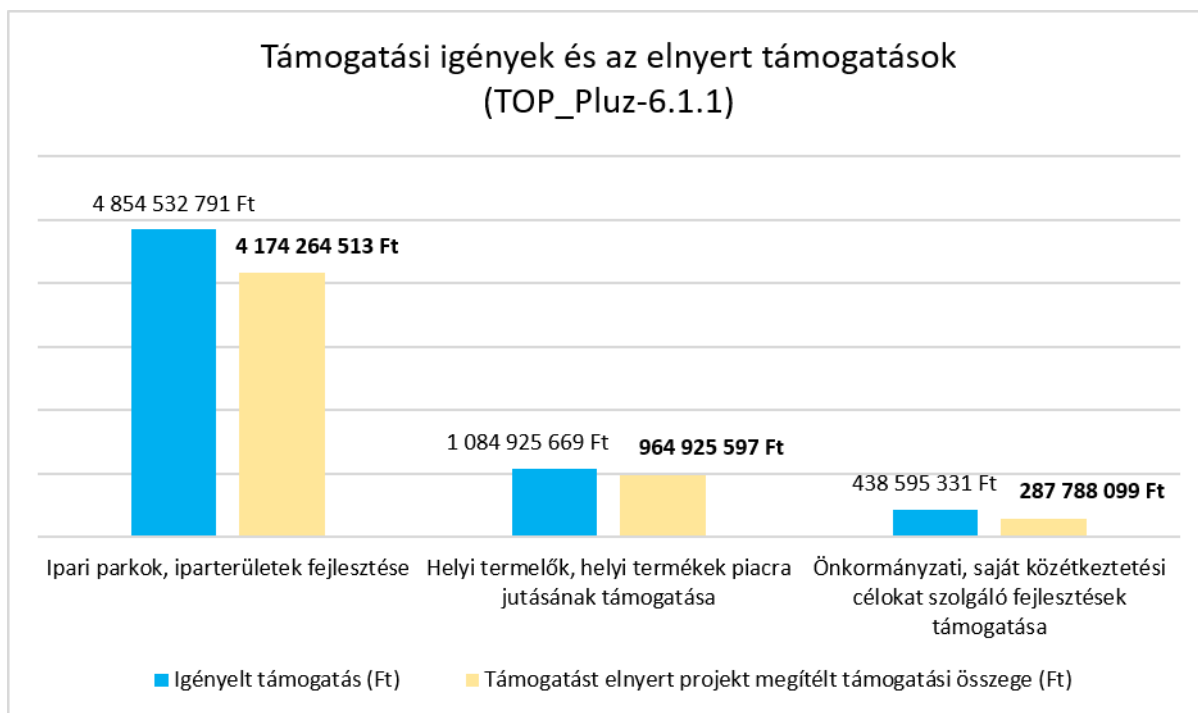
36.ábra: tématerületi megoszlás - 3.3.2 konstrukció I.

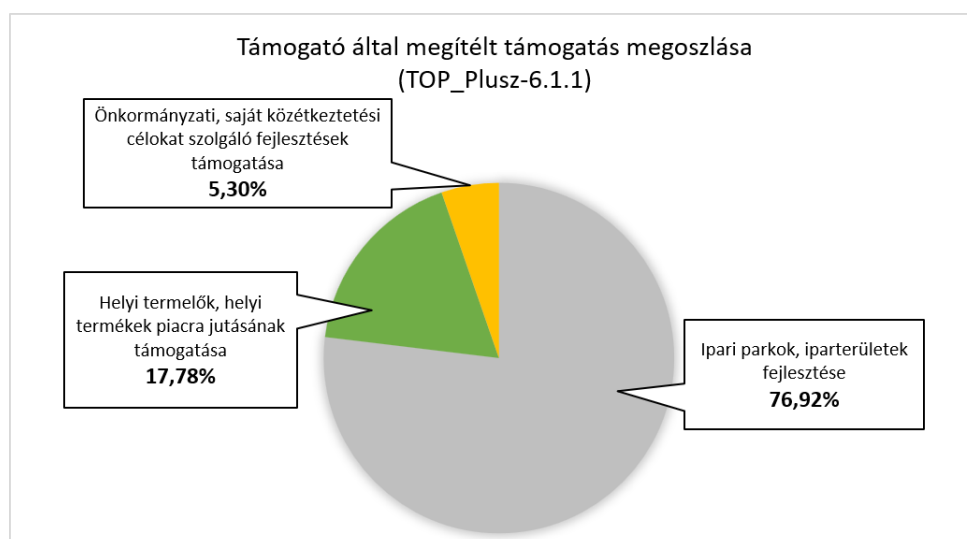
37.ábra: tématerületi megoszlás - 3.3.2 konstrukció II.

A Helyi gazdaságfejlesztés felhívás (TOP_Plusz-6.1.1) keretében a legnagyobb fejlesztési igény és a legtöbb pozitív támogatói döntés az Ipari parkok, iparterületek fejlesztése tématerületen látható. A benyújtott támogatási kérelmek adatai alapján a vármegyében kiemelt célterület a helyi ellátáshoz kapcsolódó önkormányzati üzleti infrastrukturális feltételek megteremtése (az igényelt összeg 76%-ka),

a második a helyi alapanyagokra épülő, helyi termelők piacra jutását segítő térségi fejlesztések megvalósítása (az igényelt összeg 17%-ka). A Felhívás alapján ipari park fejlesztésére kizárólag meglévő, címmel rendelkező park vonatkozásában lehetett pályázni. Az iparterületek esetében pedig elsődleges cél a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztése, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítése, új üzleti infrastruktúra kialakítása csak indokolt, szakmai szempontok alapján alátámasztott esetben támogatható. A szakmai szempontokat az üzleti terv útmutató rögzíti.

38.ábra: tématerületi megoszlás - 6.1.1 konstrukció I.

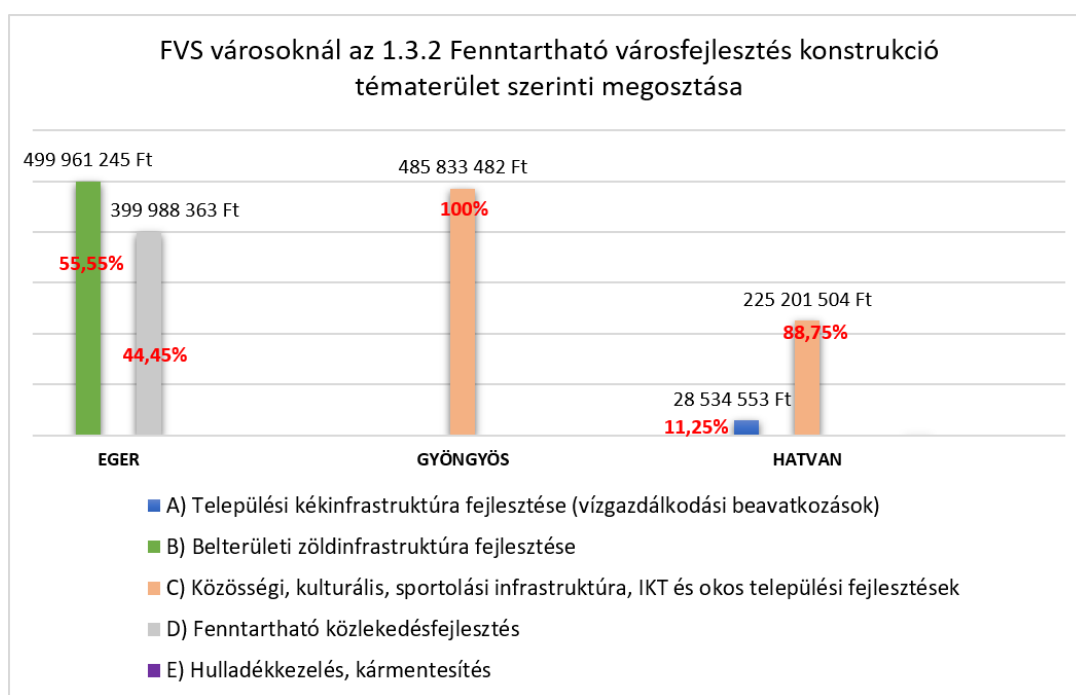
39.ábra: tématerületi megoszlás - 6.1.1 konstrukció II.

A szerződéskötés alatt álló egyik projektet is feltüntettük már a támogató által megítélt támogatások összegében. A támogatói döntések alapján ipari park, iparterület fejlesztése tématerületen 5 db projekt

valósul meg, a helyi termelők, helyi termékek piacra jutásának segítésére 4 db projekt irányul, önkormányzati, saját közétkeztetési célokat szolgáló fejlesztések 2 db projektben valósulnak meg.

Az FVS városok forráskereteinek tématerületenként történő megbontását a városok TOP PLUSZ Városfejlesztési Programtervének legújabb változatának figyelembevételével, az FVS városoktól kapott adatok alapján végeztük el.

Az FVS városoknál a legösszetettebb (a legtöbb tématerületet magába foglaló) konstrukció a TOP_Plusz-1.3.2 Fenntartható városfejlesztés. A városoktól bekért allokáció alapján készített diagramon nagyon jól összehasonlítható, melyik FVS város melyik tématerületre fektetett nagyobb hangsúlyt, tekintettel a konstrukción a város rendelkezésére álló forráskeretre. Az ábrán a konstrukción belüli arányokat is megjelenítettük. Ezen a konstrukción már mindegyik FVS város hatályos támogatási szerződéssel rendelkezik, így TSZ-el lekötött forráskereteket mutatjuk be.

40.ábra: tématerületi megoszlás FVS

2.1.6. Kifizetési kérelmek előrehaladása

Az elszámolások mértékének vizsgálatakor az alátámasztó dokumentumokkal igazolt, és egyben a Támogató által jóváhagyott elszámolásokat vizsgáltuk. Ennek megfelelően a kapott adattábla Alapadatok munkalapján az elszámolt előleg és a számlás kifizetés kumulált adatait vettük figyelembe.

A TOP_Plusz projektek kapcsán nem foglalkozunk a lehívott előlegek számával és mértékével, mert szinte minden önkormányzati kedvezményezett élt az előleg lehívás lehetőségével, valamint a lehívott előleg mértéke nem feltétlenül mutatja jól be a projektek előrehaladását. Mindezek mellett a programmegvalósítás során a támogatási előlegre vonatkozó szabályok változása nehezítette a projektek megvalósítását. Azonban segítség volt egy időközben végrehajtott jogszabálmódosítás, mely során a százalékos átalány összege kikerült az 1 éven túl kötelezően visszafizetendő körből abban az esetben, ha a kedvezményezett nem tud elszámolni a lehívott támogatási előleg legalább 60%-ával, mely csökkenti a likviditási kitettséget.

Az elszámolások vizsgálatánál meg kell jegyezni, hogy a következő felhívások nem relevánsak az elemzés szempontjából, mert még nem kerültek megnyitásra: 1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, 2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált).

Az alábbi táblázatban felsorolt standard és kiemelt kedvezményezettekre vonatkozó konstrukciókra rendelkezésre álló keretösszeg **59 979 000 000 Ft**.

- **Eddig elszámolt forrásfelhasználás:** 11 877 924 150 Ft.
- **Átlagos forrásfelhasználási arány (a teljes kerethez viszonyítva): 19,80%.**

Prioritás	Intézkedés	Felhívások	Felhívás forráskerete (Ft)	Kifizetési kérelmekkel alátámasztott (elszámolt) forrásfelhasználás (Ft)	A konstrukción elszámolt forrásfelhasználás aránya	Az elszámolt forrásfelhasználás aránya a vármegyei - FVS nélküli - keretösszeghez viszonyítva
1. PRIORITÁS	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	36 000 000	-	0,00%	0,00%
	1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1 Élhető települések	14 009 340 227	3 964 483 364	28,30%	6,61%
		1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	138 000 000	-	0,00%	0,00%
		1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	4 411 758 609	1 763 461 687	39,97%	2,94%
		összesen:	18 559 098 836	5 727 945 051	30,86%	9,55%
2. PRIORITÁS	2.1 Klímabarát vármegye	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	4 214 465 879	1 259 600 826	29,89%	2,10%
		2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	75 000 000	-	0,00%	0,00%
		összesen:	4 289 465 879	1 259 600 826	29,36%	2,10%
3. PRIORITÁS	3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2 335 000 000	1 012 056 602	43,34%	1,69%
		3.1.3 Helyi humán fejlesztések	4 821 563 287	435 030 872	9,02%	0,73%
		összesen:	7 156 563 287	1 447 087 474	20,22%	2,41%
	3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3 519 889 608	921 606 756	26,18%	1,54%
		3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 379 529 293	589 805 776	24,79%	0,98%
		3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	4 743 255 537	102 451 545	2,16%	0,17%
		összesen:	10 642 674 438	1 613 864 077	15,16%	2,69%
	6. PRIORITÁS	6.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	5 507 124 419	1 484 976 847	26,96%
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése			7 240 238 785	248 614 103	3,43%	0,41%
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés			4 934 864 886	95 835 772	1,94%	0,16%
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése			1 612 969 470	-	0,00%	0,00%
összesen:			19 295 197 560	1 829 426 722	9,48%	3,05%
Összesen:			59 979 000 000	11 877 924 150	-	19,80%

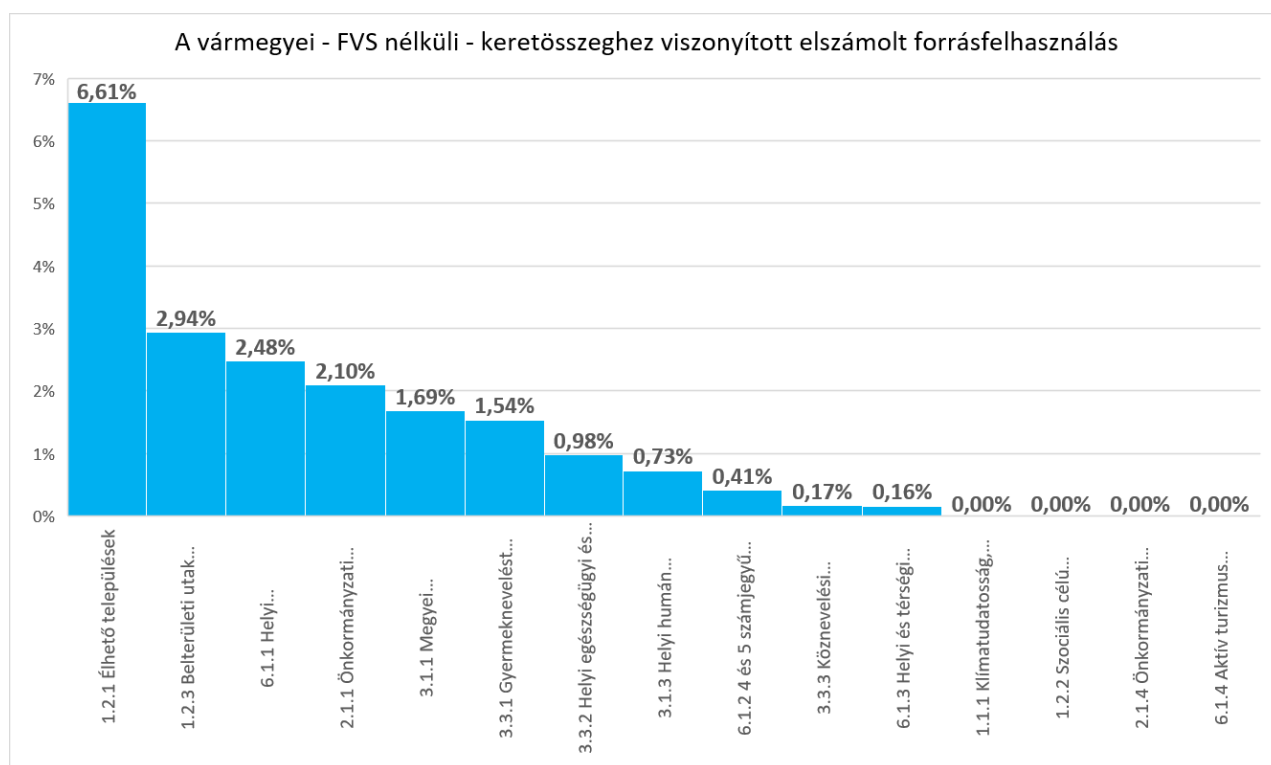
19.táblázat: standard felhívások elszámolási arányai

1. PRIORITÁS: Ez a második legnagyobb forráskerettel rendelkező prioritás (18,59 milliárd Ft), amely kifejezetten jól teljesít. Összesített teljesítés: 30,86% a konstrukciókon belül, a teljes vármegyei keretből pedig 9,55%-ot egyedül ez a prioritás tesz ki. Az *1.2.1 Élhető települések* felhívás a maga 14 milliárdos keretével kiemelkedő, már közel 4 milliárd Ft (28,30%) elszámolásra került. Az *1.2.3 Belterületi utak fejlesztése* még ennél is magasabb arányú, 39,97%-os teljesítésnél jár. Az *1.1.1 Klímatudatosság* a Felhívás meghirdetésének elmaradása, az *1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció* felhívásnál a támogatási kérelmek hiánya miatt 0% a teljesítés.

2. PRIORITÁS: A legkisebb keretösszegű prioritástengely (4,29 milliárd Ft). Összesített teljesítés: 29,36% (elszámolva: ~1,26 milliárd Ft). A források egésze a *2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére* felhíváson teljesült, tekintettel arra, hogy a kombinált hitellel támogatott konstrukció (2.1.4) nem került meghirdetésre.

3. PRIORITÁS: Két fő intézkedésre oszlik, összesen kb. 17,8 milliárd Ft kerettel. A 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+) viszonylag jól áll (20,22%). Különösen a *3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések* (foglalkoztatási paktum) sikeres, ahol a források 43,34%-át már elszámolásra került (ez a legmagasabb egyedi teljesítési arány). A 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA) esetén a 10,6 milliárdos keretből mindössze 15,16% realizálódott. A gyermeknevelési és egészségügyi infrastruktúra 24-26% között mozog, de a *3.3.3 Köznevelési infrastruktúra* nagyon le van maradva (2,16%).

6. PRIORITÁS: Ez a legnagyobb önálló kerettel bíró blokk: 19,29 milliárd Ft. Ennek ellenére itt látható a legnagyobb elmaradás. Összesített teljesítés mindössze 9,48% (a közel 20 milliárdos keretből alig 1,8 milliárd forint van elszámolva). A probléma oka, hogy a *6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés* jól halad (26,96%), a hatalmas költségvetésű *6.1.2 Útfejlesztések* (7,2 milliárdos keret) mindössze 3,43%-on áll, a turisztikai fejlesztések (6.1.3 és 6.1.4) pedig szinte alig vagy egyáltalán nem (0,00%) indultak még el pénzügyileg.

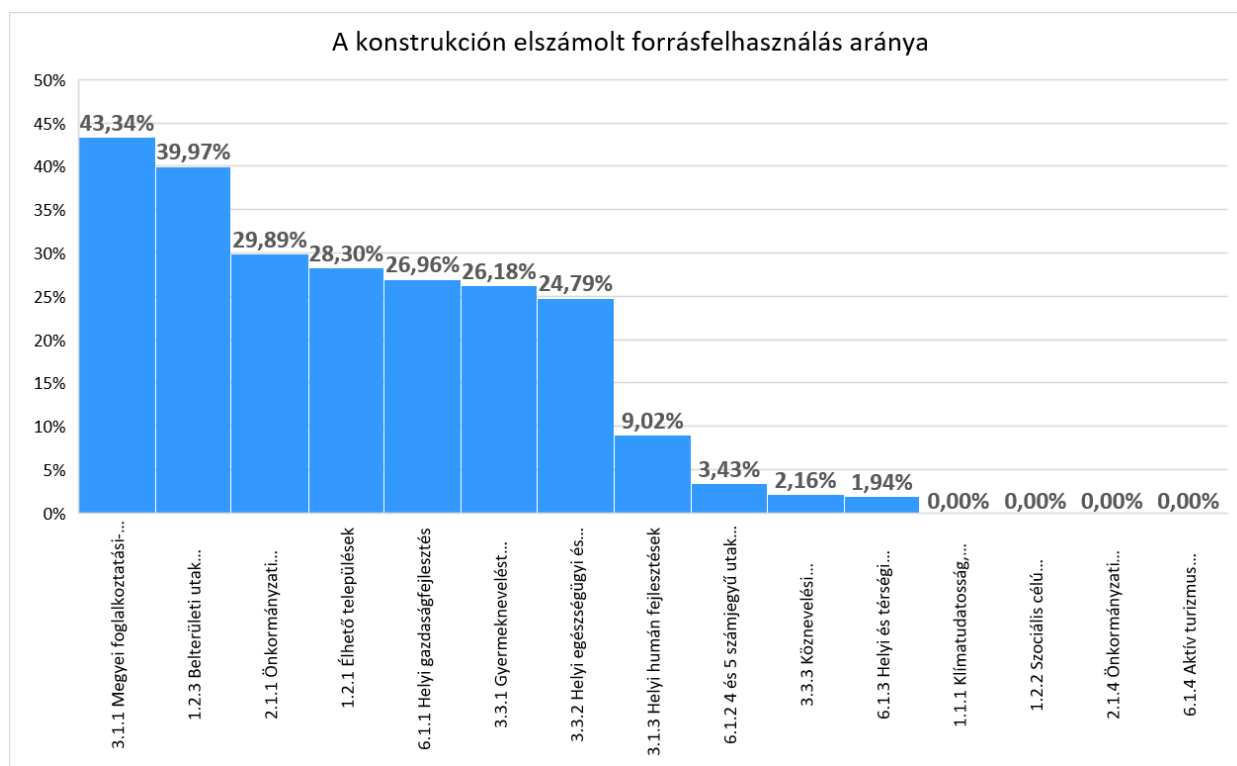
41. ábra: konstrukciók elszámolási arányai I.

Az elszámolások előrehaladása tekintetében a vármegyei foglalkoztatási paktum projekt vezet, egyedüli projektként a TOP_Plusz-3.1.1 konstrukción. Ezt az ESZA+ projektet Heves vármegye Önkormányzata valósítja meg kiemelt kedvezményezett-ként, konzorciumban. A Paktum projektek indultak el a leghamarabb a TOP Plusz keretében, illetve a projekt keretében történő célcsoporti (munkaerőpiaci) támogatások révén szinte rendszeres történnek elszámolások a Támogató felé. A vármegyei TOP Plusz keretösszeg viszonylatában is a 3.1.1 konstrukción történt a legtöbb elszámolás (6,6%).

Utána a legnépszerűbb Belterületi utak konstrukció (TOP_Plusz-1.2.3) előrehaladása tekinthető a legnagyobb mértékűnek, a konstrukción elszámolt forrásfelhasználás aránya 39,97 %. A standard felhívások közül először a Belterületi utak felhívás esetében történt meg az újraértékelés (2024. évben), valószínűleg ez is hozzájárul az elszámolások ilyen szintű előrehaladásához. A vármegyei keretösszeghez viszonylatában is 2. helyén áll a konstrukción történt forrásfelhasználás (2,94%).

A sorrendben következő, hasonló elszámolási aránnyal (30%-25%) rendelkező konstrukciók az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, Élhető települések, Helyi gazdaságfejlesztés, Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése és a Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése. Ezek a konstrukciók szintén átestek az újraértékelésen, a 3.3.1 sz- felhívás szintén 2024. évben, de a többi említett felhívás esetében csak 2025. évben zajlott le az újraértékelés.

Az FVS város támogatási szerződése 2025-ben léptek hatályba, emiatt kifizetési kérelmek részükről még nem kerültek benyújtásra a vizsgált időszakban (2026.01.08-ig) az előkészítésre vonatkozó felhívásukat leszámítva (TOP_Plusz-1.3.1-21).

42.ábra: konstrukciók elszámolási arányai II.

A fentiekkel összefüggésben viszonylag magas az 1. szakmai beszámoló benyújtásának aránya az Belterületi utak fejlesztése (17 db), az Élhető települések (12 db), valamint a Köznevelési infrastruktúra fejlesztése (12 db) felhívások esetében is. A vármegyeében összesen 52 db projekt esetében került benyújtásra az 1. szakmai beszámoló, ehhez hozzájönnek még a már záró beszámolót is benyújtott projektek (40 db) is.

Záró beszámoló tekintetében a belterületi utak fejlesztését támogató felhívás van az élen (24 db projekt), emellett érkezett már be záró szakmai beszámoló az Élhető települések (5 db projekt), az Egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése (5 db projekt), az Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése (4 db), valamint a Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése felhívás esetében (2 db).

Bár a beszámolók elfogadásának időigényéről nem áll rendelkezésre adat, a projektek megvalósítása során általános tapasztalat, hogy az 1. szakmai beszámoló benyújtását követően a kedvezményezetteknek a folyamatos áremelkedések miatt nem volt idejük megvárni az elfogadott műszaki tartalmat, amely kockázatosabbá tette a közbeszerzési eljárások megindítását.

Amennyiben időben vizsgáljuk a záró beszámolók benyújtását, 2023. évben 1 db, 2024. évben 17 db és 2025. évben 22 db beszámoló adtak be. A kapott adatok és információk alapján sajnos még egyik záró beszámoló sem került elfogadásra, melyek okáról nincsenek információink. Az összesen 40 db záró beszámoló közül 17 db projekt esetében már megtörtént a hiánypótlás beküldése is (az egyik 2023. évi), azonban ezek elbírálása még nem fejeződött be.

2.1.7. Szabálytalansági eljárásokban érintett projektek vizsgálata

A 231 db támogatásban részesített projektből 4 db projekt esetében felmerült a szabálytalansági gyanú, mely az összes projekt 1,73%-kát jelenti. Az érintett projektek összértéke 753.052.689 Ft, mely a vármegyében megítélt - hazaira átforduló projektek nélküli - támogatási összeg 1,34%-ka.

A TOP_PLUSZ-1.2.1 sz. konstrukcióban érintett 2 db fejlesztés közül az egyiknél a teljes támogatási összege (250 millió forint) vonatkozó szabálytalansági gyanú elutasításra került, nem indult eljárás. A másik, 67.000.083 Ft támogatási összeggel rendelkező projekt esetében az eljárás elindult az egész összegre vonatkozóan, és szabálytalanságot állapított meg. Ennek következménye a támogatási szerződéstől való elállás volt.

A TOP_PLUSZ-3.3.2 sz. konstrukcióban 1 db projekt esetében indult eljárás, mely szabálytalanságot állapított meg a teljes támogatási összegre vonatkozóan (125.000.075 Ft). A döntés 2023. szeptemberében megtörtént, de a projekt sorsáról nem rendelkezünk információval (a kapott adatbázis alapján még hatályban lévő szerződése van).

A TOP_PLUSZ-2.1.1 konstrukció keretében érintett 1 db projekt esetében (megítélt támogatás: 311.052.531 Ft) a szabálytalansági döntés megszületett. A szabálytalansággal érintett megítélt támogatás összege 209.767.821 Ft, amely a projekt teljes támogatási összegének 67,44%-ka. Az Irányító Hatóságtól kapott információk alapján a 2025.07.30-án elrendelt szabálytalansági eljárás 2025.10.30-án felfüggesztésre került, mivel a Közbeszerzési Döntőbizottságnak hivatalból eljárást kellett indítania.

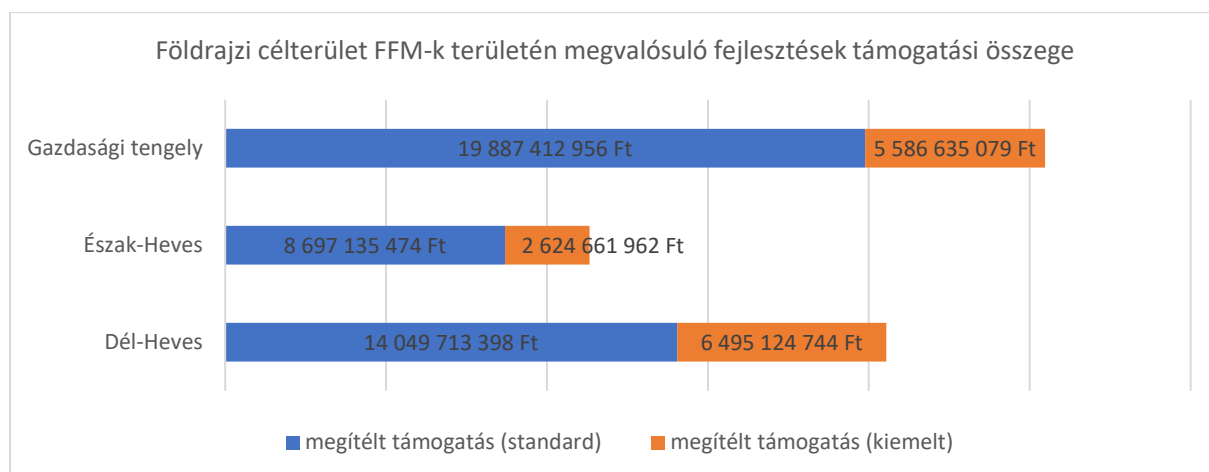
További információkkal ezekről nem rendelkezünk. Tekintettel arra, hogy jelenleg felhívás újranyitása nem engedélyezett, a visszahulló forrást esetlegesen költségnövekményekre tudja felhasználni a vármegye a jövőben.

2.1.8. Összegzés

Tekintettel arra, hogy a vármegye, illetve az azon belüli célterületek fejlesztését nem csak a standard, hanem a kiemelt kedvezményezettek által végrehajtott projektek is támogatják, így érdemes összevetni az összes kedvezményezett adott földrajzi célterület jellegű FFM területén megvalósuló projektelemeinek támogatási összegeit. Ehhez – mint az előző fejezetekben bemutatásra került – a kiemelt, illetve a több település által konzorciumban megvalósított projektek esetén az érintett településekre lebontásra kerültek a támogatási összegek. A földrajzi lehatárolhatóság hiány miatt nem kerültek beszámításra a 3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések és a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések (kiemelt) projektek (összesen 2 358 236 473 Ft).

Ennek alapján Észak-Heves területén 11,32 Mrd Ft, Dél-Hevesben 20,55 Mrd Ft, míg a Gazdasági tengelyen 25,47 Mrd Ft értékben valósulnak meg fejlesztések. Ezen adatok még tovább erősítik a két,

fejlesztendő járásokat magába foglaló FFM támogatási arányát a Gazdasági tengellyel szemben (56% vs. 44%).

43. ábra: földrajzi célterület FFM-ek területén megvalósuló fejlesztések támogatási összegei

Az ITP forráslekötését az alábbi táblázat mutatja be. Megjegyzendő, hogy az Eger MJV-nak megítélt „biztonsági háló” összege nem része a vármegyei ITP keretnek, de a támogatások elemzésekor figyelembe lett véve. Mindez torzító tényezőként merülhet fel az FVS-eknél, hiszen a fel nem használt energetikai források miatt valójában jóval kisebb a forráslekötés. A standard felhívások forráslekötése szempontjából fontos, hogy a 6.1.3 és a 3.1.3 konstrukciókon még döntési csatornában lévő projektek vannak, amelyekre vonatkozó jövőbeli pozitív támogatói döntés javíthatja a forráslekötés arányát.

1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat szerinti vármegyei források	ERFA 60 021 000 000 Ft	ESZA+ 8 258 000 000 Ft	összesen 68 279 000 000 Ft
<i>standard és FVS támogatások</i>			
<i>hazai és biztonsági háló nélkül</i>	53 887 140 359 Ft 89,8%	7 582 460 550 Ft 91,8%	61 469 600 909 Ft 90,0%
<i>hazaival és biztonsági hálóval</i>	60 937 244 447 Ft 101,5%	7 582 460 550 Ft 91,8%	68 519 704 997 Ft 100,4%
ebből			
standard felhívások forrásai	52 822 436 713 Ft	7 156 563 287 Ft	59 979 000 000 Ft
<i>standard felhívások támogatásai</i>			
<i>hazai nélkül</i>	49 727 619 438 Ft 94,1%	6 591 196 560 Ft 92,1%	56 318 815 998 Ft 93,9%
<i>hazaival</i>	53 107 723 526 Ft 100,5%	6 591 196 560 Ft 92,1%	59 698 920 086 Ft 99,5%
FVS felhívások forrásai	7 198 563 287 Ft	1 101 436 713 Ft	8 300 000 000 Ft
<i>FVS felhívások támogatásai</i>			
<i>biztonsági háló nélkül</i>	4 159 520 921 Ft 57,8%	991 263 990 Ft 90,0%	5 150 784 911 Ft 62,1%
<i>biztonsági hálóval</i>	7 829 520 921 Ft 108,8%	991 263 990 Ft 90,0%	8 820 784 911 Ft 106,3%

20. táblázat: az ITP forrásfelhasználásának áttekintése

2.2. Az ITP végrehajtásának hozzájárulása a TOP_Plusz Operatív Program elvárásaihoz

A TOP_Plusz program a főbb tématerületek OP szintű minimum allokációját rögzíti, melynek program szinten szükséges teljesülnie, ugyanakkor a területi szereplő részéről is szükséges a minimum allokációk figyelembevétele a vármegyei tervezés kapcsán.

A 2026.01.08-ai időállapot szerinti forráslekötés TOP Plusz tematikus, valamint szakmai és pénzügyi elvárásokhoz való illeszkedésének vizsgálata során megállapítható, hogy a vármegyei forrásfelhasználás hozzájárul a TOP Plusz Operatív Programban rögzített tematikus, szakmai és pénzügyi elvárásokhoz.

Az alábbi táblázat bemutatja az OP vállalásait, a vármegyei vállalásokat (*az ITP-ben szereplő tervadatok oszlop*) és a támogatói döntések alapján a tényleges hozzájárulást (*Tényadatok támogatói döntés alapján oszlop*). A teljesülés aránya azt mutatja meg, a vármegyei ITP-ben szereplő tervadathoz képest milyen arányban van tényleges forrásfelhasználás, milyen a teljesülés előrehaladása. Az elemzés során a *Támogató által megítélt támogatás* adatot alkalmaztuk.

Tematikus elvárások az OP-ban	Figyelembevételre kerülő TOP Plusz felhívások	ITP-ben szereplő tervadatok (Ft)	Tényadatok támogatói döntés alapján (Ft)	Teljesülés aránya[1] (%)
Humán infrastruktúra: vármegyei ERFA legalább 20%-a (3. prioritás ERFA)	3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.1	12 362 745 532	12 521 907 976	101,29%
Humánfejlesztési programok: vármegyei ESZA+ legalább 27%-a (3. prioritás ESZA+)	3.1.3, 3.2.1	5 468 634 027	4 703 198 577	86,00%
Szociális városrehabilitáció (1. prioritás): vármegyei ERFA legalább 1,5%-a	1.2.2, 1.2.4, 1.3.2	218 963 451	80 963 451	36,98%
Szociális városrehabilitáció (3. prioritás ESZA+): vármegyei ERFA-t kiegészítik a társadalmi felzárkózás tematikus koncentrációhoz hozzájáruló beavatkozások a vármegyei ESZA+ legalább 10%-ával	3.1.2, 3.2.1	454 365 973	454 365 973	100,00%
<i>Fenntarthatóság, klímacélok:</i>	2.1.1, 2.1.2, 2.1.4, 2.1.6	8 243 280 712	3 220 825 193	39,07%
önkormányzati energetika (2. prioritás) a vármegyei ERFA legalább 12%-a				
Foglalkoztatás javítása: vármegyei ESZA+ legalább 33%-a; (3. prioritás ESZA+)	3.1.1	2 335 000 000	2 335 000 000	100,00%

A megyére jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni. (amennyiben releváns)	minden felhívás	14 649 314 275	15 232 854 492	103,98%
A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható.	6.1.2, 6.2.1	7 240 238 785	7 240 238 785	100,00%
TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja.	3.3.3, 3.4.1	4 743 255 537	4 881 922 037	102,92%
A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.	3.3.3	746 055 545	1 072 989 820	143,82%
A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.	3.3.2	725 000 089	725 000 089	100,00%

21. Táblázat: az OP tematikus elvárásainak teljesülése

Fontos kiemelni, hogy a táblázatban bemutatott adatok nem tartalmazzák a hazaira átforduló projektek összegét. Heves vármegyében a következő konstrukciók esetében valósul meg hazaira átforduló projekt összesen 3.380.104.088 Ft összegben: 1.2.1 Élhető települések, 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése, 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése, 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés. Az Irányító Hatóság álláspontja szerint a hazaira átforduló projekteket nem vehetők figyelembe sem az OP elvárásaihoz történő illeszkedés vizsgálatok, sem a vállalt indikátorok teljesülésénél. Mint ahogy azt korábban is írtuk, a 2021–2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatban Heves vármegye részére meghatározott indikatív keretösszegeből kerülnek finanszírozásra a hazaira átforduló projektek is. Azonban ezen projekteket sem szabad figyelmen kívül, hiszen azok megvalósítása is egytől egyik hozzájárul a vonatkozó Felhívásban meghatározott célokhoz.

A vármegyei vállalatok előrehaladásának vizsgálata során fontos volt, hogy több tématerületet magába foglaló felhívás (pl. élhető települések, FVS felhívások) esetében kizárólag a tematikus elvárás szempontjából releváns tématerületre vonatkozó keretösszeget kellett figyelembe venni. Ez alapján jelenítettük meg az összegeket mind az *ITP-ben szereplő tervadatok* oszlopban, mind a *Tényadatok támogatói döntés alapján* oszlopban. Az FVS városokat érintő felhívások esetében a városok terv- és tényadatainak pontos feltüntetése érdekében külön felkerestük Eger, Gyöngyös és Hatvan várost adatkérés céljából. Így a kapott adatok alapján tudtunk számolni, az FVS városok által a saját projektjeik adott tématerületeire allokált összegét vettük figyelembe. Ilyen például a 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra konstrukció, melynek keretében megvalósuló projekt egyszerre magába foglalhatja a Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztéseket, a Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztéseket és a Köznevelési infrastruktúra fejlesztéseket egyaránt. Azonban a félidei értékelés során ezeket a tématerületre allokált forrásokat külön-külön kell tudni bemutatni és vizsgálni.

Eger Megyei Jogú Város részére a „biztonsági háló” által biztosított 4,81 Mrd forintot szintén figyelembe kellett vennünk, így az 1.3.2, a 2.1.6, a 3.4.1 és a 6.2.1 számú konstrukció OP elvárásokhoz való illeszkedésénél számoltunk a „biztonsági háló” által biztosított összeggel.

A vizsgálat során ki kell hangsúlyoznunk, hogy nem minden TOP Plusz felhívás járul hozzá az OP elvárásokhoz, az alábbi felhívások nem szerepelnek az OP-ban a tematikus elvárások között:

- 1.2.1 Élhető települések (*a kérdésünk nyomán ezt később korigálja az IH*)
- 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése
- 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés
- 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése

A hivatkozott felhívások esetében sem az ITP tervszámok, sem a felhívások keretében megítélt támogatási összegek nem lettek figyelembe véve a tematikus, szakmai és pénzügyi vállalat értékelése során.

A fentiek ismeretében szükséges vizsgálni a kötelező vállalatokat és a teljesülési arányokat. A 2026.01.08. napi állapot szerinti forráslekötés alapján megállapítható, hogy az OP-ban megfogalmazott 12 db elvárásból Heves vármegyében 8 db esetében több, mint 100% a teljesülés, 1 db elvárás esetén 86%, és 2 db elvárásnál 36% feletti.

Az LHH térségre a vármegyei keret 10%-át kell legalább fordítani, mely pénzügyi OP elvárás. A vizsgálat során minden TOP Plusz felhívást figyelembe vehettük, de csak abban a mértékben, amit a térségre tervezett Heves Vármegye Önkormányzata, illetve ami ténylegesen az LLH térségben kerül felhasználásra. A vizsgált időszak adatai alapján a tervezett keretösszeg teljesülése 104 %. A vármegyei ITP 6.0 alapján a vármegyei keretösszeg több mint 21%-a lett erre a térségre tervezve.

Az LHH térségben az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére a TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át kellett tervezni. Ezen elvárásnak szintén megfelel a tervezés, és a támogatói döntések alapján több, mint 1 Mrd forint a megítélt támogatási összeg, mely alapján 144% a teljesülés.

A humán infrastruktúra fejlesztések (ERFA) esetében az összes tervezett vármegyei keretösszeg lekötésre került. A Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése (3.3.1) konstrukciónál már figyelembe vettük az 1 db szerződéskötés alatt álló projekt támogatási összegét.

Az egyelőre kevésbé jól teljesítő felhívások esetében a félidei értékelés készítésének időpontjában még támogatói döntés alatt álló támogatási kérelmekről, valamint FVS felhívások esetében még fel nem használt keretösszegekről beszélhetünk. Ezek a körülmények még nagyban befolyásolják az adott felhívásokhoz kapcsolódó OP elvárás teljesülését a vizsgálat időpontjában.

Az egyik ilyen konstrukció a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések, mely a Humánfejlesztési programok megvalósulásához járul hozzá. A Felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására újabb benyújtási időszak nyílt meg 2026. január 15 - 2026. március 2. között. Így a félidei értékelés vizsgált időszakába nem tartozik bele ezen támogatási kérelmek vizsgálata, és a döntések hiányában a forráslekötés tekintetében még nem tudunk számolni ezen projektekkel. A 2026.01.08-ai időállapot szerint a konstrukción még rendelkezésre álló forráskeret 565 millió forint, a benyújtott támogatási kérelmek igényelt támogatási összegéről nincs információnk.

A másik érintett felhívás a 3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések, melynek keretében Hatvan város a 237.232.523 Ft keretösszegének csupán 16%-át használta fel. A várostól kapott információk szerint egy újabb projektet is be kíván nyújtani a konstrukció keretében, azonban az Irányító Hatóság tájékoztatása szerint a TOP Plusz felhívások újrainyítása tekintetében a hazai költségvetés utolsó állásfoglalása alapján új felhívás, illetve korábbi felhívás keretében új szakasz meghirdetése nem engedélyezett a kevésbé fejlett régiókban. Ezért a város már 2025. évben sem tudta pályázatát beadni, mely akadályozza a 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra konstrukcióban nyert projektjének megvalósítását a kapcsolódó ESZA+ fejlesztés hiánya miatt (a 3.2.1 és a 3.4.1 felhívás kapcsolódása, egymásra épülése).

Forráslekötés szempontjából még nagyobb hiány keletkezik az FVS városok energetikai projektjeinél, így az érintett OP elvárások teljesülésén is egyértelműen látható (39%). Egyrészt Gyöngyös város a 2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság konstrukción nem tudta még a 1.317.227.556 Ft forráskeretét felhasználni a pályázati kötöttségek miatt, másrészt Eger Megyei Jogú Város részére még nem került meghirdetésre a 2.550.755.277 keretösszeg az 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) felhíváson. Ennek következtében a két konstrukción összesen még több mint 3.867 millió forint keretösszeg nincs támogatási szerződéssel lekötve.

Szükséges kiemelni, hogy a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése című standard felhíváson az összesen 452.000.000 forint értékű, hazaira átforduló projekteket nem vehetjük figyelembe az OP elvárásokhoz való illeszkedés vizsgálata során, azonban ez az összeg a felhíváson tervezett vármegyei keretösszegeből a Támogató által levonásra kerül.

A szociális városrehabilitációra vonatkozóan a 2014-2020-as időszak esetében két körbe is valósultak meg fejlesztések, így már sokkal kisebb igény merült fel a 2021-2027-es időszak tervezése során is. A 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA) standard felhívásra nem érkezett be támogatási igény, így a vármegyei ITP 6.0 dokumentumban tervezett 138 millió forint keretösszeg még nem került lekötésre. Ez összeg az 1. prioritáson szociális városrehabilitációra (ERFA) tervezett keretösszeg 63 %-ka. Az FVS városok által (közülük Eger MJV és Gyöngyös város) összesen közel 81 millió Ft összegben valósít meg szociális városrehabilitációt ezen a prioritáson (ERFA). Az FVS városok (mind Eger MJV, Gyöngyös, Hatvan) ESZA+ szoc. városrehabilitációs fejlesztést (3. prioritáson) már összesen több mint 454 millió Ft értékben valósít meg.

3. Az eredményességet befolyásoló folyamatok értékelése

3.1. Az indikátor vállalások nyomonkövetése

Az indikátor vállalások kétféle értelmezésben jelennek meg az ITP-ben. Egyrészt a standard és kiemelt kedvezményezettek által érintett konstrukciók esetében az Irányító Hatóság forrásarányos indikátor vállalást kért rögzíteni az ITP-ben. Az ide vonatkozó indikátor vállalási adatok a központi adatszolgáltatásból származnak, de nem egyértelmű, hogy minden módosítást (újraértékelés, illetve TSZ módosítások miatti) tartalmazzák-e. Másrészt az FVS városok a saját tervezési folyamataik eredményeként határozták meg indikátor vállalásaikat. Az erre vonatkozó adatok az FVS városok adatszolgáltatása alapján kerülnek bemutatásra.

Standard források indikátor vállalásai és várható teljesülésük

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Mérőföldkő 2024	Forrásarányos célérték (2024)		Vármegye által vállalt mérőföldkő (2024)		Célérték 2029	Forrásarányos célérték (2029)	Vármegye által vállalt célérték (2029)	TSZ-ben rögzített vállalások összesen
	Azonosító	Megnevezés										
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	7,15	0		0,12		67,88	1,20	1,2	6,92
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	nem releváns	0		0		143 555	9 876	9 876	7 727
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	21,75	0,94		0,94		408,98	18,29	18,29	27,30
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	nem releváns	0		0		1 810 794	80 975	80 975	54 400
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	7	0		0		65	4	4	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	0	0		0		76 009	4 132	4 132	32 239,47
TOP_Plusz-1	TPO12	Megvalósított megyei szemléletformáló és tudatosságnövelő programok száma	db	0	0		0		19	1	1	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	0	0		0		815	13	13	0
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	nem releváns	0		0		123	2	2	0
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	13,35	1		0,63		125,48	5,83	5,83	72,11
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	39 718,31	1 679		1 679,26		309 509,11	10 336,07	10 336,07	17 443

TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	nem releváns	0		0		46 426	1 550,40	1 550,40	180 564,94
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	CO ₂ t/év	nem releváns	0		0		27 097,70	904,93	904,93	1 016,57
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	1,84	0,08		0,08		14,30	0,48	0,48	55,91
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	nem releváns	0		0		15 694,68	524,13	524,13	1 365 151,24
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1		1		8	1	1	0
TOP_Plusz-3	TPO05	Programban résztvevő munkanélküliek száma	fő	1 766	59		59		31 447	1 046	1 046	1 282
TOP_Plusz-3	TPO06	Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő	207	7		7		3 690	123	123	150
TOP_Plusz-3	TPO23	Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma	fő	128	5		5		2 286	76	76	86
TOP_Plusz-3	TPO24	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben résztvevők száma	fő	2 168	73		73		38 607	1 283	1 283	1 441
TOP_Plusz-3	TPR02	Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő	nem releváns	-		-		19 817	659	659	808
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma (3.1.2)	db	0	0		0		255	1	1	0
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	0	0		0		127	1	1	0
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (3.1.2)	fő	nem releváns	-		-		13 716	43	43	0

TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	nem releváns	0,00		0,00		188	1	1	0
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma (3.1.3)	db	9	1		1		764	50	50	921
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	3	1		1		293	19	19	228
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (3.1.3)	fő	nem releváns	0		0		1 307 423	84 457	84 457	82 206
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	nem releváns	0		0		85	6	6	37
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	359	38		38		3 455	362	362	0
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	93	10		10		881	93	93	32
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2 032	50		50		18 144	436	436	0
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	75	2		2		718	18	18	0
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	nem releváns	0		0		4 212	202	202	120

TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	nem releváns	0		0		39	5	5	2
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	nem releváns	0		0		153	4	4	0
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	56	3		3		535	23	23	26
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	nem releváns	0		0		3 843 041	162 507	162 507	28 700
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	26	1		1		244	8	8	14
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	nem releváns	0		0		176	8	8	2
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	nem releváns	0		0		30	1	1	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	0	0		0		24 832	1 566	1 566	4 309

TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	0	0		0		235	15	15	16
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	0	0		0		6	1	1	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	nem releváns	0		0		17 879	1 121	1 121	2 975
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	116	9		9		1 055	81	81	56
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	12	1		1		108	9	9	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétketési fejlesztések száma	db	0	0		0		74	6	6	4
TOP_Plusz-6	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	26,97	1		1		243,73	11,39	11,39	72,11
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma (6.1.3)	db	27	2,00		2,00		194	9	9	6
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1		1		10	1	1	0
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma (6.1.3)	db	0	0		0		3	1	1	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma (6.1.4)	db	0	0		0		146	6	6	7
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma (6.1.4)	db	0	0		0		4	1	1	2

Az FVS városok indikátor vállalásai és várható teljesülésük

Prioritási tengely	Indikátor	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Eger MJV által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Eger MJV által TSZ-ben rögzített vállalás	Gyöngyös által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Gyöngyös által TSZ-ben rögzített vállalás	Hatvan által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Hatvan által TSZ-ben rögzített vállalás
	Azonosító									
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	50 196	50 196	28 000	28 179	19 943	20 079
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1	1	1	1	1	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	24,24	0,005	0,005	0	0	0,01	0
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	101,75	1,5	1,5	1	1	1,007	1,282
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	298,70	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	813 845	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	25,00	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	139 760	4 000	4 000	250	250	200	2 588
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	84 409	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	553	5	5	0	0	0	24
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	5	5	2	2	0	0

TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	136 910,87	0	0	4 553	8 445,4	290	0
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	20 537	0	0	1 858	732 480	45	0
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	7 861	0	0	286	732 480	12	0
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	6,28	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	6 942	0	0	0	991 641	0	0
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	1	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	304	10	61	9	9	5	10
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	40	5	21	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO18	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek	fő	2 325	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	1	1	0	2	2	2
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	237 680	180	2 176	360	360	80	80
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	5	1	1	0	0	1	0
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 092	0	0	0	0	0	0

TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	79	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	9 680	500	959	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	384	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 248	400	782	0	0	150	150
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	42	1	1	0	0	1	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	9 268	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	86	0	0	0	0	1	0
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	3	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	6 673	0	0	0	0	4 500	0

TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	322	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 315 076	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	170	0	0	1	1	0	0
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	62	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	0	0	0	1	0	0
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	549	10	10	0	0	0	50
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	56	0	2	0	0	0	1
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	38	0	0	0	0	0	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	113	2	2	0	0	0	0
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	1	0	0	0	0

3.2. A partnerség értékelése

A tervezési folyamatot Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2021-2027) és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2021-2027) alapozta meg, az oda vonatkozó társadalmasítási és partnerségi elvárásokat teljeskörűen betartva. Ezt a folyamatot egészítette ki az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna stratégiai tervezése, mely szintén szolgált inputokkal. A tervezés legfontosabb eleme a települési önkormányzatok irányába végzett projektgyűjtés volt, mely alapvetően határozta meg a TOP_Plusz-ba, valamint az ITP-be becsatornázandó fejlesztések témakörét és forrásigényét. A Fenntartható Városok eszközre kijelölt három várossal előbb a fejlesztési elképzeléseikről, később a forrástervezés és projektmegvalósítás kérdéseiről folyt/folyik információcsere.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése félévente tárgyalja az ITP előrehaladásáról szóló tájékoztatót vagy szükség szerinti módosítást, az ezzel kapcsolatos előterjesztések az önkormányzat honlapján elérhetőek. Ezen felül a Heves Vármegyei Önkormányzat saját projektjeinek előrehaladásáról is hasonló rendszerességgel készülnek tájékoztatók a Közgyűlés részére.

Mind a tervezés, mind a projektmegvalósítás során többször történt egyeztetés a kiemelt kedvezményezettek is, azaz a Magyar Közút Zrt és a Tankerületi Központok vezetőivel. Az aktív turisztikai források felhasználásának előkészítése során több alkalommal került sor szakmai konzultációkra az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ (ma: AMFK) kollégáival és a Magyar Kajak-Kenu Szövetséggel. Ezen felhívás keretében végül a Heves Vármegyei Önkormányzat konzorciumvezetőségével – szoros partnerség mellett – az Egererdő Zrt-vel, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósággal, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal kerületek kidolgozásra támogatási kérelmek.

A Megyei Önkormányzatok Szövetségének (MÖOSZ) keretében többszintű (elnökök, jegyzők, szakmai kollégák), szoros partnerség alakult ki a vármegyei önkormányzatok között. Gyakorta kerül sor akár az ITP tervezés/végrehajtás, akár projektmegvalósítási kérdések egyeztetésében. Az információcserét jelentősen segítette a MÖOSZ által elnyert VOP_Plusz támogatás, mely elsősorban az informatikai háttér biztosításában nyújtott jelentős segítséget. A MÖOSZ – mint civil szervezet – lehetőséget kapott az egyes Monitoring Bizottságokba tagok delegálására, ami nagyon fontos szintje az OP szintű partnerség megvalósításának. Heves Vármegye Önkormányzata ezúton a TOP_Plusz MB-ben, illetve ehhez kapcsolódóan a TKR Albizottságban kapott részvételi lehetőséget.

A kiemelt kedvezményezetti projektek keretében működő Felzárkózási Fórum és Foglalkoztatási Paktum szervezetek széleskörű partnerségre adnak lehetőséget, fontos információkkal szolgálva a szakmai intézmények és civil szervezetek által feltárt problémák, illetve fejlesztési igények megismerésére. Erre kifejezetten lehetőség nyílt a Szolgáltatási Út Térkép és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata során. A kiemelt helyi humán projekt keretében megvalósított munkacsoport ülések egyik fontos hozadéka az adott tématerületen dolgozó intézmények, szakmai- és civil szervezetek közötti kapcsolatépítés.

Az Irányító Hatóság és a Közreműködő Szervezet (Magyar Államkincstár Heves Vármegyei Igazgatósága) kollégáival alapvetően konstruktív együttműködés alakult ki az évek alatt. Hasznos eszköznek bizonyult projektfelügyeleti konzultáció, ahol az IH, a KSZ, a Területi Szereplő és a kedvezményezettek át tudták tekinteni a projektmegvalósítást akadályozó tényezőket. A kedvezményezettekkel való partnerséget erősíti, hogy a Heves Vármegyei Önkormányzat rész- illetve 100%-os tulajdonában álló menedzsment cégek szolgáltatásként vagy konzorciumi partnerként segítik a projektek megvalósítását.

3.3. A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők

A TOP_Plus program végrehajtásának eddigi tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a fejlesztések megvalósítását egyszerre befolyásolták a szabályozási környezet sajátosságai, az intézményi működés jellemzői, valamint a projekt-előkészítési és projektmegvalósítási folyamatok során jelentkező külső és belső tényezők. A tapasztalatok alapján a program végrehajtását támogató elemek mellett több olyan akadályozó tényező is azonosítható, amelyek a projektek előrehaladását, ütemezését és pénzügyi tervezhetőségét befolyásolták.

AZ INTÉZMÉNYI MŰKÖDÉS SORÁN FELMERÜLT AKADÁLYOK, VALAMINT A VÉGREHAJTÁST TÁMOGATÓ ELEMEEK:

Szabályozási környezet

A programvégrehajtás egyik legjelentősebb kihívását a szabályozási környezet összetettsége és annak folyamatos változása jelentette. Az operatív program tervezése, majd az elfogadása után megjelenő új elemek, elvárások az ITP tervezést adott esetben jelentős kihívások elé állította. Továbbá a felhívásokhoz kapcsolódó útmutatók, módszertani dokumentumok és értelmezések esetenként késve jelentek meg, illetve a projekt-előkészítés vagy megvalósítás során módosultak. Ez különösen a projektfejlesztési szakaszban okozott bizonytalanságot, valamint többletmunkát eredményezett a kedvezményezettek számára. Időnként visszamenőleg hatályosított szabályok jelentek meg, amelyeknek gyakorlatilag lehetetlen volt megfelelni.

A 2021-2027-es ciklus elején a tervezés időszakában az Irányító Hatósággal szoros és konstruktív együttműködés zajlott, melynek keretében lehetőség volt a vármegyei szinten összegyűjtött igények továbbítására, segítve a TOP_Plusz tevékenységeinek, illetve forrásallokációjának alakítását. Sajnálatos azonban, hogy a vármegyei keretek prioritástengelyek menti forrásallokációja már kevésbé követte a vármegyei sajátosságokat. A tervezést nehezítette a későbbiekben, hogy egyes felhívásokat érintően központi forrásallokációs módosításokat kellett végrehajtani (pl. foglalkoztatási paktum, 4-5 számjegyű közutak fejlesztése). Egyes szakpolitikai elvárások is felesleges nyomásként nehezédtek a tervezésre, annak ellenére, hogy adott esetben a téma összes érintett szereplője egyértelmű és egybehangzó véleményen volt (lásd.: pedagógiai szakszolgálatok fejlesztése). Az sem szerencsés, sőt az egész ITP tervezési és végrehajtási logikájával szembemenő folyamat, hogy egyes, a vármegye területén megvalósítandó, de az FVS városokat nem érintő fejlesztések forrását a megyeszékhely FVS városnak kellett volna átadni, arra hivatkozással, hogy az érintett szakintézmény székhelye az érintett megyeszékhely (lásd.: pedagógiai szakszolgálatok fejlesztése). A klímatudatossággal, klímavédelemmel kapcsolatos utólag beépült intézkedés – Irányító Hatóság által elvárt nagyságrendű – forrástervezésére érdemben Heves Vármegye Önkormányzatának már nem volt lehetősége, mert addigra a felhívások forráslekötése túlnyomórészt megtörtént.

A Terület-specifikus Mellékletek vármegyei szintű összeállításának lehetősége továbbra is egy előremutató eleme az ITP végrehajtásának. Az egyes felhívásokhoz összeállítandó szempontok Irányító Hatóság részéről történő koordinációja azonban egyes esetekben túlzóan korlátozónak mondható.

Az operatív program elfogadásának elhúzódása, valamint az azt követően végrehajtott módosítások jelentős mértékben befolyásolták a projektek előkészítésének és megvalósításának folyamatát. Azon projektek esetében, amelyek támogatásáról az újraértékelési folyamat lezárását követően született döntés, a támogatási kérelmek benyújtása és a támogatói döntések meghozatala között eltelt időszakban bekövetkezett gazdasági és szabályozási környezetváltozások indokoltá tették a projektek műszaki-szakmai tartalmának teljes körű felülvizsgálatát. Az időközben jelentkező költségnövekedések, valamint

a jogszabályi környezet módosulásai több esetben szükségessé tették a projekttervek aktualizálását és az eredetileg tervezett beavatkozások újragondolását.

Az eljárási keretek hiányossága még, hogy egyes pályázati feltételek és kötelező szakmai elvárások nem minden esetben illeszkedtek megfelelően a helyi fejlesztési igényekhez. Különösen az ESZA+ típusú, humán fejlesztéseket támogató konstrukciók esetében nehéz a Felhívások által meghatározott keretek közé szorítani különféle ötleteket a programokra vonatkozóan, célszerűbb lenne csak irányokat meghatározni, és sokkal nagyobb teret adni a kreativitásnak. Igény lenne nagyobb rugalmasságra és szélesebb körű támogatható tevékenységekre.

A beruházási projektek esetében jelentős hatást gyakorolt az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Ábtv.) és a kapcsolódó végrehajtási szabályozás. A jogszabály bevezetése meghosszabbította az előkészítési folyamatokat, miközben a végrehajtási részletszabályok késedelmes megjelenése és az értelmezési bizonytalanságok több projekt esetében lassították a megvalósítást. Az Ábtv. előírásai és az európai uniós támogatási rendszer követelményei között nem minden esetben biztosított az összhang.

A programvégrehajtás egyik leggyakrabban említett kérdésköre a finanszírozási és elszámolási szabályok működése volt. Az előleg biztosítása alapvető feltétele a projektek megvalósításának, mivel a legtöbb önkormányzat nem rendelkezik elegendő saját forrással a fejlesztések előfinanszírozásához. A támogatási szerződések megkötését követő előlegfolyósítások általában gördülékenyen történtek.

Ugyanakkor nehézséget jelentett az előleg-visszafizetéshez és az új előlegek lehívásához kapcsolódó szabályok változásai, amelyek likviditási kockázatokat eredményeztek. Külön problémát jelentett az előlegszámlák elszámolhatóságának korlátozottsága, valamint az a körülmény, hogy bizonyos költségek hosszú ideig nem voltak elszámolhatók.

Az egyszerűsített költségelszámolás (flat rate) alkalmazásának megítélése vegyes képet mutatott. A konstrukció alapvetően csökkentette a benyújtandó dokumentumok számát, ugyanakkor a gyakorlati végrehajtás során több esetben új adminisztratív terheket generált (EPTK rögzítési feladatok), különösen konzorciumi vagy ESZA+ projektek esetében.

A költségcsökkenésekből származó maradványforrások felhasználása korlátozott, ami ebben az esetben önerőigényt vagy támogatáscsökkentést eredményezhet.

A projektek előkészítése során megállapítható, hogy a felhívások megjelenése és a támogatási kérelmek benyújtása közötti időszak utólag rövidnek minősíthető. A műszaki, pénzügyi és szakmai tartalom összeállítása jelentős koordinációt igényelt, különösen a komplex fejlesztések esetében, ami több időt igényelne.

A megvalósítás során visszatérő problémaként jelent meg a közbeszerzési eljárások elhúzódása, az engedélyezési folyamatok időigénye, valamint az előre nem látható műszaki körülmények kezelése. A projektek jelentős részénél várható vagy már bekövetkezett a megvalósítási határidő módosítása. A késedelmek leggyakoribb okai a tervezési és engedélyezési folyamatok elhúzódása, a közbeszerzési eljárások időigénye, valamint a szabályozási változásokból eredő többletfeladatok voltak.

Az energetikai projektek esetében külön nehézségként jelent meg az energetikai megtakarítási követelmények és a valós beruházási igények közötti eltérés, továbbá a kötelező akadálymentesítés jelentős költségigénye. Több helyen a támogathatósági feltételek bizonyos esetekben indokolatlanul szűkítették a megvalósítható fejlesztések körét.

Szintén nehezítette a projektek végrehajtását, hogy előzetesen nem volt egyértelmű, hogy a projektfejlesztés pontosan milyen paraméterek, eredmények, illetve dokumentumok rendelkezésre állása után zárható le. További probléma volt, hogy a projektfejlesztés elfogadása után is merülhettek fel elszámolási kérdések az elfogadott tevékenységek kapcsán.

A hálózatos projektek kialakítását (pl. aktív turizmus) erősen korlátozta, hogy FVS város területét érdemben nem lehetett bevonni, csak nagyon erősen korlátozott költségvetési keretek között, ami nem tette lehetővé erre a területre vonatkozó érdemi fejlesztési projektelemek tervezését.

Intézményrendszer hiányosságai, illetve jól működő elemei

Az intézményrendszer működésének megítélése összességében kedvező, a Közreműködő Szervezet, a Magyar Államkincstár Heves Vármegyei Igazgatóságának szakmai támogatását, együttműködését, valamint a projektmegvalósítás során biztosított konzultációs lehetőségeket pozitívnak lehet értékelni. Az információcsere általában megfelelően működött, ugyanakkor egyes új eljárásrendi vagy elszámolási elvárásokról csak azok gyakorlati alkalmazásakor lehetett tudomást szerezni, ami nehezítette a felkészülést.

Az újraértékelési eljárás lebonyolítása az intézményrendszer kapacitásainak jelentős részét lekötötte, amely hozzájárult az új pályázati felhívások meghirdetésének, illetve a felhívások újbóli megnyitásának elhúzódásához. A felhívások rövid időszakon belüli, nagy számban történő megjelentetése, valamint az ezt követő intenzív pályázatbenyújtási időszakok az intézményrendszer valamennyi szereplője számára jelentős többletfeladatot és erőforrásigényt generáltak. Az ebből fakadó kapacitásterhelés a végrehajtási folyamatok ütemezésére és hatékonyságára is érdemi hatást gyakorolt.

A projektvégrehajtás során több esetben jelentkeztek kapacitásproblémák. Különösen az energetikai, műszaki és speciális szakértői feladatok esetében mutatkozott szakemberhiány, amely lassította az előkészítést és növelte a projektek kockázatait. A kisebb önkormányzatok esetében emellett a korlátozott pénzügyi és adminisztratív kapacitások is kihívást jelentettek.

A konzorciumi formában megvalósuló projektek esetében egyaránt azonosíthatók voltak előnyök és nehézségek. A konzorciumi együttműködés elősegítette a tudásmegosztást, a közös problémamegoldást és az adminisztratív feladatok egy részének koncentrációját. Ugyanakkor a különböző előkészítettségi szinten álló partnerek, az eltérő ütemű projekt-előrehaladás és a pénzügyi átcsoportosítások nehézsége több esetben lassította a megvalósítást.

Heves Vármegye Önkormányzata a TOP_Plus programok végrehajtásában elsősorban stratégiai tervező, koordináló és partnerség-szervező szerepet tölt be. A program végrehajtásának tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a vármegye eredményesen járult hozzá a települések és egyéb lehetséges kedvezményezettek fejlesztési elképzeléseinek összehangolásához, az ITP célrendszerének kialakításához és nyomon követéséhez, valamint a források területi szempontú koordinációjához.

A vármegyei szint egyik legfontosabb erőssége a településekkel, városi önkormányzatokkal, szakmai szervezetekkel és projekt-előkészítésben részt vevő szereplőkkel kialakított együttműködési rendszer volt. A tervezési folyamat során kialakult partnerségi hálózat hozzájárult ahhoz, hogy a fejlesztési igények széles körben feltárhatóak és beépíthetőek legyenek a program végrehajtásába. A vármegyei önkormányzat folyamatosan nyomon követte az ITP előrehaladását, és szükség esetén közvetítő szerepet vállalt a helyi szereplők, a közreműködő szervezet és az irányító hatóság között.

A döntéselőkészítés folyamatának minél gyorsabb biztosítását, de a demokratikus alapelveket is szem előtt tartva Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése előbb ideiglenes bizottság, majd a területfejlesztési szakbizottság hatáskörébe utalta a Területi Szereplő támogatási kérelmeket érintő véleményezési, illetve állásfoglalási feladatait. Ez lehetővé tette a döntéshozó grémium rugalmasabb összehívását (szükség szerint akár egymást követő hetekben) és az állásfoglalások 1-3 héten belüli meghozatalát.

A végrehajtási tapasztalatok ugyanakkor rámutattak a vármegyei szerepkör korlátaira is. A vármegye mozgásterét a programvégrehajtás operatív szakaszában viszonylag szűk, miközben a kedvezményezettek részéről gyakran jelentkezik igény a projektmegvalósítás során felmerülő problémák kezelésére. A vármegye számos esetben közvetítő és koordináló szerepet tudott ellátni,

ugyanakkor az elszámolási, közbeszerzési, jogértelmezési vagy támogatáskezelési kérdések jelentős része nem tartozik a hatáskörébe, így a felmerülő problémák megoldására csak korlátozott ráhatással rendelkeznek.

A vármegyei önkormányzat saját kapacitásai vonatkozásában megfogalmazhatók fejlesztendő területek is. Az egyre összetettebb szabályozási és projektvégrehajtási környezet fokozott szakmai, monitoring és koordinációs feladatokat ró a szervezetre. A jövőben indokolt lehet a projektmegvalósítás tapasztalatait rendszerszerűbben feldolgozó monitoring és visszacsatolási mechanizmusok erősítése, valamint a kedvezményezettek számára biztosított tudásmegosztási és konzultációs tevékenységek további fejlesztése. Elengedhetetlen – elsősorban a monitoring feladatok ellátásában – a legalább betekintési jogosultsági szintű EPTK hozzáférés biztosítása a Területi Szeplő számára.

A tapasztalatok alapján összességében megállapítható, hogy a vármegyei önkormányzat területi koordinációs szerepe érdemben támogatta a program végrehajtását, ugyanakkor a következő programidőszakban célszerű lehet erősíteni a helyi szereplők és a végrehajtásban részt vevő intézmények közötti információáramlást, a korai problémakezelést és a tapasztalatok szervezett visszacsatolását. Ez hozzájárulhat a fejlesztések hatékonyabb megvalósításához és a területi szempontok még erőteljesebb érvényesítéséhez.

A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők – a programműködés értékelése:

A TOP_Plus program végrehajtásának eddigi tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a fejlesztések megvalósítását alapvetően támogatta a területi szereplők közötti együttműködés, a vármegyei koordináció, valamint a Közreműködő Szervezet és az Irányító Hatóság szakmai támogatása. A program végrehajtását segítette továbbá az előlegfizetési rendszer működése, a konzorciumi együttműködések lehetősége, valamint az integrált szemléletű fejlesztések alkalmazása, amelyek több esetben hozzájárultak a helyi fejlesztési igények komplex kezeléséhez.

A végrehajtás során ugyanakkor több akadályozó tényező is azonosítható volt. A legjelentősebb nehézségeket a szabályozási környezet gyakori változásai, az egyes előírások eltérő értelmezése, valamint az új jogszabályi követelmények – különösen az állami építési beruházások rendjéhez kapcsolódó szabályok – alkalmazása okozta. A projektek előrehaladását több esetben lassították a hosszadalmas előkészítési, engedélyezési és közbeszerzési folyamatok, valamint az elszámolási és előlegkezelési szabályokból eredő adminisztratív terhek. A visszajelzések alapján a nehézségek mögött elsősorban a végrehajtási környezet összetettsége, a szabályozási változások gyors üteme, az intézményi szerepkörök közötti koordináció kihívásai, valamint a rendelkezésre álló szakmai és műszaki kapacitások korlátozottsága állt.

Összességében a program végrehajtása megfelelő keretek között zajlik, azonban a tapasztalatok azt mutatják, hogy a jövőben a szabályozási környezet egyszerűsítése, a kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése, az információáramlás további javítása és a végrehajtást támogató szakmai kapacitások erősítése hozzájárulhat a programok hatékonyabb és kiszámíthatóbb megvalósításához.

4. Megállapítások, javasolt beavatkozások, a következő programozási időszak előkészítése

4.1. Megállapítások, javasolt beavatkozások – félidei összegző értékelés

ERŐSSÉGEK / BEVÁLT MŰKÖDÉSI GYAKORLATOK	○ A programvégrehajtás egy jól előkészített tervezésre épült, így az ITP valós igényekre reflektált. Ennek megalapozása a települési igények felmérésére volt, melynek fontos elvárása volt, hogy a települési önkormányzatok állítsanak fel fontossági sorrendet a fejlesztési elképzeléseik között. ○ A területi kiválasztási rendszer jól működik; a területi kritériumok és értékelési szempontok Területi Szereplő általi – bár erős IH koordináció mellett történő – meghatározása lehetővé teszi a vármegyei sajátosságokhoz igazodó projekt kiválasztást. ○ Az FFM-ek tervezése biztosította, hogy a forrásokat területileg kellően fókuszáltan kapják meg a kedvezményezettek; az LHH térségre bőven a kötelező korlátok felett történt meg a tervezés és a források leszerződése is. ○ Az Integrált Területi Program módosításai során a területi szereplőnek lehetősége nyílt a maradványforrások átcsoportosítására a magas túligénylésekkel érintett felhívásokra, amivel rugalmasan reagálni tudott a települési önkormányzatok valós igényeire, biztosítva a hatékony forrásfelhasználást. ○ A területi szereplő koordinációs – adott esetben konzorciumvezetői – tevékenységével közvetlenül, valamint a saját, illetve önkormányzati tulajdonban álló menedzsment szervezeteken keresztül közvetetten gyűjtött tapasztalatokat a projektvégrehajtással kapcsolatos – elsősorban rendszer szintű, általános jellegű – akadályokról. Ez a kapcsolati háló lehetővé teszi a problémák gyors azonosítását, valamint a megoldási lehetőségekre vonatkozó információk hatékony disszeminálását. ○ A lassabb ütemben haladó projektek megvalósítását érdemben segítette a projektfelügyeleti rendszer és a hozzá kapcsolódó egyeztetések, lehetőséget adva a felmerülő kihívások megoldására. ○ A projektek ütemezett megvalósítását jelentősen segítette, ha már a támogatási kérelem kidolgozásakor rendelkezésre állt tervdokumentáció (ezt a jelentős saját bevétellel rendelkező önkormányzatok vagy a Projekt Előkészítő Alap [PEA] biztosította). ○ A MŰOSZ hatékony platformot biztosít a területi szereplők közötti folyamatos információáramláshoz és a jó gyakorlatok átadásához. ○ A százalékos átalányalapú elszámolás bevezetése a projektek nagy többségénél csökkentette az adminisztrációs terheket és felgyorsította az elszámolási folyamatokat. ○ A kiemelt kedvezményezett kijelölési lehetőség nagymértékben hozzájárult a stratégiai célok eléréséhez. ○ A forráskeret magas lekötési aránya hatékonyan segítheti mind az ITP, mind a TOP_Plusz vállalásainak teljesülését.
--	--

GYENGESÉGEK / PROBLÉMÁK	○ Elmaradás szinte kizárólag az energetikai fejlesztések terén mutatkozik a tervezetthez képest, amit külső körülmények (pályázati felhívások elmaradása) és egyéb tényezők (projektek hazai finanszírozásra történő átsorolása) okoznak. ○ A források hatékony felhasználását és a végrehajtás általános lassulását a támogatói döntések elhúzódása, a piaci környezetből adódó áremelkedések, a többletköltségek és azok finanszírozási problémái okozzák. ○ A kifizetések a közreműködő szervezet túlterheltsége és kapacitáshiánya miatt lassan folynak; a többlettámogatások megítélésének átfutási ideje hosszú, a szabályozási környezet pedig több esetben ellentmondásos. ○ A területfejlesztési szakpolitika és más ágazati szakpolitikák között a tervezés és a megvalósítás során gyenge volt az együttműködés. ○ Indikátor-anomáliák jelentkeznek, néhány esetben a támogatási szerződésben vállalt összesített célértékek nem érik el a vármegye által vállalt célértékeket. ○ A pályázatok újraértékelése jelentős időbeli veszteséget és csúszást okozhatott a projektek megvalósítása során (pl. költségnövekmény kérelmek döntéseinek elmaradása). A kötelező újraértékelési folyamat komoly terhelési csúcsokat eredményezett az intézményrendszer minden szereplőjére, rontva a projektvégrehajtás eredményességét. ○ Súlyos információhiány tapasztalható az EUPR hozzáférés (olvasási jogosultság) hiánya miatt, ami elengedhetetlen lenne a projektek aktuális státuszának pontos követéséhez. Az EUPR rendszer működési és adatszolgáltatási hibákkal küzd, nem kezeli jól pl. a megvalósítási helyszínekhez kapcsolódó támogatások elkülönítését, és torzítja a szerződések hatálybalépési dátumait (pl. a 2022-es döntéseket 2025. évinek mutatja). ○ Az indikátorok darabszáma túl magas. A stratégiai tervezés szempontjából hátrányos, hogy az FVS városokra és a standard felhívásokra vonatkozó indikátor vállalások elvárásai elkülönülnek. ○ Időszakonként humánerőforrás-kapacitáshiány mutatkozik az irányító hatósági, a közreműködő szervezeti, a területi szereplői és a kedvezményezett oldalán egyaránt. ○ A túlzott adminisztratív terhek (különösen az ESZA típusú projekteknel) elriasztják a pályázókat és hátráltatják a megvalósítást. ○ Az operatív program elszámolhatóságot korlátozó feltételei (a nem kedvezményezett járárok és az újraértékelési kötelezettségek tekintetében) szűkíthették a vármegyei önkormányzat mozgásterét a területfejlesztési célok megvalósításában. ○ A kistélepülések anyagi lehetőségei és humán erőforrásai rendkívül korlátozottak; a jóval bonyolultabb és összetettebb TOP_Plusz források helyett inkább a Magyar Falu Program és a Közös Agrárpolitika egyszerűbb támogatásai felé fordultak, így a TOP_Plusz kevésbé tud hozzájárulni a belső periférikus térségek leszakadásának megakadályozásához. A kisfalvak pályázói aktivitása és sikerrátája a TOP_Plusz keretében kimutathatóan alacsony. ○ Az energetikai felhívások által állított műszaki elvárások és megkötések jelentősen csökkentették a helyben valós igényként jelentkező, de ténylegesen benyújtható fejlesztési elképzeléseket.
------------------------------------	--

	○ A folyamatosan változó szabályozási feltételek (OP, elszámolási útmutatók, felhívások módosításai, Abtv., költségellenőrzési szabályok) folyamatos bizonytalanságot teremtettek és jelentősen nehezítették a végrehajtást. ○ A hazai forrású projektek vármegyei forráskeretekhez való kérdéses viszonya közvetlenül nehezíti a területi célok elérésének stratégiai tervezését.
LEHETŐSÉGEK	○ A jövőbeli beavatkozások során az egyes fejlesztési irányok és részterületek hangsúlyainak finomhangolása, esetleges újragondolása segítheti a valós helyi igények szélesebb körű kielégítését (pl. szociális intézményrendszer: bentlakásos szociális otthonok támogatása). ○ Az önkormányzati intézmények energetikai fejlesztéseinél a megtermelt elektromos áram helyi tárolási lehetőségének biztosítása (akkumulátoros rendszerek) és az elektromos hálózat bővítése célzott megoldást nyújthat a hálózati feltöltési korlátokra. ○ Az ITP keretein túli fejlesztési igények folyamatos becsatornázása a 4 és 5 számjegyű utak, valamint az oktatási, egészségügyi és szociális intézmények terén. ○ A MÖOSZ működésének pályázati alapú támogatása (lásd.: VOP_Plus) lehetőséget biztosítana a további, többszintű együttműködéshez a stratégiai tervezés és végrehajtás szereplői közötti kommunikáció és a hatékony végrehajtás erősítése érdekében. ○ A vármegyei önkormányzatok kapcsolatrendszerükre építve szélesebb körű, koordinatív jellegű projekteket hajthatnának végre (pl. klímavédelem) ○ Az adminisztratív terhek radikális csökkentése és a rugalmasabb, átalányalapú elszámolások irányába történő elmozdulás. ○ A programmegvalósítás során szerzett gyakorlati tapasztalatok és jó gyakorlatok közvetlenül és strukturáltan beépíthetők a következő fejlesztési ciklus tervezésébe, így a problémás folyamatok elkerülhetővé válnak. ○ Az erőforrások tervezhetőségét és hatékonyságát nagyban elősegítené mind a kedvezményezettek, mind az intézményrendszer oldalán, ha a programtervezés és a megvalósítás a jövőben időben egyenletesebb, kiszámíthatóbb ütemezéssel történne. ○ A szabályozási környezet turbulenciájának minimalizálása szükséges, a szakmai és pénzügyi hatékonyság érdekében a projektmegvalósítás során a szabályozási környezet ne, vagy csak elhanyagolható mértékben változzon. ○ Az Európai Bizottság által a kistelepülések fejlesztésére irányuló <i>Small&Tiny</i> projekt keretében megállapított módszertanok és javaslatok közvetlen alkalmazása a kisebb települések támogatására a következő ciklus során. ○ A települések együttműködésein alapuló projektek segíthetik a kistelepülések sikerességének növelését, a (köz)szolgáltatások elérésének javítását. Ennek érdekében szükséges az adott ágazati politika stratégiai céljainak megismerése, illetve a téma terület szabályozási környezetének összehangolása a fejlesztéspolitikai célokkal.
KOCKÁZATOK	○ A világgpiaci hatások nyomán kiszámíthatatlanul emelkedő árak teljesen ellehetetleníthetik a projektek megvalósítását. A nyertes kivitelezők a korábban vállalt áron nem tudják vagy nem akarják elvégezni a munkát, az ezt követően megindított új közbeszerzési eljárások során pedig a rendelkezésre álló

	keretösszegeket jelentősen meghaladó építőipari árajánlatok születnek, ami súlyos forráshiányt eredményezhet. ○ Az intézményi rendszer túlterheltségéből és általános kapacitáshiányából adódó hosszú átfutási idők, amelyek veszélyeztetik a projektek ütemes lebonyolítását. ○ Az előregedő és fogyó társadalomban az olyan fejlesztések hosszú távú fenntartása (pl. bölcsődék 0-3 év, óvodák 3-6 év), amelyeknél a támogatás feltétele a lakossági gyermeklétszám folyamatos biztosítása a fenntartási időszakban is, komoly pénzügyi és működtetési kockázatot rejt. A szűkülő humánerőforrások (pl. kistelepüléseken a tartósan betöltetlen háziorvosi körzetek és a háziorvosok magas átlagéletkora) jelentősen növelhetik az intézményi infrastrukturális projektek eredményes zárását és jövőbeli fenntartását. ○ Az energetikai projektek fizikai lezárását közvetlenül veszélyezteti az elektromos hálózati kapacitások végeessége és a szolgáltatók részéről a csatlakozások kiszámíthatatlan, elhúzódó jóváhagyása. ○ Az Abtv. merev alkalmazása, valamint az ÉKM projektekben kivitelezőként történő kötelező megjelenése rendkívül nagy adminisztratív terhet és súlyos időbeli csúszásokat okoz. ○ A jogszabályok, útmutatók folyamatos aktualizálása és az új, sokszor visszamenőleges hatállyal bevezetett ellenőrzési szempontok alkalmazása ellehetlenítheti a szabályos megvalósítást. ○ A további, év közbeni szabályozási és elszámolási változtatások teljesen ellehetleníthetik a folyamatban lévő projektek egy részének pénzügyi megvalósítását. ○ A területi szereplő nem lát rá a többi operatív programra és a hazai forrású fejlesztésekre, így a tervezési adatok hiányosak lehetnek, ami téves vagy párhuzamos fejlesztési következtetésekhöz vezethet. ○ A monitoring feladatok érdemi ellátását jelentősen nehezíti az EUPR adatokhoz való közvetlen hozzáférés hiánya, ami kockázatot jelent a program végrehajtás közbeni korrekciók és beavatkozások azonosítására, foganatosítására. ○ Az ITP tervezésének általános logikájától eltérő tervezési folyamatok (lásd. pedagógiai szakszolgálatok fejlesztései) veszélyeztetik a területi operatív program beavatkozásainak hatékonyságát a forrástervezésben és végrehajtásban résztvevők számának felesleges tovább növelésével. ○ Projekt-elállások vagy szabálytalanság miatti korrekciók esetén a felszabaduló, visszahulló források ismételt, hatékony felhasználása az OP hivatalos lezárásáig a szűkös időkeretek miatt már nem valósítható meg. ○ Amennyiben az ITP-ből még le nem kötött forrásokra vonatkozó felhívások újra- és megnyitása nem történik meg sürgősen az idei évben, a projektek fizikai megvalósítására és elszámolására már nem lesz jogi lehetőség a ciklus végső lezárásáig. ○ Fennáll a kockázata annak, hogy a 2028–2034-es következő tervezési ciklus során az új szabályozók nem fognak építeni a jelenlegi értékes területi tervezési és végrehajtási gyakorlatokra és jó tapasztalatokra, így a megszerzett tudás elveszhet.
--	---

4.2. Javaslatok a 2028–2034 programidőszak területfejlesztési szakpolitikai tervezéséhez

Szemponatok	Javaslatok
Tartós problémák	- A vármegye népességfogyása és elöregedése továbbra is meghatározó tendencia, különösen a kisebb településeken, kiemelten az Észak-hevesi járásokban, ami az egyik legjelentősebb területi kihívás. Fokozottabbá válik az idősgondozáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása. - Az – első sorban humán – erőforrások csökkenése, valamint a fejlesztési támogatások hatékonyságának növelése elengedhetetlenné teszi egyes szolgáltatások digitális térbe való áthelyezését valamint területi koncentrációját, a települések összefogását, együttműködésén alapuló fejlesztések generálását. - Jelentős területi különbségek figyelhetők meg az Eger–Gyöngyös–Hatvan fejlődési tengely, valamint a Hevesi, Füzesabonyi, Pétervárárai és Belpátfalvai járás egyes települései között. A gazdaságilag és társadalmilag leszakadó térségek felzárkóztatása hosszú távú, komplex beavatkozásokat igényel. - A vármegye számos térségében továbbra is korlátozott a munkahelyek elérhetősége. A napi ingázás igénybevétele szempontjából mind a közlekedési infrastruktúra, mind a közösségi közlekedés további fejlesztése indokolt. - A klímaváltozásból eredő vízgazdálkodási problémák (aszály, villámárvizek, vízhiány, erózió) egyre jelentősebb területi kihívást jelentenek. A mezőgazdasági termelés sérülékenysége és az erdőállomány állapotromlása megoldást igényel. - A lakhatási problémák erősödnek a gazdaságilag fejlődő térségekben, különösen Eger és Gyöngyös vonzáskörzetében, ami a fiatal munkavállalók helyben maradását is nehezíti. - A vármegyében – de kiemelten Gyöngyös térségében – a gazdasági szerkezetváltás, az „Igazságos Átmenet” hosszú távú kihívást jelent (a Mátrai Erőmű térségének zöld átmenete, új iparágak, energiaipari innováció).
	<u>egyéb javaslat:</u> - Integrált térségi fejlesztési programok kialakítása, amelyek egyszerre kezelik a demográfiai kihívásokat, a gazdasági versenyképességet, a közlekedési elérhetőséget és a közszolgáltatások hozzáférhetőségét.
Sikeres beavatkozási formák továbbvitele, megtartandó tématerületek	- Az önkormányzati és közszolgáltatási infrastruktúra fejlesztése (óvodák, bölcsődék, szociális és egészségügyi intézmények) továbbra is indokolt, mivel ezek közvetlenül hozzájárulnak az életminőség javításához. - Fenntartható városfejlesztési és élhető települési programok továbbvitele. A települési zöldfelületek, közterületek és közösségi terek fejlesztése kedvező társadalmi hatásokat eredményezett, ezért ezek folytatása javasolt. - Turisztikai fejlesztések, különösen a Tisza-tó, a Mátra és a Bükk térségében, kiemelten az aktív, az öko- és kulturális turizmus területén. Kerékpáros és aktív turisztikai hálózatfejlesztések.

Szemponatok	Javaslatok
	- Gazdaságfejlesztési és iparterületi beruházások támogatása, mivel ezek hozzájárulnak a foglalkoztatás növeléséhez és a befektetések ösztönzéséhez. - Az energiahatékonysági és önkormányzati épületkorszerűsítési programok továbbra is kiemelt fejlesztési területet kell, hogy képezzenek. - Tervezési szinten mindenképp megtartandó a vármegyén belüli fejlesztési térségek lehatárolása, illetve a településdifferenciálás eszköze.
	<u>egyéb javaslat:</u> nem releváns
Új fejlesztési irányok	- Vízvisszatartási, klímaadaptációra épülő és tájrehabilitációs programok indítása a Zagyva- és Tarna-völgyben, a Tisza-tó térségében, valamint a Bükk és a Mátra vízgyűjtő területein. - Energiaközösségek és helyi megújuló energia-rendszerek kialakításának, fejlesztésének támogatása önkormányzati és közösségi szereplők bevonásával. - A Mátra és a Bükk és a Tisza-tó térségében a természetalapú turizmus, egészségturizmus és klímatudatos desztinációfejlesztés előtérbe helyezése. - Elsősorban a Mátrai Erőmű térsége zöld gazdasági átalálásának támogatása, új iparágak és innovatív energetikai fejlesztések ösztönzése. - Digitális (köz)szolgáltatások fejlesztése, okos települési megoldások és mesterséges intelligencia alapú önkormányzati alkalmazások elterjesztése, fejlesztése. Ezzel párhuzamosan a lakosság digitális kompetenciájának fejlesztése. - Az időskorú népesség növekedésére reagáló szolgáltatásfejlesztések, idősbarát szolgáltatások, bentlakásos és otthonközeli ellátási formák fejlesztése. - A helyi élelmiszertermelésre, rövid ellátási láncokra és térségi élelmiszer-feldolgozásra épülő gazdaságfejlesztési programok erősítése, feldolgozó kapacitások fejlesztése. - A Tisza-tó kiemelt térség komplex fejlesztéséhez multi-fund támogatás biztosítása
	<u>egyéb javaslat:</u> nem releváns
Javaslatok a szabályozási, intézményi keretek javítására	- Kiszámíthatóbb pályázati és szabályozási környezet, valamint előre ismert feltételrendszer kialakítása a projekt-előkészítés biztonságának növelése érdekében. - Egyszerűsített és gyorsabb eljárásrend kialakítása kisebb értékű fejlesztések esetében, csökkentett adminisztrációs terhekkel és szélesebb körű átalányalapú elszámolású lehetőségekkel. - Rövidebb döntési és módosítási átfutási idők biztosítása. - A vármegyei szereplők, önkormányzatok és fejlesztési szervezetek számára rendszeres szakmai képzések, mentorálási programok és tudásmegosztó fórumok biztosítása, projektelőkészítési támogatások fenntartása. - Nagyobb hangsúly helyezése a térségi, több települést érintő projektek támogatására, a vármegyei önkormányzatok koordinációjával megvalósuló térségi, hálózatos projektek ösztönzése.

Szemponatok	Javaslatok
	- A monitoring rendszer fejlesztése olyan módon, hogy a programok ne kizárólag indikátorokat mérjenek, hanem a fejlesztések hosszú távú területi hatásait is értékeljék. - A területi és az ágazati operatív programok, valamint hazai támogatások közötti adatkapcsolatok és tervezési koordináció erősítése.
Egyéb szempont	- <u>egyéb javaslat:</u> - Nagyobb rugalmasság biztosítása rendkívüli helyzetek (energiaválság, aszály, árvízi események, gazdasági válság) kezelésére szolgáló tartalék forráskeretek kialakításával. - A programok eredményességének értékelése során a hosszú távú területi hatások hangsúlyosabb figyelembevétel. - A vármegyei fejlesztések és az ágazati programok közötti koordináció erősítése a párhuzamosságok elkerülése érdekében. - A hasonló adottságú térségek vármegye határon átnyúló fejlesztései összehangolásának fokozása

5. Önértékelési lista – félidei értékelés ellenőrzéséhez

Ellenőrzési szempont	Megfelel (igen/nem)	Megjegyzés
1. Teljesség és szerkezet		
Minden kötelező fejezet szerepel a dokumentumban (1–4. fejezet)	igen	
2. Tartalmi megfelelés		
Az ITP verziók értékelése megtörtént	igen	
A forrásfelhasználás adat-alapúan bemutatott	igen	
A forrásfelhasználás területi mintázatának térképes ábrázolása elkészült	igen	
Az indikátórvállalások értékelése az elérhető adatok alapján lezajlott	igen	
A partnerség értékelése megtörtént	igen	
A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők azonosítása megtörtént	igen	
Az értékelés összegzése elkészült és a következő programozási időszakra vonatkozó javaslatok megfogalmazásra kerültek	igen	
3. Formai megfelelés		
Az értékelés megfelel a sablondokumentumnak és az értékelési útmutatónak	igen	